הארץ

640 שקל, יום ד' ז' בכסלו תשמ"ו, 20 בנובמבר Vol. 72/20229 NOVEMBER 20, 1985

תוכניות פיננסיות שונות בחבילת התוכנה "כלקל"

20

כלי עזר לחישובי ריבית, הון, הלוואות ומשיכת יתר למחשבי I.B.M-P.C. ותואמיו.

חשוב למנהלי עסקים, מנהלי כספים וחשבים!

תפס-תוכנה פיננסית

המכללה הפיננסית

טל. 03-996336 או כתוב רח' הדור 18 ת.ד. 606 ראשון לציון.

המיגים הופלו בדיוק כאשר החלה הפיסגה

סוריה נוהגת לעקוב אחר הטיסות השיגרתיות בלבנון אך בראשונה זה חצי שנה ניסו ליירט

מפקד חיל האוויר: בדרך כלל אנו נמנעים מעימותים ● הקרב החל בלבנון ונמשך אל תוך סוריה ● דמשק מכחישה הפלת שני מיגים

מאת ראובן פדהצור

כתבו הצבאי של "הארץ"

שני מטוסי קרב סוריים הופלו אתמול על־ידי מטוסי חיל־האוויר, בשמי לבנון. שני המטוסים, ככל הנראה מדגם מיג 23, ניסו ליירט מטוסים ישראליים, שטסו בסיור שיגרתי בשמי לבנון. כל מטוסי חיל האוויר שבו בשלום לבסיס. הקרב התרחש ב־11.15 עם תחילת פגישת רייגן גורבצ'וב, שפתחה את פיסגת ז'נווה.

מטוסי חיל האוויר מבצעים דרך שיגרה טיסות סיור וצילום בלבנון כמה פעמים בשבוע, ובפעם ה־אחרונה ביצעו הסורים ניסיון ליירט מטוסים ישראליים, שהיה במשימה דומה, ב־25 במאי 1891 — ניסיון שהסתיים ללא תוצאות. בפעמים אחרות בהן ביצעו מטוסי חיל־האוויר את משימות הסיור, נהגו הסורים להזניק את מטוסיהם לפטרול מול מטוסינו בשטח סוריה. אתמול, כשהוברר שהמטוסים הסוריים מתכוונים לבצע יירוט. ואין הם עוסקים בפיטרול. נכנסו לפעולה מטוסים נוספים של חיל־האוויר, שליוו את המטוסים המסיירים. לעבר מטוסי הקרב הסוריים נורו טילי אוויר־אוויר והם הופלו. יש לציין, כי בידי חיל־האוויר מצויים טילי אוויר־אוויר בעלי טווח גדול, המ־אפשרים ירי אל עבר מטוס המטרה, עוד בטרם יצר אתו הטייס הירוה קשר עין. המפגש האווירי אתמול התהווה בצפון בקעת הלבנון, והמטוסים הסוריים נפלו כמה קילומטרים בתוך השטח הסורי.

מפקד חיל האוויר, אלוף עמוס לפידות, מוסר לראש הממשלה שמעון פרס פרטים ראשונים על הפלת שני המיגים הסוריים אתמול במקום האזכרה לדוד בן־גוריון (תצלום: לשכת העיתונות הממשלתית)

העימות מצב בבהל"ל

גורמים צבאיים מסרו אתמול, כי בצה"ל עושים הערכת מצב בעקבות התקרית. עדיין לא ברור כה היתה מגמת הסורים ביוזמת הי־יירוט, זמן בה רב לאחר היוזמה הקודמת. אחת ההשערות גורסת, כי התקרית קשורה בוועידת הפיסגה בז'נווה. לפי השערה זו, היתה כוונת הסורים, להדגיש באמצעות התקרית, כי אין ל־התעלם בדיוני הפיסגה מהמצב המתוח במזרח־התיכון, ומהצורך לשתף את סוריה בכל תוכנית לפתרון הסכסוך.

הפלה ראשונה מהמלחמה

יש לציין, כי הקרב האווירי האחרון שבו הופלו מטוסים סוריים, אירע במהלך מלחמת לבנון. ב־24.6.1982, הופלו שני מטוסים סוריים מדגם מיג 23, ב־31 באוגוסט 1982 הופל מטוס סורי מדגם מיג 25 באמצעות טיל קרקע־אוויר מדגם "הוק" של חיל האוויר בשמי ביירות.

לפידות: אנו מתאפקים

בראיון לקול ישראל אמר אתמול מפקד חיל האוויר, האלוף עמוס לפידות, כי אנחנו נמנעים להימנע מעימותים עם חיל האוויר הסורי. המטוסים הסוריים הופלו משום שסיכנו את מטוסינו. האלוף לפידות ציין, כי טיסת מטוסינו נערכה במרחק של כ־10 ק"מ מהגבול הסורי. בשל פעילותם של המטוסים הסוריים נאלצו מטוסי חיל האוויר להפסיק את משימת הסיור ומטוסי הקרב, שליוו את הסיור, הם שפנו להגן עליו.

מפקד חיל האוויר אמר גם, כי

בזמן שהסורים אינם מאשרים מכך שחיל האוויר מבצע טיסות סיור שיגרתיות בשטח לבנון. ובכדי פעם הם מנסים להפריע למשימות אלה. לדבריו, הגבירו הסורים בשבועות האחרונים את פעילותם והם מעיזים יותר. בעקבות זאת נאלץ חיל האוויר כמה פעמים להפסיק את משימותיו כדי שלא להחמיר את המצב. לפידות ציין, כי קרב האוויר החל כאשר מטוסינו שהו בשטח לבנון והמטוסים הסוריים עדיין בשטח סוריה. בהמשך התפתח מצב שעל־פיו נאלצו מטוסינו להמשיך את הקרב ולבצע קרב קצר גם מעבר לגבול הסורי.

סוריה: לא הופלו מטוסים

דמשק, (ע"צ, עי"ז) דובר צבאי סורי הכחיש אתמול כי שני מטוסי קרב סוריים הופלו לפני הצהריים על־ידי מטוסים ישראליים.

דובר הסטייט דיפרטמנט אמר, כי וואשינגטון מודאגת נוכח הקרב האווירי. הדובר קרא לשני הצדדים להתרסן.

הפיסגה עשויה להמשך גם מחר אם יסתמן סיכוי לחתימת חוזה

או יגובש גילוי דעת משותף ● רייגן טרם דחה את נאומו בקונגרס המתוכנן למחר בערב ● 2 המנהיגים קיימו במפתיע שיחה נוספת בארבע עיניים שארכה 44 דקות

דובר הנשיא: הטון היה טוב; לא היתה זו האווירה בשיחות שולץ במוסקווה ● הצעה במשלחת ארה"ב לרייגן להיפגש עם אביטל שצ'רנסקי כתגובה לפגישתו של גורבצ'וב עם ג'סי ג'קסון בה נמסרה למנהיג הסובייטי עצומה נגד נשק גרעיני

פגישה ראשונה של שני המנהיגים. מנהיג בריה"מ מיכאיל גורבצ'וב מאזין לנשיא ארה"ב רונלד רייגן עם הפתח הפיסגה אתמול בבוקר בז'נווה (תצלום איפי)

מאת דניאל דגן

שליח "הארץ" בז'נווה

ז'נווה (מיוחד ל"הארץ"). בתום יום של שיחות בין נשיא ארה"ב רונלד רייגן לבין מנהיג בריה"מ מיכאיל גורבצ'וב אמרו אמש שני הצדדים כי הפגישות התנהלו באווירה טובה ועניינית.

אמש נודע, כי נשיא ארה"ב, רונלד רייגן, מוכן להאריך את שהותו בז'נווה, אם תושג הסכמה בינו ובין גורבצ'וב בדבר חתימת חוזה, או אם יסכימו ביניהם לפרסם גילוי דעת משותף. על כך מסר ראש הסגל של הבית הלבן, דונלד רייגן. על פי התוכנית, עמדה ועידת הפיסגה להסתיים היום. אולם דונלד רייגן הבהיר, כי שני המנהיגים התירו לעצמם רווח זמן פנוי, וכי נשיאים ימצאו בז'נווה בשעות הבוקר של יום ה', אם יידרש הדבר. פקידי הבית הלבן בוואשינגטון אמרו, כי לא ידוע להם על שינוי בכוונתו של הנשיא רייגן, לנאום בפני הקונגרס בשעות הערב של יום ה', מיד עם שובו מז'נווה.

שתי שיחות נפרדות

בניגוד לתוכניות קודמות נפגשו רייגן וגורבצ'וב לשתי שיחות נפרדות בארבע עיניים שכל אחת נמשכה כשעה. בתוכנית המקורית היתה רק שיחה קצרה בארבע עיניים. דובר הנשיא לארי ספיקס, אמר על השיחות: "אנחנו מסכימים עם דברי הסובייטים שהשיחות התנהלו באווירה טובה. הטון היה טוב, חילופי הדברים היו טובים, לא היתה זאת האווירה ששררה בשיחות שר החוץ ג'ורג' שולץ במוסקווה".

השיחה השנייה, אחרי הצהריים, התנהלה שוב באותה וילה. אולם בניגוד למתוכנן יצאו רייגן וגורבצ'וב מן הבניין המרכזי וצעדו לעבר בית קטן השוכן בגן הווילה, על שפת אגם ז'נווה. במקום זה, באווירה שתוארה כפסטורלית, הם שוחחו יותר משעה בארבע עיניים. לאחר שרייגן וגורבצ'וב שוחחו במשך 75 דקות יחד עם עוזריהם, הציע נשיא ארה"ב למנהיג בריה"מ לצאת מן המווילה המרכזית "פונה המים" שליד־אגם ז'נווה. הם טיילו יחד במשך המשך דקות עד שהגיעו לבית קטן, והמרחוק מכל ספורים ממימי האגם. הם נכנסו פנימה, ישבו ליד אח בוערת, ושוחחו במשך ארבעים וארבע דקות.

פגישה עם ג'סי ג'קסון

המנהיג הסובייטי גורבצ'וב נפגש בהפסקת הצהרים עם מנהיג השחורים מארה"ב ג'סי ג'קסון, שבא לז'נווה כדי להגיש עצומה נגד הנשק הגרעיני. במשלחת האמריקאית שרר רוגז על פגישת גורבצ'וב ג'קסון, ועל הצהרות המנהיג הסובייטי אחריה. אחדים מעוזרי הנשיא הציעו לו להפגש בתגובה עם אביטל שצ'רנסקי ופעילים אחרים המתנחים ביקרות על הקרמלין. אולם רייגן דחה הצעות אלה.

מרפי עשוי לבוא מחר

עקיבא אלדר, סופרו המדיני של הארץ, מוסר, כי עוזר של שר החוץ האמריקאי למזרח התיכון ריצ'רד מרפי, המשתתף בפיסגת ג'נווה עשוי לבוא כבר מחר לישראל על־מנת לדווח לראש הממשלה ולשר החוץ על תוצאותיה.

הסכמה ראשונה בפיסגת ז'נווה: איפול מוחלט על תוכן השיחות

אכזבה עמוקה בקרב 3000 העיתונאים ● דוברו של רייגן: מי שיודע מה שמתרחש איננו מדבר ומי שמדבר – איננו יודע ● רדיו מוסקווה הקדיש לפיסגה רק 10 דקות במהדורה המרכזית בת מחצית השעה

(ע"צ, ע"ז) משלחות ארה"ב ובריה"מ בוועידת הפיסגה בז'נווה החליטו בהסכמה משותפת להטיל "איפול מוחלט" על מסירת מידע לעיתונות, עד לסיום הפיסגה — הודיע דובר הבית הלבן, לארי ספיקס. עוד נמסר כי מסיבת עתונאים מתוכנת של שולץ בוטלה.

הודעתו של הדובר עוררה אכזבה עמוקה בקרב כ־3000 העיתונאים שבאו לז'נווה כדי לסקר את האירוע.

ספיקס ניסק החלטה זו ב"חשיבות השיחות והשלכותיהן הנרחבות". הוא הוסיף כי הוא מגלה לעיתונאים רק את הרכב שתי המשלחות שהסבו מסביב לשולחן בישיבת המליאה הראשונה וכן את משך השיחות, אך לא יוסמר דבר על תוכן השיחות.

על האיפול שעליו החליטו שני המנהיגים אמר לארי ספיקס: "מי שיודע על מה שמתרחש בשיחות, איננו מדבר, ומי שמדבר, איננו יודע". הדובר הרוסי לאוניד סמיאטין אמר: "דיבורים אינם מקדמים את הנושא".

בשביל אלפי העיתונאים שהתכנסו

בשני מרכזי־עיתונות גדולים בקירבת ארמון האומות של האו"ם, פירושו של דבר "יותר" מ־24 שעות בלי ריווחים של ממש, מחוץ לתנועותיהם של המנהיגים ופעילותן של רעיותיהם בנסי וראיסה.

ביסוי מועט במוסקווה

אליהו זוכי, סופר הארץ מוסר, כי במהדורת החדשות הערב של רדיו מוסקווה המשכת 30 דקות הוקדשו רק 10 דקות למפגש גורבצ'וב — רייגן.

דובר הקרמלין: ישראל מבצעת רצח עם נגד הערבים

הגיב לאור המחאות נגד דיכוי יהודים ★ פעילים הפגינו במשרד "ארופלוט"

מאת דניאל דגן

ז'נווה (מיוחד ל"הארץ"). אתמול בשעות הבקר תפסו חמישה פעילים יהודיים את משרד חברת התעופה הסובייטית "ארופלוט" בז'נווה במחאה על יחסה של בריה"מ כלפי היהודים. הפעילים, בראשם יוסף מנדלביץ, שישב 11 שנים בכלא בברית המועצות, הדביקו על חלונות המשרד כתובות בעברית ובאנגלית, שבהן נאמר "שלום לעולם וחופש ליהודי בריה"מ". קציני ביטחון רוסיים נוע־מים ביקשו מן הפעילים לעזוב את המקום, אך בתגובה הם החלו להתפלל בקול ולהשמיע קריאות מחאה. בין השאר קראו: "הפיסגה היא קוקטייל. תנו ליהודי בריה"מ לצאת". המפגינים אמרו שרצו לקנות כרטיסי טיסה לבריה"מ ושם להציע לשלטונות שיעצרו אותם במקום שצ'רנסקי ואחרים.

איש ביטחון רוסי חטף ספר תפילה מידי המפגינים וזרק אותו למדרכה. לאחר כשעתיים של שהות במשרד עזבו המפגינים את המקום בתערובת המשטרה. עוד השתתפו בהפגנה פעי־לים אחרים של אירגוני סטודנטים יהודיים — דוד מקובסקי, משה רונן, אבי וייס וסטיבן פיירשטיין. החמישה נעצרו בידי המשטרה השווייצית.

תקרית הקשורה במחאות היהודיות אירעה כאן בעת מסיבת העתונאים של הדובר הסובייטי סמיאטין. כשאחד העיתונאים הציג שאלה על דיכוי יהודי בריה"מ, שאל אותו סמיאטין מאיזו ארץ הוא בא. העיתונאי השיב "ישראל", ואז הגיב סמיאטין: "אני מוכן לדבר על זכויות האדם בישראל — ובאופן מיוחד על הדרך שבה ממשלת ישראל מבצעת רצח־עם נגד הערבים".

ויצמן: שמיר פועל כבר כמה שנים כמיטב יכולתו לטרוק הדלת למצרים

שמיר: ויצמן אינו קבלן לענייני מצרים

מאת עקיבא אלדר

"אמשיך לתרום מיכולתי וקשרי לשיפור היחסים עם מצרים וקידום התהליך המדיני. לשם כך אני יושב בממשלה ולא בזכותו של שמיר", אמר אתמול השר עזר ויצמן ל"הארץ" בת־גובה לדברי שר החוץ יצחק שמיר, שאמר, כי "ויצמן אינו קבלן לענייני מצרים ומוטב שיעסוק בענייני משרדו".

ויצמן הדגיש, כי טרם הוליט על עיתוי נסיעתו וכי ייצא לקהיר רק לאחר שיתברר, כי יש צורך בליבון נושאים מהותיים. ויצמן רמז בכך, כי אין בכוונתו לצאת למצרים לביקור נימוסין בלבד.

ויצמן האשים את שר החוץ, כי הוא "פועל כבר כמה שנים כמיטב יכולתו לטרוק את הדלת בפני מצרים במקום לפותחה. תכונתו של שר, בעיקר שר חוץ — אמר — היא בפתרון בעיות ולא לומר שאין מה לעשות."

השכר נשחק עד לשיעור הנמוך מהממוצע ב־1980

האינפלציה בלעה הפיחותים מאז התוכנית הכלכלית ועקב הוזלת מטבע החוץ ניכרת התאוששות במשק

ירידה באבטלה בספטמבר ● האוצר דורש לקצץ 600 מיליון ד' בתקציב

מאת שלמה מעוז

סופר "הארץ" לענייני כלכלה

האינפלציה "בלעה" את כל הפיחותים מאז התוכנית הכלכלית החדשה לייצוב המשק ולמעשה היה ייסוף

(סוף בעמוד 2, טור 7)

נבדק ייקור 20 מוצרים מתוך 200 בקשות

ישפיעו במעט על המדד

מאת שלמה מעוז

משרד התעשיה בוחן האפשרות להעלות מחירים של עשרים מוצרים מתוך מאתיים בקשות שהוגשו לו. אם יאושרו העלאות בדרות אלו הן ישפיעו בשיעור מועט על המדד. היצרנים לוחצים על משרד התעשיה לאשר כבר עתה להעלות מחירים, למרות שעל־פי התכנית הכלכלית התחייבו היצרנים לספוג תוספת מחירים עד תוספת שכר של 12%.

האם נשרפה והאב נשא 3 נשים; הבת ברחה כדי להתאבד במבצע נגד צד"ל בלבנון

מאילה בת 17 לתחנת השידור "קול הדרום": ראש המודיעין הסורי בלבנון הכין אותי לפעולה

מאת מוסר "הארץ" לענייני ערביים

ראש המודיעין הסורי, בלבנון עמיד גאזי כנעאן נועד ותדרך את חברי חוליית המחבלים המשתתפת למפלגת הבעת' והארגון המצרי "מצר אל־עורובה", שפעלה לפני שבועיים בדרום לבנון. זאת גילתה אתמול מאילה אחמד אל־סופנג'י חברת החוליה בראיון מיוחד לתחנת השידור "סאות אל־ג'נוב" וקול הדרום), המשדרת מדרום לבנון.

מאילה בת 17, לבנונית מוסלמית מכאמד אללוה באל־בקאע הצטרפה למפלגת הבעת' הסורית ב־1983 והחליטה להתאבד לפני שלושה חודשים כתוצאה מבעיות משפחתיות. היא חזתה בשריפת אימה וברחה מן הבית, לאחר שאביה נישא לשלוש נשים נוספות. קצין המבצעים של המודיעין הסורי, שמפקדתו בשתורה, עקיד עאסף, אימץ אותה לפני שלושה חודשים ושיכן אותה לבדה בדירה בענג'ר סמוך למפקדתו. היא בילתה את השבועות האחרונים לפני הפעולה, שבוצעה ב־4 בחודש במעצר בית והוכנה לקראת מבצע ההתאבדות. לדבריה נועדה פעמיים עם מפקד המודיעין הסורי בלבנון והוא הכינה למבצע.

היא צורפה ביחד עם שני צעירים, מוחמד סורי מהבעת' וחסן מצרי מארגון "מצר אל־עורובה" למשימת התאבדות באיזור עראמ'ה סמוך לאזור הבטחון בדרום לבנון. השלושה הובאו בשעת בוקר מוקדמת למקום האירוע על־ידי חסן עיסה, איש המודיעין הסורי ועימם אתה. הנושאת מטעני חומר נפץ. משימתם היתה להפעיל את המטען ליד רכב או סיור של צבא דרום לבנון. אולם החוליה נתגלתה על־ידי סיור צד"ל שפתח עליהם באש, הרג את המצרי והסורי. ופוצץ את המטען על האתון. מאילה נפצעה ברגלה והועברה לבית החולים במרג' עיון. עד אתמול סבורו בסוריה, כי מאילה נהרגה בתקרית.

חבית נפט ראשונה מפצלי שמן הופקה בארץ

תוך 10 שנים ניתן יהיה להפיק 20000 חביות ● מו"מ להקמת תחנת כוח שתופעל מפצלים

מאת יהודה שרוני

סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חברת פי.א.מ. פיתוח משאבי אנרגיה. הפיקה אתמול את חבית הנפט הראשונה מפצלי שמן. הפצלים הופקו מאיזור מישור רותם שבנגב. במשרד האנרגיה מעריכים, כי תוך 10 שנים ניתן יהיה להפיק 20 אלף חביות נפט באמצעות פצלי נפט.

במקביל מנהל משרד האנרגיה מו"מ עם משקיע אמריקאי להקמת תחנת כח, שתפיק באמצעות פצלי הסמן חשמל בהספק של 110 מגה ווט. ההשקעה הכוללת בתחנת הכוח תסתכם בחמש השנים הבאות ב־50 מיליון דולר. משרד האנרגיה שינה את מדיניותו לגבי יצרנים פרטיים של חשמל, ויצרן, הסייצר השמל בהיקף של 25 מגה ווט יקבל עבוד החשמל תעריף קבוע, ובלבד שתשמר יציבות התפוקה לאורך זמן.

אתמול מתנך בשדה בוקר אתר ניסויים מרכזי לבדיקות שדה של טכנולוגיות לייצור חשמל באמצעות מתקנים סולריים. שר האנרגיה משה שחל מסר בטקס, שבו השתתף גם ראש הממשלה, כי במתקן תבחנה טכניקות חדישות ביותר וכי ישראל השקיעה עד כה במערכות סולריות 20 מיליון דולר.

מרכזית תקציב המחקר והפיתוח של משרד האנרגיה מופנה כיום להשקעה בפיתוח אמצעי ייצור של אנרגיה חלופית.

אלמנת ליאון קלינגהופר תבוא לישראל

בהזמנת שריד כדי להפגין שישראל בטוחה לתיירים

מאת זוהר בלומנקרנץ

אלמנתו של ליאון קלינגהופר, שנרצח על סיפון אכילה לאורו, תבוא לישראל כאורחת של משרד התיירות הרוצה להפגין בכך שמדינת ישראל בטוחה לתיירים. האלמנה הביעה את הסכמתה לעריכת הביקור בארץ בפני שר התיירות אברהם שריד העושה כעת בביקור בארה"ב.

שמירה בשגרירות איטליה בעקבות איום טלפוני: אם לא ישוחרר פלאטו אשים פצצה

במשטרה ובשגרירות סבורים: איום סרק ● חשש מפני חמום מוח שינסה לעשות מעשה ראווה

מאת ראובן שפירא

סופר "הארץ"

המשטרה הגבירה מאז תחילת החודש את השמירה ואמצעי הבטחון סביב בניין השגרירות האיטלקית בתל אביב, בית השגריר האיטלקי ומוסדות איטלקיים אחרים. זאת לאחר שהת־קבל בשגרירות איום טלפוני, שבעיי

השגרירות יפוצץ בעקבות מעצרו של שמואל פלאטו שרון באיטליה — כך נודע לסופר "הארץ".

סידורי הבטחון המיוחדים נמשכים. אף כי במשטרה ובשגרירות מעריכים, כי מדובר באיום סרק של אדם חמום מוח.

לפני כשלושה שבועות, מיד לאחר מעצרו של פלאטו שרון, התקשר אלמוני בעל קול צעיר לשגרירות בתל אביב, הוא הציג עצמו בשם כהן ודרש לדבר עם אישיות בכירה בשגרירות. כאשר לו שהדבר אינו אפשרי. האיש התקשר עוד כמה פעמים באותו יום. למחרת, כשלא נענתה דרישתו החוזרת, הוא נשמע נרגז מאוד והודיע: "אם לא ישוחררו

האיטלקים את שמואל פלאטו שרון מיד, אשים פצצה ואפוצץ את הבניין".

נספח העיתונות של שגרירות איטליה אמר אתמול, כי בשגרירות מתייחסים ברצינות לאיום הטלפוני על הפצצה. תלקוה בחשבון אפשרות, שחמום מוח או אדם מעורער בנפשו ינסה לעשות מעשה ראווה, אך אנשי השגרירות אינם מודאגים יותר מדי.

שוק ההון

ביקוש למק"מ

מאת יהודה שרוני

היקף הפעילות במק"מ גדל אתמול בצורה משמעותית והגיע ל־21 מיליון דולר בגלל הנפקה של שתי סדרות של מק"מ על־ידי בנק ישראל. באפיקי ההשקעה המולידיים האחרים היו ביקושים גדולים. מניות הוסוד עלו בממוצע ב־0.93 אחוז, אגרות החוב צמודות המדד עלו בממוצע ב־0.31 אחוז.

עורך את העמוד: ברוך שפירא

חדשות הארץ

שיחות היום

עם: סלמן מאלה, הממונה על החינוך הדרוזי במשרד החינוך

על: הופעת כוכב השביט "האלי" בספרות הדרוזית (עמ' 2)

★

השוטר שהרג בראש־בודקה יואשם ב"הריגה בלא כוונה" מוסר עיתון שמאל מצרי (עמ' 3)

★

מבקר המדינה יבדוק השימוש במחירוני רכב משומש ועדת הכנסת מבקשת שיבדוק מהימנותם (עמ' 4)

★

האוצר מתנגד להצעה להוזיל חשמל מבקש להוזיל השמן עוד ב־10 אחוזים (עמ' 4)

★

"יורצ'נקו — הפרפרת שנשלחה להכחיש אוהדות של עריק בכיר אחר" טוען "לוס־אנג'לס טיימס" (עמ' 5)

★

שבע שנות מאסר למסייע לרצח המורים מעפולה בביהמ"ש המחוזי בנצרת (עמ' 6)

★

סנדלי דנור — גם לתונים במקומות אסורים בתל־אביב (עמ' 6)

הגרלת הלוטו

בהגרלת הלוטו שהיתה אתמול עלו בגורל המספרים האלה: 13, 18, 23, 25, 35, 39. המספר הנוסף — 22.

שרות הארץ

מזג האוויר

(ע) מעונן חלקית עד בהיר.

ירושלים 13—22, הגולן 12—23, נהריה 10—27, צפת 13—21, חיפה 18—28, טבריה 14—27, נצרת 15—27, עפולה 10—29, שומרון 12—24, תל־אביב 16—27, לוד 14—27, יריחו 15—30, עזה 16—26, באר־שבע 14—27, אילת 18—31.

שערי הדולר

יציג	1472.2
מטפים	1762.2
שחור	1580.0

בגליון זה 12 עמודים

מעכשיו, היתרונות של ביטוח מנהלים וקופות גמל בתכנית אחת-

"מגדל" החברה הגדולה ביותר בביטוח חיים נותנת "יותר" למנהל ולעובד.

"יותר" הינה תכנית ביטוח חיים חדשה של חברת "מגדל", שנועדה למנהלים ולשכירים והותאמה במיוחד לתנאי המשק הישראלי, האינפלציה, השכר והצרכים הביטוחיים והפנסיוניים.

"יותר" מתבססת על השכר השוטף של העובד!

הכיסוי הביטוחי, תשלומי העובד והמעביד צמודים לשכר השוטף ומתעדכנים לפיו.

"יותר" תשואה קבועה ומובטחת לכל תקופת הביטוח

תשואה ריאלית קבועה על כספי החסכון בגובה 4.25-4% לשנה בריבית דריבית, גם לגבי הפרשות עתידיות עקב גידול ריאלי בשכר.

"יותר" 4 מסלולי ביטוח לבחירתך·

הפוליסה הגמישה מאפשרת לכל מבוטח להתאים את הביטוח והחסכון לצרכיו ואף לשנותם במהלך תקופת הביטוח.

"יותר" כל התנאים בפוליסה אחת

הכל פשוט, ברור ומרוכז בפוליסה אחת כאשר כל התנאים נשמרים לאורך כל תקופת הביטוח.

"יותר" בטחון למעביד ולעובד

הפוליסה החדשה מעניקה יותר בטחון למעביד ולעובד מבחינה פנסיונית וסוציאלית וחוסכת הרבה דאגה.

פנה לסוכן הביטוח שלך ב"מגדל":

מגדל מחוז המרכז
רח' סעדיה גאון 26, ת"א, טל. 03-647647
מגדל מחוז הצפון
רח' הרצל 27, חיפה, טל. 04-672141
מגדל מחוז ירושלים
רח' בן־יהודה 34, ירושלים, טל: 02-228441
מגדל סניף באר־שבע
רח' הנשיאים25, מרכז רסקו, טל. 057-38111

מגדל חברה לביטוח בע"מ

יותר

ביטוח חיים של מגדל נותן לך

יוסף כהן (יעקבסון)

ראיתי שמעתי

מהו "זר תקני"?

שערוריה-זוטא התחוללה אתמול בשדה-בוקר בעת טקס האזכרה לדוד בן-גוריון. כל המוסדות הממלכתיים במדינה נקראו להניח זר על קברם של דוד ופולה בן-גוריון.

כאשר הגיעו כל המי ומי לטקס, הודיע המארגן מטעם מרכז ההסברה, כי הזר ההסתדרותי, שאותו עמד ישראל קיסר להניח על הקבר, אינו "תקני". קיסר הנרגש הזכיר לנוכחים, כי דוד בן-גוריון החל את דרכו הפוליטית במזכיר הכללי של ההסתדרות משך 15 שנים רצופות.

בהסתדרות מספרים, כי ימים אחדים לפני הטקס התקשרו מתועד הפועל למרכז ההסברה, והזהירו אותם מפני הכוונה למנוע את הנחת הזר מטעם ההסתדרות. מתוך ניגוד פרנואלי, המוגדר בהסתדרות כ"חוסר-טעם". קיסר רתח ולא הסתיר את דעתו מראש הממשלה, שמעון פרס, יו"ר הכנסת שלמה הלל ושר החינוך יצחק נבון, והודיע, כי אם להבא לא תיכלל ההסתדרות בין מניחי הזר הרשמיים, היא תשקול להחרים את הטקס הממלכתי, ובמקום זה לקיים באותו יום טקס אזכרה הסתדרותי בשדה-בוקר.

יהודית וינקלר

מידה כנגד מידה

סגן מושל מדינת קליפורניה, ליאו מקקארתי, העושה עתה בארץ כאורח לישכת המסחר ישראל-אמריקה, מלא התפעלות מישראל. אך גם מקליפורניה. בפגישה עם ראשי לישכת המסחר הוא הרחיב את הדיבור על נפלאות קליפורניה. הוא סיפר על הבעיות בקליטת כל המהגרים החוקיים והלא-חוקיים הזורמים למדינה, על הרב-גוניות של האוכלוסיה ועל ההצלחה הגדולה בקליטתם.

קליפורניה, למרות כל הקשיים, היא כיום המדינה בעלת שיעור התוצר העולמי הגבוה ביותר מכל מדינות ארה"ב, אמר.

נשיא לישכת המסחר, אריה מקלף, לא "נשאר חייב". הוא דיבר על הבעיות שהיו (וישנן) למדינת ישראל: "בעת הקמת המדינה, התקשינו להאכיל את האוכלוסיה שלנו", אמר מקלף, "כיום אנו כבר מאכילים גם אחרים, והיצוא שלנו מגיע ל-47 אחוז מהתוצר הלאומי שלנו", התגאה הנשיא.

אברהם צהר

לובה אליאב הגיע לבית-הסוהר

חבר הכנסת לשעבר, אריה (לובה) אליאב, נפגש לאחרונה עם נציב בתי-הסוהר, גונדר רפי סויסה, והביע בפניו את רצונו להצטרף למעגל מערכת החינוך וההוראה במתקני הכליאה בארץ, העוסק בחינוך אסירים. אליאב, מורה ומחנך, עסק בשנים האחרונות בהוראת מבוגרים בישובים אור-עקיבא, שדרות וקריית-שמונה.

לובה אליאב החל את עבודתו במרכז-החינוך של כלא "איילון" (רמלה), [illegible] האסירים תולדות הישוב בארץ-ישראל במאה השנים האחרונות וכן שיעורי אזרחות. אליאב הצליח לנטוע את אהבת ארץ-ישראל בקרב תלמידיו.

ע.ר.

כתב-מינוי של האינקוויזיטור הספרדי במכירה פומבית

כתב-מינוי של האינקוויזיטור הראשי, שנכתב על-ידי פיליפ מלך ספרד, יימכר במכירה פומבית של פריטים שונים ב-4 בדצמבר בתל-אביב. כתב המינוי ניתן על-ידי פיליפ, מלך ארגון, קסטיליה וליאון, לדון-חוזה גראנדו קאסאר לן, האינקוויזיטור הראשי, להחרים את רכושם של כל היהודים, כולל בתיהם, חפציהם ועוד. נכתב בו, כי היהודים ייענשו אם לא ייענו לצו התחנות.

המסמך ניתן ב-9 ביוני 1721 והוא חתום בכלב ובחותם המלך. המסמך המעניין יוצע למכירה בסכום התחלתי של 1500 דולאר.

כן יוצא למכירה בתבגונה על יהודים מגרמניה משנת 1775 ("שוצ-פאס") ופריטים נדירים מתקופת השואה, הגיטאות ומחנות ההשמדה. המכירה נערכת על-ידי ד"ר יוסף וראלף מרחבות.

חיים גלאון

היהיה "אופנאי השנה" גם בישראל?

פרס "עין הזהב", שהוא פרס היוקרה לאופנאי-העילית של איטליה, הוענק השנה לג'ורג'יו ארמאני. ארמאני, אחד האופנאים האיטלקים החשובים בעולם, יקבל את הפרס, עשוי זהב ויהלומים, אשר נתרם על-ידי חברת רבלון, זו הפעם השנייה בשנים האחרונות.

אופנאי צמרית
ג'ורג'יו ארמאני

חברת רבלון מעוניינת לממן פרס דומה ל"אופנאי השנה" הישראלי, שייבחר על-ידי חבר שופטים מקצועי מדי שנה.

שלומית קימרי

יין נשיאותי בן 200

לפני שהיה לנשיא ארצות-הברית, סייר תומאס ג'פרסון בתוקף תפקידו כשגריר באיזור בורדו בצרפת, ואף כתב דו"ח בשבח יינות בורדו. ב-1790 הזמין 10 ארגזי יין "שאטו לאפיט" מבציר 1878, עם ציון ראשי תיבות שמו על הבקבוק, ו-30 ארגזים עם ראשי התיבות של וואשינגטון. לג'פרסון היה אוסף יינות ידוע, ושימש יועץ בעניין זה לחמשת הנשיאים הראשונים של ארצות-הברית (כולל שתי הכהונות שלו עצמו). אחד מאותם בקבוקים, הנושאים את ראשי התיבות של שמו וגם את שם הכרם "שאטו לאפיט", יימכר במכירה פומבית על-ידי כריסטי בראשית דצמבר. מחירו יהיה כ-5000 ליש"ט.

הבקבוק הוא בצבע ירוק כהה, הפקק הוא מקורי והצבע היין עמוק באופן יוצא-דופן לגבי גילו. שום בקבוק מבציר של שנה זו לא נמכר מעולם במכירה פומבית (השנה המוקדמת ביותר של לאפיט, שנמכרה ב-1830, היתה מבציר 1802), ואף בקבוק מבציר זה לא שרד במרתפי שאטו לאפיט. השנה טעם איש היינות של כריסטי יין מבקבוק אחר מן המרתפים של ג'פרסון, וסיפר שהיין היה מעולה באיכותו, למרות גילו המופלג.

ב.ש.

בעריכת עידית רוזנבלום

"ג'יינס": שיתוף פעולה סודי בין איראן לברית-המועצות

"איראן איפשרה לבריה"מ לבחון אף-14 ופאנטום ולהתאמן בהם"

תחנות המעקב של ה"סי-אי-איי" נפתחו לפני מומחים סובייטיים ★ קצינים מאיראן מתאמנים בבריה"מ וסוריה ★ מוסקווה תספק לאיראן בשנה הבאה מטוסי "מיג 23"

מאת שאול צדקא
כתב "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). שלטונות חומייני העניקו לסובייטים גישה חופשית לכל הטכנולוגיה הצבאית האמריקאית אשר נמכרה לאיראן בתקופתו של השאה. מטוסי "אף 14" ו"פאנטומים" אף הוטסו לבריה"מ לצרכי מבחן ואימונים, ותחנות המעקב של ה"סי-אי-איי" בתחומה של המדינה נפתחו לפני מומחים רוסיים.

פרטים ראשונים על שיתוף פעולה סודי זה בין שתי המדינות גילה השבועון "ג'יינס". השבועון טוען כי שיתוף הפעולה נמשך למעשה מאז ההפיכה המוסלמית ולמרות התעמולה החומיינית האנטי-קומוניסטית ומכירת נשק סובייטי לעיראק. עיקר המגעים בין טהראן למוסקווה נעשה בצורה ישירה. וכן בצורה עקיפה דרך ארגון אש"ף, שעליו הוטל תפקיד איבחון וחימוש של המטוסים המתקדמים המופעלים בנשק סובייטי. ביניים אלה פועלים באיראן לא פחות מ-5000 אנשי אש"ף המקבלים פקודות מבריה"מ, ממזרח-גרמניה ומצ'כיה. שיתוף-הפעולה מבוסס על החוזה הסובייטי-פרסי מ-1921 והוא כנגע באילוצים איראנים צבאיים.

איראנים מתאמנים בבריה"מ

כ-300 קצינים איראנים נשלחים מדי שנה לתחנות אימונים בקייב, לנינגראד ופרונז ו-200 מהם אנשי חיל אוויר. אנשי צבא איראנים אחרים מתאמנים בסוריה. ב-1984 סיפקה מוסקווה לאיראן טנקים, טילי קרקע-קרקע והמטוס "מיג 19" ו"מיג 21". טייסים איראנים מתאמנים עתה בהטסתו של ה"מיג 23" המיועד להירכש מבריה"מ בשנה הבאה.

מנהלי חברות הביטוח לדיון בוועדת המשמעת

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מנהלי חברות הביטוח יתכנסו היום לדיון שיוקדש לפעילותה של ועדת המשמעת של איגוד חברות הביטוח, לאחר שכמה חברות הודיעו שהן אינן מכירות בסמכותה של הוועדה.

השבוע התכנסה ועדת המשמעת בראשותו של מנכ"ל חברת מנורה שבתאי אנגל ונערך בה דיון לגבי מיספר חברות שהודיעו שהן אינן מכירות בסמכותה של הוועדה ובמגמה מלהעביר לקופתה של הוועדה את הפיקדון בסך 100 אלף דולר שיבטיח תשלום קנסות שיוטלו על ידי ועדת המשמעת. רוב החברות הספיקו כבר להעביר את הפיקדון חוץ מארדס וכלל ביטוח, שתיהן מקבוצת הסנה.

בכנוס שיערך היום יעמדו מנהלי החברות בפעם נוספת על הצורך לשמור על הסכם אי האפליה שיבטיח שהתחרות בין חברות הביטוח לא תחרוג מההסכמים בענין זה. בחוגי חברות הביטוח מעריכים שוועדת המשמעת תחודש את דיוניה הסדירים בקרוב.

מכון גתה יפתח מרכז תרבות בי"ם

שגרירות גרמניה הכחישה השבוע כי פתיחת המכון בירושלים — קרובה

בון, (ע"צ) "מכון גתה" המופקד על הפצת התרבות הגרמנית והלשון הגרמנית בארצות-חוץ עומד לפתוח בקרוב מרכז תרבות בירושלים — על כך הודיע אתמול בבון, מנכ"ל המכון, הורסט הארנישפגר במסיבת עתונאים.

מצד אחר אישר מנכ"ל המכון, כי "הוקפאה" התוכנית לפתיחת מרכז תרבות גרמני בדרום אפריקה, לאחר שבוטלו הסכמי התרבות בין בון לבין פרטוריה, במסגרת עיצומי הקהילייה האירופית נגד דרום אפריקה.

משלחת מצרפת בביירות למו"מ על שחרור 4 חטופים צרפתים

מידי ה"ג'יהאד האיסלאמי" ★ השליח טרי וייט חזר ללבנון

מאת יואב מוקד
סופר "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). משרד החוץ הצרפתי שיגר בימים האחרונים לביירות "יחידת משימה מיוחדת" כדי לעמוד בקשר עם אנשי ה"ג'יהאד המוסלמי", המחזיקים זה יותר מחצי שנה בארבעה חטופים צרפתים: שני דיפלומטים, עיתונאי וחוקר.

פאריס החליטה על שיגור "יחידת המשימה" כימים לאחר שה"ג'יהאד המוסלמי" פירסם הודעה המתריעה על ה"סחבת" שמגלים כביכול השלטונות הצרפתיים במו"מ לשחרור החטופים. זו הפעם הראשונה שהחוטפים מבהירים בפומבי על קיומו של מו"מ כזה ואף מביעים רצון להזרז. במקביל, צוינה הודעת ה"ג'יהאד המוסלמי", כי אחד מבין ארבעת החטופים (כנראה הדיפלומט מישל קארטון, שנחטף בביירות בחודש מארס) "נמצא במצב קשה". ההודעה מציינת, כי "הממשל הצרפתי יישא באחריות לגורלו של החולה".

עד כמה שנודע, מונה ה"יחידה המיוחדת" שיצאה לביירות שני אנשים: דיפלומט צרפתי (שזהותו נשמרת בסוד) ורופא ממוצא לבנוני, שכבר קיים בעבר קשר עם החוטפים או עם מתווכים מטעמם.

במרוצת החודשים הארוכים של מגעים מאחורי הקלעים העלו החוטפים בלבנון שורה ארוכה של תביעות מממשלת צרפת. בין היתר, תבעו בשעתו לשחרר מן הכלא הצרפתי טרוריסט לבנוני החשוד במעורבות ברצח הדיפלומט הישראלי יעקב בר-סימנטוב. דוברים צרפתיים רשמיים הכחישו בהזדמנויות אחרות, כי צרפת איננה שוקלת כלל כניעה לתביעות החוטפים.

וייט חזר לביירות

ביירות, (ע"צ). טרי וייט, נציגו האישי של הארכיבישוף מקנטרברי חזר אתמול לביירות במאמציו. הוא פנה בקריאה נרגשת לחוטפיו של בן הערובה הצרפתי מרסל קרטון לשחרר את בן הערובה ללא דיחוי, עקב מצב בריאותו המעורער.

השכר נטו בנובמבר יעלה ב-2.5% — 3.7

מאת שלמה מעוז
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

השכר נטו במשכורת נובמבר, יעלה בין 3.7 אחוזים ברמות השכר הנמוכות לכ-2.5 אחוזים ברמות השכר הגבוהות. תוספת היוקר המשולמת החודש, בשיעור של 3.7 אחוזים, תהיה עד לתיקרה של 822,777 שקל.

התיקרה לשם תשלום דמי הביטוח הלאומי היא עד 2,314,500 שקל. השכר הממוצע אליבא דביטוח לאומי הוא 771,500 שקל. השכר נטו המופיע בטבלה הוא לאחר תשלום מס הכנסה ולביטוח הלאומי.

שכר ברוטו	שכר נטו (אוקטובר 1985)	שכר נטו (נובמבר 1985)	השינוי בין אוק' [illegible] — בשקלים	ב-%
400,000	400,000	414,800	14,800	3.7
500,000	486,603	508,165	21,562	4.4
600,000	529,403	560,015	30,612	5.8
700,000	594,053	616,009	21,956	3.7
800,000	658,703	683,051	24,348	3.7
1,000,000	785,603	810,274	24,671	3.1
1,200,000	904,903	929,574	24,671	2.7
1,500,000	1,067,153	1,093,680	26,527	2.5
2,000,000	1,303,353	1,331,557	28,204	2.2
3,000,000	1,727,400	1,763,016	35,616	2.1

בתגובה על הידיעות בדבר התנגדות הממשל לוועידה בינ"ל:

מקור בכיר בי"ם: ארה"ב וישראל מתואמות בנושא הליווי הבינ"ל

"אין כירסום בעמדת ארה"ב כלפי אש"ף" ★ שמיר: נברר עם פרס

מאת עקיבא אלדר
סופרו המדיני של "הארץ"

ארצות הברית וישראל מתואמות עד הפרט האחרון בנושא הוועידה הבינלאומית — זאת אמר אתמול מקור בכיר בירושלים בתגובה לידיעות בדבר התנגדותו של הממשל האמריקאי לכינוס ועידה או פורום בינלאומי, עליה מדבר באחרונה ראש הממשלה שמעון פרס. מקור בירושלים הסביר, כי האמריקאים רואים עין בעין עם ישראל את נושא הליווי הבינלאומי לשיחות ישירות בין ישראל לבין כל אחת משכנותיה שתיאות להצטרף לתהליך. הוא ציין, כי הדרישה האמריקאית שאש"ף יסכים לשיחות ישירות עם ישראל, לא באה כתהליך להכרתו של הארגון בישראל, אלא כתנאי נוסף. לדבריו, מצויה מסילא ההכרה בישראל בתחולת החלטות האו"ם 242, שקבלתה היא תנאי יסודי להכרה אמריקאית באש"ף.

הדרישה האמריקאית החדשה, אמר המקור בירושלים, נבעה מהתפתחויות האחרונות בתהליך השלום ואינה משקפת כירסום בעמדתה של ארה"ב.

ראש הממשלה שמעון פרס אמר אתמול, כי לא חל שינוי בעמדתה של ישראל לפיה לא יהיה מו"מ עם אש"ף, אלא רק עם נציגים פלשתינים שאינם מזוהים עם ארגון זה.

בלשכתו של שר החוץ יצחק שמיר נמסר כי "למיטב ידיעתנו לא הגיע איש לישראל לשנות את תנאיה של ארה"ב להכרה באש"ף". שמיר מאמין כי אם תבוא הצעה כזו, יש לדחותה בתוקף, על מנת למנוע רושם שישראל מוותרת בנקל על הסכמים בינלאומיים.

שמיר: נברר זאת עם פרס

זהר בלומנקרנץ מוסיף, כי בביקור שערך שמיר במיפעלים אורמת וארגמן ביבנה התייחס השר לשינוי לכאורה במדיניות ארה"ב, בעניין ההכרה באש"ף — שנעשה כאילו בעצה אחת עם ראש הממשלה שמעון פרס. שמיר אמר: "שמעתי רק אתמול על כך מחברי ועדת החוץ והביטחון; אני תמה על ההתפתחות. שמעתי גם את ההכחשות שבאו ממשרד ראש הממשלה. נצטרך לברר זאת עם שמעון פרס".

עם זה הוסיף ואמר כי "אין התקרבות של ארה"ב לכיוון אש"ף. יש לנו זהות דיעות עם ארה"ב בכל התחום של מלחמה בטרור. ארה"ב עומדת בראש המלחמה בטרור אשר אש"ף נחשב בו כגורם החשוב ביותר".

שמיר דוחה מכל וכל את רעיון כינוסה של ועידה בינלאומית בחסות שתי מעצמות-העל, באומרו כי היא תביא לפתרון כפוי באיזורנו. לדבריו, חייבות ישראל וארצות ערב לנהל ביניהן את המו"מ ישירות.

וואשינגטון: לא ריככנו עמדתנו כלפי אש"ף

וואשינגטון (ע"ד). ארה"ב הכחישה אתמול ידיעות בעיתונות הישראלית, כי וואשינגטון ריככה את עמדתה, וכי אינה מוסיפה לתבוע בתוקף כי אש"ף יכריז על הכרתו בזכות קיומה של מדינת ישראל, לפני שיורשה ליטול חלק בשיחות השלום על המזרח התיכון.

דובר הסטייט דיפרטמנט, צ'ארלס רדמן, אמר לעיתונאים בוואשינגטון כי דרישותיה של ארה"ב לתנאים מוקדמים לשיתופו של אש"ף בשיחות השלום — בעינן עומדות.

"עמדת ארה"ב לגבי אש"ף לא השתנתה", ציין הדובר. "מאז שנת 1975 דגלה ארה"ב בעמדה, כי לא נכיר באש"ף ולא נישא וניתן עימו, עד שיקבל הארגון את החלטות מועצת הביטחון 242 ו-338, ויכיר בזכות קיומה של ישראל".

12 קייסים אתיופים נפגשו עם שני הרבנים הראשיים

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ"

12 קייסים (כוהני הדת) מהעדה האתיופית נפגשו אתמול עם שני הרבנים הראשיים אליהו ושפירא. הפגישה ארכה כשעתיים וחצי ובמהלכה אמרו הקייסים, כי הם מתכוונים לציית להוראות הרבנות הראשית.

נושא הטבילה לא הועלה בצורה מפורשת בפגישה ועיקרה הוקדש לשיחה על המשבר התרבותי-דתי "העובר עתה על בני העדה האתיופית ועל התרחקות הצעירים מהדת". הקייסים ביקשו מהרבנים לעשות מאמץ ולזמן לפגישה נוספת גם את שלושת הקייסים שלא באו, ביניהם, קייס איילין, התומך בעמדת קבוצת הצעירים המנהיגה את המאבק נגד חובת הגיור.

בסיום הפגישה אמר הרב אליהו כי הוא חש שהפגישה קירבה את הרבנות הראשית אל בני העדה.

ארה"ב תפייס תוניסיה בנשק על הפצצת צה"ל

מאת שאול צדקא
כתב "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). במסגרת מאמציה לפייס את ממשלת תוניסיה לאחר ההפצצה הישראלית על בסיס המחבלים בתוניס, תגדיל ארה"ב את הסיוע הצבאי והכלכלי לתוניסיה. בלונדון נודע ממקורות דיפלומטיים כי וואשינגטון הגיעה למסקנה שצרכיה הביטחוניים של המדינה והאיום המרחף עליה מצידה של לוב, מחייבים את חימושה מחדש בכלי נשק משוכללים.

האמריקאים יספקו איפוא לנשיא בורגיבה טילי קרקע-אוויר, מערכות ראדאר, מטוסי "פאנטום", נגמ"שים ותותחי ארטילריה. זאת בנוסף ל"יחידה צבאית" שעליה הוחלט עוד אשתקד, ובה מטוסי קרב ואימון, טנקי "אם 60" וטילי "צ'פארל".

משלחת צבאית ממזרח גרמניה ביקרה בסוריה

מאת ראובן פדהצור
סופרו הצבאי של "הארץ"

שר ההגנה הסורי, מוסטפה טלאס, נועד בשבוע שעבר עם משלחת צבאית מגרמניה המזרחית. הדיונים עסקו בהעמקת יחסי הידידות בין צבאות סוריה וגרמניה המזרחית. בראש המשלחת הגרמנית עמד סגן שר ההגנה ומפקד הצי הגרמני, האדמירל וילהלם אם. המשלחת המזרח גרמנית ביקרה ביחידות של הצי הסורי. בבסיס הצי בלטקיה נפגשה המשלחת עם מפקד חיל הים הסורי, הגנראל מוסטפה טיארה.

בפגישתו של טלאס עם המשלחת המזרח גרמנית נכח גם שגריר גרמניה המזרחית בדמשק והנספח הצבאי. המשלחת יצאה את סוריה בדרכה חזרה לארצה בתום ביקור שנמשך מספר ימים.

כתב אישום ראשוני נגד חוטפי האוניה הוגש בגנואה

אבו-עבאס בין 16 הנאשמים

גנואה, (ע"צ, ע"ד). שמותיהם של אבו-עבאס ושל חמישה עשר אחרים הופיעו בכתב-אישום ראשוני מטעם התביעה הכללית בגנואה, כמעורבים בחטיפתה של אניית הטיול האיטלקית "אכילה לאורו".

התובע הכללי של גנואה, לואיג'י קאלאברסה דה פאו, מסר לעיתונאים כי כתב האישום הראשוני נמסר לידיו של שופט חוקר, אשר יחליט מי מהאנשים המוחשדים כן יועמד לדין.

תמה נוכחות משקיפי צרפת בהר הלבנון

ביירות, (ע"צ). המשקיפים הצרפתיים המופקדים על פיקוח על הפסקת האש בביירות וסביבותיה, פינו אתמול את העמדה האחרונה שהחזיקו בה בהר הלבנון, מדרום-מזרח לביירות.

שמונת הקצינים הצרפתיים העבירו את העמדה לידי משקיפים אחרים מאנשי הז'נדרמריה הלבנונית.

פינוי העמדה — שנעשה על פי בקשת הממשלה הצרפתית — מציין את סיום נוכחותם של משקיפים צרפתיים בהר הלבנון.

קויאר ממליץ להאריך מנדט כוח האו"ם ברמת הגולן

מרכז האו"ם (ע"צ). מזכ"ל האו"ם המליץ אתמול על הארכת המנדט של כוח האו"ם בגולן עוד בששה חודשים.

מנדט זה עומד לפוג בשלושים בנובמבר.

אזרח מצרי נרצח ביוון

אתונה (ע"צ, ע"ד). מצרי המתגורר ביוון נורה שלשום באתונה בירית אקרופ, בידי שני אלמונים שנמלטו. כך מסרה המשטרה.

עבד"ל האמב, 39, פקיד בחברה לייבוא ולייצוא, נפגע מארבעה כדורים כאשר הלך ברחוב במרכז אתונה, בלוויית אשתו, ממוצא לובי, וארבעת ילדיו.

המשטרה חוקרת כמה תושבים לוביים באתונה.

אנגליה לפני בריה"מ בשחמט

ציריך, (ע"ד). אנגליה הגדילה אתמול את יתרונה באליפות העולם הראשונה לנבחרות שחמט בעיר לוצרן, לאחר שניצחה בצורה משכנעת את מערב-גרמניה 3:4, בסיבוב השלישי.

אנגליה מובילה עתה בטורניר עם 12.5 נקודות, ואילו בריה"מ והונגריה תופסות יחד את המקום השני עם 10 נקודות.

אולם לבריה"מ ולהונגריה עדיין 3 משחקים בלתי גמורים, כולל קרב מרתק בין קארפוב לספאסקי, המייצג כיום את צרפת.

רומניה, שניצחה את נבחרת אפריקה 1:5, בסיבוב השלישי, צברה גם היא 10 נקודות, אך לא נותרו לה משחקים בלתי גמורים.

הדולר ירד

לונדון (אי-פי). ירידה מתונה היתה אתמול לשער הדולר בשוקי הכספים באירופה.

שער הסגירה של המרק הגרמני היה 2.6 מרקים לדולר; במטבעות אחרים: 2.1292 פרנקים שוויצרים לדולר; 7.9225 פרנקים צרפתיים; 2.9265 גילדן הולנדיים; 1755 לירטות איטלקיות ו-1.3797 דולר קנדיים.

שיחת היום / לילי גלילי

עם: סלמן פאלח, הממונה על החינוך הדרוזי במשרד החינוך
על: הופעת כוכב השביט "האלי" במסורת הדרוזית

הופעת "האלי" עוררה תחילה תנועה דרוזית של חזרה בתשובה

שמעתי, שהופעתו של כוכב השביט האלי כרוכה באמונות שונות במסורת הדרוזית.

יש באמת דרוזים מאמינים, הרואים בהופעת כוכב השביט האלי אות המבשר את אחרית הימים. אינני יודע אם זה קשור במישרין בדת, או יותר באמונות תפלות.

מהי משמעות "אחרית הימים" בשביל הדרוזי המאמין?

פה אנחנו נגלשים לנושא הקשור בצורה הסודית של הדת הדרוזית, ולא הייתי רוצה להיכנס לפרטים. מה שאני יכול לומר, הוא שאחרית הימים אצלנו איננה תואמת בדיוק את חזון אחרית הימים בדתות המונותאיסטיות, אלא דומה יותר לתפיסה הבודהיסטית וההינדואיסטית, שהאמונה הדרוזית לקחה מהן הרבה יסודות. מיסודי הדת הצי פרסים במקורם, והונכו על ברכי התרבות ההודית.

ובכל זאת, הופעתו של האלי, היא אות מבשר טוב — או רע?

המובן הוא חיובי, אם כי ב"אחרית הימים" שלנו, אין אלמנטים גשמיים ופיזיים, המדרכים את אחרית הימים בתעטנות הגוף והד־

מוזה של "צדיק וטוב לו". זהו מושג יותר רוחני ומופשט: סוף של הרע, ותחילתו של הטוב. חוץ מזה, הרי אין זה הסימן היחיד שמבשר את אחרית הימים, והוא שייך יותר לתחום הפולקלור, מאשר לתורה הדתית הכתובה.

אנשים המאמינים שבתאריך מסוים יחרב העולם, מן הסתם מתכוננים לאירוע בדרך כלשהי.

בדרך כלל, מתחילים להתיחס לעולם הזה כדבר חולף וחסר ערך, וחושבים על מה שיהיה בעולם הבא, ואיך לזכות בו. בתחילה, כשהתחילו להגיע שמועות על הופעת הכוכב, האנשים דיברו על זה, חששו, וקמה תנועה של חזרה בתשובה. זה היה לפני כמה חודשים, היום לדעתי אנחנו כבר מעבר לזה. אינני יודע אם הידיעות על הופעתו של האלי הן הסיבה היחידה לחזור בתשובה, אבל אולי כוכב השביט היה עבורם "הקש ששבר את גב הגמל". אחר כך, משרבו הידיעות שהופעת כוכב השביט חוזרת מדי פעם, התחילו להבין שזה לא דווקא סימן מהשמים, אלא קשור בטבע. את הדתיים באמת, זה כמובן לא שינה.

כמה הדת הדרוזים ניצלו את האווירה להחזיר בתשובה?

לא במיוחד. בדת הדרוזית אין מיסיון, ולא מאבק על נשמות האנשים. עם זאת, רואים בעדה הדרוזית בכלל נטייה לחזור למקורות, ובמיוחד ברמת הגולן, אם כי שם הסיבות לדעתי בעיקר פוליטיות.

השכר נשחק עד לשיעור הנמוך

(סוף מעמוד 1)

ראלי של השקל בשעור של כ-1.6 אחוזים לעומת "סל המטבעות" וייסוף ראלי של 9 אחוזים, יחסית לדולר. על רקע הזולה של מטבע החוץ במונחים ראליים, יש התארגשות בפעילות המשקית — זאת בניגוד לציפיות המוקדמות שנערכו בידי מעצבי התוכנית הכלכלית החדשה, לייצוב המשק.

ייסוף השקל

באוצר מודעים היטב לעובדה, כי חל ייסוף בשער של המטבע הישראלי, אך מתנחמים בעובדה כי הפיחות, בניכוי מדד המחירים הסיטוניים, מלמד כי עד אוקטובר ועד בכלל עדיין היה פיחות ריאלי של יותר מ-3 אחוזים יחסית ל"סל המטבעות". הייסוף, יחסית לדולר, בניכוי המדד הסיטוני, היה 5 אחוזים. היות הפיחותים נוצרו, בעיקרון, לשמור על רווחיות הייצוא, הרי לדעת הפקידים באוצר המדיניות הנכונה היא ניכוי התפתחות שער הדולר במדד המחירים הסיטוניים.

עדיין אין צורך בפיחות

בשלב זה עדיין אין צורך בפיחות, כדי לתקן התפתחות המחירים בארבעת החודשים האחרונים, כי בחישוב של מעצבי התוכנית הכלכלית נלקח בחשבון תשלום תוספת שכר או יוקר בשעור של 12 אחוזים. לפי שעה משלמים היצרנים תוספת יוקר של 3.7 במשכורת החודש, וישלמו עוד 4 אחוזים תוספת שכר במשכורת החודש דצמבר. כן שילמו תוספת חד פעמית של 12 אחוזים בספטמבר. [illegible]

גורמים כלכליים בירושלים אומרים כי כ-200 מיליון דולר מכספי הפניות הבנקאיות בהסדר שנפדו ודמו לשוק ההון, של הפיקדונות השקליים. לפי שעה לא ברור מה הציבור יעשה בכסף זה, אך החשש הוא כי אפילו יש שימוש בשוליים בכסף זה לרכישת של מוצרים, הוא מביא לעליית מחירים. הורמת ענף זו של הממשלה לפדיון הפניות הבנקאיות, גורמת לקשיים לאוצר המנסה לנטרל עודף הכספים בידי הציבור. עקב עודפי כספים אלו הבנקים נמצאים בימים אלו אפילו בעודפי נזילות.

בניגוד לציפיות האבטלה ירדה בספטמבר ל-6.9 אחוזים בלבד לעומת הממוצע של 7.2 אחוזים לכל רבעון יולי-ספטמבר.

באוקטובר, בניכוי השפעות עונתיות היה גידול של כ-2 אחוזים במכירות במסחר הקמעונאי, אך ירידה של 3 אחוזים במכירות מזון. בתחילה היתה מחשבה, כי המכירות גדלו לקראת החגים, אך מתברר כי החגים עברו והציבור ממשיך לקנות.

יש גידול בייבוא של מוצרים בני קיימא, בשיעור של עשרות אחוזים.

ההערכה היא כי השכר בסקטור העסקי התחיל לעלות החל מאוקטובר, מפני שעליו אין פיקוח ועל פי החוק מותר להעלות שכר על בסיס אישי החוק אינו מאפשר רק העלאת שכר קיבוצית.

על פי הערכות האוצר, השכר כבר נשחק באופן שבאוקטובר היה נמוך מהשכר הממוצע לשנת 1980/81. השכר הכולל ברוטו באוקטובר היה 509 דולר והשכר של העובדים בסקטור הציבורי היה ברוטו 442 דולר, בעוד ששכר העובדים בסקטור העסקי הגיע ל-544 דולר.

הצעת הקיצוץ

על רקע נתונים אלה הביא אתמול שר האוצר הצעה לקצץ את תקציב המדינה בשיעור של 600 מיליון דולר בתקציב השנה הבאה. הקיצוץ יחייב קיצוץ של 6—10 אחוזים בתקציבי משרדי הממשלה, אם ראש הממשלה שמעון פרס יעמוד על דעתו, שיש לבצע קיצוץ בשעור יחסי קבוע לכל משרדי הממשלה. שיעור קיצוץ גדול זה נגזר מהעובדה כי אין לפי שעה כוונה לפגוע בחיסכון — כלומר בהחזר ההוצאות, וכי חלק אחר מהתקציב הוא תקציב הביטחון במטבע חוץ המוממן על ידי האמריקאים.

באוצר אמרו אתמול, כי אם ראש הממשלה יתעקש שלא לקצץ 180 מיליון דולר בתקציב הביטחון, כדי שלא להתעמת עם שר הביטחון יצחק רבין, לא יהיה מנוס מקיצוץ בתקציבי המשרדים, להם התקציב הגדול ביותר אחרי הביטחון החינוך והבריאות. אך החשש המקנן בלב הפקידים הוא, כי בשל שיקולים פוליטיים ועל רקע אפשרות של הקדמת הבחירות והרוטציה, קשה יהיה להעביר בממשלה החלטה על קיצוץ של 600 מיליון דולר. ללא קיצוץ נוסף, קיים חשש כי המשק — על רקע התחושות הציפיות בציבור — יחזור לפעילות-יתר ולנתיב האינפלציה, מבלי שהממשלה הצליחה להביא לשינוי מבני בתחום המשק לכיוון צמיחה.

הצעה לחסוך 90 מיליון ד'

האוצר מציע לצמצם גם העברת כספים במסגרת החוק להבטחת הכנסה, באופן שיוסכו תשעים מיליון דולר מתקציב הביטוח הלאומי. באוצר הגיעו למסקנה, כי יש לבצע זאת על מנת למצוא מקום נוסף לחיסכון תקציבי בשנת התקציב הבאה. הדברים אלה עלו אתמול, בדיון לילי שערך ראש הממשלה שמעון פרס בלשכתו, עם השרים יצחק מודעי וגד יעקובי, בהשתתפות מנכ"ל האוצר ד"ר עמנואל שרון, והממונה על התקציבים אהרון פוגל ונגיד בנק ישראל ד"ר משה מנדלבום.

ראש הממשלה דחה אתמול את הרעיונות האוצר ואת החלופות שהוצעו לקיצוץ בתקציב המדינה, שאמור להיות מונח על שולחן הממשלה בשבוע הבא. פרס טען, כי החלופות שהוגשו אמש על-ידי האוצר, זהות לאלה שהוצגו לפני שבוע ואין בהן חדש.

ההצעה החדשה המסתמנת היא קיצוץ של מאה ועשרה מיליון דולר בביטחון, ארבעים וחמישה מליון דולר בחינוך ושלושה עשר מיליון דולר בבריאות.

עתה, מאחר שהקיצוץ המתוכנן מתקציבי הביטחון החינוך והבריאות הצטמצם, יהיה על האוצר למצוא הצעות אחרות לקיצוץ בתקציבים במשרדים אחרים ומשמעות הדבר — לדברי מקורות באוצר — פיטורים של מאות עובדי ציבור בשירות המדינה.

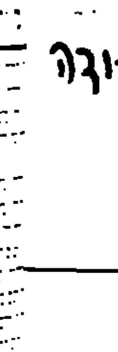

וקי
פרא עם לוחם ז"ל
המתחיל מבית
עקב בדר בקרית תבור
על שערי ברית-המועצות
(הבן-זה הנולד בן גורים)
האם בעוון הקיטור והירידה
של בני-עמך נסגרו

המעלות של אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מכסי'		הטמפרטורה אתמול	
קהיר	14	28	מ' חלקית	15	26
אתונה	13	18	מ' חלקית	—	—
בוקרשט	−5	−2	שלג	—	—
רומא	15	12	גשם	8	12
ז'נבה	−4	−2	מעונן	−3	−1
ציריך	−5	−3	מעונן	—	—
פרנקפורט	−4	−2	שלג	−4	1
וינה	−4	−2	שלג	−6	−2
פאריס	−4	−2	שלג	−3	3
אמסטרדם	−5	−2	שלג	−5	0
בריסל	−5	−3	שלג	−8	−3
מדריד	4	8	מ' חלקית	1	13
לונדון	1	3	מעונן	1	2
קופנהאגן	−3	0	שלג	0	1
שטוקהולם	−2	0	מעונן	−1	2
ליסבון	11	15	מ' חלקית	6	17
ניו-יורק	12	15	מעונן	6	15

הנוסע המאושר
אל על ELAL

הארץ
מוסף מיוחד
תערוכת ייצוא 85
לשרותי ייצוא ושיווק
בחסות מכון הייצוא
יופיע ב-2 בדצמבר 1985
מפרסמים המעוניינים להבטיח את השתתפותם במוסף, מתבקשים לפנות בהקדם האפשרי אל מחלקת המודעות של "הארץ" טל. 03-824261 או אל משרדי הפרסום.

יקירנו

מירושה (מאיר) לנדשפט

איננו

על מועד ההלויה נא להתקשר לטלפון 04—532694

אבלים:
אשתו: עני לנדשפט
בנו: אודי ושרה לנדשפט
בתו: שרה ומשה חזן
בתו: רותי ופליקס חנין
אחותו, גיסתו, נכדיו וכל בני המשפחה

בצער רב ובכאב אנו מודיעים על פטירתו ללא עת של בעלי ואבינו היקר מאוד

שמואל (מולקה) אגמון

לבית פרייס

ההלויה תצא היום, יום רביעי ז' בכסלו תשמ"ו (20.11.85) בשעה 13.00 מבית ההלוויות העירוני, רח' דפנה 5 ת"א, לבית העלמין "הירקון" בגבול חולון בת-ים. התחבורה תועמד לרשות המלווים.

המתאבלים:
אשתו: רחל אגמון
בניו: ערן ואריק אגמון
וכל בני המשפחה

יקירתנו

לידיה סוקולובסקי

איננה

ההלויה תתקיים ב-20.11.85 בבית העלמין בחולון. בדבר פרטים על מועד ההלויה נא לפנות לטל' 03-5515618, 03-5514280

המשפחה

יקירתנו

אני קראוס

לבית זס

איננה

ההלויה תצא ביום חמישי ח' בכסלו תשמ"ו 21.11.85 בשעה 14:00 מבית ההלוויות העירוני בת"א ברח' דפנה לבית העלמין בחולת יצחק.

המודיעים בצער וביגון:
פרנץ קראוס
מיכאל, אסתר, נורית ואיטר קראוס
דורה, אלברט, דוד ואתי ליסבונה
אני רדו, אליזבט קראוס וב"ב

השבעה בדירת הבן מיכאל קראוס ברחוב בורלא 42 תל-אביב

בכנסת

אתמול בכנסת — פרס ושמיר מנמנמים בעת הדיון (צילום — יפפא/אפי שריד)

התקפה חריפה על זמיר בדברי ח"כים מהימין

מיכאל איתן: "רצוי שזמיר יתפטר, בעיקר אם הוא שואף לכהן בבית המשפט העליון" ★ גאולה כהן: "זמיר מתעלם מהסכנה לשלטון הרוב הדמוקרטי מן השמאל, כמו מישעיהו לייבוביץ וגדעון ספירו"

בוועדות ובסיעות

/ דן מרגלית

בדיון סוער בוועדת החוקה של הכנסת קראו אתמול ח"כ מיכאל איתן (ליכוד) וח"כ גאולה כהן (התחיה) להתפטרותו של היועץ המשפטי לממשלה יצחק זמיר. איתן אמר, כי לטובת זמיר והמדינה רצוי שזמיר יתפטר, "בעיקר אם הוא שואף לכהן כשופט בבית המשפט העליון". הוא האשים את זמיר, כי מדיניותו בעניין החקירות עם ארגוני הטרור "תרמה להתרחבות מעגל הטרור בארץ ישראל".

ח"כ גאולה כהן תקפה את זמיר על [illegible], כי לדעת היועץ המשפטי לממשלה מניעת בחירתו של מאיר כהנא לכנסת הבאה לא תפתור בעייה יסודית, כי חלק ממצביעיו הפו־טנציאליים יתמכו ב"התחיה". היא הוסיפה כי זמיר הירשה לעצמו בהרצאה פומבית למתוח ביקורת רק על קיצוניותם של מתנחלים ודתיים, והתעלם מהסכנה לשלטון הרוב הדמוקרטי העולה מן השמ־אל, "כמו מישעיהו לייבוביץ וגדעון ספירו, שנגדם אין זמיר פועל".

בוועדה הועלו גם טענות כלפי זמיר שאינו פעיל בנושאים אח־רים. הטיפול המשפטי בעבירות של תאגידים דתיים אינו יעיל די, ציין ח"כ אוריאל לין. לדעת ח"כ יעקב יוסף מש"ס ייתכן שמוסד היועץ המשפטי מיותר ומעניק סמכויות בלתי דמוקרטיות בידי איש יחיד.

להגנת זמיר נזעקו ח"כ שול־מית אלוני (רצ) ומרדכי ויר־שובסקי (שינוי). אלוני אמרה, כי הבעיות הן ביסודן פוליטיות ואילו זמיר קשור לחוק ולהחלטות בית המשפט העליון, וכך זה צריך להישאר.

זמיר עצמו סתר חלק מן הטענות נגדו. הוא אמר כי במושג "עבירה פוליטית", שטבע בהר־צאה בעת "התנהלות האוהלים" של תושבי השכונות בירושלים ביקש לומר, כי העבירה היא עבירה, אלא שמניעיה פוליטיים. הוא אמר, כי ח"כים מנסים לגרור אותו לוויכוח פוליטי. הם פונים אליו בתלונות כדי שיעבירן למשטרה, ואז ישתמשו בכך בתקשורת. זמיר ביקש מח"כים לפנות ישירות למשטרה. ויכוח התעורר בין ח"כ איתן לבין עמיתו מן המפד"ל, שטען כי הליכוד לא הסמיך את איתן לתבוע את פיטורי זמיר. גאולה כהן ומיכאל איתן ביקשו עוד הסברים. הדיון יימשך בישיבה הבאה.

נדחתה הצעת אי אמון של המתקדמת על המשך כהונתו של שרון בממשלה

בעת ההצעה הצביעו גם נציגי מפ"ם, רץ וחד"ש ★ נדחתה הצעת אי אמון של כהנא — "התחיה" נמנעה

באולם המליאה

עמוס בן ורד

הכנסת דחתה אתמול הצעת אי־אמון שהגישה הסיעה המתקדמת לשלום וסיעת כך, בשל המשך כהונתו בממשלה של השר אריאל שרון.

איש לא הצביע בעד הצעת האי אמון שהגיש כהנא, אבל התחיה נמנעה. בעד הצעת המתק־דמת הצביעו גם מפ"ם רץ וחד"ש. מתי פלד (המתקדמת) שהגיש את הצעת האי־אמון בשם סיעתו, אמר ששרון לא חזר בו מדבריו הקוד־מים, העולבים בראש הממשלה וה־כופים בסמכותו. הוא כפה על פרס נסיגה מכל כוונה לקדם את התהליך המדיני בשיתוף הפלש־תינאים, ומדינות ערביות כירדן וסוריה. [illegible] פעולה, ובמקום זה נאלץ פרס להסתפק בשלום־בית קואליציוני עלוב ש־יימשך עד הרגע שבו יפקיד את ראשות הממשלה בידי הליכוד.

מאיר כהנא (כך) אמר כי הממשלה ראויה לאי־אמון מכיוון ששרון צדק, ולא צריך היה ללחוץ עליו שיחזור בו.

בשם הממשלה אמר שר האנר־גיה והתשתית משה שחל, כי במקרים של ביקורת פומבית של שר על הממשלה או על מי משריה — לא יהסס ראש הממשלה להשתמש בסמכותו על־פי סעיף א' 21 של חוק יסוד הממשלה, ולפטר את השר. שחל אמר, כי לא יעלה על הדעת שסעיף בהסכם הקואליציוני [illegible] ראש הממשלה [illegible] הנוהג השני בלי הסכמת ממלא־מקום ראש הממשלה, יהיה עדיף על החוק. "מי שמפר הסכם אינו רשאי אחר־כך לתבוע שכר על־פיו", אמר שחל.

בתוך הדיון המשותף על הצ־עות היתה הודעה אחת מפתיעה, והיא של יעקב יוסף (ש"ס) שהב־היר כי סיעתו מתנגדת להחזרת שטחים. כאשר ירד מן הדוכן התריס כלפיו חברו לסיעה רפאל פנחסי: "דברים כאלה אינך רשאי לומר בשם הסיעה לפני שתתייעץ".

שרי הליכוד נעדרו מהאזכרה לבן־גוריון

הונחה אבן הפינה לאתר הניסויים המרכזי להפקת אנרגיה סולארית בשדה בוקר

(ע). טקס האזכרה הממלכתי ה־12 לדוד בן־גוריון ולרעייתו פולה, נערך אתמול בבוקר באחוזת הקבר במדרשת שדה בוקר.

בטקס השתתפו נשיא המדינה חיים הרצוג, ראש הממשלה, שמ־עון פרס, יו"ר הכנסת שלמה הלל, נשיא בית המשפט העליון, חברי כנסת ושרים, הרמטכ"ל ואלופי צה"ל, מזכ"ל ההסתדרות וחברי הוועדה המרכזת, נציגי הסגל הדיפלומטי ונציגי ההסתדרות ה־ציונית העולמית. בלט העדרם של שרי הליכוד.

קדם לאזכרה טקס הנחת אבן הפינה לאתר הניסויים המרכזי להפקת אנרגיה סולארית בשדה בוקר, אשר נקרא על שמו של דוד בן־גוריון.

הרב הצבאי הראשי אלוף גד נבון קרא פרק תהילים ועמוס בן־גוריון אמר קדיש. שר החינוך והתרבות, יצחק נבון, דיבר על חזונו של בן־גוריון והדגיש את קביעתו של ראש ממשלת ישראל הראשון כי הדברים החשובים במעלה למדינת ישראל הם הביט־חון, החוסן המוסרי של העם בארצו ועליית יהודים לארץ וקי־ליטתם בה.

בטקס השתתפו גם נציגי ישובי הנגב ותלמידי בתי הספר היסו־דיים מירוחם, מצפה רמון ושדה בוקר.

בצו מניעה זמני:

בית הדין האזורי לעבודה ביטל ניכוי שכר למורים

ע"פ הצו חייב משרד החינוך לבטל הוראה לבעלויות על בתי הספר העל־יסודיים לפיה יש לנכות שכר יום עבודה ממשכורות על חברי ארגון המורים העל־יסודיים

מאת סופרת "הארץ" לענייני חינוך

בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב הוציא אתמול צו מניעה זמני נגד משרדי החינוך והאוצר. על פי צו זה, יבטל משרד החינוך הוראה ששלח לבעלויות על בתי הספר העל־יסודיים, לפיה יש לנכות שכר יום שביתה ממשכורות על חברי ארגון המורים העל יסודיים.

הם שבתו יום אחד בחודש אוקטובר במחאה על כך שמשרד האוצר ניסה לכפות על חברי הארגון, הסכם עליו חתם האוצר עם הסתדרות המורים.

היום תועלה בכנסת הצעה דחופה לסדר יום של חברי הכנסת רן כהן ונחמן רז, בעניין נסיון האוצר לכפות על חברי ארגון העל־יסודיים הסכם של הסתדרות המורים.

עיתון השמאל המצרי "אל־שעב":

השוטר שהרג בראס בורקה יואשם ב"הריגה ללא כוונה"

שר החוץ המצרי לא ידע להשיב לשאלות עיתונאים אם המידע — נכון

קאהיר (ע"צ). בבית המשפט הצבאי המצרי האשם ב"הריגת אדם ללא כוונה תחילה" השוטר המצרי סו־לימאן חאטר, שירה למוות ב־7 תיירים ישראלים בראס־בורקה שב־סיני, ב־5 באוקטובר — מסר אתמול השבועון "אל־שעב", בטאון האופוזיציה מצרית.

שר החוץ המצרי, שנתבקש להגיב על סוכנות הידיעות הצרפתית, לא ידע לאשר את המידע, וגם לא ידע אם הושלמה הכנת התיק. השוטר המצרי עצור בבית כלא [illegible].

מיופה הכח המצרי בישראל, מוחמד באסיוני, אמר שלשום, כי יגיש בימים הקרובים דו"ח מלא על החקירה, שנפתחה זמן קצר לאחר הרצח.

"התקפת טירוף"

שלטונות מצרים ייחסו את הרצח ל"התקפת טירוף" של השוטר, ועי־תונים טענו כי הרצח "נגרם על ידי העמדה השחצנית" של הישראלים כלפיו. הנשיא מובארק אמר מצידו, כי מדובר ב"מעשה בודד".

נבון: הליכוד נוקט סחבת במינוי מנהל לטלוויזיה

ועד העיתונאים החליט לדרוש את הפסקת כהונתו של מתאם פעולות הטלוויזיה כדי לזרז את ההליכים למינוי מנהל של קבע

מאת לילי גלילי סופרת "הארץ"

בשיחות עם שרי הליכוד בנושא מינוי מנהל הטלוויזיה, הביע שר החינוך, יצחק נבון, תמיהה על הסחבת שנוקט הליכוד בעניין זה. נבון חידש השבוע את הדיונים עם שרי הליכוד, ושוחח עם השרים דוד לוי ויצחק מודעי.

ועד העיתונאים בטלוויזיה החל־יט לדרוש את הפסקת כהונתו של מתאם פעולות הטלוויזיה, יאיר אלוני, מראשית החודש הבא, במטרה לזרז את ההליכים למינוי מנהל של קבע לטלוויזיה. לדעת חברים בוועד, העסקתו של אלוני יוצרת שקט מלאכותי ותורמת לקיפאון באיוש התפקיד, במשך שנה כמעט.

בטלוויזיה הביעו השבוע חשש, כי המשבר האחרון בין הליכוד למערך יגרום להעמקת משבר האמון גם בנושא זה, וישהה עוד יותר את ההסכמה על מועמד מקובל על שני הצדדים.

צה"ל פוצץ 3 מערות בהר חברון

(ע). צה"ל פוצץ אתמול אחה"צ שלוש מערות בדרום הר חברון, ששימשו מיסתור לאנשי חולייה שמרבית חבריה נהרגו בהיתקלות עם כוחות הביטחון לפני כחודש.

אנשי החולייה היו אחראים להרג ופציעתם של ישראלים רבים. מקורות בטחוניים מסרו, כי פיצוץ המערות נועד למנוע מיסתור לחוליות בעתיד.

כתב עתי"ם מסר, כי המערות היו ריקות והגישה אליהן מוסתרת. במע־רות הסתתרו במשך יותר משנה 5 חברי החולייה, שארבעה מהם נהרגו בהיתקלות ואחד נתפס כשהוא פצוע קשה.

מנהל מינהל הדלק מבקר במצרים

קהיר (ע"צ). מנהל מינהל הדלק של משרד האנרגיה והתשתית, שמעון גלבע, בא שלשום לקהיר, כדי לשאת ולתת על חידוש החוזה לאספקת נפט מצרי לישראל, נמסר ממקור דיפלומ־טי.

כלי התקשורת המצריים לא דיווחו על בואו.

גלבע עומד להיפגש עם שר הנפט המצרי, עבד'ל האדי קאנדיל.

מצרים מספקת לישראל 40 אחוז מצרכי הנפט שלה, לפי מקורות ישראליים.

טעות שלנו

בכיתוב לתמונתו של מיכאל קרפין במדור "מאחורי המסך והמיקרופון" אתמול נפלה טעות. צ"ל: בימין טוע־נים כי קרפין משרת את המערך.

ערך את העמוד: יצחק לאור

אסותא

נולדו ל:

מאיה וגבריאל החכמפור — בן

ורדה וניסים גינין — בן

רחל ויצחק בסלו — בת

אסתר אוגניו ארביב — בן

יפה ואברהם כהן — בן

עדות במשפט הקצינים שלמה לויתן ורוני גילה על דברי תא"ל בן אליעזר:

פואד למתנחלים אחרי פציעת ראשי הערים: כך חינכתי? לפגוע רק בחלקי גוף תחתונים?

עדות על־כך נמסרה אתמול ע"י יוסף וינר, מזכיר המועצה המקומית קריית־ארבע שנועד עם בן־אליעזר לאחר הפגיעה בח'לף ושכעה ★ ראש אגודת הכפרים בנפת רמאללה סיפר כי רס"ן גילה "דאג לאוכלוסיה הערבית וגילה כלפיה אהדה ומסירות רבה" ★ התביעה שינתה את כתב האישום המקורי ובמקום ניסיון לרצח מואשמים עתה השנים בניסיון לגרימת חבלה חמורה.

(ע) ת"ת אלוף (מילואים) בנימין בן אליעזר (פואד) שהיה המפקד הצבאי בעת הפיגוע עם מזכיר המועצה המקומית קריית־ארבע, יוסף וינר. ועם סגן יו"ר המועצה, זאב פרידמן (ממב"ע), ואמר לשניים [illegible]: "כך חינכתי אתכם, לפגוע רק בחלקי הגוף התחתונים?". זאת סיפר אתמול יוסף וינר בעדותו בבית־המשפט המחוזי בירושלים, במשפט הקצינים שלמה לויתן ורוני גילה.

השניים מואשמים באי־מתן אזהרה לחבלן משמר הגבול סולימן בן חדר באזור על הימצאות מטען חבלה במכוניתו של ראש עיריית אל־בירה, כן האשמו באיסוף מידע על ראשי הוועדה לכוונה לאומית למען ארגון הטרור היהודי.

יוסף וינר הוסיף בעדותו, כי הדברים שנאמרו ע"י פואד [illegible] מצביעים על האווירה באותם ימים.

עדה נוספת במשפט היתה הפסיכו־לוגית גב' נעמי פלמן, שטיפלה בסו־לימן חירבאווי בשנים האחרונות, לאחר הפיגוע. העדה הוזמנה לבית־המשפט על־ידי בא כוחו של רוני גילה, עו"ד יעקב רובין, כדי למסור חוות דעת על מצבו של סולימן חירבאווי בכוונה לסתור את עדותו בבית המשפט. העדה סירבה בהסתמכה על חוק הפסיכולוגים המונע ממנה לספר פרטים על מטופלים. בית המשפט קיבל את עמדתה והיא לא מסרה פרטים על מצבו של חירבאווי.

כן העידו בבית המשפט ראש הדסק ליהודה ושומרון ועורך בטלוויזיה הישר־אלית בערבית, עבד האב דראדאני, וראש אגודת הכפרים בנפת רמאללה, ריאד אל־חטיב. השניים אמרו, כי במסגרת עבודתו דאג רוני גילה לאוכ־לוסיה הערבית וגילה כלפיה אהדה ומסירות רבה, כקצין במימשל צבאי.

אתמול הסתיים שלב העדויות במשפטם של שני הקצינים והחלו להשמע סיכומי התביעה. בשלב זה תיקנה התביעה את כתב האישום והאשימה את השנים בנסיון לגרימת חבלה חמורה בפריצת הנחת המטען במכוניתו של ראש עיריית אל־בירה איברהים טאוויל ובגרימת חבלה חמורה בפיגוע של שני ראשי הוועדה להכוונה לאומית האחרים. בכתב האישום המקורי הואשמו השניים בני־סיון לרצח.

השר רובינשטיין: "אין לסרב מראש לכל משא ומתן בדבר עתיד רמת הגולן"

"מדינת ישראל אינה יכולה לרדת מן הרמה, אך אסור לומר מראש 'לא' לכל מו"מ", אמר שר התקשורת בשיחה עם עיתונאים בבית שאן

מאת נורית כהנא סופרת "הארץ"

אין לסרב מראש לכל מו"מ בדבר עתיד רמת הגולן. מדינת ישראל אינה יכולה לרדת מן הרמה. אך אסור לומר מראש 'לא' לכל משא ומתן. אינני רואה כרגע אפשרות שממשלת סוריה מוכנה למו"מ כזה — אמר אתמול שר התקשורת אמנון רובינשטיין בשי־חה עם עיתונאים בטקס חנוכת מיפעל "כבלים" בבית שאן.

השר רובינשטיין אמר עוד, כי טועה מי שסבור שהמשק נמצא בתהליך צמיחה מחודש. מוכרחים להמשיך ולקצץ בתקציב המדינה.

עוד אמר, כי אין לממשלה תקציב שבעזרתו ימנעו הפרעות לשידורי הרדיו והטלוויזיה בגליל. הפרעות שמקורן בסוריה. אם רוצים להשקיע בשיפור שידורי הטלוויזיה באזורים שונים בארץ — יש לעשות זאת במסגרת ערוץ שני אמר השר. למעשה מהווים כרגע שידורי הטלוויזיה הירדנית, טלוויזיות כבלים פירטיות, וסרטי פורנוגרפיה תחליף לערוץ שני. הוא הביע את רצונו לעודד הקמת תחנות רדיו מקומיות באזורים כמו אצבע הגליל, דבר שיחסוך מיל־יוני דולרים. שבירת המונופולין בערוצי שידור היא משימה עיק־רית בעיניו.

רובינשטיין טען שרק לחץ של דעת הקהל באזור הצפון יסייע בשיפור הקליטה שם. אם חברי הכנסת המייצגים את הצפון יש־פיעו על ועדת הכנסת לענייני חוק ומשפט וגורמים נוספים — ניתן יהיה לפתור את בעיית הקליטה בצפון תוך חצי שנה.

בסיור שערך אתמול רובינש־טיין בישובי הגליל טען כי ניכר שיפור משמעותי בשירות הטלפו־נים של בזק באיזור. למשל, החברה מתקינה כעת 5000 מכשי־רים בנצרת בלבד — פיתוח בהיקף דרמטי (מספר המבקשים בה — 7000).

האוצר בודק ביטול הקלות למעסיקים הניתנות בגין הפרשות לקרנות השתלמות

אחת ההצעות במסגרת בחינת נושא קרנות ההשתלמות של השכירים, שלדעת המשרד "הפכו קרנות חיסכון לכל דבר"

מאת יהושע מאירי סופר "הארץ" לענייני כלכלה

במשרד האוצר בוחנים מחדש את כל נושא קרנות ההשתלמות של השכ־ירים, שלדעת המשרד "הפכו קרנות חיסכון לכל דבר, ומהוות הטבת מס שאינה מוצדקת". אחת ההצעות שנבדקות היא ביטול ההקלות המיוח־דות ותשלומי מס, הניתנות למעסי־קים, בגין הפרשות לקרנות השתלמות — דברים אלה מסר אתמול נציב מס הכנסה, יאיר רבינוביץ, לוועדת המשי־נה למיסוי שבראשות ח"כ אריאל ויינשטיין.

נציגי המוסד לביטוח לאומי מסרו לוועדה כי המוסד מוכן להקל [illegible] בתשלומים של העצמאים לביטוח הלאומי במגמה לעשותם פרוגרסיביים יותר. בדיון ציינו חברי הכנסת יצחק ארצי (מערך — לע) ומרדכי בראון (רצ) שהשיטה הקיימת כיום רגרסיבית מדי ויש לשנותה.

נציגי המוסד לביטוח לאומי אמרו שבדיונים פנימיים הועלתה הצעה שעצמאיים בעלי הכנסות נמוכות ובינוניות ישלמו סכומים קטנים יותר. במקביל להקטנה תחול הכבדה על בעלי ההכנסות הגבוהות.

יו"ר הוועדה ח"כ ויינשטיין דרש מהמוסד לביטוח לאומי לפרסם ברבים שורה של הקלות שכבר הוסדרו לעצ־מאים אך אין עליהם מידע לפי שעה. הביטוח הלאומי מוכן, למשל, להקל בתשלומים השוטפים של המקדמות אם יקבלו, מיועץ מס, אישורים על הצמצום שחל בהכנסות העצמאי.

בדיקות רפואיות לזיהוי הפושע ואלטר קוטשמאן

באואנוס־איירס (ע"צ). בדיקה רפואית נערכה אמש לחשוד שנעצר ביום חמישי שעבר על ידי משטרת ארגנ־טינה, והוצג כפושע המלחמה הנאצי ואלטר קוטשמאן, כדי לקבוע בוודאות את זהותו. על בסיס מידע שנמסר מטעם שגרירות מערב־גרמניה בבוא־נוס איירס, תוצאות הבדיקה הרפואית עדיין לא פורסמו. לפי מסמכים שסיפקה שגרירות מערב גרמניה, יש לוואלטר קוטשמאן, קצין ס"ס לשע־בר, שתי צלקות על רגל אחת כתוצאה מירי כדורים.

קוטשמאן, בן 72, מוחזק כאחראי [illegible] של 1500 יהודים במלחמת העולם השניה. מערב־גרמניה דורשת את הסגרתו. היה זה צייד הנאצים שמ־עון ויזנטל שזיהה ב־1983 את ריקארדו פרדו אולמו כפושע הנאצי המבוקש.

הבנק הבינלאומי מפרסם:

מכרז לאשראי

1. הבנק הבינלאומי הראשון מציע קבלת אשראי במכרז ומקציב **3 מיליארד שקל להלוואות לציבור בשבוע זה.**
2. סכום הלוואה מינימלית הוא **10 מיליון שקל לתקופה של עד 3 חודשים.**
3. הזוכים יקבעו עפ"י גובה הריבית שתוצע על ידם (**ריבית חודשית מינימלית — 1½% מעל הריבית הבסיסית**).
4. את הבקשה יש להגיש באמצעות סניפי הבנק **עד יום רביעי 20.11.85 בשעה 12.00.**
5. הבנק יצור קשר עם הזוכים במכרז לקביעת תהליכי הביצוע וקבלת בטחונות שיקבעו לפי שיקולי הבנק.
6. הצעות שאושרו יש לנצל תוך שבוע.
7. הבנק אינו מתחייב לקבל הצעה כל שהיא, כולה או חלקה.
8. פרטים וטפסי הצעה ניתן לקבל בכל סניפי הבנק.
9. **ההצעה מופנית גם למי שאינם לקוחות של הבנק הבינלאומי הראשון.**

הבנק הבינלאומי הראשון

טוס אולימפיק לאוסטרליה באותה חברה לאורך כל הדרך!

החלטה נבונה.

אולימפיק יוצאת ליוון יום יום בטיסת בוקר נוחה. אתה נוחת לפנה"צ באתונה ומשם ממשיך לנוחותך למלבורן או לסידני דרך סינגפור.

פנה לסוכן הנסיעות שלך

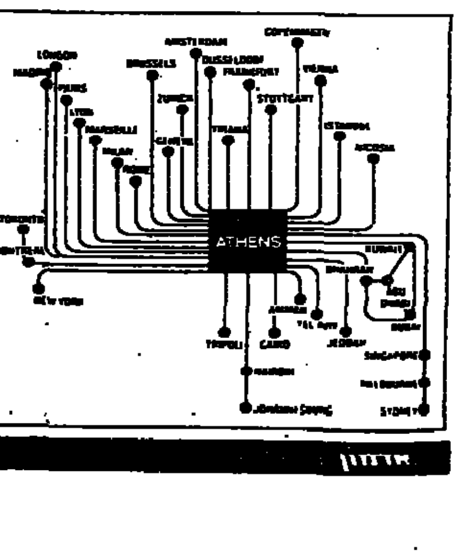

OLYMPIC AIRWAYS

THE INTERNATIONAL AIRLINE OF GREECE

אורנון

מבקר המדינה יבדוק השימוש במחירוני רכב

ועדת הכנסת דנה בהיזקקות חברות ביטוח ומשרד התחבורה למחירוני הרכב המשומש ★ מבקשת מהמבקר לבדוק מהימנות המחירונים

מאת יהושע מאירי, כתב "הארץ" לענייני כלכלה

ועדת הכנסת לביקורת המדינה החליטה אתמול לבקש ממבקר המדינה לבדוק את תפקידם ואחריותם של המפקח על הביטוח, משרד התחבורה והממונה על ההגבלים העיסקיים במשרד התעשייה והמסחר, בכל הקשור לפירסום מחירי רכב משומש והזקקות הרשויות הציבוריות וחברות הביטוח לפירסומים אלה. כמו כן החליטה הוועדה להטיל על המפקח על הביטוח שבמשרד האוצר, לבדוק את השיטה לפיה נקבעים מחירי רכב משומש בחוברת ובטבלאות המתפרסמות וכן את מידת מהימנותן.

את הדיון יזם יו"ר הוועדה, ח"כ הפרופ' דוד ליבאי, שאמר, כי קביעת מחירי רכב משומש הינה נושא הנוגע כמעט לכל אחד בציבור ויש לו השלכות מעבר לתחום המסחר במכוניות. גופים ציבוריים ופרטיים כגון משרד התחבורה, הביטוח הלאומי וחברות הביטוח מבססים את תחשיביהם לדבריו, במצב דברים שכזה יש להבטיח מערכת בקרה על מהימנות הנתונים המתפרסמים ועל אופן בחירת פרסום כל שהוא כבסיס להערכת כלי רכב. יצויין, כי רוב הגורמים מתבססים כיום על חוברת מחירים שמפרסם שמאי הרכב יצחק לוי. הוועדה שמעה מלוי על שיטות עבודתו והתרשמה לחיוב מעבודתו המקצועית.

ח"כ דן תיכון טען כי התברר שהפניות שבעקבותיהן יזם יו"ר הוועדה את הדיון באו מאדם המועסק על ידי מתחרה של השמאי יצחק לוי. פניות אלה הטילו צל על אמינותו של לוי. תיכון אמר, כי לא מתקבל על הדעת שהוועדה תתערב בסכסוך אישי בין השמאים, שאחד מהם אף הופיע בליווי עורך דינו. לדעתו, על הוועדה להיות צמודה לדו"ח המבקר ולדון בו. ח"כ תיכון עזב את הישיבה בעקבות חילוקי דיעות בנושא זה בינו לבין היו"ר וחזר אליה רק לפני סיומה.

ח"כ עוזי לנדאו הצביע על האינטרס של חברות הביטוח בקביעת מחירים הגבוהים מערכן הריאלי של המכוניות, כדי לזכות בתעריפי ביטוח גבוהים. יו"ר איגוד חברות הביטוח יוסף חכמי, מסר לוועדה הסברים על אופן חישוב הפרמיות לביטוח רכב ועל הקשר שלהם לחוברת המחירים של יצחק לוי.

יו"ר איגוד שמאי הרכב שמואל רבינוף, המפרסם אף הוא חוברת מחירים, הציע להנהיג שיטה לפיה כל בעל רכב יבחר כראות עיניו חוברת מחירים וזאת בתנאי שמפרסם החוברת יעמוד בקריטריונים שייקבעו.

כונס הנכסים יפעיל אוניות חברת אטלנטיק

הגיע להסכם עם הנושים הדרום אפריקאים של החברה

מאת צבי הראל, סופר "הארץ"

בית המשפט המחוזי נעתר אתמול לבקשת כונס הנכסים של חברת "אטלנטיק ייבוא", עו"ד דב ויסגלס, לאפשר לו להפעיל את אוניותיה של החברה, שהן עיקר רכושה.

חברת אטלנטיק היא חברה לדייג וספנות בבעלות משפחת מילה ברנר בחיפה. עם התמוטטותה ופתיחת הליכים המשפטיים נגדה, נסחרו מניותיה בבורסה לניירות ערך בתל אביב. החברה עסקה בדייג במימי דרום אפריקה, על פי זכיונות שהוענקו למדינת ישראל על ידי דרום אפריקה. החברה הסתבכה בחובות של כ־900 אלף דולר לנושים שונים בדרום אפריקה, לרבות הצוות הישראלי של שתי אוניותיה: "אוגר 4" ו"השומר". לבקשת הבנק לפיתוח התעשייה לישראל, מונה עו"ד ויסגלס לכונס הנכסים שלה. מבקשתו של כונס הנכסים עולה, כי נגד החברה ננקטו הליכי משפט גם בדרום אפריקה, אשר במהלכם נעצרו האוניות ועוקלו בנמל קייפטאון.

בראשית אוקטובר נסע כונס הנכסים לדרום אפריקה לצורך סיקור חובות החברה וניהול מו"מ ראשוני עם נושי החברה בדרום אפריקה. התברר, כי אם תוצע לנושים תוכנית נאותה להפעלת שתי הספינות יהיו אלה נכונים לשחרר את העיקולים ובלבד שחלק מרווחי ההפעלה יוקצה לפרעון חובם.

עוד מציין הכונס כי ניהל מו"מ עם תנובה וחברת "צר פרוסט תעשיית דייג 1984 בע"מ". שתי חברות אלה עוסקות בסחר דגים ולהן עניין בהפעלת החברה. לדברי כונס הנכסים התחייבו חברות אלו לתפעל את אוניות אטלנטיק, באמצעות מפעיל דרום אפריקאי ולהביא לישראל את כל כמות הדגה אשר ביכולת האוניות לדוג.

לאחר דיון ממושך הוליטו הנושים, על דעת הכונס ושתי החברות הישראליות, לקבל את הצעת ההפעלה של חברה בשם "סנוק" מקייפטאון. הסכמים אלו יביאו להצלת שתי האוניות של אטלנטיק, שהן כל רכושה למעשה, מאחר במכירה פומבית. וכמו כן תובטח שמירת זכויות הדייג בידי מדינת ישראל ואטלנטיק.

בנק הפועלים החל לשווק המחאות בשקלים חדשים

מאת אריה לביא

בנק הפועלים כבר החל להפיץ המחאות הנקובות בשקלים חדשים, לקראת המעבר לשקל החדש בראשית חודש ינואר 1986. בנק הפועלים הוא הראשון שהחל בשווק המחאות כאלה.

בדף מידע מיוחד שהוכן ללקוחותיו ממליץ הבנק ללקוחות להקדים ולדרוש פנקסי המחאות בשקלים חדשים, כך שיהיו בידיו פנקסים אלה בעוד מועד. כיום נאלצים מי שנותנים המחאות דחויות לאחר ה־1 בינואר 1986 להשתמש בהמחאות הישנות, אותן יהיה צורך להחליף בשלב מאוחר יותר.

הבנק יאפשר ללקוחותיו גם להחתים את פנקסי ההמחאות הקיימים שברשותם בחותמת מיוחדת של שקל חדש, כך שניתן יהיה להשתמש בהם לאחר ה 1 בינואר.

האוצר מתנגד להצעה להוזיל תעריפי החשמל

לנוכח העודף התקציבי שהצטבר בחברה מציע האוצר להחזיר לו סובסידיות ששולמו לחברה

מאת אלי אלעד, סופר "הארץ"

האוצר מתנגד ככל הנראה להצעת חברת החשמל ומשרד האנרגיה להוזיל את תעריפי החשמל במשק בשיעור של 2—3 אחוזים.

עובדה זאת התבררה במהלך פגישה שהתקיימה בלשכת מנכ"ל משרד האנרגיה, הד"ר נתן ארד, בהשתתפות אנשי האוצר וחברת החשמל. במהלך הדיון אמרו אנשי האוצר, כי הם חוששים מהשפעות אפשריות של הזרמת "יריד" תוך שצויין, כי אם יהיה צורך להעלות מחדש את תעריפי החשמל בעוד חודשים אחדים, ניזקה של ההורדה המוצעת עתה עלול להיות גדול מתועלתה. הנושא טרם סוכם.

ההצעה להוריד עתה, פעם שנייה בתקופה האחרונה, את תעריפי החשמל, הועלתה על ידי ראשי חברת החשמל נוכח העודף התקציבי הסמוי שהצטבר בחברה בשנת התקציב הנוכחית 1985. עודף זה, שהוא תולדה של פעולות שונות שנקטו על ידי החברה כולל התייעלות פנימית, ואשר על פי תחשיביה יגיע לכ־27 מיליארד שקל, אינו מתיישב עם תנאי הזיכיון של החברה.

האוצר מצדו בהצעה שכספי הסובסידיה לחשמל שהועברו בין החודשים אפריל־יוני לחברת החשמל, בסכום כולל של 15.5 מיליארד שקל, יוחזרו אליו בערכים של היום. שר האנרגיה טרם נתן הסכמתו לכך.

האוצר מבקש להוזיל השמן בעשרה אחוזים נוספים

גם לאחר ההוזלה השבוע גבוה מחירו מהמחיר בשווקי חו"ל

מאת יונתן שרמן, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חישובים שנעשו במשרד האוצר מורים, כי ניתן להוזיל את מחיר השמן בעשרה עד חמשה עשר אחוזים נוספים. במשרד האוצר מציינים, כי בשתי ההוזלות שבוצעו עד עתה לא היה די כדי להתאים את רמת המחירים של שמן הסויה לרמתו המתבקשת לפי מחיר הפולים הנרכשים בחו"ל.

מגעים שנערכו בין משרד האוצר ומשרד התעשייה והמסחר בעניין זה לא עלו יפה עד עתה, אבל באוצר מתכוונים להמשיך ולפעול להוזלת השמן. עוד נמסר, כי כאשר יוזל מחיר השמן בפעם הבאה, תוזל גם המרגרינה בצמוד אליו ולא כפי שהיה בעת ההוזלה הראשונה של השמן. אז נשמר מחיר המרגרינה ברמתו הגבוהה על מנת לפצות את התעשיינים המייצרים מרגרינה על עיוות בחישובים שנערכו לגבי מחירה.

יצויין, כי גם לאחר הוזלת מחיר השמן השבוע — גבוה מחירו בכמאתיים דולר לטונה שמן גולמי מהמחיר בשווקי חו"ל.

תקלה בבתי הזיקוק תגרום נזק במיליוני ד' לתעשיה הפטרוכימית

מאת יונתן שרמן, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

תקלה במתקן האתילן של בתי הזיקוק עלולה לגרום לנזק של מיליוני דולרים למפעל "פרוטרום" ולמפעלים הפטרוכימיים. התקלה קרתה ביום ב' וכתוצאה ממנה קטנה תפוקת מתקן האתילן בשני שלישים. שני המפעלים הצורכים אתילן כחומר גלם בסיסי — "פרוטרום" והמפעלים הפטרוכימיים, נאלצו לצמצם את כמות הפוליאתילן המופקת במפעלים הפטרוכימיים והפירידיסי המופק ב"פרוטרום", בשני שלישים.

הנהלת בתי הזיקוק הודיעה למפעלים, כי תיקון מתקן האתילן יארך כעשרה ימים. יוסף גבע, סגן יו"ר מועצת המנהלים של "פרוטרום" העריך, כי הנזק שיגרם למפעל בתקופה זו יעלה על מיליון דולר. נזק בסדר גודל דומה צפוי גם במפעלים הפטרוכימיים.

יצויין, כי כל התעשייה הפטרוכימית תלויה בתפוקת מתקן האתילן ובעבר התלוננו בתעשיה הפטרוכימית, כי תפוקת המתקן נמוכה בחמישים אחוזים מהתפוקה הרצויה לכלכליות אמיתית של הענף.

הבניה בעיר עמנואל חודשה באישור בית המשפט המחוזי

מאת אריה לביא

כונס הנכסים של חברת כוכב השומרון חידש אתמול את הבניה בעיר החרדית עמנואל שבשומרון. זאת, לאחר שבית המשפט המחוזי בירושלים אישר לכונס הנכסים פרופ' יעקב נאמן לחתום על חוזה לחידוש הבניה בעיר עם חברת אור עבודות בע"מ, המנוהלת על ידי אריה הירטמן. יצויין שחברות הבניה שפעלו לפני כן עבור כוכב השומרון הפעילו לחץ על מנת למנוע את חידוש הבניה בדרך זו.

על החוזה לחידוש הבניה התחרו בעיקר שלוש חברות, שחלקן היו מעורבות בעבר בבניה עבור כוכב השומרון: אברהמי ובניה, ברנוביץ ו"אור עבודות". היקף החוזה מגיע לכשלושה מיליון דולר והוא כולל בשלב את השלמת 256 דירות באתר "דבקה". חברת אור עבודות התחייבה לסיים את השלמת הדירות תוך 14 חודש. 50 דירות ימסרו להחזקה תוך ... חודשים.

חידוש הבניה ימומן בעיקר משלושה מיליון דולר שהועמדו לרשות כונס הנכסים על ידי משפחת מרגולים, שהיתה בעלת השליטה בחברת כוכב השומרון, בטרם ניקלעה זו לקשיים ומונה לה מפרק.

היום צפויה בעמנואל אסיפה של רוכשי הדירות בעיר, שבנייתן הופסקה בגלל הקשיים של חברת כוכב השומרון. באספה יימסרו לדיירים פרטים על ההתפתחויות ועל התכניות להשלים את הבניה. בינתיים נמסר על מגעים בין כונס הנכסים לבין חברת יובל גד, במטרה להביא להשלמת 190 הקוטג'ים בעיר שבנייתם של חברה זאת הופסקה.

ירידה נוספת במחיר העגבניות

מאת נורית אמיתי, סופרת "הארץ"

ירידה נוספת במחיר העגבניות הסתמנה אתמול בשווקים. הן נמכרו אתמול ב־900 שקלים לק"ג, לעומת 1200 עד 1400 שקלים בשבוע שעבר. גם מחיר המלפפונים ירד והם נמכרו אתמול ב־700 שקלים לעומת 800 בשבוע שעבר.

עם זאת הסתמנה עליה במחיר הבצל — 1000 שקלים לק"ג, לעומת כ־700 בשבוע שעבר. גם מחיר הצנון ירד ובמקום 1000 שקלים בשבוע שעבר נמכר אתמול צנון ב־600 עד 800 שקלים לק"ג.

כרובית עלתה 1500, כרוב 1000, פלפלים 1000 עד 1200, תפוחי אדמה 830 בננות 1600, אבוקדו 1600 שקל.

מן הראוי לציין את העלייה במחיר הקלמנטינות — 1400 שקלים לעומת 1000 עד 1200 בשבוע שעבר.

הסקר נערך בשוק פתח תקווה ובחנויות אחדות במרכז הארץ.

עדכון השכר לשופטים יעוגן בחוק רטרואקטיווי

מאת יהושע מאירי, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

במשרד המשפטים נבחנות הדרכים כיצד להתיר את הסבך שנוצר בעקבות החלטתו של יו"ר ועדת הכספים לעדכן את שכר השופטים.

בחוק ההסדרים במשק בשעת חירום נאמר, כי שכר השופטים ייקבע בהתאם להחלטת ועדת הכספים. הוועדה הוליטה לעדכן את שכר השופטים ולשלם להם תוספת של כ־11 אחוז. יו"ר הוועדה לא חתם על החלטה זו ומאוחר יותר הוסמך על ידי חברי הוועדה לפרשה. היו"ר פירש כך שהשופטים זכו, כמתנו של דבר, בעידכון בגובה כ־25 אחוז.

החלטתו של יו"ר הוועדה נוגדת את החלטת ועדת הכספים וממילא גם את חוק ההסדרים במשק בשעת חירום. כעת מגבשים במשרד המשפטים הצעת תיקון לחוק על מנת לעגן בו רטרואקטיווית את החלטתו של היו"ר.

חברים בהלוואה וחסכון י־ם קובלים על מדיניות ההנהלה

מנכ"ל האגודה: עסקנו בהבטחת כספנו

מאת סופר "הארץ"

חברים באגודת הלוואה וחסכון בירושלים התלוננו על תקלות בניהול האגודה וביקשו מרשם האגודות השיתופיות לפקח על הנהלתה. היום תיערך אסיפה כללית של האגודה.

החברים טוענים בין השאר, כי עיקר הכנסות האגודה נובע משכר דירה של בניין בשכונת גאולה שבו יש לאגודה חלק בלבד. היא קיבלה אותו תמורת הבניין הגדול ברחוב בן יהודה שהיה רכושה הבלעדי.

הם טוענים כי למעשה עיקר עיסוקה של האגודה היום כרוך בטיפול בשכר הדירה המהווה את מירב הכנסותיה של האגודה. "זה לא הלוואה וזה לא חסכון", אמרו אותם חברים. הם גם מעלים השגות על הוצאות שונות.

מר אברהם מינטס, מנכ"ל האגודה, אמר בתגובה, כי האגודה עסקה בהבטחת כספיה באמצעות השקעה בנכסי דלא ניידי. אותם החברים טוענים לעומת זאת כי הבניין החדש היה שווה הרבה יותר וגם הוא היה מכניס ומבטיח את ערך הרכוש.

תיירים המשלמים בשקלים יחוייבו על פי שער יציג

מאת זוהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" לענייני תיירות

בתי המלון שינו את שיטת חישוב מחירי האירוח לאורחים מחו"ל, בהתאם לעידכון החדש של חוק יציבות מחירים למצרכים ושירותים. תיירים מחו"ל, המעדיפים לפרוע את חובותיהם לבתי מלון בשקלים במקום במטבע זר, מחוייבים מעתה לשלם על פי שער הדולר היציג בבנק ביום התשלום ולא על פי שער הדולר המוקפא, כפי שקבע עד היום החוק. לתשלום זה מתווסף מע"מ בשיעור 15 אחוז.

הוראת החוק בהקשר זה שונתה והיא קובעת מעתה, כי בין השירותים שעליהם לא יחול החוק החדש "אירוח בבתי מלון הניתן לתושב חוץ". בתי המלון הנחו לחשב את מחירי האירוח בשקלים, לפי השער היציג ביום התשלום בתוספת המע"מ, גם לגבי חשבונות המשולמים על ידי מוסדות ישראליים כגון משרד החוץ והסוכנות היהודית, עבור תיירים מחו"ל.

סופר "הארץ" מציין, כי הוראת החוק הקודמת יצרה למעשה מצב, לפיו כדאי היה לתיירים מחו"ל להמיר את כספם בשוק השחור או אפילו בבנקים ולפרוע את חובותיהם לבתי המלון בשקלים, בתוספת המע"מ, על פי שער הדולר המוקפא. זאת, בגלל הפרשי השער בין הדולר היציג והדולר לבין שער הדולר המוקפא שהיה מחושב בבתי המלון.

ועדת הכספים תשוב ותדון בעדכון שווי השימוש ברכב צמוד לבכירים

צפוי דיון נוסף גם על היטל הרכוש על מכוניות

מאת יהושע מאירי, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בוועדת הכספים התנהל אתמול דיון סביב פירסומי "הארץ" בדבר עידכון שווי השימוש ברכב צמוד לבכירים במשק. מ"מ יו"ר הוועדה, ח"כ יורם ארידור, הודיע, כי נציגי האוצר יתבקשו להופיע בוועדה, וכי יתקיים דיון חוזר בנושא. יצויין, כי כדי לשנות את המצב יאלץ האוצר להגיש תקנות חדשות בעניין וזאת כיוון שלא ניתן, באמצעות הצבעה חוזרת, לשנות תקנות קיימות.

כמו כן יידון מחדש גם נושא היטל הרכוש על מכוניות.

חברי הכנסת מרדכי בראון (ר"צ) ודן תיכון (ליכוד־ליברלים) ציינו בישיבה, כי האוצר לא קיים את הבטחתו להתאים את תשלומי המס של בעלי רכב צמוד לתנודות שחלו במדד ולהתחשב בעובדה שהם משוחררים מתשלום היטל על רכוש. ח"כ תיכון טען, כי הממונה על הכנסות המדינה הטעה את הוועדה בכוונה תחילה.

ח"כ אריאל ויינשטיין הגיש הצעה דחופה לסדר יום בה ציין כי הוועדה הסמיכה את שר האוצר לשנות את היטל הרכוש על רכב, ולדעתו על שר האוצר לעשות כן לגבי מכוניות פרטיות שערכם ירד בעשרות אחוזים מאז אישור ההיטל. הוא גם דרש להציג נתונים על השחיקה שחלה בשכר הבכירים, כדי לעמוד על הקשר שבין שחיקה זו לבין תשלומי המס שלהם בגין רכב צמוד.

אישור תשקיפי קרנות נאמנות מתעכב בשל אי בהירות בסוגיית מס היסף

מאת יהודה שרוני, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הרשות לניירות ערך הפסיקה בימים האחרונים לאשר תשקיפי הנפקה של קרנות הנאמנות. ברשות הצטברו עד אתמול בקשות של חמש קרנות לחדש את תשקיפי ההנפקה, אשר נענו עד כה בשלילה.

אי אישור חידוש התשקיפים נעוץ בחוסר הבהירות באשר לצורת גביית מס היסף בקרנות. קיימת אי בהירות בשאלה האם חל המס גם על קרנות הנאמנות, ואם כן, האם יש לגבותו רטרואקטיווית. ברשות חוששים, כי תשלום רטרואקטיווי של המס יבוא על חשבון בעלי תעודות ההשתתפות הוותיקים, אשר יצטרכו למעשה לסבסד את בעלי התעודות שכבר פרשו מהקרנות.

אי חידוש תשקיפי ההנפקה בקרנות, הופכן למעשה לקרנות סגורות, שלא ניתן לרכוש בהן תעודות אלא רק למכרן. ברשות לניירות ערך סבורים, כי מדובר בעיכוב זמני בלבד, וכי כבר בימים הקרובים, עם עריכת סידורים שיבטיחו את הגנת ציבור המשקיעים, תאופשר הקפאת התשקיפים.

אלי הורוביץ: אין מיתון

מאת זוהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" ברחובות

"עד היום לא היה מיתון ואין מיתון במשק; קיימת אבטלה אך היא לא נובעת ממיתון אלא כתוצאה מהתחלת בריאה במשק" אמר אתמול נשיא התאחדות התעשיינים אלי הורוביץ, בהשיבו על שאלות עתונאים. לדבריו, המשק ממשיך לחפש ידיים עובדות והפתרון לאבטלה הוא בצמיחה עיקשת לטווח ארוך.

נשיא התאחדות התעשיינים גילה, כי לראשונה מסתמנת עלייה של כ־5 אחוזים בפיריון.

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ יצחק שמיר, שביקר במפעלי תעשיה ברחובות, אמר, כי ביקורו הוא אות הכרה בצורך של הממשלה לתת עדיפות ראשונה לטיפול בעניני כלכלה. הוא קרא לתעשיינים לשתף פעולה עם משרד החוץ ולהציג למשרד הממשלתי רשימה של בעיות ונושאים שיוכל לעזור בפתרונן במישור הבין־לאומי. לדברי שמיר למרות שהאבטלה איננה תוצאה של מיתון במשק, יש לעשות הכל למציאת מקורות תעסוקה, שכן את המובטלים לא מעניינת סיבת האבטלה.

ראשי התעשיה הפטרוכימית מתכנסים לגיבוש מדיניות

מאת יונתן שרמן, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ראשי ארבעת מפעלי התעשיה הפטרוכימית מתכנסים מחר לדיון פנימי, על מנת לגבש חזית אחידה בדיונים עם בתי הזיקוק ומשרד האנרגיה.

היוזמה לכינוס ראשי ארבעת המפעלים היא של התעשיינים עצמם, המבקשים לגבש מדיניות כוללת של כלל התעשיה הפטרוכימית בעקבות התבטאויות של צבי זמיר, מנכ"ל בתי הזיקוק, שלפיהם כל מפעלי התעשיה הפטרוכימית נמצאים על סף סגירה.

הצהרתו הרתה למנהלי התעשיה הפטרוכימית, שכן בתקופה האחרונה התאושש ענף הפטרוכימיה ולבד ממפעל "פרוטרום", אשר הינו בעל תזרים מזומנים חיובי, אך אינו יכול לעמוד בהחזר הלוואות שלו, כל מפעלי הפטרוכימיה נמצאים במצב טוב יחסית.

איחוד התעשיה

ראשי התעשיה הפטרוכימית יעסקו במהלך הדיונים גם בגיבוש עמדה אחידה בנושא הצעות משרד האנרגיה לאיחוד מפעלי הפטרוכימיה עם בתי הזיקוק. איחוד זה בעייתי, במיוחד בגלל החוסן הפיננסי השונה של המפעלים זה ביחס לזה וחוסר נכונות של חלק מהמפעלים להתאחד עם בתי הזיקוק, הנשלטים על ידי הממשלה.

ערך את העמוד: אור גרנדר

לאוריאל נעמן
אתך באבלך במות
האב ז"ל
קיבוצי השומר הצעיר בע"מ

לאוריאל נעמן
אתך באבלך במות אביך
יעקב נעמן ז"ל
שרותי אשראי מסחרי

בצער רב אנו מודיעים על פטירת
חברנו היקר
(מסניף נתניה)
לוי אבנר ז"ל
ומשתתפים בצער המשפחה
אגד
ההנהלה החברים הגימלאים והשכירים

לחברנו לוי יואב
(מסניף נתניה)
אתך באבלך בהילקח האח היקר
אבנר ז"ל
אגד
ההנהלה החברים הגימלאים והשכירים

למשפחת סירקין
משתתפים באבלכם בהלקח מכם
יצחק סירקין ז"ל
חבר הדירקטוריון וממייסדי
המכון הישראלי לנפט ולאנרגיה
דירקטוריון המכון הישראלי לנפט ולאנרגיה

לברוך שילה
אתך באבלך הכבד
על מות אחיך
יהודה שליין ז"ל
הנהלת שופרסל וקטיף

למיכאל וולינס
איתך באבלך
על מות אביך
מחבריך מאינטל

שפרה טבצ'ניק ז"ל
הלכה לעולמה ביום א' כ"ז בכסלו תשמ"ו (17 בנובמבר)
והובאה לקבורות ביום ג'
אבלים עליה ילדיה ונכדיה
שבתי ואורה טבת
נורה ושמעון לב־ארי
יעל ודורי קלגסבלד, שאול ויואב טבת
דן, דורית ועודד לב־ארי
נא להימנע מביקורי תנחומים

ספורט

בעריכת יהואל ארדי

ערב המפגש עם השווייצים מחר

חולון כפתה 87—87 על נבחרת ישראל

מיקי ברקוביץ' לא שיחק בגלל מחלה ★ לאון מרסר היה מצויין בהתקפה ובחסימות בהגנה

בריסל

מאת גיא צוקר
סופר "ספורט הארץ"

צבי שרף, מאמן נבחרת ישראל בכדורסל, יכול היה להתעודד אמש רק מעובדה אחת בתום מישחק האימון מול הפועל חולון, שהסתיים בתיקו 87—87: נבחרת שווייץ, שתשחק מחר נגד ישראל במוקדמות אליפות העולם, חלשה בהרבה מיריב האימון החולוני. לחולון שלושה שחקני חיזוק "זרים" ולשווייצים אין כאלה.

המיבחן אמש חשף ליקויים והעיקר, כמובן: חוסר תיאום בין השחקנים. ללא הקפטן מיקי ברקוביץ' (חולה ובספק למישחק) פתחו מוטי ארואסטי, דורון ג'מצ'י, האחי לאסוף, לאון מרסר (במישחקו הראשון) וחורון שפע. במחצית הראשונה קלעו ג'מצ'י ומרסר 33 נקודות יחדיו. הוליכו את הנבחרת ליתרון 49—41 בהפסקה. מרסר היה מצויין בהתקפה, ובהגנה חסם את גבוהי חולון וקלט את מרבית הכדורים החוזרים.

את המחצית השנייה פתחה חולון בשמירת לחץ ושחקניה חטפו כדורים רבים, כדי להשוות בדקה ה־24 את התוצאה 53—53. עד לסיום היה המאבק שקול, עם יתרון כמעט קבוע לנבחרת, בעיקר בזכות 15 נקודות שקלע החולוני גלן ווילים במחצית זו (לסל של קבוצתו).

כשנותרו חמש שניות לסיום, ביתרון של 87—84 לנבחרת, ביצע גוד ריכליס עבירה על ישראל אלימלך שניסה לקלוע סל של שלוש נקודות. הוא קלע את שלוש זריקות העונשין, השווה את התוצאה וכך הסתיים המישחק.

האוהד לאסוף נפגע במחצית השנייה בלחיו ונזקק לתפרים. בסיום אמר המאמן צבי שרף: "במחצית הראשונה שיחקנו טוב, אך בשניה לא שיחקנו כך. נגררנו לעצבים. יש הרבה לשפר ואני יודע שלאחר ארבעה אימונים קשה להגיע למשחק קבוצתי מושלם. יש בעיה בתיאום בין השחקנים ולא ניצלנו מצבי קליעה נוחים כדי לצבור נקודות. אני מקווה לקבוע את העשרה שישחקו מחר (היום) בערב".

● לנבחרת קלעו: ג'מצ'י 22, מרסר 18, ווילים 15, שפע 10, ארואסטי 8, שלכטר 6, יעקבי 4, לאסוף 2, ריכליס 2.

● לחולון הירבו לקלוע: פונריקסטר 21, זלוטיקמן 19, אלימלך 17, קופר 14.

שפטו ווהניק ועובדיה, אולם אוסישקין, בתל־אביב.

השווייצים הגיעו

נבחרת שווייץ הגיעה אתמול בערב לישראל. היום אמורים השווייצים לקיים אימון באולם אוסישקין, בו ייערך המישחק מחר.

במישחק הראשון בשווייץ, במוקדמות אליפות העולם, ניצחה ישראל 122—99.

אחרי הפסקה של תשעה חודשים

ישראל באליפות העולם: משחק המפתח בוומבלי

מאת מיכאל קרנון

אחרי הפסקה של תשעה חודשים מתחדשים השבוע המישחקים המוקדמים לאליפות העולם בכדורסל באזור האירופי. מחזור המישחקים האחרון יהיה ב־13 בפברואר 1986, ואז ייקבעו 6 הנציגות של אירופה שישתתפו בטורניר הגמר בו יטלו חלק 24 נבחרות והוא יתקיים בין ה־5 ל־20 ביולי בספרד.

6 הנבחרות האירופיות שיעלו משלב המוקדם מצטרפות לבית המועצות (אלופה) וספרד (מארחת). כן ישתתפו בטורניר הגמר: 3 נציגות של דרום־אמריקה, 3 של אמריקה התיכונה, 2 של צפון אמריקה, 2 מאסיה, 2 מאפריקה, 1 מאוקיאניה ו־3 נבחרות שיוזמנו ישירות ע"י הוועדה המארגנת.

16 הנבחרות האירופיות שנרשמו למישחקים המוקדמים חולקו לארבעה בתים. אבל פעם נוספת התברר שההגרלות והשיבוצים של פיב"א אינם בהכרח הגיוניים. כך נקבע שמבתים 1 ו־2 יעלו מכל בית שתי נבחרות בעוד שמבתים 3 ו־4 עולה רק נבחרת אחת. למה ככה? אין לזה שום הסבר.

רלף קליין מחר בטורינה

איטליה, שניצחה בשלושת מישחקיה עד כה, מועמדת בטוחה לעלות מבית 1, כאשר נבחרתו של רלף קליין, מערב־גרמניה, תצטרף אליה ככל הנראה. כבר בעונה שעברה שיחקו הגרמנים ללא שלושת הכוכבים האמריקאים שלהם שרמפרט בלאב וולף וכך זה יהיה גם בהמשך. ביום חמישי יתארחו הגרמנים בטורינו ואם יחזרו בשלום (הגרמנים ניצחו בבית 89—80) נראה, כי מקומם בטורניר הגמר מובטח. מישחק נוסף השבוע: טורקיה — איטליה באיסטנבול, בשיפוטו של דוד רונן.

יוגוסלוויה היא הנבחרת האירופית השנייה שלא נוצחה עד כה ושניים מניצחונותיה בבית 2 היו במישחקי חוץ בבלגיה ובהונגריה.

הולנד תוכל להבטיח את המקום השני אם תנצח ביום חמישי בבודאפשט את הונגריה (ההולנדים ניצחו במישחק הראשון 67—54). יוגוסלוויה תשחק נגד בלגיה.

בבית 3 הכל עדיין אפשרי מאחר שרק נבחרת אחת עולה מכאן. לפולין ויוון 2 ניצחונות ב־3 מישחקים, לבולגריה וצרפת רק ניצחון אחד. נראה, כי כאן תיפול ההכרעה רק במחזור האחרון ב־13 בפברואר. צרפת מארחת השבוע את יוון, שניצחה במישחק הראשון באתונה 94—90 אחרי הארכה. בולגריה, אחת הנבחרות המפתיעות באליפות אירופה האחרונה, תשחק בבית נגד פולין, שהביסה אותה לפני שנה 97—63.

גם בבית 4, בו משחקת הנבחרת שלנו, עדיין לא נקבע דבר. שלוש נבחרות בתמונה — צ'כוסלובקיה, ישראל ואנגליה שניצחו פעמיים והפסידו פעם אחת. הצ'כים מובילים בזכות הניצחון הגבוה שלהם על ישראל בברטיסלבה בחודש פברואר 97—75. לא ברור באיזה הרכב יופיעו סגני אלופי אירופה בהמשך המישחקים. אבל סביר שיעצרו השבוע את אנגליה שהפתיעה אותם אשתקד בלסטר 69—68. ישראל היא תגבר ללא קושי על הנבחרת החלשה של שווייץ שהובסה בכל מישחקיה. מישחק המפתח מבחינתנו יהיה איפוא בשבוע הבא באולם וומבלי בלונדון, נגד האנגלים. ניצחון של מיקי ברקוביץ' וחבריו יחזיר את ההכרעה למחזור המישחקים האחרון ב־13 בפברואר, כאשר נארח את הצ'כים בתל־אביב. אז נזדקק לניצחון, ואפילו בהפרש הקטן ביותר, כדי להבטיח את הכרטיס לאליפות העולם בה השתתפה הנבחרת הישראלית רק פעם אחת, ב־1954 בברזיל, כאשר דורגה במקום השמיני.

כדורעף

המעפיל ניצח 3—1

מאת סופר "ספורט הארץ"

אלוף הכדורעף, הפועל המעפיל, ניצח אמש במישחק המרכזי בליגה הלאומית את הניתה/מטה אשר 3—1. יתר התוצאות: הפועל בתים — הפועל שער העמקים 3—0, הפועל כפר־סבא — הפועל שריד 3—0, אליצור תל־אביב — הפועל העוגן 3—2, הפועל קריית־אתא — הפועל רמת־אביב 3—1.

כדורגל

ארמלי — הערב לדין משמעתי

מאת סופר "ספורט הארץ"

זאהי ארמלי, חלוץ מכבי חיפה והנבחרת הלאומית, יועמד הערב בפני בית הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל באשמת עבירה על תקנון שחקני ההסכם. שני שחקנים נוספים מהליגה הלאומית שהועמדו להערב: חיים בנישאבן מהפועל פתח־תקווה ויגאל מנחם ממכבי נתניה. מאמן נבחרת העתודה, אליעזר שפיגל, אמר כי ידרוש להעמיד לדין ארבעה משחקי מכבי חיפה, שלא באו אמש למישחק הרעים נגד בית"ר תל־אביב. הארבעה הם השוער אבי רן, שלום לוי, גיד קלינגר וצחק מלכה.

הנוער ניצח 1—7 את עירוני אשדוד

מאת סופר "ספורט הארץ"

נבחרת הנוער בכדורגל הביסה אתמול את קבוצת עירוני אשדוד מליגה כ' בשיעור 7—1. היה זה במסגרת ההכנות לטורניר הנוער הבין־לאומי שיהיה בסוף דצמבר.

בשבוע הבא תחל הנבחרת במישחקי מבחן נגד קבוצות מהליגה הלאומית. המעוננת הראשונה: מכבי שעריים.

דלת נעולה ודיווח מוזר

על רגל אחת

מאת יהושע שגיא

הוועדה לבדיקת הכישלון באוקיאניה מנהלת את עבודתה בצורה מגוחכת. מצד אחד סוגרים את הדלתות בפני העיתונות, כאילו מדובר שם בסודות הבטחוניים של המדינה. מצד שני, עם תום הישיבה, מוסר אחד מחברי הוועדה לעיתונאים פירוט מדוייק (פחות או יותר) של העדויות. וזה מגוחך. אם העדויות סודיות והדלתות סגורות — שלא ימסרו דיווח לעיתונאים. ואם אין העדויות חסויות — שיתירו נוכחות עיתונאים בדיונים, כדי שהדיווח יהיה על פי שיקול עיתונאי, ולא על פי שיקול סלקטיבי מוזר.

באשר לעדויות. מאחר שהישיבה נעולה חייב רופא הנבחרת, כעובד ההתאחדות, למסור עדות מפורטת בפניה. אבל ברגע שחבר ועדה מוסר לתקשורת בצורה מאולתרת את הערות הרפואיות, יש כאן עיוות בלתי נסבל.

עדות רפואית היא בבחינת צנעת הפרט, ורופא הנבחרת אינו חייב שום דיווח עיתונאי לתקשורת. מתן פומבי לדברי הרופא בדלתיים סגורות — זהו דבר שלא ייעשה. הוא פוגע גם בשחקנים, גם ברופא הנבחרת, אך בעיקר בכללים הבסיסיים של יחסי רופא־מטופל. הכל שדווקא ועדה הבודקת כישלון אחד, נכשלת בדבר שני.

אחרי שיחה עם יו"ר ועדת הספורט בכנסת

קירט: אתנצל בפני טורק וארמלי

מאת רוני דיאן
סופר "ספורט הארץ" בירושלים

הכדורגלן שלמה קירט, שהתנצל אתמול פומבית בגלל דבריו נגד שיתופם של שחקנים ערבים בנבחרת הלאומית, מיקד אתמול את עיקר תשומת הלב בישיבת ועדת הספורט של הכנסת, שנועדה להמשיך בדיון על כשלונה של הנבחרת הלאומית.

קירט שהוזמן על ידי יו"ר הוועדה ח"כ פנחס גולדשטיין, להיות נוכח בדיון הגיע למשכן הכנסת באיחור רב. דקות ספורות לפני תום הישיבה. בגלל איחורו אסר עליו ח"כ גולדשטיין, באמצעות אחד מסדרני המשכן, להיכנס לחדר הישיבות והורה לו להמתין בחוץ. להוראה זו הצטרף ח"כ יוסי שריד. אשר בתוך הישיבה קבל על כך שקירט הורשה בכלל להיכנס למשכן.

בישיבה השתתפו מ"מ יו"ר הנהלת התאחדות הכדורגל מנחם אריאב, ומנהל הנבחרת אברהם בכרוזי, המאמן אליעזר שפיגל, וקפטן הנבחרת אבי כהן. נעדר בהיעדרו, מחמת מחלה, המאמן הלאומי יוסף מירמוביץ' ואולי בגלל היעדרו לא התפתח דיון סקטורי.

בהיעדר עניין מיוחד בדיון השטחי על סיבות כשלון הנבחרת, עלתה שוב ושוב פרשת התבטאויותיו הגזעניות של שלמה קירט על הופעת ערבים בנבחרת הלאומית. קפטן הנבחרת אבי כהן, הודיע בתחילת הישיבה כי ארגון השחקנים, שהוא עומד בראשו, החליט להשעות את קירט מחברותו בארגון, וזאת עד אשר יופיע בבירור מכאה שבו יתבקש להסביר את התבטאויותיו.

בתגובה לכך מיהר שלמה קירט להגיב: "אבי כהן אינו מייצג אותי. אני לא מכיר בו כיו"ר הארגון. אינני מתייחס אליו ואל החלטותיו שאינן נוגעות לי. אני גם לא מכיר בו כדמות של קפטן לאומי".

עם סיום הישיבה ואחרי עזיבת הנוכחים את המקום נועד קירט, יחד עם שניים ממלויו שהגיעו עמו למשכן הכנסת, לשיחה עם יו"ר ועדת הספורט של הכנסת ח"כ פנחס גולדשטיין, במהלכה שוכנע קירט, כי עליו להביע חרטה ולהתנצל בפני חבריו לנבחרת מבני המיעוטים זאהי ארמלי ורפעת טורק על התבטאויותיו הגזעניות. אגב, ח"כ גולדשטיין הדגיש בישיבה שבוזים על טורק וארמלי שאת הופעותיהם בכל התקשורת הגדיר כ"מרשימות ומכובדות ביותר".

קירט, שביקש מח"כ גולדשטיין בתום השיחה הקצרה ביניהם שהות של מספר דקות, כדי להתייעץ עם מלויו על נוסח הודעת התנצלותו, הודיע בפומבי, כי הוא מתחרט על דבריו ויש בכוונתו לעשות זאת באופן אישי בפניהם של ארמלי וטורק.

בעקבות הודעתו זו של קירט הודיע ח"כ פנחס גולדשטיין, כי הוא רואה את הפרשה כמחוסלת. גולדשטיין העריך, כי בעקבות דברי הודעתו והתנצלות, פנייתו של ח"כ יוסי שריד למנחם אריאב לדאוג, כי קירט יושעה מפעילותו גם במכבי שעריים, כלל לא תעלה על הפרק בשום פורום שהוא.

יו"ר מועדון הכדורגל הוולשי מגלה בלונדון:

ישראלים מת"א מגלים עניין ברכישת סוואנסי

לונדון (שירות "ספורט הארץ"). "ערבים מהמזרח התיכון ומסודאן, וכן ישראלים מתל־אביב, מגלים עניין ברכישת מועדון סוואנסי, כדי להצילו מסגירה ומהתמוטטות", גילה אתמול בלונדון בובי ג'ונס, חבר הנהלת הקבוצה הוולשית, המשחקת בליגה השלישית האנגלית.

ג'ונס הוסיף, כי ההנהלה מקיימת בשבועיים האחרונים מגעים קדחתניים עם גורמים שונים, במאמץ אחרון למנוע הפסקת פעילות, בגלל גירעון גדל והולך. השיחות החשאיות מתנהלות בעקבות מודעה שפירסמה הנהלת סוואנסי ב"טיימס" הלונדוני, והתגובות באו בעיקר מצד חוגים ערביים במזרח התיכון.

שלטונות המס של בריטניה הגישו לבית המשפט העליון בקשה לצו סגירה נגד סוואנסי, בגלל חוב של 108 אלף ליש"ט. מנהלי המועדון מבקשים דחייה של מתן גזר הדין ל־28 יום, כדי להשלים את המגעים. הם מקווים, כי יעלה בידם לגייס בהקדם 400 אלף ליש"ט, ולסלול בזה את הדרך להשתלטות מוחלטת של הרוכשים האלמונים על המועדון, שחובותיו מסתכמים במליון ליש"ט.

ה"דיילי אכספרס" הלונדוני, המגלה פרטים על המגעים, אומר כי המגען הערבי הוא הסיכוי האחרון של סוואנסי להמשיך בפעילות.

לאון מרסר (מימין) קולע מול ניסיון החסימה של ג'ו קופר אמש במיבחן הסגל נגד חולון (צילום: עודי קרן)

בכורה למקאבני נגד אוסטרליה בגלאזגו

הולנד — בלגיה הערב ברוטרדאם

קדם עולמי

גלאזגו (שירות "ספורט הארץ"). פראנק מקאבני, מלך השערים של הליגה האנגלית, יקיים כאן הערב הופעת בכורה במדי נבחרת סקוטלנד — בראשון משני מישחקיה נגד מנצחת תת־הבית האוקיאנית, אוסטרליה, שהקדימה בדירוג את ישראל וניו־זילנד. סקוטלנד סיימה שנייה בבית 7 באירופה, אחרי ספרד, וקיבלה הזדמנות נוספת להעפיל לשלבי הגמר של הגביע העולמי שיהיו בקיץ 1986 במכסיקו.

מקאבני, כדורגלן הקבוצה הלונדונית ווסט־הם יונייטד (מדורגת עתה 4), כבש העונה 16 שערים ב־17 מחזורי ליגה. לצידו ישחק קני דלגליש, מנהל־שחקן ליברפול, שיופיע בפעם ה־99 במדי ארצו.

אצל הסקוטים יהיו כמה שינויים בהשוואה להרכב שסיים לא מכבר 0—0 מישחק ידידותי עם מזרח גרמניה. סטיב ניקול יוצב כמגן ימני וגורדון סטראכן יחזור לקישור. מוריס מלפאס מדאנדי יונייטד יהיה מגן שמאלי במקום אלביסטון הפצוע.

מאמן נבחרת אוסטרליה, פראנק ארוק, אמר אתמול כי יפרסם את הרכב נבחרתו רק סמוך למועד פתיחת המישחק. בכל מקרה ברור, כי האוסטרלים ישתפו שלושה שחקנים ממוצא סקוטי, בהם דיוויד מיצ'ל, שהבקיע נגד ישראל ברמת־גן (1—2).

הטאקטיקה האוסטרלית תהיה להאט את הקצב ולהפעיל את המגנון הקשוח, תוך שמירה הדוקה על שני המפתח הסקוטים, במגמה להעביר את ההכרעה למישחק הגומלין שיהיה ב־4 בדצמבר במלבורן. "איני מאמין שהכוכבים הסקוטים יהיו מוכנים, כמו הבחורים שלי, להסתבך במציעות... מי שחושב כי באנו להפסיד 0—4, אינו יודע מה הוא שח", אמר ארוק.

מתח ברוטרדאם

הנבחרת ה־22, שתופיע במכסיקו, תיקבע הערב במיפגש הגומלין בין הולנד לבלגיה, באיצטדיון "פיינורד" ברוטרדאם. כל 60 אלף הכרטיסים נחטפו, ובין הצופים יהיו 20 אלף בלגים. מזג האוויר ברוטרדאם קר והטמפרטורה ירדה אל מתחת לאפס, אבל מצפים לאווירה לוהטת ומקווים, כי הדרבי של ארצות השפלה השכנות יעבור בשלום.

במישחק הראשון בבריסל ניצחה בלגיה 1—0, אבל הולנד תתקשה לגמול לה בגלל מכת פציעות והיעדרויות. בין היתר מושעים שני שחקני החוד שלה, ואן בסטן וקיפט, והסיכוי לזכיה כי תהיה בכורה למלך השערים הצעיר והבלתי מנוסה, גזן האוליק.

צופה ידה אבן וגרם להפסקת מישחק ליגה

כאשר אשדוד הוליכה 1—6 נגד קרית מלאכי

טניס שולחן

מאת יצחק לביא
סופר "ספורט הארץ"

אבן שידה אחד הצופים בשחקן הדר תיק של הפועל אשדוד יוסי רוזנבלט, במהלך מישחקו עם שחקן מכבי קרית־מלאכי, גרם שלשום לפיצוץ הראשון בעונה זו בליגה בטניס־שולחן. אשדוד הוליכה 6—1. אולם יהיה עליה להמתין עד להחלטת ועדת הליגה בענין זה.

מלבד האירוע החריג, היה המחזור השישי שיגרתי והמובילים זכו בניצחונות קלים. במחוז הדרום ממשיכים להוליך בצוותא הפועל רמת גן ולוד עם מלוא 12 הנקודות. הרמתגנים ניצחו בקל את הפועל חולון 9—1, כשבנקודה היחידה לחולונים זכה אלכסנדר רוזליס שניצח 2—1 את חבר הסגל הלאומי, גיל ברכה. הפועל לוד גבר על באר־שבע 8—2, כאשר אבי אפינגר מבאר־שבע הפתיע את הנער הכשרוני צור הס 2—1. רחובות והפועל בני שמעון/שער הנגב סיימו בתיקו 5—5.

גם במחוז זכו המובילים בנקודות. מכבי ת"א ניצחה את אליצור ת"א 8—2, כאשר מיקי זיכל הצעיר גבר על רוטפליש (השחקן הבכיר מהמכביה) מאליצור 2—0.

אלופת ישראל, אירים כרמי, אינה נוטלת בינתיים כלל חלק במשחקי הליגה. אבל זה לא הפריע לה לגבור על יוסי סלוצ'יסקי 2—0.

מכבי זכרון יעקב — מכבי פ"ת 10—0, אליצור נתניה — מכבי הר הכרמל 6—4, הפועל חדרה — מכבי יוסף ת"א 7—3.

מחוז הדרום

1.	הפועל ר"ג	6	3—57	12
2.	לוד	6	9—51	12
3.	חולון	4	19—21	4

מחוז הצפון

1.	מכבי ת"א	5	10—40	10
2.	זכרון יעקב	5	10—40	9
3.	חדרה	6	34—36	8

כדוריד

דרבי בראשון־לציון

מאת סופר "ספורט הארץ"

הדרבי של ראשון־לציון בין מכבי להפועל יעמוד הערב במוקד המחזור השביעי בליגה הלאומית בכדוריד. האלופה, מכבי ראשון־לציון, מדורגת בראש עם 11 נקודות לאחר שבשבוע שעבר שמטה נקודה ראשונה במישחק החוץ (18—18) עם מכבי רחובות. הפועל ראשון־לציון שלישי עם 10 נקודות. קרב צמרת אחר יפגיש את הפועל רמת־גן המדורג רביעי עם מכבי רחובות, החמישי.

יתר המישחקים: הפועל פ"ת — מכבי נתניה, הפועל רחובות — מכבי קרית מוצקין, אליצור הרצליה — מכבי אירוס ר"ג, הפועל נוף ים — מכבי פ"ת. השעה הראשונה — 20.30.

סוף־סוף: גם לבית"ר ת"א יש בית משלו

חנוך מיתקן אימונים מפואר ברמת־גן ★ נבחרת בית"ר גברה 1—0 על העתודה

מאת משה הר־געש
סופר "ספורט הארץ"

1985 תיזכר כשנה ההיסטורית בתולדות המועדון בית"ר תל־אביב. [illegible] של הכדורגל הארץ־ישראלי. אין הכוונה להישג ספורטיבי יוצא דופן. ההיפך הוא הנכון: הקבוצה ירדה לליגה הארצית. אך בכל זאת מאורע משמח, החשוב אולי מתואר אליפות או גביע — חנוכת מיתקן אימונים להתפארת, הכולל מגרש אימונים ובית בן שתי קומות.

סוף־סוף בית גם לבית"ר תל־אביב. המועדון שסימל אולי יותר מכל את התופעות האבסורדיות והלא מובנות בכדורגל הישראלי: מועדון ללא בית, ללא מגרש.

דוד לויאן, היו"ר הנוכחי של הקבוצה, היטיב להסביר את ההבדל במשפט קצר: "עד היום היו לבית"ר תל־אביב קבוצה בוגרת וקבוצת נוער בת 10 שחקנים בלבד, שתמיד חסר לה שחקן בהרכב. עתה תנתן מחלקת הנוער והילדים שבע קבוצות, בית ספר לכדורגל, ועוד היד נטויה".

מה הפלא שהעסקנים הוותיקים אריה קרמר, ברוך מנדלבליט ועוד מכורים אחרים מהמשפחה הבית"רית התרגשו אמש כמו ילדים בטקס הרשמי של המיתקן השוכן במרחק הליכה מקניון איילון ואיצטדיון רמת־גן. האורחים הרבים זכו לארוחה של חמישה מכבים במועדון רב־המידות שבקומה הראשונה. הקומה השניה כוללת בין היתר חדרי הלבשה, מיקלחות, חדר שופטים, משרד ועוד.

סגן שר הפנים, ח"כ רוני מילוא, בא לשאת ברכות. גם רבים אחרים באו לכבד את בית"ר תל אביב ביום חגו, [illegible] יעקב גרונדמן, יצחק וינסקר. באו גם שחקנים, בהם שלום אביטן, החלוץ המושאל מהפועל תל־אביב, שסיפק לצלמים תעסוקה בשפע.

ניצחון על העתודה

היה גם מישחק כדורגל. נבחרת בית"ר ניצחה את נבחרת העתודה 1—0 משער שהבקיע יעקב נוסייד במחצית הראשונה. שתי הקבוצות הופיעו בהרכבים חסרים עד כדי כך, שבשער העתודה עמד שוער הנוער של בית"ר. המישחק בשיפוטו של צבי שריר, לא נמשך 90 דקות — אך למי זה משנה בעצם.

קודם לכן נוצחו ותיקי בית"ר על־ידי קבוצת הנוער של המועדון 3—4. "זו חוויה בלתי רגילה בשבילי לראות מיתקן כזה", אמר ג'קי פורטוגז הוותיק, ששיחק מול בנו רון, שניהם, אגב, הבקיעו שערים. בין הוותיקים היו גם האחים נחמיה ומשה חליבה, קרלוס בוססטנבו ועוד.

"אני ממש מקנא בכם. כדאי שלכל קבוצות הליגה הלאומית יהיו מיתקנים כאלה", אמר שאול סוריה, יו"ר הנהלת ההתאחדות, בדברי ברכתו. והרי 1985 — עידן חדש בבית"ר תל־אביב.

גם חביב, שוייצר ובכר יעידו בוועדת־אוקיאניה

מאת משה הר־געש
סופר "ספורט הארץ"

גם אריה חביב, שוער הנבחרת הלאומית, יוזמן להופיע בפני ועדת הבדיקה שמינתה ההתאחדות לכדורגל בעקבות כישלון הנבחרת בטורניר הקדם־עולמי. עד כה שמעה הוועדה את הקפטן אבי כהן, הקשר אורי מלמיליאן והבלם שלמה קירט. לישיבה הקרובה של הוועדה שתהיה מחרתיים הוזמנו, בין היתר, החלוץ זאהי ארמלי והמאמן אמציה לבקוביץ, שהיה ב־1970 עוזרו של המאמן עמנואל שפר, וכעבור שנים אחדות אימן את נבחרת הנוער.

מאמן נוסף שיופיע בפני הוועדה, כנראה ביום שישי בשבוע הבא, הוא דוד שוייצר שאימן את נבחרת ישראל באמצע שנות ה־70 והצעידה לאולימפיאדת מונטריאול ב־1976. מאמן אחר, נסים בכר, ביקש ביוזמתו להופיע בפני הוועדה. בכר אימן בצוותא עם יוסף מירמוביץ' את נבחרת הנוער בטורניר הקדם־עולמי האחרון שהיה באוסטרליה בפברואר השנה.

בשלב מאוחר יותר עשויים להופיע בפני הוועדה גם עמנואל שפר, שהדריך את ישראל להצלחות במכסיקו (באולימפיאדה ובטורניר הגמר של הגביע העולמי) ושחקן־העבר של הנבחרת, מרדכי שפיגלר.

טניס

ניצחון לגילברט בטורניר הונג־קונג

הונג־קונג (ע"ד). הטניסאי היהודי מארה"ב בראד גילברט, מצטט? ניצח בטורניר "הפרס הגדול" [illegible], ניצח כאן בסיבוב הראשון של הטורניר המקומי את הלפטנג פופ ממערב גרמניה 6—3, 6—3.

טניסאי יהודי אחר מארה"ב, אהרן קריקסטיין, הדיח בקושי את בן ארצו מייק באואר 6—7, 7—5, 6—2.

● קפטן מכבי ר"ג, יאיר בר־עזר חזר לפעילות. ועדת המשמעת של הקבוצה הענישה אתמול את שחקן הקבוצה שנעדר ממישחק בגביע ביחד עם ארבעה מחבריו. הוא נקנס ב־800 דולרים במקום ב־2500, ועונש ההרחקה הפך לעונש על־תנאי.

ג'קי פורטוגז הוותיק (משמאל) ובנו רון, אמש בחנוכת מיתקן האימונים של בית"ר ת"א (צילום: אריה קנפר)

חדשות חוץ

לוס אנג'לס טיימס: יורצ'נקו — "הפרפרת" ונשלח להכחיש אזהרות של עריק בכיר אחר

אנשי ביון אמרו באוזני כתב העיתון, כי המידע שמסר יורצ'נקו למתחקריו היה "בלתי ברור" והודו בקיטוב חד בנושא בשורות סוכנות הביון המרכזית ★ "צפוי דרבון של הממשל לבחינה מקיפה של כל מנגנון הביון האמריקאי"★

מאת בני לנדאו
כתב "הארץ" בקליפורניה

לוס אנג'לס (מיוחד ל"הארץ"). בקרב מומחים אמריקאים הבודקים את נסיבות עריקתו הכפולה של איש הק.ג.ב. ויטאלי יורצ'נקו, גובר החשד כי מדובר בסוכן כפול שנשלח להכחיש אזהרותיו של עריק בכיר אחר, מפני "הפרפרת" סובייטית בשורות הסי־איי־אי. — כך טען אתמול הלוס אנג'לס טיימס אשר ביסס פקידי ביון בכירים.

הפקידים הגדירו את המידע שמסר יורצ'נקו למתחקריו כ"בלתי ברור". הם הודו בקיטוב חד בנושא, בשורות סוכנות הביון המרכזית.

"הפרפרת" בדרג בכיר?

לטענתם, חרפת הסוואה מוזקת בין מידע עצמאי בנושא לבין גילויו של יורצ'נקו "תכנית ביורוה" שנועדה להרחיק את הסי־איי־אי מעל עקבותיו של בוגד הפועל בשורותיו. מומחי הביון, שביקשו להישאר בעילום שם, סבורים, לדברי הטיימס, כי אם אכן קיימת "הפרפרת" כזו, היא מאיישת "דרג בכיר מאוד" בסוכנות הביון.

הפקידים אמרו, כי הם מקווים לדרבן את הממשל, הקונגרס והסי־איי־אי, לבחינה מקיפה של מנגנון הביון האמריקאי. מידע על אפשרות קיומו של מרגל סובייטי בתוך הסי־איי־אי הגיע, לטענת העיתון, מאולג גורדייבסקי, איש הק.ג.ב, שעבד בשיתוף פעולה עם הביון הבריטי וערק למערב באפריל 1985. "ניתן לחבר קו ישר למרי", אמר אחד מאותם פקידים. לכך שכל רעיון יורצ'נקו עלה, תוכנן ובוצע בגלל גורדייבסקי.

"בשנות ה־70 שותקה כמעט כל פעילותו של הסי־איי־אי, בשל האבחנות פנימיות בדבר קיומו של מרגל סובייטי באחד הדרגים הבכירים. החשדות, שלא אומתו מעולם, גררו "טיהור" רחב מימדים בשורות הסוכנות.

ברמן מרגו נאחזת בשאריות ברזותיה במוט, בעוד איש־הצלה חופר בבוץ כדי להצילה, בעיר־ארמרו. זמן קצר לאחר מכן ילדה הניצולה בת. בעלה ושני ילדיה נספו במפולת־הבוץ (צילום: איפי)

72 חברי פרלמנט צרפתיים לספרד: קישרו יחסים דיפלומטיים עם ישראל

נוסח הקריאה מדגיש, כי למרות הבטחות והתחייבויות חוזרות, נותרה עדיין ספרד המדינה המערב־אירופית היחידה שאיננה מקיימת קשר דיפלומטי כלשהו עם ישראל

[illegible]
סופר "הארץ" בצרפת

פאריס, (מיוחד ל"הארץ") לקראת הדיון הפרלמנטארי שייפתח מחר בפאריס לצורך אישור אמנת־ההצטרפות של ספרד לקהילייה האירופית, חתמו 72 חברי פרלמנט צרפתיים על קריאה לממשלת מאדריד, לכונן לאלתר יחסים דיפלומטיים עם ישראל.

[illegible] הבטחות והתחייבויות חוזרות, נותרה עדיין ספרד המדינה המערב־אירופית היחידה שאינה מקיימת קשר דיפלומטי כלשהו עם ישראל. "יהיה זה פארדוקסאלי ובלתי־מתקבל על הדעת, שמדינה האמורה לשאת [illegible] (הנשיאות התורנית של הקהילה) לא תקיים יחסים דיפלומטיים עם אחת מן הדמוקרטיות הבודדות בעולם — ישראל. [illegible] העם־השק האירופי".

פנייתם הפומבית של הצירים הצרפתיים, משני בתי הפרלמנט, תוגש כמסמך מלווה בדיון האמור לאשר את ההצטרפות הספרדית לשוק המשותף בינואר הקרוב. במקביל, הוגש עותק של נוסח הפנייה לשגריר ספרד בצרפת.

אנשי משמר החופים שהחזירו עריק סובייטי לספינתו — לדין

המעשה עורר ביקורת בקונגרס האמריקאי ובחוגי המהגרים מבריה"מ, אחרי שימאי קפץ מספינתו פעמיים למימי המיסיסיפי

וואשינגטון (ע"ד). שני אנשי משמר החופים האמריקאי שהחזירו בחודש שעבר בכוח ימאי סובייטי לספינתו, הורדו בדרגה והושעו ללא תשלום, במסגרת צעדים משמעתיים — מסר אתמול משרד המשפטים האמריקאי.

הימאי, מירוסלאב מדויץ', בן 22, נלקח חזרה לספינתו הסובייטית כשהוא בועט וצורח, לאחר שקפץ פעמיים מספינת־משא סובייטית למימי המיסיסיפי, בקרבת ניו־אורלינס, בניסיון לערוק.

דובר משרד המשפטים אמר, כי אחד מאנשי משמר החופים הושעה ל־90 יום, והשני ל־45 יום. הוא אמר, כי הדירוג הממשלתי שלהם יופחת, והדבר יביא לקיצוץ בשכרם בשיעור של 4000 עד 5000 דולר לשנה. עוד אמר הדובר, כי השניים, ששמותיהם לא נמסרו, יחוייבו בשבועיים של "הכשרה חוזרת" ויוצבו לתפקידים במקום אחר.

עדות בקונגרס

ראש מחלקת ההגירה של משרד המשפטים האמריקאי, אלן נלסון, אישר בעדותו בקונגרס, כי אנשי משמר החופים שגו בפרשה זו, בעשיית פעולה חפוזה להחזרת מדויץ' לאנייתו, ובכך שלא נועצו בממונים עליהם ולא הודיעו על התקרית למשרד החוץ.

מדויץ' הוחזר לאניית הדגנים "מרשאל קונב" בחצות הלילה של ה־25 באוקטובר, שעות ספורות בלבד לאחר שקפץ מהאנייה.

התקרית עוררה סערה בקונגרס ובקרב חוגים שמרניים וארגונים של אמריקאים יוצאי אוקראינה. הם האשימו, כי מדויץ' הוחזר לאנייתו כדי למנוע סיבוכים לפני ועידת הפסגה בז'נבה.

ועדה קנדית תצא לבריה"מ כדי לאסוף עדויות על פשעי נאצים

מהגרים מזרח־אירופים, בעיקר אוקראינים, הפעילו לחץ כבד על הוועדה ★ הארגונים היהודיים עודדו את איסוף העדויות מעבר לים.

מאת גלעד זהרן
סופר "הארץ" בקנדה

אוטווה (מיוחד ל"הארץ"). לאחר דיונים שנמשכו שישה חודשים, החליטה אתמול הוועדה החוקרת את הימצאותם של פושעי מלחמה נאצים ומשתפי פעולה בקנדה, לנסוע לבריה"מ ולפולין לאיסוף ראיות.

על הוועדה הופעלו לחצים כבדים של מהגרים מזרח־אירופים, בעיקר אוקראינים, שלא לאסוף עדויות במדינות אלה. המתנגדים טוענים, כי שלטונות בריה"מ ופולין יעמידו מידע מסולף ומבוים, כדי להפליל את מתנגדי המשטר הפעילים בקנדה.

6 תנאים

יו"ר הוועדה ז'ול דשנה, לשעבר שופט בית המשפט העליון של מחוז קוויבק, מסר על שמונה קברים, נגרם באוסף מידע רב על פשעי מלחמה שבוצעו בבריה"מ ובפולין.

השופט מנה שישה תנאים שיוצגו לסובייטים ולפולנים למסירת הראיות: עדויות; מתרגמים מהימנים; גישה ישירה למסמכים המקוריים; גישה לעדויות קודמות שמסרו העדים; חופש לחקור עדים כמקובל במערכת המשפט הקנדית; ולבסוף — הקלטת העדויות שימסרו בעל־פה במכשירי וידיאו.

הארגונים היהודיים ובכללם הקונגרס היהודי עודדו את הוועדה לצאת לאיסוף העדויות מעבר לים.

ערך את המדור: יצחק לאור

בוקאסה לא יכול להסיק ארמונו

פאריס (ע"צ). הקיסר לשעבר של מרכז־אפריקה, ז'אן־בדל בוקאסה, סר כל מקור. הוא הכריז, כי בהעדר כספים אין הוא יכול לממן את הסקת ארמונו ארדריקור, ליד פאריס, בו הוא מתגורר עם עשרה מילדיו, מאז הוגלה מארצו.

"פניתי לגי פן (יועץ הנשיא מיטראן לענייני אפריקה) כדי לשוחח עמו, אך נראה כי ארמון אליזה אינו מוכן לעזור לי", אמר אתמול, לסוכנות הידיעות הצרפתית.

המראות ונחיתות

המראות

ב־0640 טארום (246) לבוקרשט, ב־0645 טי.וו.אי. (803) לפאריס, ניו־יורק וסן פרנציסקו, ב־0650 ס.א.ס. (772) לקופנהאגן, ב־0705 אל־על (391) לליסבון ופורטו, ב־0725 בריטיש איירווייס (577) ללונדון, ב־0730 אל־על (363) לוינה וקלן/בון, ב־0750 סוויסאייר (333) לציריך, ב־0800 אל־על (323) לפאריס, ב־0810 ק.ל.מ. (526) לאמסטרדאם, ב־0815 אל־על (353) למינכן וציריך, ב־0830 אל־על (009) למונטריאול וניו־יורק, ב־0830 אל־על (209) למונטריאול ומיאמי, ב־0850 אולימפיק (302) לאתונה, ב־0900 אל־על (385) לרומא, ב־0905 אייר סיני (055) לקאהיר, ב־0915 טי.וו.אי. (881) לאתונה וניו־יורק, ב־1000 אל־על (357) לפרנקפורט, ב־1025 אל־על (315) ללונדון, ב־1200 פיינאייר (3102) להלסינקי, ב־1420 אוסטריין אייר ליינס (712) לוינה, ב־1620 איבריה (887) למדריד, ב־1630 לופטהאנזה (605) לפרנקפורט, ב־1725 סבנה (204) לבריסל, ב־1825 אליטליה (747) לרומא.

נחיתות

ב־0820 אייר סיני (054) מקאהיר, ב־1040 פיינאייר (3101) מהלסינקי, ב־1330 אוסטריין אייר ליינס (711) מוינה, ב־1505 איבריה (886) ממדריד, ב־1515 לופטהאנזה (604) מפרנקפורט, ב־1525 טי.וו.אי. (800) מסן פרנציסקו, ניו־יורק ופאריס, ב־1525 טי.וו.אי. (812) מבוסטון ופאריס, ב־1535 אל־על (036) מניו־יורק ואמסטרדאם, ב־1615 סבנה (203) מבריסל, ב־1705 אל־על (378) מקופנהאגן, ב־1710 אליטליה (746) מרומא, ב־1730 אל־על (386) מרומא, ב־1750 טאואר אייר (030) מניו־יורק ובריסל, ב־1845 אל־על (324) מפאריס, ב־1905 סוויסאייר (332) מציריך, ב־2000 אל־על (354) ממינכן, ב־2000 אל־על (358) מפרנקפורט, ב־2010 אולימפיק (301) מאתונה, ב־2050 אל־על (364) מקלן/בון ווינה, ב־2155 אל־על (316) מלונדון, ב־2330 אל־על (392) מליסבון ופורטו.

כל ההמראות והנחיתות זמנן אינו סופי. את המועד הסופי יש לוודא כשעתיים לפני הזמן הנקוב לעיל, בטלפון 03־381111.

כותרת ראשית
אונסניירה טנשה, אחות מ־20,000
מותה של ילדה
• נחום ברנע מסכם את משבר שרון: מי הרוויח מי הפסיד
• היועץ המשפטי נגד הרפואה האפורה
• יואב קוטנר מגלי"צ — למה הוא כזה?
• דורון רוזנבלום רואה כיצד המדינה הופכת לסרט של גולן

אשת שוטר הגישה תלונה על אלימות רב ניצב קראוס

טוענת כי השתמש נגדה בכוח בלתי סביר בעת פיזור הפגנת נשות השוטרים בתחנת בית שמש ★ התלונה אמורה להיות מטופלת על ידי קצין תלונות הציבור בנוהל רגיל של טיפול בתלונה נגד שוטר ★ דובר המשטרה: המהלך של המתלוננת שקוף מאד

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

שלי מטית, אשת שוטר מבית שמש הטוענת, כי רב ניצב דוד קראוס דחפה ועיקם ידה בכוח בצורה שגרמה לה כאבים, בעת שעמד בראש כוח שפיזר הפגנת נשות שוטרים בתחנת המשטרה בעירה, התלוננה נגד המפכ"ל בפני קצין תלונות הציבור של המשטרה.

לדבריה הפעיל המפכ"ל כלשהם כוח מיותר ללא צורך והיא מבקשת במכתבה מאתמול שהתנהגותו תיחקר. לדבריה, גם צירפה למכתב התלונה אישור רפואי על הפגיעה בידה.

עד אמש לא הגיע למטה הארצי של המשטרה מכתב התלונה של שלי מטית. אם יתקבל המכתב הוא אמור להיות מטופל על פי הנהלים המקובלים במקרה כזה ואז עלולה להגרם מבוכה מסויימת במשטרה. נגד מפכ"ל המשטרה ייפתח "תיק ירוק" (תלונה נגד שוטר). קצין תלונות הציבור יגבה עדות מהמתלוננת ויצטרך לגבות גם עדות מלאה ממפכ"ל המשטרה שלי"ת נשוא התלונה. כמו כן ייגבו עדויות מעדי ראיה, וייתכן שאף שר המשטרה חיים בר לב שנכח בזירת ההתרחשות, יתבקש למסור עדות.

דובר המשטרה אמר בתגובה, כי כל מי שמשתתף בהפגנה בלתי חוקית זכאי אחר כך לבוא ולהתלונן על אנשי משטרה. במקרה הזה — אומר הדובר — המהלך של המתלוננת שקוף מאד.

עת"א תתלונן במשטרה על מוסרי כתובות כוזבות ברישום לבתי"ס

קבוצת הורים המבקשת להבטיח לימוד ילדיהם בבי"ס תלמה ילין שלא על פי האינטגרציה פונה אל שר החינוך ומאיימת לעתור לבג"ץ

מאת נילי מנדלר
כותבת "הארץ"
לענייני חינוך

עיריית תל אביב פנתה למשטרה בתלונה על הורי תלמידים, שמסרו לטענתה כתובות כוזבות. במקביל, פנו ההורים אתמול באמצעות האגודה לזכויות האזרח בישראל, לשר החינוך, יצחק נבון, וביקשוהו להתערב במאבקם בעירייה. ההורים עומדים גם לעתור לבג"ץ.

סיבת המאבק, היא סירובה של עיריית תל אביב להתיר לשישה תלמידים, המתגוררים בתחומה, ללמוד בבית הספר העל־יסודי לאמנויות על שם תלמה ילין, בגבעתיים. העירייה תובעת מהתלמידים, לחזור לחטיבת הביניים בהן למדו אשתקד ולסיים בהן כיתה ט'. לטענתה, שובת האינטגרציה בחינוך נגד עיניה וגם החוק עומד בעניין זה לצידה.

יצויין, כי תל אביב היא אחת הערים בהן מיושמת הרפורמה בחינוך, באמצעות חטיבות ביניים, בעוד שבערים רבות טרם הוחל בה. משרד החינוך מצדד לפי שעה, במאבק העירייה בהורים.

בכל עמדתה החד משמעית של העירייה בעניין זה, בניגוד לגמישות שגילתה עד השנה, ריווחו ההורים בעת רישום ילדיהם לבית הספר, על העתקת מגוריהם לערים אחרות. זו העילה לתלונה שהוגשה השבוע נגד שלושה מהם ע"י עיריית תל אביב.

ההורים: אפליה

ההורים טוענים, כי ילדיהם מופלים לרעה בתל אביב גופה, בה מתירים לתלמידי בתי ספר ממלכתיים ודתיים, להירשם לישיבות תיכוניות מחוץ לעיר. עוד הם טוענים, כי הילדים מופלים לרעה גם בהשוואה לבני ערים אחרות, באזור המרכז, אשר גם בהן פועלות חטיבות ביניים ובכל זאת הרשויות מתירות להם ללמוד בבית ספר תלמה ילין.

עיריית תל אביב טוענת, כי הרישום לישיבות תיכוניות מותר על פי החוק, משום שמדובר במוסדות פנימייתיים. לטענתה פריצת המסגרת של חטיבות הביניים על ידי תלמיד אחד, תגרור שבירת המסגרת כולה. את טענות העירייה העלה ד"ר שמואל רותנמן, מנהל החינוך בעיריית תל אביב.

פיצול במשפחה

במסגרת המאבק, מתכוננת לפחות משפחה אחת להתפצל. האב יעבור עם בנו להתגורר בעיר אחרת, כדי שיתאפשר המשך לימודיו בבית הספר. האם תשאר עם שני ילדיה האחרים בביתה, בשכונה תל אביבית. האם אמרה אתמול: "עיריית תל אביב לוקחת משני ילדי האחרים את אביהם ואחיהם הבכור".

יצויין, כי הקבוצה התל אביבית שעברה לבית הספר בגבעתיים, מנתה בתחילה 11 תלמידים. אחרי בדיקה ושיקול נוספים, התירה באחרונה עיריית תל אביב, המשך לימודיהם של ארבעה תלמידים בבית הספר. תלמיד אחר מהקבוצה הנותרת ויתר וחזר לחטיבת הביניים בתל אביב ועתה תלוי ועומד גורלם של שישה תלמידים.

מפגש תינוקות מבחנה ברמב"ם

מאת יהושע גלברט
סופר "הארץ" בחיפה

בבית החולים רמב"ם נערכה אתמול חגיגה ל־13 תינוקות מבחנה שנולדו במקום. נכחו 10 זוגות שקיבלו טיפול בבית החולים — שלושה מהם הורים לתאומים. עוד כמה עשרות מקבלים עתה טיפול בבית החולים, ובהם אשה הממתינה ללידת רביעייה ואחרת המצפה לשלישייה.

רוב מקרי העקרות המטופלים בבית החולים הם בשל סתימת חצוצרות אצל האשה. הגיל הממוצע של יולדות תינוקות המבחנה ברמב"ם הוא 33. שיעור ההפלות דומה לשיעור המקובל בהריונות רגילים. מחצית הלידות הן רגילות ומחציתן בניתוח קיסרי. 20 אחוז מבין המטופלות יולדות בעקבות הטיפול שיעור הנחשב גבוה.

חוקרים באוניברסיטה העברית פיתחו שיטה חדשה לגידול עור אדם במעבדה

מאת ירית טל
סופר "הארץ" לענייני מדע

שיטה חדשה לגידול עור אדם במעבדה פותחה בידי חוקרים מהאוניברסיטה העברית בירושלים.

צוות החוקרים, בראשותו של פרופ' יורם מילנר, שהחל את מחקרו לפני שנים, הצליח לגרום לגידול מבוקר של שכבת האפידרמיס (החלק העליון של העור) בתהליך הנמשך כשבועיים. הניסויים נערכים על חזירים ובאחרונה הוחל אף בניסויים בעור אדם. התוצאות שהתקבלו במעבדה מבטיחות ביותר.

החוקרים הצליחו לבודד את החומר־ההורידתאי, שהוא ככל הנראה גורם הגידול של האפידרמיס. תאים מפיסת עור בריא, שנלקחה מחיית־ניסוי או אדם, מפוזרים על פני החומר־ההורידתאי במצע הגידול (תרביות). החומר־ההורידתאי יחד עם גורמי גידול דמויי הורמונים המופרדים מתרבית של תאים מתמרים, משליה או מבלוטת יותרת־המוח, וכן "מרק" של חלבונים שונים, מוכנסים למצע ומשמשים כמזון הטבעי הנדרש לתאי אפידרמיס. התהליך כולו, המבוקר בתנאי טמפרטורה מתאימים, נמשך, כאמור, כשבועיים.

בקרוב יחל צוות המחקר מהאוניברסיטה העברית בפרוייקט יישומי משותף עם ראשי המחלקה לכירורגיה פלסטית ב"הדסה", פרופ' מנחם וכסלר וד"ר יצחק פלד. מדובר בפרוייקט שימשך שלוש שנים ועלותו הכוללת כ־300 אלף דולר.

בכוונת החוקרים לשכלל את שיטתם, ובעיקר להחיש את קצב גידול העור הטבעי במעבדה, כך שניתן יהיה להשתילו על פצועים זמן קצר ככל האפשר לאחר פציעתם. הכוונה לקחת מפצוע כוויות, המובא לבית־החולים, דוגמת פיסת עור בריאה, אשר תועבר מיד לגידול במעבדה בשיטה החדשה. עד להשלמת תהליך גידול העור הטבעי במעבדה יכוסה הנפגע בעור מלאכותי (כמותו יוצר כבר בארץ). יתרונו העיקרי של העור הטבעי על עור מלאכותי או עור טבעי זר, המושתל בנפגע, הוא בכך שאינו נדחה על־ידי גופו של הנפגע.

פרופ' מילנר הסביר לסופר "הארץ" כי על מנת להוסיף במזן יקר שיכול להציל את חיי הפצוע, לא יהיה צורך לגדל במעבדה את כל שטח העור הנדרש לשם השתלה. די יהיה בגידולם של טלאי־עור, שיושתלו בחלקים שונים בגופו של הנפגע. החומר ההורידתאי, שיוכנס למשחות או תחבושות, יגרום להתפשטות מהירה של פיסות העור השתולות ולהתאחדותן לכלל פיסה אחת על גופו של נפגע הכוויות.

עיריית תל אביב מרחיבה הסינדול:

סנדלי דנוור — גם לחונים במקומות חניה אסורים

מאת חיים הנדוורקר,
סופר "הארץ"
בתל אביב

עיריית תל אביב עומדת לסנדל מכוניות גם ברחובות בהם החנייה אסורה. על כך מסר אתמול הח"כ דב בן מאיר, ראש אגף התנועה בעירייה, במסיבת עיתונאים בתל אביב.

מ־1 בדצמבר יסונדלו מכוניות שיחנו במקומות בהם החנייה אסורה ברחובות פרישמן וגורדון. במהלך 1986 יורחב הסינדול לאזורי חניה אסורה ב־56 רחובות נוספים.

הרחובות הבאים בתור הינם דיזנגוף וויצמן, אולם בשלב זה לא ברור מתי בדיוק יוחלו לסנדל בהם. בן מאיר אמר, כי מטרת הרחבת הסינדול היא בראש וראשונה לפנות את צידי התנועה מכלי רכב חונים, כדי לאפשר זרימה מהירה של התנועה. זאת, משום שהוכח כי מתן דו"חות אינו מרתיע את הנהגים מלחנות במקומות אסורים.

כיום, מסנדלים בתחנות אוטובוסים ומוניות, בחנייה על מדרכות ובמקומות חנייה של נכים. מידי יום מסנדלים במבצע בתל אביב בין 180 ל־210 כלי רכב.

עת"א לא תתנגד למינוי ערבי לוועדת התחבורה

דב בן מאיר מצדד במינוי נחלה שכר הפעיל פוליטית בקרב ערביי יפו ומוגדר על ידי גורמים בעירייה כבעל דעות אש"פיסטיות

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ"
בתל אביב

עיריית תל אביב לא תעמוד עוד, ככל הנראה, על התנגדותה למינוי המהנדס נחלה שכר לתפקיד נציג משרד התחבורה בוועדת התחבורה העירונית. על כך מסר גורם בכיר בעירייה.

כזכור, פורסם אתמול ב"הארץ" כי עיריית תל אביב פועלת לסיכול מינוי של המהנדס הערבי מיפו לתפקיד עקב פעילותו הציבורית־פוליטית בקרב ערביי יפו, וכן, לטענת גורמים בעירייה, בשל דיעותיו האש"פיסטיות. ח"כ דב בן מאיר, העומד בראש אגף התנועה של העירייה, הודיע אתמול, כי יפעל למינוי שכר לתפקיד. הוא ציין, כי הוא היחיד המוסמך בעירייה לקבוע דעה בכל הקשור לוועדת התחבורה. "לא פניתי ואף אחד מטעמי לא פנה. אם מישהו מעיריית תל אביב פנה למשרד התחבורה בעניין הרי הוא לא היה מוסמך לכך. אני בעד מינויו של שכר".

גורמים בכירים בעיריית תל אביב הסבירו אתמול, כי עניינו של שכר הועלה ע"י הפקידות הבכירה ודווח לראש העירייה שלמה להט. דב בן מאיר שהה אז בחו"ל. בעירייה לא שיערו, כי העניין כה רגיש ועלול לעורר סערה. אף שמשרד התחבורה טוען, כי לא נעשתה אליו פניה בנושא, אומרים בעיריית תל אביב, כי היתה פניה טלפונית למשרד התחבורה בירושלים.

סופר "הארץ" מציין כי להט שהה בעת בחו"ל.

סמים מצופים בשוקולד לחבר בכלא בגרמניה

מאת נורית אמיתי,
סופרת "הארץ" בפתח תקוה

זאב נשיא (32) מפתח תקוה נעצר לשמונה ימים בחשד כי התכוון להבריח סמים מהארץ לחבר בכלא בגרמניה באריזות מצופות שוקולד המוסוות כסוכריות.

ביום ראשון לפנות ערב נערך חיפוש במפעל לעיבוד בשר שבבעלות החשוד ושם נתפסה החבילה שיועדה למשלוח לרפי וייצמן האסור בבית כלא בגרמניה. החבילה הכילה תבלינים, תרופות והחומר החשוד כחשיש — מצופה בשוקולד. כן נמצאו במקום 5000 דולרים אשר בא כוח המשטרה, פקד אריה רצון, טען בבית המשפט כי יש לבדוק את מקורם.

עורך דינו של החשוד, אברהם אורן, ביקש לאסור את פירסום שם החשוד אך שופטת בית משפט השלום בפתח תקוה שרה פריש דחתה את הבקשה.

שבע שנות מאסר למסייע לרצח המורים

(ע.) שבע שנות מאסר נגזרו אתמול בבית המשפט המחוזי בנצרת, על צעיר בן 17 מהכפר עדמנה, ליד ג'נין, אשר סייע לרוצחי המורים יוסף אליהו ולאה אלמקייס להסתיר את גופות השניים במערה בגלבוע.

על אף שבהליכים קודמים הותר פרסום שמו של הנאשם, אסר הפעם השופט תאודור אור, שישב בדין, את פרסום שמו.

הנאשם הורשע בין היתר בסעיפים הבאים: קשר לביצוע פשע, התפרצות וגניבה, החזקת נשק ואמצעים צבאיים אסורים וכן סיוע לאחר מעשה. המשפט התנהל בדלתיים סגורות.

משפטם של האשמים ברצח המורים מתנהל בנפרד בפני הרכב בבית המשפט המחוזי בנצרת.

החברה הרפואית האמריקאית:

סכרין אינו מסוכן לבריאות

מאת ירית טל סופר "הארץ" לענייני מדע

הסכרין, שמינהל המזון והתרופות האמריקאי שקל לאסור את הפצתו משום שמחקרים קבעיים קשרו אותו להתפתחות סרטן שלפוחית השתן בארנבות, אינו מסכן את בריאות בני־האדם. על כך נמסר בסוף השבוע שעבר מטעם החברה הרפואית האמריקאית.

ההודעה מסתמכת על שורה ארוכה של מחקרים שנערכו על חיות־ניסוי שונות וכן על בני־אדם ואשר אף אחד מהם לא הצביע על קשר בין השימוש בסכרין להתפתחות סרטן מכל סוג שהוא. הממצאים והמסקנות כלולים בדו"ח של המועצה המדעית של החברה הרפואית האמריקאית, ה־ מתפרסם בגליון האחרון של כתב העת של האיגוד.

עם זאת, מציינים מחברי הדו"ח, כי אין בפרסום הממצאים משום המלצה על השימוש בסכרין. מחברי הדו"ח ממליצים בכל זאת לילדים ולנשים הרות שלא להשתמש בתחליפי הסוכר המלאכותיים הקיימים, משום הסיכון להתפתחות תופעות־לוואי מזיקות כלשהן ומייעצים להמשיך במחקר לפיתוח ממתיק מלאכותי "אידיאלי".

מנהל חברת נסיעות שהעליב פקח תיירות — ייחקר במשטרה

מאת זוהר בלומנקרנץ,
סופר "הארץ"
לענייני תיירות

מנהל חברת הנסיעות סופרצ'רטר — טיולי הגליל, גדעון בן דורי, זומן למשטרת מחוז תל אביב, בעקבות תלונה נגדו על אי שיתוף פעולה כחוק והעלבה בוטה של עובד מדינה בעת מילוי תפקידו. סגן מנהל יחידת הביקורות של משרד התיירות בתל אביב, חיים מלינק, התלונן בסוף השבוע במשטרה נגד מנהל החברה, על שסירב למסור פרטים כחוק וכינה אותו בשמות גנאי בעת מבצע ביקורת של סוכנויות נסיעות המחזיקים רכב "אשכול" שלא כחוק.

סגן מנהל יחידת הביקורות הבחין ברכב החונה סמוך למלון "אסטוריה" בתל אביב והחליט לבדוק את מסמכיו. על פי התלונה, סירב מנהל החברה למסור לו את האישורים ואף קיללו. חילופי הדברים נמשכו במשרדי יחידת הביקורות ברחוב מנולי בתל אביב אליה הגיעו בנפרד מנהל החברה ונציג משרד התיירות.

מנהל חברת סופרצ'ארטר — טיולי הגליל, גדעון בן דורי, אמר בתגובה, כי הגיב לנציג משרד התיירות באותו מטבע לשון לאחר שכינה אותו "שקרן" ואיים עליו "אתה תשב עוד אצלי בבית סוהר" והתגרה בו "נו, נראה אותך תרביץ לי". לדבריו מדובר היה ברכבו הפרטי מסוג מרצדס ועובדה זו הובהרה בצורה מגומגמת ושאינה משתמעת לשתי פנים לנציג משרד התיירות.

סוכני הנסיעות מאיימים בתגמול נגד חברות התעופה

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ"
לענייני תיירות

התאחדות סוכני הנסיעות והתיירות תנקוט צעדי גמול, דוגמת צמצום במכירת כרטיסי טיסה, נגד פאנל חברות התעופה ואל על אם לא יחזרו בהם מההחלטה לבטל את ההסכם, לגבי פיצוי בשיעור 2 אחוזים בגין הולדצה של כרטיסי הטיסה. אתמול החליט פאנל חברות התעופה לבטל את הפיצוי. כן התקבלה דרישת חברת אל על, כי כל חברות התעופה הזרות הפועלות בישראל, יקפידו "למלא אחר" ההחלטה לנקוט בצעדים נגד סוכני נסיעות שימכרו כרטיסי טיסה לסוכני משנה.

מחר אמורים נציגי פאנל חברות התעופה להפגש עם נציגי התאחדות סוכני הנסיעות והתיירות, כדי לדון במכלול הבעיות שהתגלו לאחרונה ביניהם.

בשיחה עם סופר "הארץ" האשים מנכ"ל התאחדות סוכני הנסיעות והתיירות פנחס מולד את פאנל חברות התעופה וחברת אל־על, כי "הם מענישים את כל ציבור סוכני הנסיעות בגלל מה שקרה לחברת קופל". לדבריו, שוקל היום ועד הארגון מחדש את יחסו עם פאנל חברות התעופה ואל־על. הוא מתח ביקורת על פאנל חברות התעופה וחברת אל־על העומדת בראשו על שדווקא בתקופה שהחל להסתמן כדבריו שיתוף פעולה הדוק בינו לבין סוכני הנסיעות בחרו "להנחית גזירות שציבור הסוכנים לא יוכל לעמוד בהם".

פאנל חברות התעופה קיבל באחרונה שורה של החלטות חדשות כמו דרישה לפרעון חובות פעמיים בחודש, החל מה־1 לינואר; איסור מכירת כרטיסי טיסה בין סוכני נסיעות וביטול הפיצוי בשיעור שני אחוזים בגין התשלום תמורת כרטיסי הטיסה על פי שער הדולר ביום התשלום. יו"ר פאנל חברות התעופה, ישעיה הרטיח, מחברת אל־על הסביר בתגובה, כי איסור המכירה לסוכני משנה, שאינם עומדים בקריטריונים של ארגון התעופה הבין לאומי, נועד ליצור סדר מסחרי במגזר. לדבריו, שרירה וקיימת בשלב זה החלטת הפאנל שלא לשלם את הפיצוי לסוכני הנסיעות.

קלעת נמרוד — מבצר מוסלמי

(ע.) מבצר קלעת נמרוד שברמת הגולן אינו מבצר צלבני אלא מבצר מוסלמי. למסקנה זו הגיעו כמה חוקרים שבדקו שוב את הממצאים.

החוקרים הראשונים שהגיעו למבצר, לפני כמאה שנה, מצאו כתובות ערביות של שליטים מוסלמים מהמאה ה־13 והניחו שהמצודה היא מוסלמית. מחקר נוסף, מפורט יותר, שעשו בשנת 1935 שני חוקרים צרפתים הביאם למסקנה, כי שלבי הבנייה הקודמים הינם מימי הצלבנים וכי זהו מבצר העיר בניאס, ששמה מופיע פעמים רבות בספרות הצלבנים.

באחרונה נבדקה מחדש שאלת מוצא של המבצר ע"י מרון בנבנישתי, רוני אלנבלום ויוסי דרורי. הם בדקו מחדש את המקורות מהמאה ה־12 וה־13 ומסקנתם היתה שקלעת נמרוד היא מבצר מוסלמי שנבנה נגד האיום של מסע הצלב החמישי, בין השנים 1226 — 1260.

ערך את המדור: אבד גרנדר

האוניברסיטה העברית בירושלים

הקרן ע"ש גרשון מאירבאום ז"ל לאוקינוגרפיה
מודיעה על

קבלת בקשות להשתלמות פוסט־דוקטוראלית בישראל לשנת הלימודים תשמ"ז (1986–87)

רשאים להגיש בקשות אזרחי ישראל או תושבים קבועים בישראל אשר ממלאים אחר התנאים הבאים:

א. לומדים עתה לקראת התואר השלישי במוסד להשכלה גבוהה בחו"ל ומקבלים תמיכה (במשך לא יותר משנתיים) מהקרן ע"ש ג. מאירבאום.

ב. שסיימו את לימודי הדוקטורט שלהם בשטחי האוקינוגרפיה הביולוגית והפיזיקלית אחרי 1981 והמעוניינים לבצע מחקר בשטחים אלה במשך שנה במוסד להשכלה גבוהה או מוסד מחקרי בישראל בתנאי שהמוסד הזה יצהיר על כוונתו להעסיקם לאחר השלמת שנת המחקר.

בקשות יש להגיש על גבי טפסים מיוחדים בצרוף תולדות חיים, רשימת לימודים וציוניהם. העתקי תעודות, אישור מגורם מוסמך על כוונת המוסד לקלוט את המועמד, ומכתב המלצה אחד לפחות.

תאריך אחרון להגשת בקשות–31 בינואר 1986

לקבלת טפסי בקשה יש לפנות אל: מירי דיטוביץ, המזכירות האקדמית, חדר 410, בנין המינהלה, הר הצופים, ירושלים. טלפון 882922.

בית המשפט המחוזי
בתל־אביב — יפו
תיק אזרחי 3509/85

פירוק חברות

בעניין: פקודת החברות (נוסח חדש) תשמ"ג 1983
ובעניין: דיקל בע"מ ח"פ 51-083878 מרח' באזלה 45, תל־אביב (להלן "המשיבה")
ובעניין: בנק ברקליס דיסקונט בע"מ ע"י ב"כ עוה"ד ע. ליוינסקי ו/או י. מינץ, ו/או ד. פאר ו/או ל. מליניאק
מרח' אלנבי 103 תל־אביב (להלן "המבקש")

נמסרה בזאת הודעה כי ביום 15.10.85 הוגשה בקשה לבית המשפט המחוזי בתל־אביב — יפו לפרק את החברה הנזכרת לעיל כי בקשת הפירוק תישמע בפני בית המשפט היושב בדין ביום 25.12.85 בשעה 09.30 בבוקר.
כל נושה או משתתף של החברה האמורה הרוצה לתמוך במתן צו בעניין הבקשה או להתנגד לכך רשאי להופיע בשעת הבירור, אם בעצמו או באמצעות עורך הדין שלו.
העתק מן הבקשה ייתנן לכל נושה או משתתף של החברה שידרוש זאת מן החתום מטה תמורת התשלום הקבוע בעדו.

ע. ליוינסקי, עו"ד
ב"כ המבקש

הערה:
כל הרוצה להופיע בשעת בירור הבקשה האמורה חייב למסור, או לשלוח על ידי הדואר, לחתום לעיל הודעה על רצונו זה. ההודעה בציון השם והמען של האיש או הפירמה ובחתימתם או בחתימת בא כוחם, צריכה להמסר או להשלח באופן שתגיע את החתום לעיל לא יאוחר משעה 13.00 אחר הצהריים של יום 24.12.85.

בבית המשפט המחוזי
בתל־אביב־יפו
תיק אזרחי 3510/85

פירוק חברות

בעניין: פקודת החברות (נוסח חדש) תשמ"ג 1983
ובעניין: דיקל תעשיות מתוחכמות (1983) בע"מ ח"פ 51-100505 מרח' באזלה 45, תל־אביב (להלן "המשיבה")
ובעניין: בנק ברקליס דיסקונט בע"מ ע"י ב"כ עוה"ד ע. ליוינסקי ו/או י. מינץ, ו/או ד. פאר ו/או ל. מליניאק
מרח' אלנבי 103 תל־אביב (להלן "המבקש")

נמסרה בזאת הודעה כי ביום 15.10.85 הוגשה בקשה לבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו לפרק את החברה הנזכרת לעיל כי בקשת הפירוק תישמע בפני בית המשפט היושב בדין ביום 25.12.85 בשעה 09.30 בבוקר.
כל נושה או משתתף של החברה האמורה הרוצה לתמוך במתן צו בעניין הבקשה או להתנגד לכך רשאי להופיע בשעת הבירור, אם בעצמו או באמצעות עורך הדין שלו.
העתק מן הבקשה ייתן לכל נושה או משתתף של החברה שידרוש זאת מן החתום מטה תמורת התשלום הקבוע בעדו.

ע. ליוינסקי, עו"ד
ב"כ המבקש

הערה:
כל הרוצה להופיע בשעת בירור הבקשה האמורה חייב למסור, או לשלוח על ידי הדואר, לחתום לעיל הודעה על רצונו זה. ההודעה בציון השם והמען של האיש או הפירמה ובחתימתם או בחתימת בא כוחם, צריכה להמסר או להשלח באופן שתגיע את החתום לעיל לא יאוחר משעה 13.00 אחר הצהריים של יום 24.12.85.

קניה
ספארי מרתק בסוואנות ובשבטים.
16 ,9 ימים. החל מה־5/12
אחת לשבועיים
נסייר בשמורות הטבע הגדולות,
נפגוש בעדרי ראמים ופילים, באריות המשחרים לטרף, נבקר בכפרי שבט המסאים ובני הסמבורו הצבעוניים ונטייל בנופים נפלאים.
בצוות המדריכים:
צביקה סבר - 34 - בן קיבוץ יפתח, זואולוג שי"חרש" את אפריקה והמזרח הרחוק, השתתף במסעות ציד באתיופיה ושהה תקופות ממושכות בקניה במסגרת סיורים, מחקרים וטיולי החברה הגאוגרפית.
החברה הגאוגרפית - טיולים בסגנון אחר
רח' טבריה 8 (פינת בוגרשוב 37), ת"א, טל. 03-284113 (5 קוים)

ציונה דילג
הסינית של רמת־השרון
דרך הרצליה 199, תחנת דלק "טופזי" רמת השרון
(ליד הכפר הירוק) טל. 491873 (03)

חתוך את הפינה ועגל את המחיר
ישראכרט אלא מה.
תפריט קבוע ל־2 סועדים
מחיר רגיל ~~15,956~~
מעוגל ל־13,000 ליחיד
תפריט קבוע ל־3 סועדים
מחיר רגיל ~~20,846~~
מעוגל ל־15,000 ליחיד
לא כולל פירות
הצג פינה זו למלצר
ציונה דילג
הסינית של רמת־השרון
דרך הרצליה 199, תחנת דלק "טופזי" רמת השרון
(ליד הכפר הירוק) טל. 491873 (03)

ספריות עם חלונות זכוכית לשמירה מפני אבק

התאמת המידות
לפי דרישות הלקוח.
חוזק ועמידות
הודות לשיטת הייצור הבלעדית
של Intersystem
ייצור בלעדי
צוות אינטרסיסטם מרכיב את הספריות בכל הארץ
50 דגמי ספריות
100 אפשרויות הרכבה
קטלוג צבעוני חינם
לכ' ספריות אינטרסיסטם
ת"א, רח' בן־יהודה 148 מיקוד 63402
שם:
כתובת:
מיקוד:
ספריות אינטרסיסטם בן יהודה 148 ת"א ☎ 03-249327
פתוח ברציפות כל יום 09.00-19.00

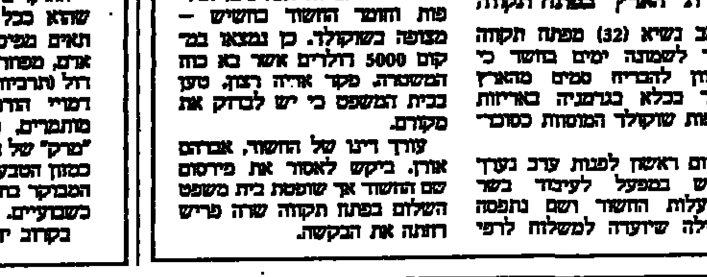

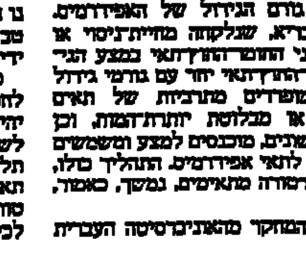

3 טיולים בתקופת הקרנבל
לדרום אמריקה עם נאות הככר
★ הטיול הקלאסי 34 יום
פרו, בוליביה, ארגנטינה וברזיל
★ פטגוניה וארץ האש
34 יום. לארגנטינה, צ'ילי וברזיל
★ קרנבלים בברזיל 17 יום
בחסות מועדון מטיילי מעריב
פרטים והרשמה:
ירושלים: קרן היסוד 38 טל. 02-636494
תל אביב: הירקון 252, טל. 03-463111

הארץ

יום רביעי, ד' בכסלו, תשמ"ו
20 בנובמבר 1985

ירושלים: רח' החבצלת 2 טל' 224245-6 ת.ד. 273 מיקוד ירושלים 91002 חיפה: רחוב נורדוי 20 טל' 661166-8 ת.ד. 5259 מיקוד חיפה 31052

בתל-אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים, רח' זלמן שוקן 21, טל' 824261 ת.ד. 233 מיקוד תל-אביב 61001

המו"ל: הוצאת עתון "הארץ" בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, ת"א
העורך: גרשום שוקן העורך האחראי: מתי גולן.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי-יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – POB 233. Tel. 824261

ריכוך בעמדת ארה"ב וישראל כלפי אש"ף

הממשל האמריקאי ראה עצמו, זה למעלה מעשר שנים, קשור לסעיף 2 של מזכר ההבנה שהתם עליו עם ממשלת ישראל, לקראת חידושה של ועידת ז'נווה על שלום במזרח התיכון. בסעיף זה נקבע כי ארה"ב "תמשיך לדבוק במדיניותה הנוכחית לגבי אש"ף, אשר במסגרתה לא תכיר באש"ף ולא תשא ותתן אתו. כל עוד אש"ף לא יכיר בזכות קיומה של ישראל ולא יקבל את ההחלטות 242 ו־338 של מועצת-הביטחון". שלשום גילה ראש הממשלה לחברי ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, כי חל שינוי בעמדת ארה"ב וכי שינוי זה "מקובל עלינו".

השינוי הוא שארה"ב זנחה את הפיסקה המדברת על הכרת אש"ף בזכות קיומה של ישראל; שארה"ב תתבע עכשיו ולהבא מאש"ף כי יחדל מהטרור; ושאש"ף נתבע להיכנס למשא ומתן ישיר עם ישראל.

על היתכנות מטרור לא דובר במזכר ההבנה של ספטמבר 1975, ויש להתייחס אל הבלטת הדרישה הזאת כאל שיפור מנקודת-ראותה של ישראל; ואם כי ההחלטה 338 מחייבת את הצדדים הנוגעים בדבר "להתחיל לאלתר ובו-זמנית עם הפסקת האש (אחרי מלחמת יום-הכיפורים) במשא ומתן תחת חסות מתאימה", אפשר לגרוס כי המו"מ לא הוגדר בהחלטה הזאת במפורש כמשא ומתן ישיר, ומכאן, יש מן החיוב גם בתוספת זו.

לעומת זאת, בוויתור על הדרישה להכרה בזכות קיומה של ישראל יש כדי להדאיג. ניסוח זה נקבע בשעתו כדי להבהיר שארה"ב לא תסתפק בהכרה בקיומה של ישראל שכל בר-דעת אינו מפקפק בה; ארה"ב עמדה דווקא על הכרה בזכות-הקיום, ובכך מילאה דרישה ישראלית. אכן, אצלנו התייחסו לסעיף כולו במידה של חשד: מה תעשה ארה"ב אם אש"ף יקבל אי-פעם את כל התנאים האלה. במקרה זה, יתחיל משא ומתן בין ארה"ב ואש"ף, ואין להעלות על הדעת כי ישראל תוכל לעמוד בסירובה המוחלט לגבי כל מו"מ עם אש"ף. אולם סעיף זה היה מרכיב חשוב במערך הדיפלומטי של ישראל, והניסוח שארה"ב ויתרה עליו כעת מגלם דווקא את דרישתנו הבסיסית ביותר: שהעולם הערבי – ולא רק אש"ף יקבל את ישראל כמדינה ריבונית בעלת זכויות שוות לכל יתר מדינות האזור.

נראה כי האמריקאים נענו לפנייתה של ירדן, הסבורה כי סילוק הדרישה להכרה בזכות קיומה של ישראל יקל על אש"ף לשלוח את נציגיו למשלחת ירדנית-פלשתינית משותפת, שנועדה לשאת ולתת – תחילה עם ארה"ב, ולאחר-מכן עם ישראל. אם ראש הממשלה אומר כי השינוי בעמדת ארה"ב "מקובל עלינו", יש להניח כי הביע את הסכמתו. קודם כל, משום שהוא שוקד על יחסים טובים עם וואשינגטון והציבוריות האמריקאית בכלל; וכן, כדי להקל על המלך חוסיין, ובסופו של דבר, כדי להסיר את אחד המכשולים העומדים בדרך אל המשא והמתן, הצריך לעצב לצמיתות את הגבול המזרחי של ישראל, ובכך לקדם את תהליך השלום באיזור.

שמעון פרס נימק את הסכמת ישראל לוויתור האמריקאי גם בכך, שהציג את הדרישה להכרה בזכות קיומה של ישראל כתנאי "משפיל". אך כנגד זה יש לומר כי, לוא אש"ף היה מקבל את התנאי הזה, היתה ישראל יכולה לוותר על דרישתה שאש"ף יבטל במפורש את הסעיפים שבאמנה הפלשתינאית המדברים על הצורך לבטל את הישות הציונית.

יתכן כי גם ויתור זה, כמו הנכונות להסכים ל"ליווי בין-לאומי" במקום ועידה בין-לאומית בחסות האו"ם, בלאו הכי לא יזיז את אש"ף מעמדתו הסרבנית; אש"ף עומד איתן בסירובו לשתי החלטות של מועצת הביטחון, ואם נוכל לשפר את האווירה ברבת-עמון ובוואשינגטון. כדאי שנפגין גמישות יתירה גם כלפי אש"ף אשר ממילא לא ירצה לבוא לקראתנו. אבל הויתור השני של ראש הממשלה הוא כבד-משקל יותר מהויתור הראשון: הוא עלול להיות מנוצל לרעתנו גם אם לא יוליד שום תזוזה בתהליך המדיני.

מסי-מגן בארה"ב

למרות התנגדותו של הנשיא רייגן, אישר סנאט ארה"ב הצעת-חוק, המטילה מסי-מגן על יבוא מוצרי טקסטיל ונעליים ממדינות מתפתחות. המטרה היא לצמצם ב־30 אחוז את היבוא של מוצרים אלה מטאיוואן ומקוריאה, ב־12 אחוז מהונג-קונג, ובשיעורים שונים מברזיל וארצות דרום-אמריקאיות אחרות.

הנשיא מתנגד להטלת מכסי-המגן מחשש, שהדבר יביא בעקבותיו צעדי-נגד מצד המדינות הנפגעות, ותיפתח שרשרת בין-לאומית, שתפגע קשות במערכת הסחר החופשי ברחבי העולם.

עם זאת, מצביעה החלטת הסנאט שוב על כמה בעיות-יסוד של הכלכלה האמריקאית, שהדולר היקר אינו היחיד ואולי לא המכריע ביניהן. נכון, שהדולר היקר גרם להרחבת היצוא אל ארה"ב, וצמצום היצוא ממנה, כשהגרעון במאזן-התשלומים כוסה ע"י זרימת-הון לאמריקה, כדי ליהנות משיעורי-הריבית הגבוהים. גם לו נמשך תהליך זה היה מקום לשאול כמה זמן יכולים גרעונות ארה"ב לשמש מנוף, שיגביר את הפעילות הכלכלית המערב-אירופית. אך גם כאשר שערי הדולר כלפי היאן, והמטבעות המערב-אירופיים ירדו באופן משמעותי בחודשים ובשבועות האחרונים, לא חלה עלייה ממשית ביצוא האמריקאי, וטרם נרשמה גם ירידה ניכרת ביבוא סחורות לארה"ב.

משבר הברווזים ולקחיו

"המפוטר" לא פוטר, "המפטר" לא פיטר, והשיתוק יימשך: שרי הליכוד שיתחרו ביניהם מי יהיה תקיף, נחוש, וקנאי בנושא ארץ-ישראל – ינסו להיות יותר שרונים משרון

מאת יואל מרקוס

מפליא לראות באיזו פתאומיות נעלם משבר שרון מאמצעי התקשורת. כאילו הטילה עליו הצנזורה הבטחונית איפול מוחלט. רק לפני שבוע הקודיר העתונים מכותרות וזעקות על השבר הבאים על שלמות הממשלה. "קווים פתוחים" והמהדורות מיוחדות, ברדיו ובטלוויזיה תיארו ישיבות לילה "מאראתוניות" ובניידות שידור דיווחו בחשכת הלילה על כלי רכב באים ויוצאים במרכזי הממשלה. ולפתע "פפפפט": האוויר יצא מהר הצ'-מלודרמה – חצי-פארסה, הכבבר הפך ללא-אירוע של השבוע. מה שמר כיוון כי היה זה, אחרי הכל, "זיקאנד הברווזים".

אף על פי כן, אפשר במבט לאחור להפיק כמה לקחים ולהוציא כמה מסקנות ממה שהיה וממה שלא היה:

1 – שרון נבאר בממשלה: חבר פעיל ובועט בקבינט. למרות שכמעט כל השרים – כולל שרי הליכוד – היו שמחים לראותו בחוץ. התנצלותו מוכיחה שהוא מעדיף לפעול מתוך הממשלה מאשר מחוצה לה. על כן, מי שבטוח על כך שאפשר לסמוך על שרון כי יתן בפעם הבאה עילה לסלקו, אינו מכיר את שרון. כל עוד יחשוב כי מוטב לו להישאר בפנים, כל זמן שהמשך ממשלת האחדות תשרת אותו, לא יתן עילה אלא אם וכאשר ירצה אותה.

2 – שמעון פרס לא העז לפטר את שר התעשיה והמסחר. זו בעצם הכותרת התחתונה. קשה להניח שאיש סודו של פרס, אורי סביר, היה מתערב עם עוזר ויצמן על בקבוק ויסקי כי שרון "לא יישאר בממשלה" כיוון שהתחיל להאמין לסיפורי פולחן האישיות שהוא בונה עבור פרס באמצעי התקשורת. סביר להניח שסביר שמע מפרס כי הוא באמת מפטר אותו. והוא האמין לו. אבל זה היה בבוקר. בערב כבר עסק ד"ר פרץ קיסינג'ר במסע הדילוגים שנועד למנוע את "הפיטורים הבטוחים".

יונק ממשברים

3 – שרון, שחלק מישותו הפוליטית יונקת מהמשברים, אותם הוא יוצר סביבו, הוכיח כי הוא יכול לזעזע את הממשלה במו ידיו. משעשע היה לראות כי בעוד כל הממשלה וכל התקשורת עסקה רק בו במשך שלושה ימים, אמר הוא לעתונאים, כי הוא שקוע "בפיתוח התעשיה ובבניין הארץ". הוא יבחר את העיתוי, איך, מתי ובאיזה נושא לגרום שוב למשבר.

4 – הליכוד התייצב מאחורי שרון, איכות האידיאולוגית – בלי חשק אמנם. אך התייצב. מרגע שפרס לא החזיק לכת דיו, כדי להעמיד במבחן את החזית, אם הליכוד באמת יעזוב עם שרון או יישאר בממשלה "למען ארץ ישראל", נותרה בעינה הסיטואציה שבה הליכוד ניצב מאחורי שרון, כך צבר שרון נקודות לעצמו. בבוא היום יוכל לטעון כי רצו להדיח אותו על בדיו ולהשפילו, אך הוא מנע את פירוק הממשלה למען הבטחת שלמותה של ארץ ישראל.

5 – הליכוד אינו רוצה לפרוש מהממשלה ובכך זכה מחדש לאישור ההנחה, שגם דחפור לא יוציא אותם.

המסקנה האופורטוניסטית היא, שאנשי הליכוד ילכו באותה דרך, על הסף, ויעשו הכל כדי שלא יהיו הם הפורשים מהממשלה וישאירו את פרס בראש ממשלה צרה. הכיוון שלהם הוא עם הזמן עד שיגיע מועד הרוטציה. עדיף להם שהמערך יפרוש מממשלה בראשות שמיר, מאשר מצב הפוך – מתוך הנחה שמוטב לגשת לבחירות מעמדת ראשות הממשלה.

6 – אין זה נכון ש"בפעם הבאה" – אם תהיה פעם הבאה – יוכל פרס לפטר את שרון בלי להיוועץ עם שמיר, כפי שטוען פרס. שמיר הבהיר לו חד-משמעית בשיחתם המסכמת ביום ששי, כי הוא חייב גם להבא לבקש את הסכמתו לפטר שר הנמנה על מחנה הליכוד, כמסוכם בחוזה הקואליציוני. גם בינתיים הבהיר לפרס ששום דבר אינו משחרר אותו משמירה על ההסכם הקואליציוני.

אין הבנות שקטות

7 – המשבר שלאחריה גרם לכך שלא יהיו עוד הסכמות והבנות שקטות בין פרס לשמיר, כפי שהיה בעניין החסות הבין-לאומית. פרס קיבל, כידוע, את הסכמתו השקטה של שמיר למהלך, אך שמיר שכח לספר זאת לחבריו. עד ששרון החל להקים צעקות. מכאן ואילך ייאלץ פרס להביא כל נושא מסוג זה להכרעת הקבינט.

8 – מכתב "ההבהרות" לפרס הביא גם שני הישגים לשרון. נקבע, שחור על גבי לבן, במסמך הרשמי, המוסכם על שני הצדדים כי הוא, שרון, רשאי להיאבק על דיעותיו (ולא נאמר היכן). בסעיף אחר קושר שרון את ידיו של פרס בקובעו כי הוא מבין שראש הממשלה מתחייב לא לשאת ולתת עם אש"ף, מעניין איך יורכבו משלחות פלשתינאיות.

9 – המשבר לא הכניס את ש"ס לכיסו של המערך, כפי שאוהדים מראשיו סבורים – להיפך. פרץ האמין בכנות שעושים עוול לשרון (אין לשכוח ששרון היה הסנדק של ש"ס בשידוך עם הליכוד) וכתוצאה מהתפקיד המרכזי שמילא, התקרב מאוד לשרון. מסקנתם של דתיים אחרים בממשלה היא שמלאכת התיווך משתלמת. כיוון שהם נהנים יותר בממשלת אחדות לאומית, סביר להניח שבמשבר הבא יקפוץ המפד"ל, שהחמיץ עתה את זרקורי הבמה, "להציל את ממשלת האחדות".

10 – אם נכונה ההנחה שתוך שלושה חודשים יצטרך פרס להביא להכרעה את נושא החסות הבין-לאומית, אין שום סיכוי שישיג לכך רוב בקבינט. המאבק על המנהיגות בתוך הליכוד נסב על הנושא מי יהיה יותר תקיף ויותר נחוש בנושא ארץ-ישראל. כל אחד שם ינסה להיות יותר שרון משרון – וכשזה מגיע לכך, אין שרון יותר טוב משרון, מאשר שרון עצמו. התחרות תהיה קשה.

11 – "רק אתמול ישב בקבינט והיום הוא כבר מת". היו אומרים בימי העליה השניה. משבר שרון באמת "מת". אך "המפטר" ו"המתנצל" נבחר זה עתה על ידי הבונדס בארצות הברית כ"איש השנה". ותשקוט הארץ ותשותק ממשלת התסכול ארבעים יום או ארבע מאות ימים. קואק. קואק.

השרים שבו להתהולל

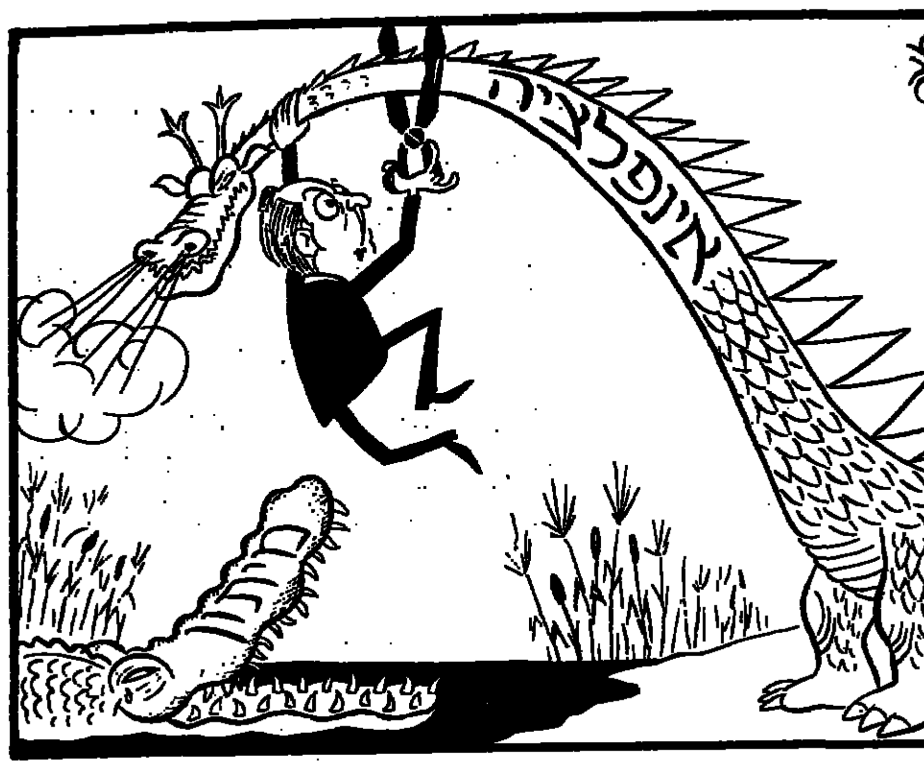

חידוש הנסיעות לחו"ל – משגה פסיכולוגי ברגע קריטי לתכנית הכלכלית

מאת דן מרגלית

בחשול הנסיעות לחו"ל, שפקד השבוע את שרי הממשלה, סילק את שרידי ריסונם העצמי. אחרי חודש תמים שעשו כ"אסירי ציון" בארץ, פרצו השרים והחכ"ים בערגה ובכיסופים אל הגולה העשירה המפנקת והבדידה. מי שהציץ אל תכניות הבילוי שלהם הקרויות שליחויות, אל סידוריהם ובזבוזיהם על חשבון אומתם העניה וקשת-היום, הבין כי אכן הפעם הגדישה המולדת את הסאה. היא תבעה מהם יותר מדי, בבחינת גזירה ששרים וחכ"ים אינם יכולים לעמוד בה.

הפוליטיקה הישראלית לימדה את המתבוננים בה כי היא חסרת אירועים מקריים. אין בה יחודיות. השרים מפירים את ההחלטה שנכפתה עליהם להישאר במדינה. במקביל לחכ"ים המגדילים את שכרם בשיעורים ניכרים. באותה עת, שבים הפקידים הבכירים אל מסעדות הפאר שבהן הם מוססים את הלאומים של התכנית הכלכלית.

השרים לא טמו לבדם, הם לא נתפסו יחידים בקלקלתם. לכן טיסות השרים האחרונות לא היו רק בכסח לשמו. הן בבחינת מד-חום המעיד על רפיון וזחל בביצוע התכנית הכלכלית המכאיבה. הן חלק מראשיתה של התפרקות.

על מעצר-הבית של שריה הכריזה הממשלה בגאווה רבה. היא גם הקפידה לקיים את החלטתה. חסכונה לקופת האוצר אינו מבוטל. שרי ישראל מתרוצצים עם רעיותיהם במיטב דירות-הפאר של מלונות היוקרה בניו-יורק היקרה, מסתפקים ללא הרף לכל קצוות תבל, והמכן, אוכלים ושותים ונוסעים וקונים וקונים. הכל כיד המלך. שהותם בארץ שיפרה את מצב יתרות מטבע-החוץ שבבנק ישראל.

עם זאת, חשיבותה העיקרית של השהות בארץ לא היתה בחסכון הישיר אלא במופת לאומה שנתבעה לרדת מן הגג, להדק את החגורה, לצרוך פחות. שריה חברו אליה. תמוה שבתנאים אלה, נענה ראש הממשלה שמעון פרס להפצרות שריו ומיודעיו, ונסוג מן האיסור.

נראה שראש הממשלה העריך כי אם כמה מן השרים ייעדרו מן הארץ לכמה שבועות יירגעו הרוחות בקואליציה. אריאל שרון העושה ברחבי אמריקה אינו מפיץ ברחוות ואינו מסעיר את המדינה בעודו מסייר ביבשת הקסומה. אם מחיר הרגיעה הפוליטית הוא במימון נסיעתו לקולומביה ושכנותיה – ירשם לו. אך גם אם במקרה זה או אחר הניבה גישה מעשית זו את יתרונותיה, אין היא טאקטיקה לגיטימית, ובכל מקרה אינה אפשרית ליישום ממושך.

פרס גם הוטעה להאמין שהציבור ליגלגל על הממשלה השבויה בארצה. להפצתה של דיעה זו תרמו בעיקר השרים והחכ"ים הפקידים, שהמתינו עם כרטיס ביד. פרס לא הבין כי עוצמתה הפסיכולוגית של התכנית הכלכלית מבוססת על תחושת ה"ביחד" שהממשלה הצליחה להנחיל לחלק מהציבור. אמנם העניים סבלו יותר מן העשירים, אבל גם מבעלי-האמצעים נגרע משהו; אמנם המובטלים שילמו את עיקר המחיר, אך גם הצווארונים הלבנים ויתרו על דברים. זה לא הפך את העניים ומקבלי-הסעד ומשלימי-ההכנסה והמובטלים לאנשים מאושרים, אך הקל עליהם במשהו להשלים עם הגזירות.

לא עוד. מעתה והלאה אפילו המעשה-הזעיר שבו שותפו בעלי-האמצעים – בוטל. אם השרים אינם מסוגלים להישאר בארץ כמה חודשים רצופים – ויהיו תירוציהם או צורכיהם אשר יהיו – כי אז יכבד מאד על ההסתדרות לתבוע משחוקי-השכר ללכת בבוקר לעבודה ולא להפגין ברחובות.

לעניין זה נוספה מידה גדושה של צביעות. כאשר מבטלים את מסעות השרים בחו"ל – הסבירו המצדדים לראש הממשלה – לא זו בלבד שנגרעת פעילות חיונית בחו"ל. אלא מודים בפה מלא כאילו כל זה היה בזבוז גם עד כה. שרים וחכ"ים ופקידים בכירים נשבעו שאין זה נכון. בחו"ל הם עמלים בפרך. אך הנושא שעמד על הפרק לא היה אם יש חיוניות במסעות אלה לחו"ל. מפני שגם המגינים שהן נסיעות מועילות יודעים כי ההיגיון שמאחורי איסורן אינו קשור בתוצאתן אלא בסדרי העדיפויות של ההוצאה הממשלתית.

כל טנק שמבקש צה"ל, כל מיטת אשפוז שנאבק עליה משרד הבריאות וכל קורת-גג שתובע משרד החינוך הם לתועלת הציבור כולו. בהציגם את התכנית הכלכלית, לא טענו פרס ויצחק מודעי כי הם מקצצים בסעיפים מיותרים או בלתי-רצויים. הם רק הסבירו כי למרות נחיצותם. יש לוותר עליהם. מינימום זה אפשר לקבוע בביטחון לגבי הרוב המכריע של נסיעות הפוליטיקאים הישראלים. אפילו יש בהן לעתים תועלת – הן בתחתית הסולם.

פרס לא איבד עדיין את הרסן. הוא יכול לחזור ולתפוס בו. ולא להאזין למי שלוחש על אזנו כי אין זה חשוב. בהפגנה הרועשת הבאה של נשי השוטרים ופועלי המספנה ומובטלי אתא, הם יטיחו בממשלה את הצביעות הכמעט-מוחשית, בתוספת בחידוש הפינוק המלכותי שמעניקה קופת האוצר לשריה וחכ"יה.

עידן חדש באיים הבריטים

תאצ'ר מסכנת את יוקרתה ואת כיסאה בצעד משמעותי לקראת פתרון הסכסוך בצפון-אירלנד

מאת שאול צדקא

ברחובותיה הפרוטסטנטים של בלפאסט מדברים על "בגידה". מפלגת האיחוד הרשמית זועקת על "מכירת סוף העונה". מתחרתה הדמוקרטית מוחה מרות על "בגידה טוטאלית". מדינאים צפון-אירים, בפרץ ובחמה חסרי תקדים, מאיימים להפוך את הפרובינציה על פיה. 18 חברי פרלמנט מתכוננים להחזיר את כיסאותיהם לבוחר. "ארגון להגנת החופש של אלסטר" מזהיר את מצייתי ההסכם מפני כדור הרובה. "כוח המתנדבים של אלסטר" מעמיד את אנשיו בכוננות לקראת משימות התנגשות. 20 אנשי האגף הימני במפלגה השמרנית עומדים להצביע בפרלמנט נגד ההסכם, והצבא נכנס למצב של כוננות והוא נכון להביא אלפים מחייליו במקרה המהומות האפשריים.

צפון-אירלנד – חבית אבק שריפה זה עשרות שנים – נראית כעומדת על סף התפוצצות, וכל זה לא בשל מבוי-סתום או מארב אכזרי, אלא בגלל שתי משיכות קולמוס אשר ביום שישי האחרון, במצודת הילסבורו שליד בלפאסט, הכניסו את האיים הבריטיים לעידן חדש. למרות זאת, אולי בשל הסיכון הרב הטמון באותה חתימה, מותר לנו הפעם לומר כמה מלים בשבחה של הארכיטקטית, מרגרט תאצ'ר.

הפיתוי ההדדי

למעשה, גדול היה הפיתוי שלא לנקוט יוזמה כלשהי לפתרונו של המשבר האירי המתמשך. חבל אלסטר הצפוני, אותו נבגון הסוכה על גבה של הרפובליקה האירית מאז חלוקתה של המדינה בתחילת שנות ה־20, עולה אמנם מדי פעם על סדר-היום הפוליטי בלונדון. אולם בימים כתיקונם הוא נדחק מן התודעה ומטאטא לשוליים. הניסיונות השונים להתיר את הדילמה ולחסל את הטרור הקתולי המהלך אימים על יעודיו זה יותר מ־16 שנה, נכשלו כישלון חרוץ והסתיימו בסיר-לחץ למבצעיהם.

רק לפני שלוש שנים התנפץ לרסיס רעיון כינוסה של אסיפה לאומית שבה יהיו מיוצגים מנהיגי שתי הדתות היריבות. ב־1976 דחו הפרוטסטנטים תוכנית המציעה שלטון עצמי על בסיס חלוקה יוזמת, ובכך הודישו את הסתלקותו של הרולד וילסון מתפקיד ראש הממשלה. מאז, הלך וגדל קציר הדמים באזור הסכסוך זה ומעשי הרצח, שנעשו לדבר של יום ביומו, התמוטטו לשתי שורות צבועות בכרוניקה היומית, ונידונו לשכחה גם על אדמת המריבה עצמה.

ובכל זאת, למרות הפיתוי שלא להביט צפונה, ועל אף הנטיה הטבעית להנציח את הסטטוס-קוו, משאלתו של כל פוליטיקאי ממוצע, העדיפה תאצ'ר להיכנס אל הזירה האירית ולהמר על סוס, העלול לא רק להרוס את האנגלו-אירית בפרובינציה, אלא לסכן את יוקרתה ואת כיסאה בבוא הבחירות. המניע הראשון ליציאתה של המנהיגה הבריטית להרפתקה זו הוא הרצון לרוצץ את ראשו של נחש הטרור. הכשותיו של זה מגיעות מדי פעם גם ללונדון, אך בברייטון הוא הכיש אשתקד את בשרה שלה, ואפשר שאותו פיגוע היה הקש ששבר את גבה והעיקה לפעולה במשנה מרץ.

מאחר שכל הניסיונות למגר את הטרור בדרך צבאית לא נשאו כל תוצאות, בחרה תאצ'ר להשליך אל הזירה גם את ממשלת דאבלין. שממנה נקרע חבל אלסטר עם חלוקתה של המדינה הנסיגה הבריטית ממנה לפני יותר מ־60 שנה. יתר מעורבות של הממשלה האירית עתיד לזכות בתמיכתו של המיעוט הקתולי בצפון ולבודד את הקיצוניים של "הצבא האירי הרפובליקאי" וקבוצות טרור אחרות, שהפילו ב־16 השנים האחרונות יותר מ־2000 חללים. בד בבד, תשתף דאבלין פעולה עם לונדון בריסונה של האלימות, תגיע עמה להסדרים אשר יבטיחו את ההגנה על חיילים האורחים בצפון ולהמוק חישקל אל מעבר לגבול בדרום.

הסעיף החשוב ביותר בהסכם מעניק לאירים לא רק נציגות במינהל אזרחי משותף, אשר יוקם בבלפאסט, אלא תפקיד מייעץ בענייניה השוטפים של הפרובינציה. לשון אחר, האירים הקאתולים מדאבלין יהיו מעורבים בקביעת עתידה של צפון-אירלנד, ששני-שלישים מתושביה הם פרוטסטנטים.

"שלטון זר"

מהלך זה, מקומם בשתי הבירות. ישרה אווירה אחרת באזור. ישועת מחשנותו של המיעוט הקאתולי הנחות המקופח ויתרום ליצירת הבנה הדדית בין שתי הקהילות ששנאה היסטורית בעלת שורשים דתיים, חברתיים ופוליטיים, חוצצת ביניהן. על כך בעיקר יצא הקצף הפרוטסטנטי. על מה שהמנהיגים איאן פייזלי וג'יימס מולינו כינו לא רק "כניעה לדאבלין", אלא מתן דריסת-רגל ל"שלטון זר" על טריטוריה בריטית הנאמנה לכתר. משל כאילו האשימה מועצת ישובי יהודה ושומרון את ממשלת ישראל בהענקת סטטוס מיוחד למלך חוסיין בגדה המערבית המאוכלסת רובה ביהודים.

חבר הפרלמנט פיטר רובינסון וסגן מנהיג מפלגת האיחוד הדמוקרטית אמר לי לפני חמישה חודשים במשרדו המבוצר במזרח בלפאסט, כי צעד כזה עלול להיות ראשיתו של תהליך אשר יעביר את אלסטר לחיקה של דאבלין ויאלץ את אנשיו להקים מיליציה כדי להגן על חייהם. לדעתו, יראה העולם בהחלטה זו כניעה מחולבת לטרור הקאתולי.

אבל העולם אינו רואה בהסכם האנגלו-אירי כניעה כלשהי, לפחות לא זה שאליו נשואות עיניים רבות. הנשיא רונאלד רייגן ויו"ר בית הנבחרים תומאס "טיפ" אוניל, בעצמם אירים, בירכו על ההסכם וגמרו עליו את ההלל ביום הכרזתו. ואפשר כי הוכנסו בסוד הבנתו. בכלכלתה של אלסטר ומובטליה הרבים עשויים להיות נהניה המידיים של ההסכם: כמה מאות מיליוני דולרים עשויים לעשות את דרכם לפרובינציה. לאוניל יש שם משלו לתהליך הזה – תוכנית מיני-מארשל. משקיעים אירים שעשו גדולות בארה"ב, עשויים ללכת בדרכי הבית הלבן ולהביא פריחה למקום נדכא זה.

שלוש ציפורים

תאצ'ר אכן נטלה על עצמה סיכון מחושב, אך אין ספק שבצדו של זה היא תקטוף פירות לא מעטים. ההסכם כשפר את תדמיתה מעבר לים, והחתימה עליו כמוה כהריגתן של שלוש ציפורים במכה אחת, בשלוש זירות חשובות – בוואשינגטון, בדאבלין ובקרב חברות הקהילה האירופית שדעתן לא היתה נוחה בעשור האחרון בכלל ועיקר מן הנעשה בצפון-אירלנד. לא מן הנמנע שבבואה לדון בסכסוך הישראלי-ערבי, תמצא תאצ'ר לנכון לנפנף בהסכם הילסבורו לכיוונה של ירושלים, בבחינת "כמוני ראו וכך תעשו".

המנהיגה הבריטית, שלא התרגשה יתר על המידה מגלי הזעם, השתדלה בסוף השבוע להרגיע את הרוחות. היא שבה והצהירה על נאמנותה לעקרון השתייכותה של צפון-אירלנד. בתחומי הממלכה המאוחדת, והדגישה כי אלסטר תישאר לעולם בריטית, אלא אם כן יבקש אוהדיה לחיות תחת שלטון אחר. עמיתה האירי גארט פיצג'ראלד היה עסוק במשימה דומה בדאבלין. מפלגת "פינה פול" האופוזיציונית וחוגים לאומנים אירים טוענים, כי ממשלתם היא שמכרה את הפרובינציה ללונדון. בחתימתה על ההסכם היא מכירה רשמית בחלוקתה של אירלנד ומשלימה עם מיסודה הנבצחות.

כאשר שני הצדדים אינם מרוצים, אין מנוס מן המסקנה שההסכם עושה צדק עם רובם המכריע של האזרחים הנוגעים בדבר. העתידים להפיק ממנו תועלת. הגם שלפי שעה הם מתנגדים לו. אחד מהם, דיוויד האכסון, שוטר בן 24, לא יזכה לראות ברכה בעמלם של הפוליטיקאים. מארב של המחתרת הרפובליקאית שם קץ לחייו ביום שבו נחתם ההסכם ההסטורי. ללמדנו, שעוד ארוכה הדרך להגשמת חזון השלום אשר יבוא ביום שישי במצודת הילסבורו.

לליכוד אין תשובות

הניסיון ההיסטורי אינו מחזק את תוכנית ז'בוטינסקי משנת 1934, פרי האקלים הליברלי של ראשית המאה, שתמך במשטר המיעוטים הלאומיים. אין לחירות שום תכנית חלופית שתתמודד עם הבעיה הדמוגרפית בארץ-ישראל

מאת ש.ז. אברמוב

במאמר "דמוקרטיה בכל תנאי" ("הארץ", 7 בנובמבר) דוחה ח"כ אהוד אולמרט את האשמתו של דן מרגלית, כי "לליכוד אין תשובות" לשאלות יסודיות כבדי גבולות הדמוקרטיה, בהקשר לאפשרות של ויתור על שטחי ארץ-ישראל. מאמרו של דן מרגלית ("הארץ" 11 בנובמבר) דן בטענות גוש-אמונים, כי אין הדמוקרטיה מוסמכת לוותר על שטחים. ואם תוותר, תהיה החלטתה בלתי-חוקית. אולמרט מתייצב לימין הדמוקרטיה וקובע כי היא מוסמכת להחליט גם על ויתור טריטוריאלי. בעניין זה, איפוא, "לליכוד יש תשובות", כי מענהו של אולמרט חד-משמעי וראוי להערכה.

במאמר זה מתפלמס אולמרט גם עם אליקים העצני וחבריו לגוש אמונים. אלה סבורים כי הסכנה המרחפת עלינו עקב ריבוי מספרם של הערבים, מחייבת לקבוע סייגים לדמוקרטיה. אולמרט אינו "מקל ראש בסכנה הרבה לאופייה היהודי של המדינה, אם יגדל המיעוט הערבי בה. האיום הדמוגרפי הוא איום חמור על כל מערכות חיינו". דברים כדורבנות. אך מי שמצפה כי מפיו תיצבע תשובה לאיום זה, מתאכזב. כי אלה דבריו: "אך לשם מה להזדקק לכת בנושא הדמוגרפיה. אשר בשלב זה אינו מהווה איום מיידי".

זו תשובה תמוהה ביותר. ואינה אלא התחמקות מהנושא המרכזי ביותר לקיומנו הלאומי. האומנם שומה עלינו להמתין 15 עד 20 שנה. עד שהאיום יהיה מעשי, כלומר שהערבים יתרבו עד כי ישתוו למספר היהודים. ואז הפתרון לא יהיה עוד בהישג ידנו. אין זו בעיה לחסידי האסכולה המגוננת, אך לאנשי ארץ-ישראל השלמה היא אתגר שאין מנוס מלהתמודד עמו. אכן, אנשי ארץ-ישראל השלמה, מבית מדרשם של כהנא, גוש-אמונים והתחיה, מתמודדים, כל אחד לפי טעמו, עם בעיה זו: ואילו חירות מבלאה פיה מים.

נתוני השנתון האחרון של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה תומכים בקביעתו של מר אולמרט, כי "הבעיה הדמוגרפית היא איום חמור על כל מערכות חיינו". מנתוני השנתון מתברר כי כבר כיום, שיעור הערבים בתחומי ארץ-ישראל השלמה מגיע ל־37 אחוז. זאת ועוד: מאז 1967, גדל מספר היהודים בארץ ב־45 אחוז, ואילו מספר הערבים גדל ב־72 אחוז, חרף העובדה שבתקופה זו, מספר העולים, בניכוי מספר היורדים, הגיע ל־300 אלף. אך משמעותי יותר מספר הילדים שנולדו לערבים ב־1984, והוא עולה על מספר הילדים שנולדו ליהודים.

מדינה דו-לאומית

גם מי שאינו מומחה לדמוגרפיה יבין מה יתרחש תוך 15–20 שנה. "האיום החמור על כל מערכות חיינו" ייעלם או – האיום ייהפך לעובדה. היתכן לומר כי איום זה אינו מיידי?

לזכותם של אנשי כהנא, גוש-אמונים והתחיה, ייאמר כי הם מודעים לאיום הדמוגרפי ולהם "יש תשובות". מר כהנא תובע את סילוקם של הערבים. ואף שגוש-אמונים טרם קבע עמדה אחידה, הרי למנהיגיו הצעות מעשיות לצמצום מספרם של הערבים. התחיה אף היא אינה מתעלמת מן הבעיה. הפרופ' יובל נאמן מציע להוציא חצי-מיליון ערבים מן השטחים, "כתנאי מוקדם לשלום עם מדינות ערב". הפרופ' נאמן מבין כי אי-אפשר לסלק את הערבים ללא הסכמת מדינות ערב, אך באותו שהוא עצמו מפקפק בפתרון זה, הוא מציע שלילת זכויות דמוקרטיות מהערבים, כדי לצמצם "ממדי השפעתם הפוליטית".

בתחומי הקו הירוק מדינת ישראל היא מדינה יהודית: בתחומי ארץ-ישראל השלמה היא כבר כיום מדינה דו-לאומית. קפריסין, שבה שיעור המיעוט הטורקי פחות מ־20 אחוז, הוכרה כמדינה דו-לאומית גם על-ידי הרוב היווני ועל-ידי אומות העולם. האם לא ברור לאנשי חירות, כפי שזה ברור לגוש-אמונים והתחיה, כי החלת החוק הישראלי על השטחים תהפוך את מדינת ישראל למדינה דו-לאומית?

הדמוגרפיה מאיימת

על מדוכה זו ישב ז'בוטינסקי, אביהם הרוחני של אנשי חירות, במאמרו "קיר הברזל" התנגד לגירוש הערבים, ובזה דבריו קבעה מהגותה של המפלגה הרוויזיוניסטית. ב־1934, עקרונות למדינת העתיד: האלה הם: שיוויון זכויות לכל האזרחים; בכל ממשלה, שיכהן בה יהודי כראש ממשלה, סגנו יהיה ערבי; השתתפות פרופורציונלית של היהודים והערבים בכל מוסדות השלטון; ושוויון במעמד השפה העברית והערבית. ועתה, שומה על אהוד אולמרט להבהיר מה פתרונו הוא לבעיה הדמוגרפית, שהיא לדבריו "איום חמור על מערכות חיינו". האם גורס הוא את הפתרונות שמציעים אנשי כהנא, גוש-אמונים או התחיה, ושמא הוא דבק בעקרונות אשר ז'בוטינסקי קבע ב־1934? טענתו, כי "בשלב זה הדמוגרפיה אינה מהווה איום", אינה משכנעת כלל ועיקר.

הטרגדיה של חירות היא כי הניסיון ההיסטורי אינו תומך בתוכנית ז'בוטינסקי משנת 1934. ז'בוטינסקי, שהיה פרי האקלים הליברלי של ראשית המאה, תמך במשטר המיעוטים הלאומיים, בזכות חבר הלאומים, והתפעל מצ'כוסלובקיה הדמוקרטית, שבה המיעוט הגרמני – 23 אחוז – השתלב באורחות הרפובליקה הנאורה. בקפריסין שכנו או בשלווה, בחסות בריטית, שני עמים במסגרת מדינה אחת. לימים הצער, ההיסטוריה הפכה את הקערה על פיה. המיעוט הגרמני היה מכשיר בידי היטלר להרס צ'כוסלובקיה, ולאחר שזכתה בעצמאות ב־1945, גירשה מתוכה את האוכלוסיה הגרמנית. הטורקים בקפריסין גירשו את היוונים, ואין צורך להרבות מלים מה עלה בגורלה של אירלנד הצפונית. המהומה בקפריסין שקטה רק לאחר שצבא טורקיה שם קץ למדינה אחת, והביא לחלוקת האי בין שני עמיה.

יתכן שתוכנית ז'בוטינסקי, אשר כשלה בכמה ארצות, כוחה עדיין יפה לפתרון הסכסוך היהודי-ערבי. אם כן הדבר, שומה על תנועת חירות להכריז על כך. מצד שני, אם סבורה היא, כי אבד עליה הכלח, שומה עליה להציע תוכנית חלופית, שכן, הבעיה הדמוגרפית "היא איום חמור על מערכות חיינו". השלכתו של הפתרון על אורחותיה הדמוקרטיים עלולה להיות "איום מיידי", כלומר, למחרת החלת החוק הישראלי על השטחים, כדרישת חירות. אולמרט טען, כי "לליכוד יש תשובות", ואכן על חלק מהבעיות השיב בצורה משכנעת. כאמור, רק לחלק מן הבעיות. אך לא על הבעיה הדמוגרפית. מבחינה זו טענתו של דן מרגלית, כי "לליכוד אין תשובות", לא הופרכה והיא בעינה עומדת.

תנופה לצמיחה

להתנדבות ולחידוש הצמיחה במשק

קחו אתנו תנופה לצמיחה

רשימה חלקית מס' 2 של החברות והעובדים שנענו לפניית ההסתדרות והצטרפו "לתנופה לצמיחה", להתנדבות ולחידוש הצמיחה במשק:

עובדי הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית
ועד עובדי ביהד "חינור"
ועד עובדי "אופטילון"
ועד עובדי ביהד ארטיק
ועד עובדי בית השיקום
ועד עובדי המועצה המקומית נס ציונה
ועד עובדי "אורליט"
ועד עובדי "אל-אופי"
ועד עובדי "אורצדר"
ועד עובדי "אלטיקרטון"
ועד עובדי מתלים
ועד עובדי "גרבי דלתה"
ועד עובדי "דלתה טכסטיל"
מפעל השיש האחים בולוס
עובדי המועצה המקומית מגדל כרום
ועד עובדי "בגיר"
ועד עובדי בגיר אביזרים
ועד עובדי "פרימה"

הצטרפו ל"תנופה לצמיחה".
פנו אל רות רבקין טל: 03-431219, 03-431642. או לעדי קידר – 03-431234, 03-257770.
הרימו תרומתכם, מס' חשבון 0587900 בבנק הפועלים, סניף הועד הפועל. מס' הסניף 750.

מודעה זו נתרמה על-ידי:
מבטחים-קרן הפנסיה המקיפה הגדולה בארץ

כלבה ממש אוצר

מאת יהודית קנולר

ישראל היא המדינה הראשונה שהחלה מאמנת כלבים לסיוע לחירשים, לנכים ולמוגבלים*הכלבים עוברים קורסים מסובכים להבנת בעיותיו של הנכה והנכה עצמו לומד כיצד לנהוג בכלבו*וְלִיוֹאַיְיבֶּל היא אחת הכלבות שעברו קורס כזה

עד גיל שנה וחצי הם מתגוררים אצל משפחה אומנת והולכים למפג־שים אחת לשבוע, על תקן של גן יל־דים. הם נבחרים בקפידה וכך גם המשפחות האומנות שלהם. מאוחר יותר הם נשלחים לבית ספר בתנאי פנימיה. שם הם לומדים חודשים מספר, עד שנה. התקופה הראשונה מוקדשת להשכלה כללית ולרכישת ביטחון עצמי. התקופה השניה מיועדת ללימוד מקצועות ספציפיים. בגיל שנתיים וחצי הם עוברים קורס בן שבועיים ללימוד אחרון.

לא, אין מדובר בתוכנית סודית לטיפוח ילדים מחוננים. אין זה גם רעיון של מדען מטורף לפיתוח גזע חדש של בריאים. הכוונה היא לארגון וולונטארי שהקימה בוניטה ברגין, מומחית לחינוך מיוחד, בסנטה רוזה קליפורניה, לחינוך כלבים לטיפול בנ־כים. את כלבי הנחייה לעיוורים הכל מכירים, אך בוניטה ברגין הגיעה למסקנה כי כלבים למועדים השונים ניתן לנצל במגוון גדול של נכויות. החל ממוגבלים המרותקים לכיסא גלגלים, שהכלב משמש להם תחליף לרגליים, להבאת חפצים, לעזרה בהובלת עגלת הקניות, להדלקת אור, להרמת שפופרת טלפון, וכלה בחיר־שים. העזרים בכלבים לשם התרעה. הכלבים מפנים את תשומת לבם לצ־לצול בדלת, לבכי של תינוק, לקריאת שמם, לצלצול שעון, ומזהירים אותם מפני רעשים בלתי צפויים בדרך ועוד. הכלבים הללו התגלו כיעילים בטיפול בקשישים, בילדים מפגרים וגם בחו־לי־נפש דיכאוניים.

ארגונה של בוניטה ברגין משקיע בכל כלב כ־5,000 דולר, והיא עצמה מדריכה כ־60 כלבים בשנה. העסק אינו רווחי והכלבים אינם נמסרים תמורת כסף, אלא לאחר בדיקת התאמתם למבקשים. הארגון עצמו מתקיים מתרומות.

שני כלבים במתנה

משנודע סיפורם של הכלבים הללו בישראל, הוחלט לאמץ את הרעיון. "אנחנו המדינה הראשונה, שהתחי־לה לעבוד עם הכלבים על יישום מעשי. התקשרנו לבוניטה ברגין והז־מנו אותה ארצה, כדי להקים סדנאות למגדלי כלבים. היא מאוד התרגשה. באה להרצות והביאה איתה במתנה שני כלבים, אחד מאומן לעבוד עם חירש והשני מאומן לעבוד עם משותק", מספר הד"ר עמנואל חינר, מנהל השירות הרפואי הפסיכוסוציאלי של "עליית הנוער", המשמש מכיר ארצי בהתנדבות של האגודה הישראלית לשיקום.

הכלביה בקיבוץ מעברות אירחה את בוניטה ברגין ומלווה וכן שני נכים, שנבחרו בישראל לשמש "שפני נ־סיון" לכלבים. במקום התנהל קורס בן שבועיים, שבמהלכו למדו הכלבים ובני האדם להסתגל אלה לאלה. אחד מחברי קיבוץ מעברות מתכונן לנסוע לקליפורניה ללמוד את המקצוע. ומ־קווים כי בעתיד יוקם בקיבוץ מעברות בית אולפנה דומה לזה של בוניטה ברגין, בתנאי שימצא מקור מימון.

כדי להאות את "התפקוד" של כלב מסוג זה, הלכנו לביתה של הד"ר דניאלה גביזון, רופאה־נפרולוגית, שהתחרשה בעקבות ניתוח, לפני שלוש שנים. הבטיחה לקבל את מתנתה של בוניטה ברגין, וְלִיוֹאַיְיבֶּל — כלבת פמברוק וולשי קורג'י — בת שנתיים וחצי, שמנמנה בצבעי חום־לבן, אוהבת להתלקק, ולהתרפק בחיק גבירתה. היא אינה תוקפנית, אינה נובחת על אורחים, והיא מאוד מודעת לתפקידה. למשפחה כלב נוסף — סימו — רועה גרמני גדול ואימתני המרבה בנביחות.

"כאשר מצלצלים בדלת מנקים שניהם, אך בעוד שאת דעתו של סימו קל להסיח, ואין הוא מקפיד לבדוק אם הדלת נפתחה, וליואייבל אינה מרפה עד שהפעולה מתבצעת. למרות שהיא הקטנה בין השניים והפחות ותיקה, היא הבכירה מהר מאוד את עמדתה הבכירה לסימו. זו כלבה עקשנית מאוד וזה יתרונה. למרות שהיא אוהבת לזלול, אי אפשר להסיח את דעתה מאוכל. וגם אם מגישים לה ואני מצווה עליה לא לאכול, היא לא תיגע באוכל עד שאתיר את האיסור. היא מאומנת לתפקד גם כשהיא רעבה, עייפה, וללא מצב רוח. יש לה משמעת גדולה ביותר, פרי האימון מכושר", מספרים בני הבית. ניסינו לפתות אותה באוכל אך היא לא הרפתה ממשימתה להסב את תשומת לבה של דניאלה לקריאתו של יגאל ומיכל, בעלה ובתה, מהחדר הסמוך.

פקעת עצבים

"לפני שהכלבה באה אלי ביולי, הייתי תמיד פקעת עצבים, והשתדלתי להימצא סביב דלת הכניסה, כדי לא להחמיץ את האורחות שהיכהבו עבורי במקום הפעמון. כיום אני הולכת לנוח או לעבודות הבית, ברגיעה מוחלטת, כי אני סומכת על הכלבה. תקופתמה היה לי טלפון מיוחד, שפעל על מקשים בשעת השיחה אך היה לו צלצול רגיל. הכלבה שימשה תחליף אוזניים גם לצורך זה", מספרת דניאלה. שלמה בעלה מוסיף, כי הכלבה טובה גם לשעות של עצב. הפקודות כל בית שיש בו נכה. "הכלבה דורשת את הטיפול שלה. ומכריחה את הנכה מדיכאון להמשיך ולתפקד. התמורה לא מאחרת לבוא בצורה של ביטויי אהבה מצד הכלב", מספר שלמה.

המשפחה מתחייבת להעניק לכלבה בית חם. בארה"ב עורכים ביקורת פתע במשפחות המקבלות את הכלבים היקרים הללו. במקום שאין טיפול הולם, לוקחים בחזרה את הכלב. גם דניאלה ושלמה חייבים למלא דו"חות קבועים בכתב, ולשלוח לחברה, כדי להיות בפיקוח לפחות בשלושה חודשים.

"זה כמו אימוץ ילדים, המשפחות נבחרות בקפידה. מי שלא אוהב כלב, לא יקבל כלב כזה. יש לזכור שהכ־לבים הללו אינם משרתים, וצריך לטפל בהם. צריך גם ללמוד כיצד לעבוד אתם. מי שלא מצליח, נושר ואינו מקבל כלב", מספרת דניאלה, תוך שהיא מלטפת את כלבתה וליואייבל, שפירוש שמה בעברית — בעלת־עין.

ד"ר דניאלה גביזון בביתה עם הכלבה וליואבל: כמו אימוץ ילדים (צילום: עודי קרן)

בהשראת ציירים קוביסטיים

הצעקה האחרונה / שולמית קיסרי

ארבעה אוספי סריגים שראינו בד־כיים אלה מייצגים את העידן החדש של ייצור סריגים בישראל. נוף שלאוסף שנים אחרות של שקיעה. עלה על הגל הכבוגלוני היצירתי הב־כה. המפעלים: גבי מודל, פיליטב, אומן חום (דורינא) מציגים אוספים ברמה בינלאומית, המסוגלים להת־חרות במפעלים אירופיים, שמצויין כיוצאים מחלקם או רובם לחו"ל.

באומן ראינו את פלאי המחשב. כבאמצעותו מעתיק הטכנאי את הדוגמה של המעצבת על המסך וכאן, בעזרת פלאי האלקטרוניקה, אפשר להרכיב אינסוף שילובי צבעים, וכל הרכב הנראה על המסך עוזר למעצבת להחליט על הבחירה הנכונה והמוצלחת ביותר.

לידיה מרקוביץ מאומן היא מעצבת בת־מזל, המצליחה לראות את הדג־מאות הסריגה שלה נסרגות במכונות הממוחשבות, מיד לאחר התכנון במח־שב. האוספים לחורף הבא ולחורף זה מציגים טכניקות מעניינות ביותר. הקונספציה של לידיה לסריגי נשים וגברים משכלת. הן תמצית הצבעים העדינים, ההרכבים הצלליות הד־חדשות שבאופנה העכשווית: מראה צר יותר, שילובי כחולים וירוקים, משחקי אפור, כורכים שונים על סריג עליון אחד, סריגים חלקים ומבריקים. על־לבני חורים, סריגי מתנה מעניינים לכל העונות ומבחר סריגים יפהפיים לגברים. החברה ייצאה ב־1985 בסך 18 מיליון דולר לארצות השוק המשותף ולארה"ב וקנדה. כן הודיעה החברה, כי אחוז ההזמנות של סריגי אומן לארה"ב גדל באחרונה. מחירים לצרכן: סוודר לגבר — 65,000 שקל. מערכת חצאית וסריג עליון לאשה — 145,000.

שרה מצליח עושה בזום (דורינא) אותם שלבי־עיצוב בעזרת מחשב, כמו עמיתתה מאומן. התוצאה מרנינה: שלל צבעים ודוגמאות של ז'אקארדים ו/או סריגות שטוחות בפסים. במראה צעיר, רענן תכון לעונה העכשווית. מוד־טיבים מעולם הציור של המאה ה־20 בהשראה של פרנאן לז'ה, ציירים קוביסטיים וצילומי וידאו. משחקי צבעים עזים על רקע שחור, מראה חצי בפסי כחול־לבן־צהוב ומראה כתולי בסדרת סריגים לבנים. מראה הערב של זום: מערכות ושמלות עם אפקטים מבריקים. מחירים: בין 100,000 ל־110,000 לפריט.

מראה ה"ליידי"

בתצוגה, שהכנסותיה הוקדשו לי טובת בית־החולים אסף הרופא, ראינו בשבוע שעבר את האוסף של סיק סאק, מפעל צעיר לבגדי עור. ואת אוסף ניבה, מפעל ותיק עם שני אוס־פים: 16 פלוס לבגדי בית ובגדי בוקר מפוסר, ואוסף לשעות היום והערב.

האוסף של סיק סאק המעוצב על־ידי רחל ברמן הוא אוסף קטן של מערכות־עור בצבעי העונה — חצאיות ישרות ומבחר של מקטורנים. עדיין לא ראינו כאן את המראה הצמיד ונשארנו בתחושה, שכדאי לעקוב אחר המפעל המעצבת בעתיד. אצל ניבה ו־16 פלוס יש הרמוניה בין שני המעצבים הנוכחים של הבית, רחל אלקלעי ועודד פרוביזור. פרוביזור הוותיק והמנוסה מציג את המראה שאימצו גם הצעירות בפארים ובמי־לאנו. מראה ה"ליידי" רקת־הגזרה, בהודקת המותניים, בעלת החצאית הצרה באורך הברך והמקטורן הקטן יוסית. רחל אלקלעי הכינה לאוסף את הקו המותני של שלוף 85 — מעי־לים ארוכים, מעניינים וחולצות ארו־כות מבצבצות מתחת למקטורנים.

חליפות שלושה חלקים של עודד פרוביזור, מאריג מעורב, הן מן הסוג שאשה קונה לעצמה כדי ללבוש במשך עונות אחרות. אפשר עכשיו להכיר על מראה זה. שמלות הכותנה של עודד מחמיאות לגוף. שימוש רב נעשה הפעם בבגדי־כותנה לחורף ונקווה שלא יאשרו את הפסימיות של המתנבאים לחורף לא־גשום ולא־קר. הבגדים מיועדים לטמפרטורה מתונה או לחימום מצוין בחורף קר. לערב — דגמים אחדים מעודנים מב־דים מבריקים בצבעים עזים כפושיה (ורוד עז) ירוק עז, כחול עמוק ולבן בוהק. גם מאוסף זה, כמו מאוספים רבים, נעדר כמעט הצבע השחור.

המסוגל להרכיב אין סוף שלובי צבעים (אופנת "זום", עיצוב שרה מצליח. (צילום: מולה־הרמתי)

מרפא לתעשיית התרופות

מאת איריס קלקא

לפני למעלה מעשרים שנה כתב המדען האמריקאי, רנה דובוס, כי לחזון האוטופי, הגורס כי יש למגר את כל תחלואי האנושות, אין כל אחיזה במציאות, וכי הוא מזיק יותר משהוא מועיל. בספר ששמו "תעתוע הבר־יאות", מציין דובוס, כי הצמלה, למשל, היה בשיווי־משקל עם סביבתה, ואינה סובלת ממגיפות או ממחלות כדרך בני־האדם, מפני שהיא אינה יצירתית כאדם — היא אינה בונה מכוניות או מייצרת פצצות אטום. תחלואי הצמלה, לפיכך, הם תוצר של שינוי או קרסה (תלוי בהשקפה) שלא היא אחראית להן. "תהליך החיים" אומר דובוס, "מורכב מפעולת גומלין בין האדם לסביבתו, ממאבק שתוצאתו לא פעם פגיעה במין האנושי. ככל שיהיה האדם יצירתי יותר, כך קטנה התקוה להימנעות מסכנות". לטענתו של דובוס, התרופות המומצאות הן, בדרך־כלל, יעילות מאוד במקרי מחלות חמורות, אך פחות יעילות במחלות כרוניות, המונעות מבני־האדם לחיות חיים נורמליים.

רעיונות אלה, העומדים בבסיסה של הרפואה המונעת, נעשו בשנים האחרו־נות למנותם בסיסיים בכל דיון בשא־לות חולי ובריאות. ואולם, מה בדבר העולם השלישי? האם אפשר בכלל ליישם את רעיונותיהם הנאורים של המלומדים — במדינות שבהן יש מחסור במים טובים לשתייה ובמוצרי מזון בסיסיים?

סל אשפה

בחודש שעבר התכנסו בנאירובי, בירת קניה, נציגים של תעשיית התרופות ונציגי ארגון הבריאות העולמי. בכנס ניסו אנשי ארגון הבר־יאות לשכנע את יצרני התרופות לפעול למען מדינות העולם השלישי. ולא נגון, בכך שימנעו מלהפוך מדינות אלו לסל־האשפה, הקולט ללא אבחנה, כל תרופה הנזרקת לעברו.

תושב העולם השלישי חסר את התחכום של האורח האמריקאי הממו־צע, הבוחן בזהירות אובססיבית כמעט את השפעות הלוואי של כל תרופה שהוא צורך. איש העולם השלישי אף נוטה להאמין, כי תרופות עשויות למלא את מקום המזון. התכנסותם של מומחי בריאות מרחבי העולם, לצד נציגים של תעשיית התרופות ואיגודי הצרכנים, היא בבחינת סיבוב נוסף, שבו הוכתה תעשיית התרופות על חטאיה, עד הסיבוב הבא. הפעם, לעומת זאת, עמד על סדר־היום נסיונו של ארגון הבריאות העולמי למנוע את שיווקן של אותן תרופות, שהוכח למעלה מכל ספק כי הן מזיקות, ולשכנע את תעשיית התרו־פות שגם אם תפסיק לייצר ולשווק תרופות מזיקות, כמו אלו האמורות לרפא מטלליות, או לחילופין לעזור להצלחה בבחינות (כן, יש תרופות כאלו ואפשר להשיגן ללא מרשם), רווחיה לא ייפגעו.

שימוש בלתי נבון

כדי להבין מה בדיוק מתרחש במד־ינות מתפתחות, יש לבחון את המצב לגופו. על־פי עדויות שמספקים הר־לים, רופאים ומומחים בתחומי התרו־פות, אחת הסכנות החמורות ביותר, בנוגע לשימוש בתרופות, מקורה בשי־מוש לארגנון באנטיביוטיקה. ידוע כי שימוש מופרז באנטיביוטיקה הופך את המשתמש בה ל"מחוסן", במובן זה, שהאנטיביוטיקה מפסיקה להשפיע, או שהשפעתה קטנה. בשנות השבעים מתו באמריקה הלטינית 20,000 חולי דיזנטריה וטיפוס, לאחר השימוש בתרופות אנטיביוטיות. ובישראל ידוע, כי פצועי מלחמה שהשתמשו באנטיביוטיקה קודם לפציעתם, פגעו כסיבוכי המלחמה. אלה דוגמאות ספורות. הד"ר הוהארד למברט, מיקר־ביולוג מלונדון, טוען, שחיסון מסוג זה עלול לגרום שלמחלות מסוימות לא תהיה שום תרופה יעילה. מאחר שחיסון כזה אינו מוגבל לעולם השלישי, אלא דווקא נפוץ יותר במדינות מפותחות, נשקפת סכנה חמורה, שמחלות מהעולם השלישי יעברו למדינות מפותחות ויהפכו למגיפות.

כיום אפשר להשיג בעולם השלישי תרופות אנטיביוטיות ללא מרשם רפואי. תרופות אחרות נמכרות בלא שקוניהן יודעו מהשפעות הלוואי. חולה שהתלונן על כאבי שרירים בצוואר, קיבל מרופאו מנת פנילבוט־אזון, שהיא תרופה נגד דלקות. לאחר ימים ספורים מצא עצמו החולה במחלקה לטיפול נמרץ, על סף המוות. חברת סיבה־גייגי (שתרופותיה משוו־קות גם בארץ) דיווחה בעלון הפנימי שלה, כי תרופה זו גרמה את מותם של כ־1000 חולים. והנה, בעוד סכנות התרופה (והרכבות להן) מוכרות במערב, לא תמיד דואגים היצרנים ליידע את צרכני התרופות בדבר מגוון תופעות־הלוואי. לקידום המכירות אופי פחות אמין.

אין די שתעשיית התרופות המער־בית תעצור את שיווקן של תרופות מסוימות. על־פי הכלל הידוע, שביקוש גורר היצע, נראה כיום, כי חברות מקומיות ליצור תרופות יש־לימו את החסר. מסתבר שיש לכך תקדימים. אמפטמין, שהיה מיוצר על־ידי חברת־תרופות בריטית, נחל פו־פולאריות רבה בקרב נהגים מתאילנד. הנוסעים שעות ארוכות בדרכים זקוקים לזריקות מרץ. משהפסיקה החברה הבריטית לשווק את האמפ־טמין, החלה חברה תאילנדית לשווקו, תחת אותו השם. פרט לבנגלדש, לא היתה אף מדינה מתפתחת מסוגלת לאכוף מדיניות, שעל־פיה ישווקו תרופות מאושרות בלבד. לבד מזה, נהוגות חברות לייצור תרופות לשחד רופאים ובתי־מרקחת, כדי להגדיל את הצריכה של תרופות יקרות, בעוד מצויות בשיווק תרופות זהות להן, וזו־לות יותר.

במערב, תודות לאתיקה מפותחת יותר בדבר אמת בפרסום, סכנת התרו־פות פחותה יותר. הדין מתרופות הד־דעות בכינוי 'אלטרנטיביות' וכדוג־מת השורש הסיני, המקובל כסגולה להגברת האונים, דווקא רצינו לא יש־כור תרופות־פלא.

האם יוכל ארגון הבריאות העולמי לכפות כללי אתיקה בסיסיים, שימנעו מהעולם השלישי להפוך לצרכן הראשון במעלה של חברות התרופות הרב־לאומיות? כבר בשלב זה אפשר להטיל ספק בתוכנית שאפתנית כזאת. לארגון הבריאות העולמי אין אמצעי אכיפה יעילים. מה גם שחלק ניכר מתקציבו בא מתעשיית התרופות. תחת תעשייה זו היה הארגון וותר, אלמלא היה מסכן את הענף שעליו הוא יושב. לפיכך, מתעתד הארגון לפנות לכל מדינה, כדי שתאמץ לעצמה מדיניות מגובשת בדבר שיווק תרופות. כך יובטח שכל מדינה תבחן את צרכיה שלה בנפרד. במקביל מתגבשת גם במערב ההכרה, כי לשיווק־התרופות הפרוע והבלתי־מרוסן אין תרופה. תעשיית התרופות, כך מסתבר, מחוסנת היטב מזעמם של משרדי בריאות או איגודי צרכנים. כמות התרופות שמחזיק בביתו האזרח הישראלי הממוצע היא עדות מוכחת, ולא ברמת מיקרו, לעוצמתה של תעשייה משגשגת זו.

חור בכיס / אברהם טל

יומן דרכים צרפתי (ד')

בדרך... לחוף הנחיתה "אומה" מסנט מאר אגליז, הכפר בו נחתו (בטעות) חיילי הדיוויזיה המוטסת ה־82 בלילה שבין ה־5 ל־6 ביוני 1944. ברחבת הכפר ניטש קרב אכזרי בין הצנחנים האמריקאים לבין החיילים הגרמניים המופת־עים — קרב המשוחזר לפרטיו במוזיאון הסמוך. מגגות הכנסיה משתלשל צנחן בגודל טבעי, מצנחו תלוי על בליטה — שחזור מדוייק של מה שאירע באותו ליל דמים. שלוש שעות היה תלוי שם בין שמים וארץ, בטרם חולצוה. קשה לנתק את המבט. 41 שנים עברו מאז — וגם מי שלא חי את אירועי הימים ההם, נסער.

עכשיו אנו בדרך לחוף הנחיתה — ומכריזים על הפסקת "באנס־עויקאסאמבר ולגימה מלקבוק סידרה (סיידר). אין טעים מזה אבל מבט מקרי אל הגלגל הקדמי של המכונית מקדיר את מצב־הרוח: שולי הצמיג שחוקים לגמרי. גם הצמיג השני שחוק. נראה שמשהו בכיוון הגלגלים לקוי. אנו פונים לעיירה הקרובה, קארנטאן. מאתרים תחנת־דלק שבה פאנצ'רמאכר ומראים לו את הצמיגים. הוא מנענע בראשו ומצקצק בלשונו. "לא טוב. צריך להחליף את שני הצמיגים." בסדר, אנו אומרים, אבל המכונית שכורה, ההוצאה מן הסתם ניכרת — דרוש אישור החברה המשכירה; היכן המשרד הקרוב שלה? האיש ניגש למשרד, חוזר ובפיו בשורה לא משמחת: המשרד הקרוב נמצא בסן לו — כעדך 40 ק"מ.

מבטים בשעון — 4.30. ייתכן שהמשרד עדיין פתוח. מחליטים לצאת לסן לו. "לא הייתי מייעץ לכם" אומר הפאנצ'רמאכר, "תס־תכלו לשם".

מסתכלים לכיוון שאליו הוא מצביע ומזהים במרחק של כ־100 מ' מתחנתנו מחסום של ז'נדרמים. "בדיקות חורף". הוא מסביר, "אם תבואו מכאן עם צמיגים אלה, יוריד־רו אתכם מהכביש, תשלמו קנס כבד". אכן, חוק מורפי המהולל פועל: כ־3000 ק"מ כבר אחרינו — ולא נתקלנו אף־לא־פעם־אחת במחסום של ז'נדרמים. אבל כאן, דווקא עכשיו... אין ברירה, צריך להחליף את הצמיגים.

מבקשים אומדן מחיר. באחרונה, כאשר קנינו צמיגים חדשים בארץ, ערכנו מחקר את תורים המוזמנים החודשי ושיננו כמה וכמה הלכות קודמות בענייני קיונות. האיש נוטל לידו עיפרון ומשרבט כמה מספרים: שני צמיגי פירלי, פירוק והרכבה, איזון גלגלים, כיוון גלגלים — סה"כ כולל מע"מ 685 פרנקים. חישוב מהיר מגלה כי מדובר ב־85 דולרים לפי השער המעורכן, הרי זו מציאה ממש — אולי ניקח עוד שני צמיגים הביתה? תוך 30 דקות נשלמת המלאכה. הצמיגים הש־ניים בתא־המטען, הקבלה בכיס — ואנו פונים בלב שקט לדרכנו. סכנת הז'נדרמים חלפה. עד שאנו מחליפים צמיגים כדי לא להיתקל בהם — הם הלכו כמובן הביתה והמחסום סולק. אבל לפנינו עוד 2000־3000 ק"מ. ניסע על בטוח עם זוג צמיגים חדשים.

* * *

בסופו של דבר התברר כי זו היתה עסקה בריאה, שרווח ב־צידה. כאשר החזרנו את המכונית בבסל־ההתעותה של סינבן, תבענו כמובן את החזר ההוצאה. פקידת החברה לא רצתה כלל לראות את הצמיגים השחוקים "שהשלנו כי עשל הב־ממתניה" "לבואזיות". הסתפקה בקבלה וניגשה לחשב את ההחזר המגיע לנו. החשבונות בחברה זו נערכים בדולרים, והי חישוב קצת מסורבל: תחילה מתרגמים את הפרנקים הצרפתיים למארקים גרמניים, ואחר כך מתרגמים את המארקים הגרמניים לדולרים. "מגיע לכם 124.49 דולר" קובעת הפקידה, מותשת מהחישובים. "לא" אנו אומרים, "מגיעים לנו 85 דולרים בערך". הפקידה מודה לנו מאד; אך אתמול (היא מספרת) טעתה ב־500 מ"ג לטובת לקוח שאינו ניתן לאיתור, וה"בוס" הזהיר אותה לאמור: אם תשגה שוב, ינוכה סכום הטעות ממשכורתה. לכן היא מתרכזת בעת מאד במלאכת החישוב.

אחרי שלוש דקות של מחשבה מרוכזת, התוצאה: "לא אדוני, לא טעיתי, מגיע לך סך 124.49 דולר". "לא גברת, את טועה. 685 פרנקים הם כ־85 דולרים בלבד. חשבי על המשכורת שלך". במצב מביך זה פנתה הפקידה לעזרת מישהו על קו הטלפון. כנראה בכיר. אחרי דקות אחדות באה תשובתו: 124.49 דולר. "אין מה לעשות אדוני. זה מה שיוצא לבד־לבד".

כמה זמן אפשר להתנגד לרווח פטור ממס בסך 39.49 דולר — במטבע חוץ, ללא היטל? עד לרגע זה לא ברור לנו כיצד הפכו 685 פרנקים צרפתיים ל־124.49 דולר. יש לנו השערה — אף כי ספק אם היא מסבירה את מלוא ההפרש: בדרך כלל חברות ההשכרה מתר־גמות ממטבע למטבע לצורך חיוב הלקוח (כלומר, הוא שצריך ל־שלם), ולכן הן משתמשות בשערי המכירה הגבוהים במקום, בב־דיקת שבהם הלקוח הוא הקונה. החישוב בשערי המכירה פועל לטובתנו. במקרה שלנו היו אפילו שתי המרות. ומי יודע, אולי גבתה חברת ההשכרה גם עמלות המרה מיוחדות — מעצמה? ניסיון זה מאשר כלל ברזל: לעולם תשלם במטבע בו נערך החשבון.

* * *

אם עסקנו בהמרות מטבע, נז־כיר עוד כי הבנקים הצרפתיים נוטלים לעצמם מרווחים שמנים בעת מכירת פרנקים צרפתיים תמורת מטבע חוץ, שצרפת כה זקוקה לו. בסניף של בנק אגריקול בעיירה שיטשה קטנה המרנו לניסיון 100 מ"ג. החשבון שנערך היה כדלקמן: 2.92 פר"צ תמורת מ"ג, בניכוי 10.50 פר"צ עמלת־המרה. מאחר שהשער היציג היה 3.02 פר"צ, שילמנו בסה"כ עמלה של כשמונה אחוזים. אחר כך התברר כי לא כל הבנקים שהדים את התיירים. הגדולים שבהם מסתפקים בהפרשי קנייה/מכירה ואינם גובים עמלת המרה.

* * *

המלווה הנאמן שלנו בסיורים בבריטניה ונורמנדיה היה מדריך מישלן הירוק. אוצר בלום של מידע, נכון שלא תמיד הוא מתרכז בנושאים המעניינים אותנו ב־מיוחד (נושאים יהודיים, לדוגמא, תופסים בו מקום שולי, ובכל מה שנוגע לכנסיות ומינזרים — הוא נסחף ברוב ידענותו לפירוט מעצבן). אך באופן כללי משמש מישלן יועץ מעולה ומלווה נאמן. אגב, מחירו בארץ כפול ממחירו בצרפת. למה? סטימצקי.

(רשימה אחרונה בסדרה)

בכנסיית הכפר סנט מאר אגליז, בלילה שבין ה־5 ל־6 ביוני 1944, היה תלוי על אחד מצריחיה צנחן אמריקאי במשך שלוש שעות עד שחולץ.

אני כועסת עליך, אבל...

מאת גלעד דותן
סופר "הארץ" בקנדה

טורונטו

הורים מעטים נותנים דעתם לשא־לה, איך לכעוס על ילדם בלי לפגוע בו ולגרום מתיחות מצטברת במשפחה. הדבר נראה בלתי אפשרי, משום שרגש זה מבטא חוסר שליטה עצמית, ולכן הוא מלווה בעלבונות, לעג, איו־מים, אזהרות, הבטחות וגם עונשים או מכות.

אחת הכתבות המאלפות בתחום החינוך הפופולארי, שקראנו באחרונה, פורסמה ע"י אירנה פיקהארד, עי־תונאית שסיכמה דברי מומחים בנושא החשוב והבעייתי. אין חילוקי דעות על כך, שצריך לבטא כעס, אך באותה מידה יש לשלוט ברגש זה, ואפשר לשלוט בו. כעס חיובי פירושו עשיית ארבעה דברים:

יש לתאר בצורה מדוייקת את הגורם לכעס, תוך הסתמכות על העובדות: "כשאני רואה את בגדיך על הרצפה". "כשאני שומעת שאתה קורא לאחותך מטומטמת" וכו';

יש לבטא באופן מילולי את תחושת הכעס: "כשאני רואה את בגדיך על הרצפה, אני כועסת".

יש לבטא מילולית מה חש הילד: "אחותך בטח הרגיזה אותך נורא".

יש להציע התנהגות חילופית חיובית: "אחותך מרגיזה אותך נורא, אבל תוכל להגיד לה מה שאתה מרגיש בלי לקלל".

אירנה פיקהארד טוענת, שאי אפשר לשמור על רמה סבירה של כל ארבעת המרכיבים הנ"ל בשעת כעס, בלי אימונים, שנועדו לשפר את יכולת השליטה ברגש. זאת, משום שהרגש נוטה מעצם טבעו לבוא לידי ביטוי בהתפרצויות עזות.

הארץ — עיתון לאנשים חושבים
הבימה — התיאטרון הלאומי

עירית תל־אביב יפו
עיתון "הארץ" ותיאטרון "הבימה"
מקיימים
בשבת 23.11.85 ב־11.00
מפגש
לאנשים
חושבים
בתכנית:
משחק סימולציה על פגישת פרס — חוסיין בהשתתפות:
פרופ' יחזקאל דרור ואשר ססר
★ האשם מחאמיד
ראש עיריית אום־אל־פאחם
★ טוביה צפיר — איך מחקים מי
★ יוסי בנאי
בקטעים מהצגת "נמר חברבורות"
★ חיים פסח — מעורכי "מאזניים"
★ הילד דורון שפר —
המשחק את "המלך מתיא הראשון"
★ העתונאי אברהם טל
האם ממשלת אחדות חיונית לכלכלה?
★ שלמה ניצן ואורחים נוספים
המנחה: מיכאל הנדלזלץ
דמי כניסה: 4,000 ש'
50% הנחה
למינויי "הארץ" ו"הבימה"
ולבעלי תעודת תושב
ותעודת קשיש של ת"א
כרטיסים בקופת הבימה בימים א – ו
אין מכירת כרטיסים בשבת במקום
הארוע באדיבות:
קונטרול דאטה (ישראל) בע"מ — CONTROL DATA
בשיתוף עירית תל־אביב יפו
מינהל החינוך, הנוער והתרבות
50% הנחה
הצג את התלוש בקופת תיאטרון הבימה

לצה"ל
דרושים רוקחים
יוצאי צבא לתפקידים
בעלי אתגר
בעניין פרטים נא לפנות
לטלפון 03־616330/1

נציבות שירות המדינה
מודיעה על
פרסום מכרז פומבי מס' 449
למשרת
יועץ/ת משפטי/ת
בנציבות שירות המדינה ירושלים
משרד האוצר
בדרגה ב'־א' של דירוג השירות המשפטי
הדרישות: חברות בלשכת עורכי הדין וניסיון של שש שנים בעבודה משפטית והופעה בפני בתי משפט (למעט תקופת התמחות); כושר ניסוח תזכירים בעלי אופי משפטי.
פרטים נוספים ניתן לקבל בנציבות שירות המדינה ירושלים הקריה, רח' קפלן 3, ת.ד. 776, 91007, טלפון: 02־639241
בקשות יש להגיש על גבי טופס מדף 2115 (אותו ניתן לקבל בכל סניף דואר) ללשכה הנ"ל.
מועד אחרון להגשת בקשות הוא: כ"א בכסלו התשמ"ו (4.12.1985).

הכוון החדש

הכרזות
בצרות ליווי לתיירים ואנ־שי עסקים בימה אקסקלוסי־בית 03־235020

רוצים לקנות
ישראל קונה הכל ייתומות 828567 876224 — 958678

רפוי והרזיה
03־266854
03־661889

נרשמו לנישואין
מועצה דתית ראשון־לציון

וילות ובתים
03־383838
03־292779

דירות למכירה
03־723660

דירות בשכר חודשי
03־484279

מכוניות למכירה
03־410306 03־424167
08־436908 03־848383

מקררים

משלוחי מטען בינלאומי
03־421381

שרותים
03־310036

חיות בית
051־99763

הצעות עבודה
236471 226601

ירושלים
דירות בשכ"ח
232749

אורח במדינה / עמוס בן־דוד

ד"ר רוברט או'ניל, ראש המכון ללימודים אסטרטגיים בלונדון, שבא לנהל סימנר במכון דיוויס של האוניברסיטה העברית בירושלים:

לערבים אין כסף

הד"ר רוברט או'ניל, ראש המכון הבין־לאומי ללימודים אסטרטגיים בלונדון — המוסד הנחשב למכון המחקר היוקרתי בתחום זה — הוא בעל מבטא אוקספורדי מובהק, אבל זה מטעה: הוא אוסטרלי בבטן ובלידה, ורק בשנתיים האחרונות הוא יושב באנגליה.

המכון מפרסם באנציקלופדיות בין ארצות ובין גושים, והערכות אסטרטגיות על התפתחויות צבאיות בעתיד. יש למכון 2500 חברים בעולם — יחידים וקבוצות — המוסרים לו את המידע שעליו הוא מבסס את הערכותיו. אחרי שנעשה סיכום ראשון של הנתונים, הם מועברים לממשלות, וכ־40 אחוז מהן מגיבות. החוקרים עושים הערכה מחודשת, באיזו מידה משפיעות התגובות על הערכותיהם הראשונות, ואם הם רואים צורך בכך — הם משנים את הדו"חות בהתאם. בין החברים הישראלים במכון: האלוף (מיל.) אהרן ידיב, העומד בראש מכון המחקר על שם יפה בתל־אביב, והפרופ' יהושפט הרכבי מן האוניברסיטה העברית, מומחה בין־לאומי לענייני העולם הערבי.

כאן פורסם הדו"ח השנתי האחרון של המכון, לפני כמה חודשים, לא חל שינוי בכוחה של סוריה, מעריך הד"ר או'ניל. בפרסום שראה אור זה עתה, נאמר שבכלל, היתה הצטיידות מעטה מאד במדינות ערב, פרט למדינות המפרץ הפרסי, החוששות מתוקפנותה של איראן. הן הגבירו בעיקר את החימוש האנטי־אווירי שלהן. אבל כל מדינות ערב, אלו שיש להן נפט ואלו שאין להן, סובלות מבעיות־תקציב גדולות השנה. כרגע, גם אין מי שיתן להן נשק בחינם או בהנחות, מפני שכל המדינות המייצרות נשק שואפות לקבל תמורה. למעשה, יש מוכרים רבים, אבל קונים מעטים.

נשק לירדן — נגד עיראק

מלחמה של ירדן נגד ישראל מוגדרת על־ידי חוקרי המכון כ"בעלת סבירות נמוכה". ב־1973 סירבה ירדן להיגרר למלחמה, והיא מתמידה בגישתה זו עד היום. הדרישות התקיפות של מדינה זו להצטיידות מכוונות כנראה לעתיד רחוק יותר. ירדן משפרת את יחסיה עם סוריה, וגם לא לשם מכוונים הקנים. הבעיה לטווח הארוך יותר היא עיראק. כרגע שוררת ידידות רבה בין בגדאד ורבת־עמון, אך מי יודע מה יקרה כאשר תסתיים מלחמת־המפרץ המתמשכת. בעיראק מתחוללים תהליכי השתנות מהירים; יתכן שהגורם השיעי בה יהיה בעל השפעה. מכל מקום, מדינה קטנה כמו ירדן חייבת להיזהר.

אין הד"ר או'ניל רואה סיכוי קרוב לשלום בין ישראל לבין ירדן. יש לא יותר מזיק קלוש של תקווה. אך השאלות העומדות להכרעה הן כמה השפעה תהיה לאש"ף, ואם חוסיין מעריך שיוכל לפרוץ את המסגרת המדינית של ערפאת מזה והכוחות הפרו־סוריים מזה — שהרי שניהם עומדים למכשול לשלום. לגבי השנה־השנתיים הקרובות יש איפוא מקום לפסימיות.

במפרץ יימשך התיקו. האיראנים מצליחים פחות ופחות לייצא נפט, אבל זו מדינה בעלת כושר־ספיגה עצום. אין צופים שתתמוטט. ואילו עיראק, ששגתה בתחילת המלחמה בהערכות מוטעות, מחזקת עתה את צבאה, שנעשה יעיל יותר, ועדיין יש לה עליונות אווירית. גם יש לה תמיכה של שתי מעצמות־העל, תמיכה גלויה יותר או גלויה פחות. הסכסוך יימשך איפוא, אף שהוא ברמת־פעילות נמוכה. מדינות המפרץ מקיימות עתה כוח־הרתעה משותף, שכמעט כולו ערבי (יש קצת פקיסטנים אבל אין יועצים אירופאים), יש בו עד כה שתי חטיבות. אי־אפשר לדעת מה תהיה מידת יעילותו של כוח זה, אם אכן יותקפו מדינות אלו על־ידי איראן.

ביקור־בזק של נוסע מתמיד

זה ביקורו השני של הד"ר או'ניל בישראל. הוא בן ארבעה ימים. לגביו, זה פרק־זמן ממושך. מפני שיש במכון חברים ב־79 ארצות, והוא משתדל לבקר את כולן במחזורים של שלוש עד ארבע שנים. הוא נפגש פה בין השאר עם מנכ"ל משרד ראש הממשלה האלוף (מיל') אברהם טמיר, עם האלוף (מיל') ידיב, עם המשנה למנכ"ל משרד החוץ חנן בראון, וכן ניהל סמינר במכון דיוויס ליחסים בין־לאומיים שבאוניברסיטה העברית — שאירח אותו.

בגוש הקומוניסטי אין הממשלות משתפות פעולה עם המכון, אך יש "חברים־בהתכתבות". בברית־המועצות עצמה אף אין חברים כאלה. חוקרי המכון מסתמכים בעיקר על מה שנכתב בביטאונים צבאיים ומדעיים גלויים, וכן בעיתונות היומית. אין הם עוסקים בריגול או בחשיפת סודות. כל מה שמועבר למרכז בלונדון, עשוי להתפרסם; אין הוא עוסק במידע חסוי.

הנדונים כתובים בפרסומי המכון, שבהם דו"ח שנתי, חוברות על נושאים מיוחדים (הנקראות "ניירות אדלפי"), וכן הזל מופיע עתה דו"ח חצי־שנתי. החוקרים רובם אנשי אוניברסיטה, מקצתם אנשי ממשל.

כאשר שואלים לפרטיו האישיים של הד"ר או'ניל, הנראה ונשמע בריטי לכל דבר, באה ההפתעה: הוא נולד לפני 49 שנה במלבורן שבאוסטרליה, סיים שם טכניון ובית־ספר צבאי למסה, ורק אחר־כך עבר לאוקספורד. בה עשה דוקטוראט בהיסטוריה צבאית, בשנת 1965. הוא חזר לאוסטרליה, נלחם ביחידה האוסטרלית במלחמת וייטנאם, ואחר־כך, לימד 11 שנה בקולג' הצבאי בקאנברה, בירת אוסטרליה. תחום התמחותו העיקרי היה המזרח הרחוק. הוא חבר מן המניין במועצת המכון הבין־לאומי בלונדון, אך בא רק לכבפיו. רק ב־1982 זכה במכרז בין־לאומי בתפקיד המנהל, ואז העביר את משפחתו — אשה ושתי בנות בגיל העשרה — ללונדון.

המכון מקיים יחסים הדוקים עם ישראל ועם ישראלים לדבריו. אנשי מכון יפה (של האלוף ידיב), הד"ר אפרים קארש, עושה עתה בלונדון במכון הבין־לאומי ועוסק במחקר.

ד"ר או'ניל: אין סיכוי לשלום קרוב בין ישראל לירדן

הטור שלי / נתן דונביץ

סברות כרס

יום אחד, במלחמת־ההתשה בסיני, ב־1969, ישבתי בעומקו של אחד המעוזים, חיוור קמעה, מרוסתם. ביתר ישבנו של המחילה. בחוץ השתוללה הפגזה קשה. המנקר רעד מעוצמת פגיעותיהם של הפגזים. אחד הפקודים, בן משק שהתנדב לשירות מיוחד בתעלה, שלף מתחת למזרנו מעטפה גדולה, חומה, ובה ציורי ילדים. ילדי המשק איחלו לו כל טוב וציירו למענו בשלל צבעים. מולו, ישב ברנש צעיר, כבן עשרים, חייל סדיר. התבונן בקצין המביט בערגה בציורי הילדים. המסר האחרון מן הבית הרחוק, ושלף מתחת למזרנו מעטפה קטנה ובה גזרי עתונים קטנים, ברוחב של טור אחד, קצרים. התבונן, חייך והראה כמי שמלחלח את שפתיו בלשונו. "היום", הסביר. "אנחנו אוכלים בקאפה דל סול. מנה ראשונה — שרימפס ברוטב פרד באנגל. מנה עיקרית — סטייק אספניול. מנה אחרונה — אגס בשוקולד. וליקר טוב לקינוח".

הקשר של הצעיר עם המציאות שם, בבית, היו גזרים אלה של מדור המסעדות במוסף "הארץ". מישהו מהבית, או מבין החברים, גזר ושלח לו את התקווה הנעימה הזאת. כל יום, היה הבחור משנה את התפריט, וכמובן את המסעדה. בחוץ השתוללה ההפגזה. תול מילא את הצלחות וכגן מנות תפוחי־אדמה ומנת לזפי־בשר. מישהו רץ מן המקלחת עירום כביום היוולדו, חציו מסובן, רץ לחפש מחסה.

וההוא, כהוזה בהקיץ, סועד את לבו ב"קאפה דל סול".

נזכרתי בתמונה הזאת, לפני ימים אחדים, במסעדה עממית מצוינת, בדרום תל־אביב. נזכרתי, כי המציאות במסעדה היתה הקוטב הנגדי לאותה תמונת־מלחמה. משפת התעלה. הסבה, מטולה, הבין סטייק־אספניול מצוין, והוא הוגש לסועד שבשולחן הסמוך. הלה "טבל" אותו בלגימות מהקוקה־קולה שלו. ה"שידוך" של השף נהפך לפרוזה. כל־כך רחוק מחלומו של אוהב לאכול ויודע לאכול.

ישראלים שוטפים היום הכל במשקה מתוק ותוסס. אילו הייתי טבח, היה לבי מתפלץ. גא אדם על יצירותיו הקולינריות, והנה באים אלה ושוטפים הכל בטעם המתוק, הסטנדרטי.

במציאות של היום, מעט מאד מסעדנים לוקחים אל לבם חילול כזה של הקודש הגסטרונומי. חשוב להם שהשולחן יפונה מהר ככל האפשר, החשבון יוסדר, ושוב ייתפס, שוב יאכלו, ישתו, ישלמו וילכו. משום כך, אני אוהב את המסעדות המשפחתיות, שאינן גדולות במיוחד, שיש בהן יחס אישי בין המאכילים לאוכלים. לא סטודנטיות, שלימדו אותן כמה טקסטים סטנדרטיים של אירוח מלאכותית, ועיניהן כבר נשואות אל הטיפ, המשלים את התשלום. אני מבין בנות הולכות לעבוד כדי לפרנס עצמן ולממן את לימודיהן. גם מעריך אותן על כך. אבל, כדברי בלזאק: "אני אוהב שיער־נשים ואני אוהב מרק, אך אינני אוהב שיער־נשים במרק".

זה אינו, חלילה, מאניפסט אנטי־נשי. רק הצבעה על ההבדל בין המקצועני לחובבני. הבת הטובה אינה יודעת להשיב לך ממה עשוי התבשיל, או כיצד הוכן. מודה, בתום לב, שאינה יודעת. במסעדה המשפחתית, לא רק משיבים לך, אלא גם שואלים איך התבשיל לטעמך.

מן היקב ומן הגורן

לפני כעשרים שנה, מזמן, בהיותי עורך מוסף "הארץ", ביקשתי את המנוח רנה מוקדי שיכתוב טור על מסעדות. אז, חידוש בעיתונות הישראלית. עכשיו, יש לאותו מדור בנים ונכדים, והרבה מאד ממזרים בעיתונות. הכוונה לא היתה לעודד את הזלילה לשמה, אלא להבין יותר מה אתה אוכל. אם תרצו, תרבות האכילה. בצד מטבעות־לשון שהוטבעו אז, כגון "החשבון לשניים" ו"המצב בחדר השנאי". נכתב על היין שהוגש. יבש מדי, או כבד מדי. והאם שנה מסוימת היתה שנה של בציר טוב. מוקדי, בעל נשמה צרפתית, לא היה מעלה על דעתו לשתות קוקה־קולה עם המאכל. המלצתו המיוחדת של השף לאותו יום. ביקש יין, טעם ממנו, ואם היה היין מריר או עכור־קמעה, החזיר את הבקבוק.

כאן, מחקים ישראלים רבים את הטקסט־המודפס ושואלים את המלצר מאיזו שנת בציר היין המוגש להם. שניהם חולפים משקפיים, מתבוננים בתווית, ומפטירים "אהה" כמבינים. ממילא אין באותה מסעדה יין אחר. אינני כותב, כמובן, על מסעדות יקרות ומיוחדות, אלא על אותן מסעדות רבות, שמשפחות ויחידים יוצאים לסעוד את לבם בהן.

יש אופנות בתרבות־הזלילה של הישראלים. עכשיו עידן הממולאים, מצד אחד, והאוכל הסיני (או מה שנחשב אצלנו לסיני), מצד שני. וכמובן, כבד־אווזה על האש. תרומתו של מר אוזה, משכונת־התקווה, שכבר יש לו מחקים רבים. הכל טבול, בידי הסועד, בקוקה קולה, או באורנג'דה. מדורי מסעדות מתחרים זה בזה מי יתן בידי הקורא עוד כתובת לממולאים, או לשיפוד־כבד. הדמיון עובד שעות נוספות רק אצל מי שמחפש את המיוחד והחדש. מוכן להיות שפן־נסיונות למאכל חדש, שמנסה הטבח המחדש. גם משתפים אותו, את הסועד, בהתייעצויות: זה טוב, זה אינו טוב, מה אפשר לשפר? אבל, אלה מעטים.

פעם, לפני שנים, היתה מסעדה משפחתית קטנה בפינת הרחובות דיזנגוף וגורדון־סבכא. "קודי" היה שמה. זוג, בעל ואשתו, בישלו והגישו. לא ידעתי מה שמו של בעל־הבית. קראתי לו, כמו כולם, "אדון קודי", והוא לא התנגד. אדון קודי היה מציע יחס אחד אל עובר־אורח שלא איכפת לו מה יגישו לו, ובלבד שיגוש מהר, לבין מי שראה בו האדון קודי ידיד. מסעדנים אוהבים את אוהבי־האכילה. יש כימיה בין השניים. היה האדון קודי אומר לנו: "אל תבואו בשעה שהמסעדה מלאה. אם רוצים ליהנות, באו קצת לפני או קצת אחרי". זאת לא היתה אריבות לשמה. הוא היה אוהב לשחק, ובשביל משחק דרוש זמן, ללא לחץ. כמנה עיקרית, למשל, היה מציע בשר כבש צעיר. היה מקדים להגשה את המשפט "לא צריך סכין". לא צריך שיניים, תכאה בפה". אבל, עיקר המשחק היה במנות הראשונות. לא הגיש את כולן בבת אחת, אלא מקבצים מקבצים. קטנים. נוטל מאכלים, פירות, ירקות וגבינות שהיו לו על דלפקו, ועושה קומבינאציות. לא כולן מוצלחות. אבל, חלק היה תאווה לחך. אתה היית השותף שלו למשחקים, גם שילמת בעדם. אלא שתמיד היתה לך התחושה, בתום הארוחה, שטעמת ממשהו חדש.

כתובת לא מוסרים

יש מסעדה בדרום העיר, עממית, מצוינת, המציעה גיוון גדול ומעניין של מאכלים. שני הבנים מבשלים ומגישים, האבא יושב ליד הקופה ועוזר בהכנה. תמיד מלאה, המסעדה. בחוץ אפילו ניצב ספסל עץ, למצפינים. אינני מתכוון למסור פרטים. לא השתגעתי. מחר יעמוד שם המון, הטיב יירד, המחיר יעלה. זאת, בדרך כלל, התוצאה המיידית של פרסום על מסעדה בעיתון. לא רוצה להרגיז אותך, אבל בביקורי האחרון, לפני שעה, לא היה התפריט סטנדרטי. המחיר — שליש ממה שהיו גובים תמורת המעדנים הללו בצפון תל־אביב, במסעדה עם אוויר־צלחנים.

הוכיח לי — רק מבחינה אחת — את אפיזודת המעוז בתעלה. מותר לחלום. ותמורת תשלום סביר בהחלט, החלום מתגשם לעיניך. ובלי קולה. עם לימונדה טבעית, או מיץ אשכוליות שנסחט לעיניך.

ראה, אי־אפשר לכתוב תמיד על בעיות. מותר לספר גם על ההנאות.

הבניין השוקע של שיכון עובדים

זה שמונה שנים נמשך המאבק המשפטי שמנהלים דייריו של בית נגד חברת שיכון עובדים, כדי לקבל דירות חלופיות חדשות ★ המאבק המשפטי גילה להם: לא רק כספם עומד על כרעי תרנגולת, אלא גם ביטחונם הפיסי

מאת צבי הראל

כך נראות יציקות הבטון החדשות דרך המקלט שנועדו לחזק את יסודות הבניין

אלומות אור שחדרו מבעד לקירות בבית־הדירות בן ארבע הקומות, שבנתה חברת שיכון עובדים ברחוב יפתח 20 ב[illegible] לדיירים, כי בבית [illegible] יסודיים. במשך השנים [illegible] הדיירים: בקירות נבעו יותר ויותר סדקים. באחת הדירות בקומה הרביעית נפער פתח שדרכו נכנס אוויר מבחוץ. הצנרת העקומה ונעקרה. היה צורך להחליפה. לפרקים, ניתקו ונפלו גושי שיש בקירות חדר־המדרגות.

הבניין ברחוב יפתח שוכן כ־150 מטרים ממזרח להיכל־הספורט ביד אליהו. הוא נבנה בין השנים 1963 ו־1965. יש בו 16 דירות מרווחות למדי, בנות ארבעה חדרים כל אחת; שלוש דירות ריקות, שנקנו על־ידי שיכון עובדים ב־1975 ו־13 דירות בבעלות אנשים פרטיים. בשנת 1977 החליטו תשעה מדיירי הבית לשים קץ לתסכולם מהחברה ההסתדרותית ופנו לבית־המשפט. הם תבעו להשיב להם את המחיר המלא של הדירות. לרבות הכספים שהשקיעו בהן. באוקטובר לפני כשנה זכו תשעה הדיירים בתביעתם: שופט בית־המשפט המחוזי בתל־אביב, ישראל גלעדי, חייב את שיכון עובדים לשלם לכל אחת מתשע המשפחות סכום ששווה כ־100 אלף דולר.

בפתח פסק־הדין, התנצל השופט לפני הדיירים על הזמן הממושך שחלף עד למתן פסק־הדין (שבע שנים וחצי). עינוי הדין נגרם בעיקר בשל עומס התיקים בבית־המשפט המחוזי. השופט מציין, כי שלב שמיעת ההוכחות בתיק החל רק בדצמבר 1982.

גם לאחר שחברת שיכון עובדים הפסידה את התביעה האזרחית, היא לא מיהרה לשלם את הכספים למשפחות: בעקבות סירובה של החברה לשלם, פנה פרקליט המשפחות עו"ד משה גוטסמן ופתח להוציא תיקים בהוצאה לפועל. כמו כן, הוצאו עיקולים על חשבונות בנק של החברה ועיקולים על דירות שבנתה ברמת־אביב ג'. בדצמבר 1984 קיבלו המשפחות את הכספים ומסרו את דירותיהם הפגומות לשיכון עובדים. גם בית־המשפט העליון דחה את בקשת שיכון עובדים לדחות את ביצוע התשלום לתשע המשפחות, לאחר מתן פסק דינו של השופט גלעדי.

הבניין בסכנת התמוטטות

אולם בכך לא הסתיימה הפרשה. [illegible] משפחות בבניין, כי שיכון עובדים תפצה אותן. אותן ארבע משפחות הבהירו לא־פעם, כי הן אינן מעוניינות בהליכים משפטיים ממושכים. דברים ברוח זו כתבו במכתב ששיגרו לשעתו למזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר.

בהסתמכו על פסק דינו של השופט גלעדי, טענו ארבע המשפחות, כי הדירות אינן ראויות למגורים ואין להן תקנה אלא בהריסה. שיכון עובדים לא היתה נכונה להיענות לתביעת ארבע המשפחות. באין ברירה, הגישו ארבע המשפחות תביעה לבית־המשפט. שיכון עובדים ביקשה לדחות תביעה זו, מטעמי התיישנות. גם בהליך זה הפסידה שיכון עובדים בחודש שעבר (11.10.85). סגן נשיא בית־המשפט המחוזי בתל־אביב, הד"ר אליהו וינוגרד, שדחה את טענת ההתיישנות, מתח ביקורת על התנהגות החברה בפרשה. עתה תלויה ועומדת התביעה של ארבע המשפחות, שתתנהל לגופו של עניין.

הממצאים שנחשפו בפרשה זו אינם עולים בקנה אחד עם פעילותה של חברה בעלת מוניטין. הרי בתום כל הליך משפטי, ביקשו הדיירים את המגיע להם — לטענתם — במקום לנהל מאבקים משפטיים יקרים וממושכים. שיכון עובדים עמדה על שלה, אולם בכל הליך ספגה ביקורת מצד בית־המשפט. סיפורה של פרשה זו הוא גם הצגה למלאכה טובה שעשה פרקליט המשפחות, עו"ד גוטסמן שגילה בעת המשפט, כי בשנת 1977 היתה התכתבות פנימית בשיכון עובדים ובה נכתב, כי לבניין נשקפת סכנת התמוטטות.

כדי להבין את השתלשלות העניינים בפרשה זו, מן הראוי לציין בממצאים העובדתיים שקבע השופט גלעדי: הסדקים החלו להופיע זמן קצר לאחר השלמת הבניין ב־1965. בשנת 1968 נענתה שיכון עובדים לדרישות של בעלי הדירות, וביצעה תיקונים נרחבים בדירות שקירותיהן נסדקו. כן הונחו צינורות בתחתית שורת העמודים הדרומיים של הבית.

[illegible] מסביב לעמודים הוא הגורם לשקיעת העמודים ולסדקים בקירות. לא יצא זמן רב, והסדקים הופיעו שוב ויחד עמם כתמי־רטיבות. כעבור שנה, ביצעה שיכון עובדים עוד תיקונים וקדחה שישה חורים ליד העמודים הדרומיים של הבניין, כדי לנקז את המים המצטברים בתחתית העמודים. גם עבודות אלו לא הועילו. בשנת 1971 פנתה שיכון עובדים, עקב לחצם של הדיירים, לכמה מומחים, כדי שייעצו בבדיקת יסודות הבניין ויסודותיו.

קרקע תופחת ושוקעת

חברת "הנדסת קרקע בע"מ" ביצעה ארבעה קידוחים והגיעה למסקנה שהשכבות העליונות של הקרקע, שעליה עומד הבניין, מורכבות מחרסית־חולית. זה סוג קרקע רכה, המשנה נפחה עם שינוי מידת הרטיבות בקרקע. בהשתנות הנפח, תופחת הקרקע ושוקעת, ועמה היסודות של הבניין. מתחת לשכבה זו נמצא חול בעל צפיפות גבוהה עד בינונית. רק בעומק 12 מטר יש שכבה של אדמת כורכר. נמצא, כי היסודות של הבניין הן בעומק שני מטרים, ומאחר שאינם נשענים על אדמת כורכר, נגרמות התנודות היוצרות את הסדקים.

אחד המומחים, הפרופ' עמוס קומרניק מהטכניון העלה שני פתרונות: האחד, הרחבת שטח הפלטות שעליהן עומדים היסודות. כלומר, קשירת עמודי הבניין בצורת שתי וערב. החלופה לכך היתה טובה יותר: יציקת כלונסאות בקוטר 60 ס"מ, בעומק 12 מטר, כלומר, ביסוסן על אדמת הכורכר. מסקנתו הסופית של הפרופ' קומרניק היתה, שיש לאמץ את האפשרות השנייה, שכן הפתרון הראשון אינו יכול לבלום בעתיד תנודות נוספות של הבניין אלא רק להקטין את נזקן. חברת סולל בונה, שביצעה בפועל את העבודות, לא היתה מוכנה לבצע את הפתרון הטוב יותר (להגיע עד אדמת הכורכר, בעומק 12 מטר) הואיל והעבודה היתה כרוכה "בסיכונים טכניים מרובים". השופט גלעדי קבע, "כי אף שבאותה עת בוצעו עבודות כאלו בארץ, העדיפה שיכון עובדים את הפתרון הפחות טוב, מפני שהיתה מעוניינת, כנראה, לחסוך בכסף. סולל בונה ביצעה איפוא את העבודה, והמבקר כיום בבניין יבחין מיד בגושי בטון שיוצקו לחזק את היסודות.

העבודות שנמשכו חמישה חודשים גרמו סבל רב לדיירים. הם קיבלו עליהם את הסבל בתקווה שהעבודות יביאו קץ לצרותיהם. אבל תקוותם נכזבה: הופעת הסדקים לא זו בלבד שלא פסקה אלא היא אף גברה. עתה החלו לסבול גם המשפחות המתגוררות בדירות שבצד הצפוני, שעד אז שפר גורלן במקצת מגורל המתגוררים בצד הדרומי. השופט גלעדי שביקר בבניין קבע, כי התובעים לא הגזימו הרבה בתיאור סבלם. מתברר, ששיכון עובדים היתה מוכנה להחליף את דירותיהם של התובעים (לפני המשפט) בתנאי שישלמו כשליש המחיר של דירה חלופית חדשה. הקונסטרוקטור הראשי של שיכון עובדים בסניף תל־אביב, אל מנהל הסניף. במכתב שנשלח ב־1977 כתב המומחה, כי יש חשש שביום מן הימים יתמוטט הבניין.

הפרקליט של שיכון עובדים, עו"ד ד"ר גבריאל קלינג, שייצג את החברה רק בתביעה שהתבררה לפני השופט גלעדי, ניסה לשכנע את בית־המשפט, כי בעת שנבנה הבית טרם נודעה בין המהנדסים תורת יסודות הקרקע. על כך כתב השופט גלעדי: "אין בטענה זו ממש. הובאו בפני ראיות כי תורה זו נלמדה בטכניון כבר בתחילת שנות החמישים. קשה גם להעלות על הדעת שבאמצע שנות החמישים לא היה ידוע שקרקע חרסיתית סופגת מים ותופחת".

מעשה רשלני

עוד קבע השופט, כי למנהל העבודה מטעם סולל בונה התגלה בעת הבנייה, כי האדמה אינה טובה, והוא נוכח לדעת שהעמוד הדרומי שהוצב, שוקע. השופט גלעדי קבע, כי לאחר שהתגלה הפגם בעמוד הדרומי, כבר בשלב הבנייה, היה ראוי שתופנה לכך "תשומת־הלב". "הנתבעת", כתב השופט, "המשיכה למרות הצער להמשיך בבנייה, ובכך ביצעה מעשה רשלני". עוד מתח השופט ביקורת על שיכון עובדים, כי בחרה בדרך החלופית ולא ביצעה את הפתרון הטוב ביותר, להחדיר אל אדמת הכורכר בעומק 12 מטרים. על כך כתב השופט, כי הנתבעת [illegible] על פשע. כן דחה השופט את הטענה של שיכון עובדים, כי האחריות צריכה ליפול על סולל בונה (הקבלן המבצע). בנימוקיו מציין השופט כי ה"דפקט" שנתגלה בקרקע, כלשון אחד העדים במשפט, הובא לידיעתה של הנתבעת והיא שהחליטה להמשיך בעבודות.

השופט וינוגרד, שדחה כאמור בחודש שעבר את טענת ההתיישנות של שיכון עובדים נגד ארבע המשפחות [illegible] רחוב יפתח 20, מתח בהחלטתו ביקורת על שיכון עובדים על שלא דיווחה לדיירי הבית, כי המומחים סברו שיש לפנותו בהקדם האפשרי מחשש להתמוטטות. השופט קבע, כי אין כאן התיישנות, כי הזמן הרלוונטי הוא שנת 1977, עת הגיעו המומחים למסקנה, כי יש לפנות את הבית. שיכון עובדים טענה כי לדיירי הבית היתה עילת תביעה משנת 1963 (עת נבנה הבית) עד 1970.

כך כתב השופט וינוגרד בהחלטתו: "כתוצאה ממעשיה וממחדליה אלה גרמה המבקשת (שיכון עובדים צ.ה.) שהנזק בהיקפו הגדול האמיתי לא יתגלה לדיירים וכי רק כתוצאה מהליך שיפוטי מקביל (הכוונה לתביעה שהתבררה לפני השופט גלעדי צ.ה.) שלוה באילוצה למסור לידי המשיבים מסמכים שונים. נודע ונתגלה לדיירים, כי לא רק כספם נמצא על קרן הצבי, או על כרעי תרנגולת, אלא אף ביתם נשען על כרעי תרנגולת. המבנה פשוט הפך להיות מסוכן מדי".

כאמור, תביעתן של ארבע המשפחות, הממשיכות להתגורר בבניין, תלויה ועומדת. עתה, לאחר דחיית טענת ההתיישנות, תתנהל התביעה לגופו של עניין.

קיבוץ 85 / אלי אלעד

סימנים להתהוות שכבת מנהלים בקיבוץ

מחקר שערך הכלכלן וחבר קיבוץ אופקים, הד"ר אמיר הלמן, ממדרשת רופין, העלה ממצאים המצביעים על התהוותה של שכבת מנהלים בקיבוץ. הלמן ביקש לבחון אם הלכה למעשה מתקיים אחד העקרונות המקודשים של החברה הקיבוצית — רוטציה בתפקידים. האם מנהל המפעל הקיבוצי, רכז־המשק או הגזבר, אכן חוזרים בתום הקדנציה לאספסת? ממצאי מחקרו של הלמן התפרסמו מעל דפי "יחד" — ביטאון התק"ם.

במדגם של 30 קיבוצים, נמצא שבין השנים 1970—1980, כיהנו 97 חברים בתפקיד רכז־משק ו־93 בתפקיד גזבר. החוקר ניסה לאתר את הקריירה התעסוקתית של בעלי תפקידים אלה לאחר סיום הקדנציה בקיבוץ ועד סוף 1984, במטרה לבחון כמה שנות עבודה השקיעו בתחומים ניהוליים, וכמה בענפי המשק החקלאיים, התעשייתיים, בשירותים, בהנהלת חשבונות ובעבודות רגילות. כ"תחומי ניהול" הוגדרו לא רק תפקידי המזכיר, רכז־המשק והגזבר, אלא גם תפקידי הניהול המרכזי בתעשיית הקיבוץ, תפקידי הניהול בתנועה ובמפעלים האזוריים, עבודות־חוץ ושליחות לחו"ל.

החוקר מציין, כי התברר שלא זו בלבד שהאידיאל המקורי של "חזרה לעבודה" אינו מתקיים, אלא שבעלי־תפקידים רבים מבלים את רוב זמנם בעבודות ניהוליות. בשנים 1970—1980 שירתו 97 חברים כרכזי־משק: 20% מהם לא המשיכו בתפקידי ניהול, בעוד ש־80% מצא המחקר בתפקידי ניהול בהמשך הקריירה.

כמה שנות ניהול עשו אותם 78 רכזי־משק שפנו לתחומי הניהול? רכז־משק ממוצע ב־11.5 השנים האחרונות, עבר תשע שנים בניהול, לעומת 2.5 שנים בעבודות אחרות. הוא פנה לניהול בתעשיה בתנועה, במפעל האזורי, בשליחויות בחו"ל, ובעבודות אלה עסק כמעט 80% משנות עבודתו. גם ב־20% הנותרים לא מדובר בדיוק ב"חזרה לאספסת", מאחר שזה כלל יציאה להשתלמויות, עבודה בתמחור ובהנהלת חשבונות, ריכוז ענפים חקלאיים וריכוז ענפי שירותים. קרי: ניהול בדרג משני.

ומה קרה לאותם 19 רכזי־משק (מבין 97) שמתוך מהם פשוט לא יכלו להמשיך בקריירה — אחד נפטר, שבעה עזבו את הקיבוץ; שלושה יצאו ללימודים ממושכים ואינם רשומים בתחומי הניהול, עוד שלושה החלו לשמש תמחירנים קבועים. חבר מבוגר (מעל 60) נכנס לענפי השירותים. נמצא שרק ארבעה רכזי־משק מבין 97 חזרו לעבודות בחקלאות, ולא נכנסו לניהול.

פארק המים בשפיים: התנגדות לתחרות מהקיבוץ השכן

תמונה דומה מאד נמצאה לגבי הגזברים. רק גזבר אחד מבין 93 חזר מתפקיד לעבודה בחקלאות. הלמן מציין, כי אם מצרפים לרכזי־המשק ולגזברים את המזכירים שפנו לתחומי הניהול, הרי שאותרו 246 בעלי תפקידים מרכזיים (בממוצע: שמונה חברים מכל קיבוץ) שב־11 השנים האחרונות הקדישו בערך שמונה שנים לתחומי הניהול. כ־60 חברים מהם עבדו 100% מזמנם — אך ורק בתחומי ניהול. הכרחי לציין שהממצאים מתייחסים רק לחלק מן המנהלים, ויש רבים נוספים הנושאים בתפקידים שונים, מבלי שמילאו תפקיד מרכזי במזכירות בעשור 1970—1980. קיימות גם "שכבות" אחרות, כמו אקדמאים, מהנדסים וכו', אשר מתאפיינות בכמה בעיות דומות.

תמונה מפתיעה זו של שכבה מנהלת, של גברים בעלי השכלה כללית־מינהלית, בגילאי 35—50, בעלי רקע בגזברות וריכוז־משק, עדיין אינה מלמדת על התהוות ריבוד ומעמדות. המחקר אינו עוסק בבחינת עוצמתם בתהליכי קבלת־ההחלטות, סימני־הסטטוס שלהם, טובות־ההנאה שהם זוכים להן, אפילו היחסים ביניהם ואף לא באיכות מילוי התפקידים. העובדה שנתגלתה, שלפיה קבוצת חברים מרוכזת מבצעת "רוטציה אופקית", דהיינו במשך שנים חבר עובר מתפקיד ניהולי במשק, לאזור, לתנועה ולחו"ל — יכולה להסביר חלק מהתופעות המוכרות המתגלות כאחרונה במשקים ובתנועה, ומצביעה על סכנת היווצרות אוליגרכיה כלכלית־מינהלית.

בהמשך מציין החוקר, כי חברה עשויה לבחור לקיים הסדרי רוטציה מתמידים, או להעדיף את היתרונות שבניצול הידע והניסיון המצטבר של מנהליה. לכל אחת מהשיטות יתרונות וחסרונות, וכל שיטה מתאפיינת במערכת ארגונית ב"חוקי משחק" שונים בתכלית. התנועה הקיבוצית, דווקא בניסיונה להתעלם מעצם התפתחותה של שכבת־המנהלים המקצועית, ובשאיפתה להמשיך ולתפקד במערכת מיושנת שבה כביכול מקיימים רוטציה אמיתית ושלמה, עלולה לפתח ממסד ומנגנון גרועים במיוחד.

מייסדי הקיבוץ חתרו להקמת חברה שוויונית, שבה לא יתקיימו מעמדות של שליטים ונשלטים או מנהיגים ומונהגים. אך מאחר שהקיבוץ אינו יכול להתנהל באנרכיה מוחלטת, ויש צורך בניהול ובארגון חיי החברה והכלכלה, יש לבחור אנשים לתקופות קצובות, שבהן הם מקבלים סמכויות. ועיקרון הרוטציה הוא המבטיח שהמנהיג יחזור להיות מונהג. מחקרים שונים בתנועה הקיבוצית ראו ברוטציה אמצעי מושלם למניעת היווצרות "שכבה שלטת", ההגנה מתמוטטת על העוצמה.

החוקר מציין שאין כיום אפשרות "להחזיר את הגלגל". יתכן שה"רוטציה האופקית", כפי שנתגלתה במחקר, מהווה פשרה רצויה וייחודית לקיבוץ. שיטת רוטציה זו מונעת מחד גיסא ריכוז והצטברות העוצמה, הנובעים מניהול ממושך בארגון אחד, ומנצלת, מאידך גיסא, את הכשרות, הידע והניסיון של המנהל.

לפני עשרות שנים נאלצו מנהלים פוטנציאליים לבחור בין עזיבת הקיבוץ לבין ויתור על "מקצוע" זה. אמרו עליהם: "הוא אינו מתאים לקיבוץ. הוא אינו רוצה לעבוד, אלא רק לנהל". בקורס האחרון לרכזי־משק ברופין "העיזו" התלמידים לכתוב ברבים, שבכוונתם להקדיש בעשור הבא לפחות 70%—80% מזמנם לתפקידי ניהול.

אם "הרוטציה האופקית" מהווה פשרה הכרחית, אין טעם, הצדקה ומקום לא לתוקפי "השכבה המנהלת" ולא למתעלמים ולמתבוששים לקיומה. יש לחפש מסגרות והסדרים אשר יאפשרו לנצל את יתרונותיה, מבלי להיפגע מסגרעותיה.

לכן יש הכרח דחוף לבחון מחדש חלק מ"חוקי המשחק": את דרך קבלת ההחלטות, אורחות הדמוקרטיה, הביקורת, בחירה ומינוי של אנשים לתפקידים; הקשר בין הקיבוץ, האזור והתנועה; סמכויות הפעילים. את כל אלה יש להתאים לאופי המיוחד של קריירת הפעילים, ולצרכים ולעקרונות החברתיים־ערכיים של הקיבוץ. אם לא נזדרז לפעול, מזהיר המחקר, אם נעדיף להתעלם מהיווצרות שכבת המנהלים, אנו עלולים להתעורר ולגלות ש"חוקי הברזל של האוליגרכיה" מחוללים תהודים לקיבוץ, בצורה מקורית: מצד אחד אין הם מבטיחים את היעילות הניהולית־ארגונית שבשמה הופיעו, ומצד שני — יש להם מאפיינים וסממנים המסכנים את המשך קיומם של חלק מן הערכים המרכזיים של החברה הקיבוצית.

שפיים־געש: הקרב על המים והתיירות

הקיבוצים געש ושפיים הממוקמים באזור הדרומי של השרון, שוכנים כבר שנים זה בצד זה. מיקומם הקרוב יחסית לשוכני גוש דן הביא בשעתו את שפיים להקמת פארק־המים, המהווה מקור הכנסה נכבד לקיבוץ. השכנים, מגעש, ראו ואולי גם נתקנאו, ומכל מקום הודיעו לאנשי שפיים על כוונתם להקים אגם מלאכותי לסקי־מים. בפגישות שהתקיימו בהשתתפות חברי מזכירות שפיים, עלה החשש שאין מדובר בעניין ספורט בלבד. הקמת האגם תוביל לפיתוחו של פארק־מים לטופס תיירות.

נציגי שפיים הבהירו לאנשי געש "שלא נסכים, ונעשה כל שביכולתנו לסכל רעיון זה של הקמת ענף מתחרה לאיזור בשפיים. הבהרנו שמדובר זה תיירות בשפיים הם ענף יסוד המתפתח זה 40 שנה ואשר הגיע לרמתו הנוכחית במאמץ של עבודה קשה, בניסיון של שנים, וקיומה של שפיים מתבסס על ענף זה. אנו סבורים שאין מקום לפארק־מים נוסף לשלנו, במרחק קרוב כל כך, ולכן אנו תובעים מגעש, כקיבוץ שכן, לרדת מנושא זה.

"לא יעלה על הדעת ששכנים קיבוציים ייכנסו למעגל של תחרות ביניהם, שממנה יינזקו שניהם. העברנו נושא זה לידיעת כל הגופים התנועתיים המטפלים בהקמת מפעלי תעשיה ולמזכירויות התנועות. קבענו גם עם געש המשך להידברות, והסכמנו לבקשתם שיידון בהצעות שתעלנה לאפשרויות שונות של שיתוף בין שני המשקים".

יום הולדת 75 לדגניה

לאם הקבוצות מלאו 75 שנים. בערב החגיגי שנערך לא מכבר בדגניה א' אמר מזכיר הקיבוץ איתן פרידן: "הערב אינו חוגגים כנס מחזורים בנוסח של גמנסיה הרצליה, ותיקי הפלמ"ח או כל כינוס אחר, שמעבר לנוסטלגיה, לבדיקת הקמטים ולעוללות הזמן, מתייחס לפרק קטן בחיי אנשים, שחוזרים אליו מדי פעם כדי להתרפק ולהמשיך הלאה. הכנס שלנו דומה יותר למפגש משפחתי של חמולה ענקית, מפגש שבו ניתנת אפשרות כמעט חד־פעמית להתרחק מהגזע העבות ולראות את עוצמת השורשים.

כל אחד מהנוכחים כאן מהווה בדרך זו או אחרת אחד הנדבכים של דגניה מאז היווסדה ועד היום. אנו הממשיכים ואחרים מהנוכחים כאן, שפנו לדרכים אחרות, מהווים בסופו של דבר את התשתית שעליה צמחה דגניה והגיעה עד הלום.

דגניה של היום שוקקת חיים. מבוססת ומתרחבת מדי שנה. איננו מחזיקה שמורת טבע. אולם משהו מטעם הראשונים ומרוחם עוד לנו גם היום במציאות נתיבות־ביניים בין העולם המסורף שסביבנו לבין הרעיונות והעקרונות שעליהם היינו רוצים להמשיך ולבסס את חיינו.

החיים תובעים מכל אחד להתפשר יום־יום עם שאיפותיו ומאווייו, והקיבוץ על אחת כמה וכמה מופיע התפשרות בכל עוצמתה. ובכל זאת מעבר לכל, מי שקשר גורלו עם דגניה, ברוב המקרים אינו מצטער על כך.

בערבי נוסטלגיה מהסוג הזה נוטים בדרך כלל להיתפס באילנות הגדולים [illegible]. זה שדחק את היזמים לקרן זווית. על כן רציתי לסיים דברי בשיר להלך האלמוני שהלכו והמו הם סיבת היותנו במקום הזה כאן כן עתה."

גרמניה: שירותי ביון במימון פרטי

מאת דניאל דגן
כתב "הארץ" באירופה

מעקב אחר טרוריסטים גרמנים בביירות בסוף שנות השבעים, מומן מקרן של תרומות מחברות ומאנשים פרטיים ובוצע על ידי משרד בילוש פרטי. האם מדיניות הפיוס דאז כלפי אש"ף הצריכה דרכי פעולה עקיפות?

בון

בסוף השבוע שעבר נערכה בבון קבורה שקטה לאחת הפרשיות היותר מעניינות בתולדות הרפובליקה הפדראלית: מימון פעולות חשאיות של שירותי הביון המערב־גרמניים על ידי בנקים, חברות כלכליות, תעשיינים ואנשי עסקים בעלי יכולת.

נציגים של מפלגת השלטון הנוצרית־דמוקרטית, של המפלגה הדמוקרטית־ליברלית השותפה לקואליציה הממשלתית, ושל מפלגת האופוזיציה הסוציאל־דמוקרטית הסכימו ביניהם, כי המימון הפרטי של פעולות שירותי הביון הוא פסול מיסודו, ואסור שיישנה. אך בעת ובעונה אחת הם היו תמימי דעים, כי יש סיבות טובות מאד שלא להמשיך ולדוש בנושא הרגיש. אפילו נציג ה"ירוקים", אוטו שילי, הפגין מתינות יוצאת דופן ולא הרחיק לכת בהתקפותיו על המפלגות ה"מבוססות".

מעט מאד דלף החוצה על המימון הפרטי של פעולות השירות החשאי. אבל מן הצורה שבה הגיע הנושא לפרסום אפשר להסיק, שגילויים נוספים בתחום הרגיש של מעורבות מפעלים כלכליים בהשפעה על פעולותיהן של זרועות הביון ייתכנו גם בעתיד. האיש הראשון שדיבר על הפרשה הוא אבוהארד פון בראוכיץ, לשעבר נציג קונצרן "פליק" בבון, שחלק כספים ביד רחבה בין פוליטיקאים מכל המפלגות הגדולות. פון בראוכיץ עומד עתה למשפט בבון, ואין פלא שהוא מבקש להזהיר את הצמרת הפוליטית שנהנתה בעבר מתמיכתו. המסר שלו ברור: אני יודע הרבה יותר ממה שאמרתי עד כה, ואם תזרקו אותי לכלבים אלך לפתוח את הפה.

מסתור בביירות

הפרשה שאותה הזכיר פון בראוכיץ בדיון בבית המשפט מתייחסת לאירועים מסוף שנות השבעים, כאשר גרמניה המערבית היתה אחוזת פחד מפני קומץ טרוריסטים של "סיעת הצבא האדום" וקבוצות אחרות של הגרילה העירונית. ב־1978 שוחררו מן הכלא היוגוסלבי ארבעה פעילים של "סיעת הצבא האדום", שהיו מבוקשים בגרמניה המערבית בשל חשדות שהשתתפו במעשי רצח וחטיפה. לפי דיווחים שהתפרסמו בעיתונות, מצאו הארבעה מסתור חופשי באמצעות מסה אש"ף בביירות. הטלוויזיה המערב־גרמנית שידרה ראיון עם מנהיג פלסטינאי, שדיבר במלים חמות על שיתוף הארגונים בין "המהפכה העולמית" לבין מאבקה של הגרילה העירונית בבירות אירופה המערבית.

לפי הגירסה המוצגת כאן כיום, הוטל על שירות הביון המערב־גרמני אמצעים כספיים כדי לשלוח לביירות סוכנים שיעקבו אחר תנועותיהם של הארבעה. בשלב זה התערבו בעניין מנהלי חברות מערב־גרמניות, והציעו לאנשי הביון לממן את המבצע בחוצות ביירות. המנהלים הפעילו את קשריהם במרכז הביון במינכן, במשרדו של הקאנצלר לשעבר הלמוט שמידט, ובמשרד הפנים (שבראשו עמד אז השר הליברלי גרהארד באום).

בסופו של דבר, אומרת הגירסה המופצת כאן, נכנעו שירותי הביון ללחץ של אנשי הכלכלה, והסכימו להקים קרן מיוחדת למעקב אחר טרוריסטים גרמנים שמצאו מחסה במזרח התיכון. לפי הידוע עד עתה, נתרמו לקרן הזאת כ־130 אלף דולר על ידי חברות ואנשים פרטיים. הביון המערב־גרמני הוסיף סכום דומה. בכסף שהצטבר מומנו הפעולות של משרד בילוש פרטי, שאנשיו נשלחו להתחקות אחר אנשי "סיעת הצבא האדום" ששהו בביירות.

לפני ימים אחדים הוחלט כאן בצורה כמעט רשמית, לקבור את הפרשה הרגישה. הנוצרים־דמוקרטים ויתרו על התקפה ישירה נגד הסוציאל־דמוקרטים, שתחת שלטונם נתקבל המימון המוזר לפעולות השירות החשאי. הסוציאל־דמוקרטים, מצדם, ויתרו מראש על האפשרות להשתמש בפרשה כדי לנגח את הממשלה הנוכחית. הדמוקרטים־החופשיים התנהגו כילדים טובים, ודאגתם העיקרית היתה כיצד להשתיק את העניין במהירות הגדולה ביותר. ה"ירוקים" איימו בדיונים פומביים ובחקירות נוספות, אך עד כה לא עשו הרבה מעבר למחאות אחרות. הדיון המכריע בוועדה הפרלמנטרית לבדיקת פעולותיהם של השירותים החשאיים הוליד להפסיק את העיסוק בפרשה הבלתי נוחה.

הגירסה הרשמית אינה בגדר בעת בטיחות, משום שבסוף שנות השבעים הבטיחה הממשלה, כי לא תחסוך באמצעים כדי להדביר את האויב של הגרילה העירונית בגרמניה המערבית. באווירה ששררה כאן באותם ימים היה מובן מאליו, שהבונדסטאג יאשר כל סכום כדי לחזק את זרועות הביטחון שעסקו במעקב אחר טרוריסטים. [illegible] נזקקו לשירותיהם של [illegible] פרטיים ומדוע צריך היה לממן שירותים אלה מקרנות מסתוריות של אנשי כלכלה?

בהעדר מידע אמין קשה לתת תשובות על שאלות אלה. אבל אי אפשר שלא לשים לב לתזמון של המעקב המסתורי אחר הטרוריסטים הגרמנים שמצאו מחסה במרכז אש"ף בביירות — בדיוק בתקופה שבה עשתה בון מאמץ כדי לפייס את ראשי הארגון הפלשתיני. בסוף שנות השבעים ביקרו במרכז אש"ף נציגים בכירים של זרועות הביטחון המערב־גרמניות, לרבות המשטרה הפדראלית, שמקום משכנה בוויסבאדן. בבון פורסמו הודעות מכוונות, כי יאסר ערפאת ואנשיו מגלים הבנה כלפי הדרישות להפריד בין המאבק הפלשתיני נגד ישראל לבין המשך התמיכה בגרילה העירונית הפועלת בגרמניה המערבית.

עוזרו המיוחד של הקאנצלר שמידט, הנס־יורגן וישנייבסקי, פירסם הצהרות מחמיאות בזכות ערפאת, ואף הודה לו מעל במת הבונדסטאג על "תרומתו" למלחמה בטרור הבין־לאומי. הקו של הממשלה כלפי אש"ף היה ברור: אנא עיזרו לנו להילחם בגרילה העירונית בגרמניה המערבית, או לפחות הימנעו לתת מחסה לאנשיה. בתמורה לכך נסייע אנחנו לכם להשיג הכרה ומעמד מדיני בבירות אירופה המערבית.

הידיעות על שהות טרוריסטים גרמנים במרכז אש"ף בביירות התנגשו בקונצפציה ששלטה בבון, והעמידו את הממשלה במצב לא נוח במיוחד. בשלב זה כבר לא חשב איש על אפשרות לנטוש את קו הפיוס כלפי אש"ף, שהוביל בסופו של דבר להצהרת ונציה מ־1980. (בהצהרה תבע השוק המשותף, וממילא גם גרמניה המערבית, לשתף את ארגונו של ערפאת במאמץ המדיני ליישוב הסכסוך הישראלי־ערבי, ולא הזכיר אף במלה אחת את מעורבותו בטרור הבין־לאומי).

מצד שני, קשה היה להתעלם מן הידיעות על כך שטרוריסטים העומדים בראש רשימת המבוקשים בגרמניה המערבית יוצאים ובאים בלשכותיהם של עוזרי ערפאת, ונהנים מחיים בוחים בחסות הארגון הפלשתיני. המוצא שעליו הוחלט, כפי שמרמזים הגילויים החדשים: מוטב לא לסבך את שירותי הביון במעקב ישיר אחר ההתרחשויות בתוך ארגון "ידידותי", הנחשב על פי הגירסה הרשמית בעל ברית במאבק בטרור הבין־לאומי. את התפקיד העדין יש להטיל על בלשים פרטיים, ולעשות זאת במסגרת של חריגה מתחום הידוע בגופי הפרלמנט.

האירוניה שבפרשה היא, שהבלשים הפרטיים נכשלו במשימתם, והביאו למרכז הביון רק מידע דל ובלתי מדויק על ארבעת הטרוריסטים המבוקשים. עיתונאים גרמנים אחדים ששהו בביירות, ידעו יותר משירות הביון.

כלכלה ועסקים

הבנקים מתנגדים להצעת בנק ישראל לחיוב ריבית על בסיס רבעוני

במערכת הבנקאות מתעוררת התנגדות חריפה להצעה שהועלתה באחרונה בבנק ישראל, שלפיה הבנקים יחזרו לגבות ריבית רבעונית, כפי שהיה טרם ההאצה באינפלציה. בנקאים מסרו אתמול, שפורמלית בנק ישראל עדיין לא קיים על כך דיון עם מערכת הבנקאות, אך נודע להם על דיונים בנושא זה בבנק ישראל.

הבנקאים ציינו, שההחלטה על כך, אם תתקבל, תהיה קשה ביותר למערכת, ויהיה בה כדי לשבש את כל מערך הנזילות. אם אמנם יוחלט על כך, יהיה צורך, לטענת הבנקאים, לשלם גם את ריבית הזכות על תפ"ס ופק"מ אחת לשלושה חודשים. הדבר יזיק לפיקדונות השקליים, שכן הציבור יהא רגיל לקבל לאלתר את הריבית על פיקדונות אלה.

הבנקאים מזכירים את ההפסדים שסבלו בעבר, כאשר גבו ריבית אחת לשלושה חודשים אך נאלצו לשלם על פיקדונות שקליים ריבית מידית.

הריבית הממוצעת עדיין גבוהה

גם לאחר שאחרוני הבנקים, דיסקונט והבינלאומי, הפחיתו השבוע את שיעורי הריבית, זו גבוהה מהאינפ־

רווח והפסד / אריה לביא

לציה החזויה. חישובי "הארץ" כבר בימים על כך, שהריבית הממוצעת היא 6.5 אחוזים, בהנחה שלקוח מעוניב שליש מהונו באשראי בריבית חריגה. גם התחזית הפסימית ביותר אינה צופה שהמדד יעלה בשיעור גבוה יותר. שיעורי הריבית החריגים (ראה טבלה) מסבירים להעמיד את בנק המזרחי והבנק הבינלאומי כיקרים ביותר. בנקים אלה נבבעים בלגקוב בשיעור הריבית המרבית שיש גיבוב מעבר לריבית הבסיסית. נראה שריבית זו היא 3 אחוזים ואף יותר.

כיום בנק הפועלים הוא הזול ביותר, משום שהגביל את תוספת הריבית ל־1.5 אחוז לכל היותר.

ריבית חובה למקבלי משכורת
(באחוזים בחודש)

לאומי:	עד 200 אלף שקל	5.0
	מעל 200 אלף	7.5
פועלים:	עד 200 אלף שקל	4.0
	מ־200 עד 400 אלף שקל	6.0
	מעל 400 אלף	6.5
דיסקונט:	עד 200 אלף שקל	4.6
	מעל 200 אלף	7.6
מזרחי:	עד 75 אלף שקל	5.0
	מעל 75 אלף	8.0
בינלאומי:	עד מיליון שקל	4.6
	מעל מיליון	6.8

ריבית חח"ד (באחוזים לחודש)

	לאומי	פועלים	דיסקונט	מזרחי	בינלאומי
תאריך הפעלה	14.11	15.11	17.11	15.11	17.11
חח"ד	4.0 — 6.0	4.0—5.5	4.0 —6.0	4.0 —7.0	3.6 — 6.6
עמלת הקצאה	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0
חח"ד אפקטיבי	5.0—7.0	5.0 — 6.5	5.0 — 7.0	5.0 — 8.0	4.6 — 7.6
תוספת חריגה	2.5	2.5	3.0	3.0	12.5 2.2
חח"ד בחריגה	6.5 — 8.5	6.5 — 8.0	7.0 —9.0	7.0—10.0	5.8—8.8

אינקובה — עיכוב בגיוס ההון וקשיים ב"קסטל" גרמו לירידת מחירים

אחת התופעות שאפיינו את התנודות הבורסאית של מניות אינקובה מאז רישומן למסחר באפריל 1982, היא תנודות השערים החריפות במניה. כבשבעה אחוזים לאחר גיוס ההון הראשוני בסך 650 אלף דולר, נרשמה פעילות ספקולטיווית ערה במניות אלה, והן עלו בתוך כמה חודשים ביותר מ־2000 אחוז. שווי השוק של מניות החברה הגיע ל־50 מיליון דולר, כמעט פי 10 מהסכום שגויס. מיד לאחר מכן צנחו מניות אינקובה. דומה היה כי ניסיונם המר של המשקיעים במניות החברה ירחיק אותם ממנה. ואולם לא כך היה. הפעילות יוצאת הדופן התחדשה בתחילת השנה, בעיקר באמצעות הבנק למסחר.

העילה לחידוש הפעילות במניות היא כפולה: שמועות על ביצוע פרויקט באפריקה [illegible] דולרים, וגיוס הון של [illegible] החברה. באשר לפרויקט הבינלאומי, הבהירה החברה בדו"חות החצי־שנתיים שהגישה השבוע, כי המדובר בבניית 3000 יחידות דיור בדרום־אפריקה, בהיקף של 50 מיליון דולר. עד כה יושקעו בפרויקט 250 אלף דולר. ויתרת המימון היא ממקורות חיצוניים.

מניה על הכוונת / יהודה שרוני

הפרויקט יסתיים בתוך חמש שנים. כמו כן, מסרה החברה עוד בחודש מאי 1985, כי היא מתכוונת לגייס 1.3 מיליון דולר באמצעות הנפקת זכויות.

מנכ"ל החברה אורי אבן מסר ל"הארץ", כי הנפקת הזכויות לא יצאה עדיין אל הפועל, משום שהחברה המתינה לפרסום הדו"חות החצי־שנתיים. אבן הבטיח, כי טיוטת תשקיף ההנפקה תפורסם בעוד ימים מספר, ובכוונת החברה לגייס 1.9 מיליון דולר. מנכ"ל אינקובה הוסיף כי העיכוב בהכנת הדו"חות החצי־שנתיים נגרם בגלל קשיים חשבונאיים, [illegible] דעת 36 של לשכת [illegible].

אבל מתברר, כי סבלנות המשקיעים פקעה. הם לא המתינו לפרסום תשקיף ההנפקה או לביצוע פרויקט אפריקה, ומניות אינקובה החלו להידרדר.

הם ירדו ממחיר של 1 סנט למניה בחודש פברואר '85 על למחיר של 0.4 סנט למניה כיום. ירידת מחיר המניה משתקפת היטב גם בשווי השוק של החברה, העומד כיום על 1.4 מיליון דולר לעומת שווי שיא של 50 מיליון דולר ב־1982. אחד ההסברים לירידת שער המניות קשור בשמועות על קשיים, שהחברה נקלעה אליהם. מנכ"ל החברה אורי אבן מודה, כי החברה־הבת קסטל, העוסקת בתחום התקשורת נקלעה לקשיים. ואולם — הוא מוסיף — בקרוב תעלה החברה על דרך המלך. גיוס 1.45 מיליון דולר באמצעות חברה־הבת בארה"ב יסייע לקידום מטרה זו.

ההון העצמי־המתואם־לאינפלציה של אינקובה לסוף 1984 עמד על 3 מיליון דולר, פי שניים משווי השוק הנוכחי שלה, אך עובדה זאת אינה מרשימה את המשקיעים מקרב הציבור הרחב. בעלי העניין העיקריים בחברה הם אורי אבן, במישרין ובאמצעות חברת מיתור, חברת הביטוח אליהו ואיש העסקים ישעיהו לנדאו.

נאסר על 26 מוסדות השכלה ותרבות לקבל אשראי בבנקים

מאת אריה לביא

הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל הוציא חוזר, שבו היא מודיעה לבנקים כי שר האוצר אסר על 26 מוסדות שהוגדרו נתמכים לקבל אשראי במערכת הבנקאות. יצוין, שהאיסור חל על המוסדות המקבלים כספים בתקציב המדינה.

האיסור הוטל במסגרת חוק התקציב, יחד עם האיסור שהוטל על עיריות ורשויות מקומיות לקבל אשראי בלא להזדקק להיתר מיוחד כישר האוצר. לאחר שנחקק התקציב, "שכחו" באוצר שהאיסור מתייחס גם למוסדות אלה, 26 במספר, הכוללים בעיקר את המוסדות להשכלה גבוהה, מכוני מחקר, מוזיאונים ומכון היצוא. לפני כמה שבועות התגלה העניין והאוצר פרסם על כך הודעה ברשומות. בכה מהבנקים שיועציהם המשפטיים ראו את ההודעה ברשומות, כבר העבירו חוזרים לסניפים ברוח זה. בשבוע שעבר הוציאה המפקחת על הבנקים חוזר למערכת הבנקאות ובו פירוט של המוסדות:

מכון היצוא הישראלי, מכוני מחקר שימושיים ליד אוניברסיטת בן גוריון, מוזיאון ישראל, בית התפוצות ע"ש נחום גולדמן, מוזיאון תל־אביב, מוזיאון הארץ, אמנות לעם, החברה למרכזי תרבות וספורט (לנוער ולמבוגרים) בע"מ, האגודה לקידום החינוך, המפעל להכשרת ילדי ישראל, מכון וינגייט לחינוך גופני ולספורט, האוניברסיטה העברית בירושלים, אוניברסיטת תל־אביב, אוניברסיטת בר־אילן, הטכניון — מכון טכנולוגי לישראל, מכון ויצמן למדע, אוניברסיטת חיפה, אוניברסיטת בן־גוריון בנגב, האוניברסיטה הפתוחה, בצלאל — אקדמיה לאמנות ועיצוב ירושלים, האקדמיה למוסיקה בירושלים ע"ש רובין, בית ספר גבוה לטכנולוגיה בירושלים, בית ספר גבוה למדעי הטקסטיל ולאופנה ע"ש שנקר, קופת חולים של ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל, קופת חולים מאוחדת, קופת חולים לעובדים לאומיים של הסתדרות העובדים הלאומית בישראל.

תדיראן סייעה ל"כור מתכת" לזכות במכרז בארה"ב

מאת יונתן שרמן

נציגי חברת "תדיראן" בארה"ב סייעו לחטיבת המתכת של "כור" לזכות במכרז של כ־2.5 מיליוני דולר לייצור תיבות קשר. סיוע נציגי "תדיראן" התבטא בהכנת הצעת "כור מתכת" שהוגשה למכרז, כך שתענה על התנאים והסטנדרטים הנדרשים בארה"ב. המכרז היה של חברה אמריקאית המייצרת ציוד קשר לצבא ארה"ב, ואשר נזקקה לתיבות קשר כחלק מתנאי האספקה שלה לצבא ארה"ב. "כור מתכת" זכתה במכרז של הכנת 200 תיבות קשר ואופציה של 200 תיבות קשר נוספות. שווי כל העיסקה יחדיו הוא 2.5 מיליוני דולר.

בעקבות זכייתה של "כור מתכת" במכרז של תיבות הקשר, כבר פנתה אליה חברת אלקטרוניקה אמריקאית נוספת והזמינה אצלה תיבות קשר ב־800 אלף דולר. תיבות הקשר מיוצרות על ידי מפעל "דמים" בקריית שמונה, וב"כור" הובעה בעבר דאגה ממצבו של מפעל זה, אשר נפגע מאוד מקיצוץ ההזמנות של משרד הביטחון; אבל כעת מציינים ב"כור מתכת", שההזמנות בארה"ב יאזנו לפחות חלק מהירידה ברכישות בשוק המקומי.

יצוין, כי "כור מתכת" החלה באחרונה ליצא מוצר חדש — מכולות מתקפלות, המיוצרות במפעל "וולקן". מכולות אלה משמשות בהובלה ימית ואינן תופסות נפח כאשר הן מוחזרות לארץ מוצאן ריקות ומקופלות. השנה תייצא "וולקן" מכולות מתקפלות במיליון וחצי דולר ויצחק בן רב, מנכ"ל "כור מתכת", מסר ל"הארץ" כי התחזית לשנה הקרובה היא הכפלת יצוא זה.

מפעל לייצור כבלי תקשורת — נחנך אתמול

אולם הייצור ב"כבלים".

מאת יונתן שרמן

מפעל "כבלים" לייצור כבלי תקשורת של "תדיראן", נחנך אתמול במעמד ראש הממשלה שמעון פרס, שר התקשורת אמנון רובינשטיין ומזכיר ההסתדרות ישראל קיסר. בהקמת המפעל השקיעו עשרה מיליוני דולר, והוא יעסיק 120 עובדים. המפעל ייצר את כל סוגי כבלי התקשורת הנמצאים כיום בשימוש בארץ וכן כבלים המתאימים לתקנים הבינלאומיים של ארה"ב, בריטניה ושוויץ.

זהו המפעל השלישי של החברה לכבלים של "תדיראן". החברה מפעילה לה מפעל בחיפה ומפעל במעלות, כל אחד בעל התמחות בתחום שונה. המפעל בחיפה מייצר כבלי כוח, המפעל במעלות מייצר כבלי אלקטרוניקה והמפעל החדש בבית שאן מתמחה בכבלי תקשורת.

ב"תדיראן" נמסר, כי החברה לכבלים מספקת כשבעים אחוזים מתצרוכת כבלי התקשורת בשוק המקומי. הפעלת המפעל החדש תאפשר ל"תדיראן" לבסס את מעמדה בשוק כבלי התקשורת בארץ ולפתוח במאמצי שיווק גם בחו"ל. יצוין, כי לבד מחברת "כבלים" של תדיראן, מצויה בארץ עוד חברת כבלים "כבלי ציון" שבשליטת "כימיקלים לישראל".

ועדת ארז (א)

יבוא פולי הסויה יעשה ע"י קרטל

הממשלה תתחייב שלא לתת רשיון ליבוא פולי סויה אלא אך ורק לחברה שתוקם על ידי יצרני השמן המאוגדים בקרטל

מאת יונתן שרמן

המלצות ועדת ארז, אשר הוגשו לשר התעשייה והמסחר אריאל שרון, ובהן המלצה לליברליזציה של יבוא חומרי גלם על ידי הוצאת המונופול על הרכישה בחו"ל מידי מינהל הסחר הממשלתי, עשויות להביא להיווצרותם של קרטלים חדשים בנושאי היבוא ולמנוע תחרות חופשית. כך עולה מדו"ח הוועדה שהגיע לידי סופר "הארץ".

במקרה של יבוא פולי סויה, המשמשים את תעשיית השמנים בארץ, ממליצה ועדת ארז להקים חברה משותפת לכל שש יצרני השמנים הפועלים בישראל והמאוגדים כבר כיום במסגרת קרטל, שבאמצעותו הם מתאמים מדיניות. הממשלה תתחייב, על פי המלצות ועדת ארז, לא לתת רשיון ליבוא פולי סויה או כוספה לכל חברה אחרת, למעט החברה שתוקם על ידי יצרני השמנים. מחיר פולי הסויה לא יהיה בשליטת הממשלה, אבל זו תקבע גם להבא את מחיר השמן והכוספה (המשמש להאכלת בהמות), באמצעות משא ומתן חודשי עם יצרני השמנים.

הוועדה ממליצה לקבוע מחיר תקן על ידי הממשלה, שכל חריגה ממנו תכוסה על ידי היצרנים, ואילו כאשר הממשלה משיקולי מדיניות תחליט על שינויי מחירים, יהיה עליה לשלם או לגבות את ההפרש שבין מחיר המוצע על ידה למחיר התקן. ערך היבוא השנתי של הפולים הוא 120 מיליון דולר. הוועדה ממליצה, כי חברת היבוא שתוקם על ידי יצרני השמנים תתחייב על הובלת הפולים באוניות ישראליות ואמריקאיות, על פי ההסכמים הקיימים כיום שתוקפם לעוד שלוש שנים. כן תתחייב החברה לקבל על עצמה את מלוא האחריות להבטחת האספקה השוטפת של פולים ושמן, ולהחזקת מלאי חירום, כפי שייקבע ממנה על ידי הממשלה.

יוצא, שהיתרון היחיד ביישום המלצות ועדת ארז הוא, שרכישות הפולים ייעשו בידי יצרני השמן עצמם, ואלה אולי רגישים יותר לשינויי המחירים בעולם מאשר מינהל הסחר הממשלתי. אך ודאי שאין ברכישה המוצעת יתרונות של יבוא ותחרות חופשית.

נדל"ן?=מלד"ן!
עמותת המתווכים לנכסי דלא ניידי בישראל
מלדן

אנדרין מתכוונת להנפיק איגרות חוב צמודות זהב

עם אופציית הצמדה לדולר

מאת יהודה שרוני

חברת אנדרין תחדש בימים הקרובים את באמציה לגייס 1.5 מיליון באמצעות איגרות חוב. איגרות אלה יישאו הצמדה לזהב, עם אופציה של הצמדה לדולר. בעבר ניסתה החברה לגייס הון בדרך זו, ואולם ההצמדה החלקית לדולר גרעה מאטרקטיביות ההנפקה. ה"כיסוי" לאיגרות החוב יהיה מלאי הזהב המשמש את החברה לצורך פעילותה העסקית השוטפת. תמורת ההנפקה תשמש את אנדרין לשם הרחבת פעילותה העסקית.

בחודשים האחרונים מורגש קיפאון כמעט מוחלט בשוק ההנפקות של איגרות החוב: פירמות אינן מגייסות כספים באמצעות איגרות חוב דולריות, בגלל הקיפאון בשער החליפין, ואיגרות החוב צמודות־המדד אינן אטרקטיביות.

בית המשפט / צבי הראל

מנהל חברה אינו יכול "להסתתר" מאחורי חברה לא פעילה

בית המשפט המחוזי בתל־אביב חייב באחרונה מנהל חברה לפצות באופן אישי עובד שבעת עבודתו נקטעו אצבעות כף ידו השמאלית.

התובע ישראל ארליכמן (63) הגיש לבית המשפט המחוזי בתל־אביב תביעה נגד חברת "חברת לחמים אינטרקונטיננטל בע"מ", העוסקת בייצור דברי מאפה. פרקליטו של התובע, עוה"ד אראלה עפרון, הגישה את התביעה גם נגד מנהל החברה מיכאל אוזן. התביעה הוגשה נגד המנהל לאחר שהתברר לפרקליטה כי החברה הפסיקה לפעול.

התביעה היתה תביעת השתתפות עתידית ופיצויים בגין כאב וסבל. השופט אליהו מצא חייב את שני הנתבעים לשלם לתובע כ־16 מיליון שקל, בתוספת 2.5 מיליוני שקל שכר טרחה והוצאות. ועדה רפואית של הביטוח הלאומי קבעה את נכותו של התובע ל־80 אחוזים לצמיתות. בית המשפט אימץ את טענת עו"ד עפרון, כי שני הנתבעים גרמו ברשלנותם לתאונה שבעטיה ניזוק התובע. אין המנהל יכול "להסתתר" מאחורי החברה, שהינה אישיות משפטית נפרדת. (בפתח הדיון באו הצדדים להסכמה, ששתי הנתבעות נושאות באחריות לגרימת התאונה בשני־שלישים ואילו התובע בשליש הנותר.)

בנק המזרחי פיצה גימלאי שרכש יחידת השתתפות בקרן "עידית" סמוך למפולת

בנק המזרחי פיצה באחרונה גימלאי, שתבע מהבנק סכום השווה ל־15 אלף שקל על רכישת זכות השתתפות בקרן "עידית" של הבנק. הסדר הפשרה קיבל תוקף של פסק־דין.

הגימלאי הוא צבי בראונשטיין מבני־ברק, שבסמוך למפולת המניות הבנקאיות בבורסה (ינואר 1983) רכש יחידת השתתפות בקרן. קונה התעודות של הקרן רשום בתור ונותנת לו האפשרות לרכוש את תעודות הקרן כאשר מישהו אחר מוכר אותן תעודות. בשל מפולת המניות נקנו לו תעודות בקרן. באמצעות פרקליטו עו"ד יחיאל גרבש, תבע הגימלאי להחזיר את המצב לקדמותו. לדבריו, הוא היה צריך לקבל לקראת רכישת התעודות הודעה מראש, והבנק ניצל את תום לבו. פרקליט הבנק עו"ד ה"ד יעקב ויינרוט טען, כי הבנק שוכן לפצות את הלקוח, כמקרה יוצא דופן, האיל המדובר בגימלאי שאינו ספקולנט. עוד ציין פרקליט הבנק כי בנסיבות אחרות ראוי שהבנק ייאבק על תביעה עקרונית זו.

מונה קדם־מפרק לחברת "דיקל"

בעקבות בקשה שהוגשה לפירוק חברת "דיקל" למחשבים מינה באחרונה בית המשפט המחוזי בתל־אביב את עו"ד ארנון גל לקדם־מפרק של החברה. תובענותיה של החברה מסתכמים בכחצי מיליון דולר, בעיקר לבנקים.

העורך: נחמיה שטרסלר

התק"מ החל בגיבוש תוכניות העבודה בקיבוצים

מאת יונתן שרמן

נציגי התק"ם החלו בשבוע שעבר בגיבוש תוכניות העבודה של כל 176 קיבוצי התנועה, במתכונת ישיבות עם מזכירי הקיבוצים. פגישות אלה אמורות להסתיים בסוף חודש דצמבר, ועד אז מקווים בתנועה הקיבוצית המאוחדת, שבכל הקיבוצים יאושרו תוכניות העבודה על פי המתכונת המומלצת על ידי התנועה. המדובר בהורדת רמת החיים של החברים בקיבוצים בכעשרים אחוזים לעומת השנה שעברה ועצירת השקעות, למעט אותן תוכניות הנמצאות כבר בנקודה שאין ממנה נסיגה.

ראשי התק"ם מתכוונים לאכוף את החלטות התנועה על כל הקיבוצים. האם ייתקלו בהתנגדות מצד חברי קיבוץ מסוים, הם ישתתפו באסיפה הכללית של הקיבוץ וישכנעו את עמדת התנועה. בתק"ם מציינים, כי בשלב ראשון ייעשו מאמצים לגיבוש תוכניות העבודה של הקיבוצים המצויים כיום בקשיים. מספרם מגיע לכשליש ממספר קיבוצי התנועה. יצוין, כי דגש מיוחד יושם על בדיקת ענפים בעייתיים, ובכלל זה מפעלי תעשייה בלתי כלכליים וענפי חקלאות מפסידים — כדי לאפשר ההתייעלות מקפת של הקיבוצים.

בהזדמנות למכירה

קומת משרדים 200 מ"ר
מרכז תל־אביב ע"י הבנקים
מעלית, טלפונים, מיזוג
חניה מסודרת

קונים רציניים ישירים יפנו
ת.ד. 25011 תל אביב
מ. 61250

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי ראשון לציון

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית/מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה ראשון לציון הופקד שינוי תכנית הנקרא "שינוי תכנית/מתאר מקומית מס' רצ/4/186" ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: שינוי קו הגבול של האזור לבניית מוסדות בתוך גבולות התכנית. קביעת שטח לחווה חקלאית לימודית.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גושים 6084, 6085, 6088, 6089, הקריה החקלאית בית דגן.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו, ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה.

תאריך: 27.8.1985

ד. שיש
יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

מכרז למכירת נכס

ברחוב הרקון 15 ר"ג (מאחורי בורסת היהלומים).

אולם בשטח ברוטו של כ־52 מ"ר, המשמש כמנפרה. במקום 3 שולחנות בנין קבועים עליהם מורכבות 125 מסגרות ניסור וכן ציוד נוסף + טלפון.

את הנכס הנ"ל ניתן לראות תוך תיאום טלפוני מראש בימים א'ב 24־25/11/85, טל. 202711־02.

הצעות ניתן להגיש למשרד הח"מ עד ליום 5/12/85 בבנין אל־על, בן יהודה 32, ת"א.

אין הח"מ מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

רחל ליתן, עו"ד

הודעה לציבור

על הצעה מיוחדת
לרכישת יחידות במחיר מופחת
בקרנות נאמנות
בניהול הפועלים — ניהול קרנות בנאמנות בע"מ

מוצעות בזה לציבור יחידות של קרנות נאמנות לרכישה במחיר מופחת בתקופה מ־24.11.85 עד 31.12.85 כדלקמן:

בקרנות: "אלמוג", "יבול", "סער" ו"רשף" – תימכרנה היחידות בהנחה של 50% על שיעור ההוספה (המדורג) הרגיל.

הזמנות לרכישת היחידות ניתן להגיש באמצעות כל אחד מסניפי בנק הפועלים בע"מ ובאמצעות חברי הבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.

אין הודעה זו מהווה הצעה לרכישת היחידות הנ"ל.

הפועלים
ניהול קרנות בנאמנות בע"מ

המרכז הישראלי לניהול

ערב עיון בנושא

שערי הריבית במשק - השלכות משקיות

יום ד', 27 בנובמבר 1985, בשעות 19.00-15.00
במלון דיפלומט, ת"א

המרצים (לפי סדר הופעתם) הי"ה:

ויקטור מדינה, מנהל המחלקה המוניטרית בבנק ישראל; פרופ' אסף רזין, דיקן הפקולטה למדעי החברה באוניברסיטת תל-אביב; ד"ר אשר הלפרין, מנכ"ל איגוד הבנקים; יעקב אשל, מנהל בכיר וחבר דירקטוריון בחב' להשקעות דיסקונט בע"מ; אשר קניפל, יועץ פיננסי של איגוד לשכות המסחר.

פרטים והרשמה בסניפי המרכז הישראלי לניהול:
טלפון: 03-257202; 04-640678; 02-234863

חינם!
סורק מימסרים
לכל הרוכש "רב תדר" לקשר אלחוטי
מעל 2 מימסרים ויותר

הקשר האלחוטי המהיר בעולם

רב תֶּדֶר JOHNSON

תקשורת אלחוט ממוחשבת

חסוך היום אלפי $- יתום לעסקיך "רב תדר" - וקבל חינם סורק מימסרים ממוחשב!

הסורק האלקטרוני הממוחשב מעניק לך יתרונות יחודיים:

1. סריקה אוטומטית - עד 8 אתרי־ממסרים לטווחי קשר ארציים! (פוטר אותך מהצורך בבורר ידני).
2. גם אם שכחת לשנות - בעת הנסיעה, את כפתור התדרים, סורק המימסרים שבמכשיר, יחליף אוטומטית את התדר לפי המקום בו אתה נמצא.
3. חוסך לך את הצורך במספר מכשירים ואנטנות בתחנות הבסיס.
4. נותן לך מידע על כל כניסה ויציאה בתחומי הקליטה והשידור ומונע איבוד קריאות.
5. קריאות אישיות וקבוצתיות לפי בחירה.
6. יכולת פעולה עד 160 ערוצים (320 תדרים).
7. "רב תדר" עם סורק חינם - יש לך קשר אלחוטי ממוחשב, פרטי, בלי שותפים ובלי הפרעות, עם חסכון גדול במזומנים ובזמן!

★ הנחות גם על ציוד קשר אחר
★ לרשותך גם ציוד קשר משומש

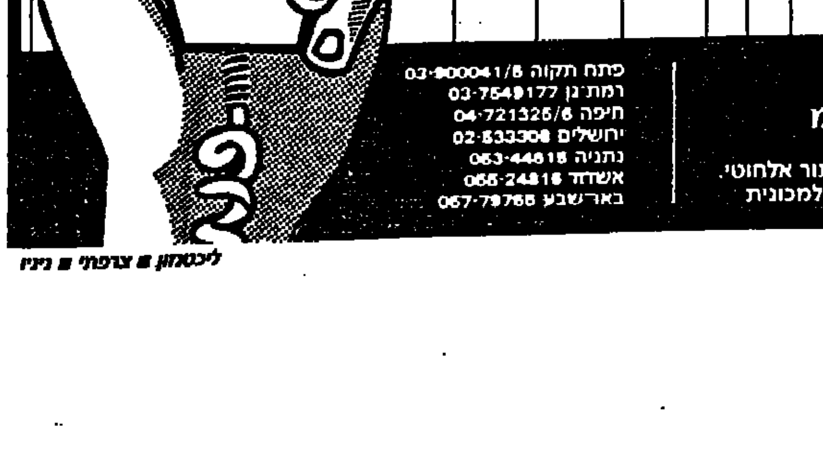

קבוצת איתורית
רוטקום בע"מ — שיווק ושירות, קשר אלחוטי, ג'ונסון - ארה"ב
איתורית בע"מ — שרותי תקשורת, שרות כל ארצי לאיתור אלחוטי, מערכות רדיו-טלפון למכונית

פתח תקוה 03-900041/6
רמת־גן 03-7549177
חיפה 04-721326/6
ירושלים 02-833308
נתניה 053-44618
אשדוד 055-24816
באר־שבע 057-79766

ליכטמן ■ צרפתי ■ ניני

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

מגמה מעורבת תוך נטייה לירידות שערים

מגמת ירידות השערים בבורסה הורפה אתמול במקצת, אם כי בדרך כלל היתה המגמה מעורבת. חלק מההיצעים שהופיעו במניות הכבדות נקלטו ללא שינוי שער, וחלקם נקלט תוך ירידת שערים קלות. ביקושים למניות סופקו במהירות וללא שינוי שער. הכותרות בעיתונים על אפשרות העלאות מחודשות של מחירים, שעלולות לפגוע בהמשך קיומה של התכנית הכלכלית, הריצו את המשקיעים אתמול לאפיקי ההשקעה הדולריים, ובכלל זה למניות הסודר. קרנות הנאמנות, שספגו אתמול פידיון של חצי מיליון דולר, המשיכו להעניק תמיכה בשוק המניות, אם כי את ההיצעים הם קלטו תוך ירידות שערים. מדד המניות הכללי ללא בנקים ירד אתמול ב–1.36 אחוזים במחזור מסחר גבוה במקצת של 1.9 מיליון דולר.

לירידות שערים, שפקדו אתמול את מניות ענף המקרקעין. ביקוש גדול ביותר למניית כלל גולן סופק במירות וללא שינוי שער במחזור מסחר גדול. נעיר, כי בימים האחרונים חל גידול משמעותי במחזורי המסחר במניה זו. הדבר מוסבר בהנפקת הזכויות הקרובה.

עליית שער של 15 אחוז למניית אינקובה

מניית אינקובה בת 0.5 שקל עלתה אתמול ב–15 אחוז. לעומת זאת, למניה בת 0.1 שקל נרשם אתמול קונים בלבד בפעם השנייה, ולאחר שלא ניתן היה לספק את הביקוש אף בעליית שער של 15 אחוז. בבורסה מעריכים, כי הפעילות הערה במניות אינקובה קשורה בהנפקת הזכויות הקרובה של החברה. פעילות יוצאת־דופן נערכה גם בניירות ערך נוספים ולי־סחירות. כך למשל, נרשם מוכרים בלבד למניות שמן, מקס, וכבלי ציון 1. גם למניית דוקית נרשם מוכרים בלבד, לאחר ששלשום נרשם למניה זו קונים בלבד. ירידת שער חדה של 20.6 אחוז היתה למניית מוזאיקה בת 1 שקל. מניה זו נסחרת אחת לשבוע. ירידות שערים חדות־יחסית היו למניות חברות הביטוח, ולחלק מהן נרשם מוכרים בלבד.

ביקושים לבנקאיות

למניות הבנקים בהסדר נרשם אתמול ביקוש גדול, הן עלו בממוצע ב–0.93 אחוז. מחזור המסחר במניות אלה המשיך גם אתמול להיות נמוך, והסתכם ב–700 אלף דולר. עליות שערים, הגבוהות מאחוז היו למניות בנק הפועלים והסטוק של כלל. ביקוש למניית אי.די.בי. סופק ללא שינוי שער. רמת התשואה לפידיון על מניות ההסדר ירדה אל מתחת ל–15 אחוז.

בנק	תשואה שנתית דולרית באחוזים
בל"ל 0.1	14.08
הפועלים ש	14.18
אי.די.בי. רג	13.53
דיסקונט א	14.41
המזרחי ש	13.99

ביקושים לאיגרות החוב

שערי כל סוגי איגרות החוב ובהן איגרות החוב הדולריות נטו אתמול בדרך כלל לעלות. עיקר הפעילות היתה באיגרות הצמודות־חלקית למדד. באיגרות החוב צמודות־המדד מסוג משניא, נטו השערים לרדת בגלל הודעת בנק ישראל על הנפקת סדרה מאותו הסוג, בהיקף של 15 מיליארד שקל ובמחזורים נמוכים־יחסית. מדד איגרות החוב עלה אתמול ב–0.26 אחוז במחזור של 3.3 מיליון דולר.

פעילות גדולה ביותר במק"מ

בנק ישראל הנפיק אתמול שתי סדרות חדשות של מק"מ, האחת ל–56 יום והאחרת ל–28 יום. לסדרות אלה נרשמו ביקושים גדולים־יחסית, ועקב כך עלה היקף הפעילות במק"מ לעומת הימים האחרונים והסתכם ב–12.4 מיליון דולר. רמת התשואה לפידיון על הסדרות השונות נותרה ללא שינוי מהותי.

הסדרה	ימים לפידיון	שער	תשואה חודשית
145	7	99.25	3.33
215	14	98.60	3.11
225	21	98.05	2.98
235	28	97.45	2.85
245	35	96.85	2.82
116	43	96.10	2.85
126	49	95.80	2.70
136	56	95.20	2.71

התחזקו ירידות השערים בכבדות

מגמת ירידות השערים בניירות הערך בעלי רמת סחירות גבוהה התחזקה אתמול. כך למשל, ירדה מניית שופרסל ב' ב–4.1 אחוזים, ומניית הסנה ירדה ב–3.2 אחוזים. לעומת זאת, היצעים בניירות־ערך אחרים כמו דלק, נכסים ובנין, הכשרת הישוב, פולגת ב' ואחרים, נקלטו ללא שינוי שער או תוך ירידת שער קלה. לניירות־ערך, ששערן ירד עוד שלשום בצורה חדה, הופיעו אתמול ביקושים. כך למשל, ביקוש למניית כלל תעשיות סופק ללא שינוי שער, וביקוש למניית כלל אלקטרוניקה סופק בעליית שער של 0.4 אחוז.

עליות שערים בקבוצת סולל בונה

הידיעות על מיזוג הפעילות העיסקית של קבוצת סולל בונה עם זו של שכון עובדים ויובל גד הביאו לביקושים הן למניית סולל בונה, הן למניות דוקר, הנמנות עם קבוצת סולל בונה. שערה של מניית סולל בונה עלתה ב–5.3 אחוזים [illegible] בעשרות אחוזים. גם למניית דוקר הופיע ביקוש, היא עלתה ב–6.3 אחוזים. עליות שערים אלה עמדו בסתירה

הודעות בורסה

* יום "האקס" לחלוקת הדיווידנד בחברת הפניקס נקבע ליום ה־12 לדצמבר '85.

* חברת העובדים מסרה לבורסה, כי הוועדה המנהלת אישרה את דו"ח ועדת אולניק לארגון מחדש של ענף הבנייה בקונצרן, ובכלל זה גם את סולל בונה.

שערים יציגים של מטבע חוץ

9.4.85

המטבע		שער	המטבע		שער
ארה"ב	דולר	1472.2	אוסטרליה	דולר	994.47
בריטניה	לירה	2103.6	דר"א	רנד	550.16
גרמניה מע'	מרק	564.60	בלגיה	10 פרנק	279.46
צרפת	פרנק	185.27	אוסטריה	10 שילינג	805.10
הולנד	גילדן	502.15	איטליה	1000 לירה	835.46
שוויץ	פרנק	688.81	יפן	100 ין	725.51
שוודיה	כתר	187.90	אירלנד	פאונד	1747.3
נורווגיה	כתר	187.74	ספרד	100 פזו	916.60
דנמרק	כתר	156.24	ירדן	דינר	3845.4
פינלנד	מרק	263.03	לבנון	לירה	84.130
קנדה	דולר	1068.9	מצרים	לירה	860.50

שערי מטבע־חוץ 19.11.85 בנק לאומי

המטבע	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	מזומנים קניה	מזומנים מכירה
1 דולר ארה"ב	1461.8798	1480.1202	1437.90	1502.61
1 לישט"ש	2089.0262	2115.0918	2049.62	2141.86
1 מארק גרמני	561.1823	568.1843	551.98	576.82
1 פרנק צרפתי	183.9537	186.2489	178.22	189.08
1 גילדן הולנדי	498.6798	504.9020	490.50	512.57
1 פרנק שוויצרי	684.2405	692.7780	673.02	703.30
1 כתר שוודי	186.6428	188.9716	183.58	191.84
1 כתר נורווגי	186.4643	188.7908	183.41	191.66
1 כתר דני	155.1478	157.0836	152.60	159.47
1 מרק פיני	261.0966	264.3544	256.81	268.37
1 דולר קנדי	1061.6411	1074.8876	1044.23	1091.22
1 דולר אוסטרלי	986.7689	999.0811	947.46	1042.21
1 ראנד דרא"פ	546.7430	553.5650	478.24	526.06
10 פרנק בלגיים	276.5569	280.0076	272.02	284.26
10 שילינג אוסטרי	797.5340	807.4851	784.45	819.75
1000 לירטה איט'	829.6707	840.0228	811.98	857.05
1000 ינים יפן	720.6703	729.6624	708.85	740.74
1 דינר ירדני	— —	— —	3795.47	4030.25
1 לירה מצרית	— —	— —	811.89	861.50

שערי מטבע חוץ בינבנקאיים

אתמול 19.11.1985 באירופה

מסירה מיידית (ספוט)

ל"י שטרלינג	$ ארצות הברית	1.4290/1.4300
ל"י 1$ ארה"ב	מרקים גרמניים	2.6070/2.6080
"	פלורינים הולנדיים	2.9300/2.9320
"	פרנקים שווייצריים	2.1360/2.1370
"	פרנקים בלגיים	52.67/52.69
"	פרנקים צרפתיים	7.9430/7.9460
"	לירטות איטלקיות	1761.50/1762.00
"	ינים יפאניים	202.65/202.80
ליס.ד.ר.	$ ארצות הברית	1.0788/1.0794

שער הזהב $ 324.10 ארה"ב אונקיה לונדון פיקסינג

מסירה מאוחרת (פורוורד)

	$/ל"ש	$/פ"ש	$/מ"ג
1 ח'	1.4252/1.4263	2.1265/2.1280	2.5988/2.6003
3 ח'	1.4173/1.4186	2.1143/2.1158	2.5846/2.5861
6 ח'	1.4070/1.4085	2.0955/2.0975	2.5651/2.5671

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

שערי המניות 19.11.85

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

אמריקה ב	13350		6.6	650	4.6	16.6
ישראלית 0.1	1410		199.3			−229.9
ישראלית א 0.5	600		199.9			179.7
[illegible]	34000		37.6	1200	3.4	37.6
בנק בצלאל 1.0			---	הפסקה	מסחר	---
בנק בצלאל 5.0			---	הפסקה	מסחר	---
בנק בצלאל אופ			---	הפסקה	מסחר	---
ירושלים א 1.0			---	הפסקה	מסחר	---
ירושלים 5.0			---	הפסקה	מסחר	---
ירושלים ב			---	הפסקה	מסחר	---
[illegible] 05	2215		1164.4	−63	2.8	−1161.4
[illegible] 0.5	1879		1553.5	−69	3.5	−2245

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה

[illegible] 100.0	71330		205.1	+10		+65.9
[illegible] ב 100.0	73000		.3			.1
[illegible] א	416000		.2			.1
אגוד 0.1	53170		82.4	+270	+0.5	+163.1
דיסקונט ב	91601		1			.6
דיסקונט א	91320		43	+500	+0.6	+225.5
[illegible] ב	10607		63.5	+107	+1	+94.4
[illegible]	29770		251.2	+470	+1.6	+1228
[illegible]	29600		9.4	+100	+1	+74.2
[illegible]	13470		2.5	+150	+1.1	+164.9
[illegible]	90000		.1			−1
[illegible]	48900		646.7	+680	+1.4	+1812.7
[illegible]	46800		72.4	+540	+1.1	+1264
[illegible] א 1.0	126000		6.5	+2500	+2	+42.7
[illegible]	121500		.7			.1
[illegible]	96000		3.7			−3.7
[illegible]	6000		15.1	+78	+1.1	+132.1
[illegible]	31155		1016	+130	+1.1	+1758.5
[illegible]	41960		15			−40.8
[illegible] 11	11600		25.6	−210	−1.8	−27.4
[illegible] 1.0	42850		2.1			+9.7
[illegible] 5.0	21650		.1	+50	+0.2	+9.7

בנקים למשכנתאות

[illegible] 0.1	6746		38.5	−80	−1.2	−27.3
[illegible] ב	3225		91.6	−50	−1.5	−47.5
[illegible] ב	3225		31	+25	+0.8	+31
[illegible]	2720	קב				
[illegible] 1	2350		39	+4	+0.2	+153
[illegible] 5.0	3210		31.3	+10	+0.3	+42
[illegible]	665		199.4	−32	−4.6	−610.7
[illegible]	1700		82.6			−20.8
[illegible] 0.1	3250	קב				
[illegible]	11500		7.5			−57.6
[illegible]	10100	תב	69	−700	−6.5	−65.5
[illegible] 1	6150		51.5	+150	+2.5	+51.4
[illegible] 2	3131		96.4			−70.9
[illegible] 1.0	578		30.6			−11
[illegible] 5.0	330		2.1			−2
[illegible] 1.0	1170		21.2	−30	−2.5	−68.2

מוסדות מימון

[illegible]	219		641.3			−970.1
[illegible] א	11000		2	+1000	+3.3	+2
[illegible] ב	155500	קב				
[illegible] א ב	2995		93.5	−100	−3.2	−62.5
[illegible]	59400	קב				
[illegible]	355000		.5			.5
[illegible]	188715	קב				
[illegible]	190415		1.1	+4000	+2.2	+4.4
[illegible] ד	209268	קב				
[illegible]	61060	קב				+7.9
[illegible] 5.0	511		666.1	−28	−5	−1218.9
[illegible]	170700	קב				.9
[illegible] 0.1	2780		89.7	+80	+3	+187.3
[illegible] 0.5	1410	תב	40.1	−80	−5.4	−100.1
[illegible]	10100	קב				

ביטוח

אריה 1.0			---	הפסקה	מסחר	---
אריה אופ ב			---	הפסקה	מסחר	---
אריה 1			---	הפסקה	מסחר	---
[illegible] 0.1	2349	תב	273	−261	−10	−325
[illegible] א 0.5	1313	קב	201.2	−146	−10	−659.2
[illegible] 0.1	1020		5	−25	−2.4	−30
[illegible] 0.5	460	קב				−98.7
[illegible] 1.0	916	קב	240.6	−102	−10	−270.6
[illegible] 5.0	410	קב	415.2	−24	−5.5	−1585.4
[illegible]	1822		1926	−60	−3.2	−2618.8
[illegible] 0.1	4580		80	+20	+0.4	+38.6
[illegible] 0.5	1769		348.7	−1	−0.1	−66.6
[illegible] 1.0	3620		.1			
[illegible] 5.0	1360		77	+61	+4.7	+51.8
[illegible] 0.1			---	הפסקה	מסחר	---
[illegible] 0.5			---	הפסקה	מסחר	---
[illegible] 1.0	14470		1.4	+20	+0.1	+1.3
[illegible] 5.0	5430		18.7	+80	[illegible]	+328
[illegible] 1.0	5590		[illegible]			
[illegible] 0.1	3410		84.6	−10	−0.3	−54.6
[illegible]	1235			−65	−5	−413.2
[illegible] 1.0	5706	תב	13.4	+271	+5	+17.9
[illegible] 5.0	1380	קב		−70	−4.8	−50

מסחר

[illegible] 1 ש	3240	קב				
[illegible] 5 ש	1000		100	−30	−2.9	−75.5
[illegible] אופ 1	536		106.6	+5	+0.9	+55.9
[illegible] 1.0	3350		30			+30
[illegible] אופ 1	3150		30			+29.9
[illegible] 1.0			---	הפסקה	מסחר	---
[illegible] 5.0			---	הפסקה	מסחר	---
[illegible]	1030		310.6	−10	−1	−310.6
[illegible] 1.0	2350		53.7	+90	+4	+63.7
[illegible] 0.1	26500					
[illegible] 0.5	5000	קב				−10
[illegible] א 2.0	4018		40.1			−15.5
[illegible] ב 10.0	2100		267	−90	−4.1	−547.3

שירותים

[illegible]	3230		1115	−20	−0.6	−635.1
[illegible] 1.0	2145	קב		−80	−3.6	−17.3
[illegible] 5.0	755	קב		+25	+3.4	+40
[illegible] 0.1	9215		207.5			−46.9
[illegible] 0.5	4110		15.8	+40	+1	+198.2
[illegible] 0.1	627	קב	60	−73	−8.1	−180.5
[illegible] 1.0	217		990.9			+814.9
[illegible] 0.1			---	הפסקה	מסחר	---
[illegible] 0.1	2240	קב	83.4	+140	+6.7	+31.6
[illegible] 0.5	660		.47	+30	+4.8	+19.3
[illegible] אופ	302		270	+2	+0.7	+70
[illegible] 0.1	883	קב		−46	−5	−228.7
[illegible] 0.5	355	תב	340	−39	−9.9	−497.3

מלונות ושירותי תיירות

[illegible] 1.0			---	הפסקה	מסחר	---
[illegible] אופ 1			---	הפסקה	מסחר	---
[illegible] 1.0	11900		13.1	−400	−3.3	−25.1
[illegible] 5.0	4235		16.8			+4.6
[illegible] 1.0	3100	תב	159	−200	−6.1	−183.8
[illegible] 5.0	2000		35	−23	−1.1	−35
[illegible] 1.0			---	הפסקה	מסחר	---
[illegible] 1	1235		26.2	−5	−0.3	−33.3
[illegible]	1170		102.1	−10	−0.6	−77
[illegible] 1	450		352.6			+27.5

מחשבים ושירותי מחשבים

[illegible] 1.0	1197		76.2			−76.2
[illegible] 1.0	5950		33.9	−50	−0.8	−41.6
[illegible] 1.0	2220		25			−19.7
[illegible] אופ א	1925		3.2	−20	−1	−3.2
[illegible] 1.0	2065		23.5	−110	−5	−23.5
[illegible] 1.0	4650		11	−59	−1.2	−20.9
[illegible] 5.0	2420		.2	+20	+0.8	+10.1
[illegible] 1.0	2120		3	−20	−0.9	−3
[illegible] 1	3511	קב				
[illegible] 5	1700		30.8			−30.8
[illegible] 1.0	1140		153.9	−60	−5	−153.1
[illegible] אופ	12000	קב				

נדל"ן, בינוי ופיתוח

[illegible]	691	קב		+33	+5	+367
[illegible]	350		120	−16	−4.4	−120
[illegible] 1.0	517		621.7	+20	+4	+402.9
[illegible] 5.0	777		1693.4	+8	+4	+1867.4
[illegible] 1.0	1500		267	−40	−2.6	−373.4
[illegible] 1.0	810		1148.2	−20	−2.4	−524.8
[illegible] אופ 1	791		175.1	−9	−1.1	−196.4
[illegible] 1.0	1241		.8	+7	+0.6	+150
[illegible] 5.0	950		50	+25	+2.7	+74.7
[illegible] 1.0	820	קב		−20	−2.4	−45
[illegible] אופ 1	642		155.8			+51.1
[illegible] 0.1	25000		40.6	600	−2.3	−134.6
[illegible] 1.0	16600		108.9	−600	−3.5	−211.3
[illegible]	695		.1	17	−2.4	−50
[illegible] 0.1	6255		3.8	+55	+1.4	+9.2
[illegible] 0.5	4100		5.7	40	−0.7	−21.1
[illegible] 1.0	2540		10.1			.2
[illegible] 1.0	1311	קב				
[illegible] 5.0	660	תב	550	+60	+10	+550
[illegible] אופ 1	547	קב				
[illegible] 1.0	2960	תב	98.5	+160	+5.7	+203.5
[illegible] 1.0	104	תב	347.9	+18	+6.3	+340.9
[illegible] 5.0	1985					
[illegible] אופ 1	130		196.5	+11	+9.2	+196.5
[illegible] 0.1	2790		.1			
[illegible] 0.5	1555		30	−80	−4.9	−67.9
[illegible] 0.1			---	הפסקה	מסחר	---
[illegible] 0.5			---	הפסקה	מסחר	---
[illegible]	3120		604.5			212.5
[illegible] 0.1	4500		289	150	3.2	−688.4

(המשך)

[illegible] 0.5	3080		10			+29.9
[illegible] ב	19925		53.5			−27.7
[illegible] 0.1	1360	תב	211.2	140	−9.3	−975.9
[illegible] 1.0	4700		50.2	118	−2.5	−50.1
[illegible] 10.0	5300		28.4			−6.7
[illegible] 1.0	3432		1	100	−2.8	−6
[illegible] 1	635		7870.4			+7761.7
[illegible] 1.0	1606		1			+99.8
[illegible] 5.0	870		1.1			−1
[illegible] 1.0	1012		259.1			+32.5
[illegible] 1.0			---	הפסקה	מסחר	---
[illegible] אופ			---	הפסקה	מסחר	---
[illegible]	1246		11			−22.4
[illegible] 5.0	382	תב	1007.9	−47	−10.1	−1159.5
[illegible] 5.0	321		907.7	−6	−1.8	−162.7
[illegible] 1.0	292		150.2	−10	−3.3	−20.2
[illegible] אופ 1	3137		.1			
[illegible] 1.0	2900		.2			.2
[illegible] 5.0	517		50			−44.6
[illegible] אופ 1	470		338	+51	+12.2	+98
[illegible] 1.0	526	קב	110	−59	−10.1	−223.4
[illegible] 5.0	260		250			−249.9
[illegible] אופ 1	151.4		50			−56.6
[illegible] 0.5	12153		8.5	−1		−5.6
[illegible]	2460		134.1	+60	+3.3	+415
[illegible] 1.0	5750	קב				
[illegible] 5.0	3516		2.5	−35	−1	−2.3
[illegible] א	3540	קב	283.7	+190	+5.7	+280.7
[illegible] 1.0	1700		177.1			−37.1
[illegible] 5.0	1071		158			−158
[illegible] אופ 1	741		208.6	+42	+6	+402.9
[illegible] 1	800		101.7	−1	−0.1	−71.5
[illegible] 0.1	941		60	−30	−3.1	−60
[illegible] 0.5	414		430.1	+4	+1	+65.1
[illegible] 1.0			---	הפסקה	מסחר	---
[illegible] 5.0			---	הפסקה	מסחר	---
[illegible] 1.0	1250		149.9	+22	+1.8	+199.1
[illegible] 5.0	954		35.9			−35.9
[illegible]	2100		143.2			+43.1
[illegible]	2104		66.8	+20	+1	+60.2
[illegible] 1	2079		.1	−20	−1	.4

חקלאות

[illegible] 0.1	2210		43.5	+90	+4.3	+373.7
[illegible] 0.5	840		240.1			−0.9
[illegible] 0.1	8690		321.9	−150	−1.7	−517.7
[illegible] 1.0	1321		449			−111
[illegible] 0.5	3100		23			−6.9
[illegible] 5.0	6869		97.4			−44.3

מזון וטבק

אסאם	1042	קב		+11	+1.1	+15
אסאם אופ 1	6162	קב		−260	−4.1	−4.3
[illegible] 1.0			---	הפסקה	מסחר	---
[illegible] 1.0	2910					
[illegible] 5.0	590		25.6	−10	−1.7	−25.6
[illegible] אופ 1	475		100			+200.3
[illegible] ב	2490	תב	323.1	−200	−7.4	−442.5
[illegible] ב	2511	תב	727.1	−279	−10	−659.8
[illegible] 1.0	900		149.6	−30	−3.2	−345
[illegible] 5.0	390		150	−10	−2.5	−250
[illegible] 1.0	5040		1153.4	−230	−4.4	−966.3
[illegible] 5.0	2540		700	−60	−2.3	−542.1
[illegible] 1.0	6300	קב				
[illegible] 5.0	4000		28.5	−50	−1.2	−28.5
[illegible] 1.0	950		637.8	−10	−1.1	−499.3
[illegible] א 5.0	560		221.5			+256.8
[illegible] 1.0	12495		3.7	+595	+5	+8.4
[illegible] 5.0	6700	תב	16	+540	+8.8	+16
[illegible] 1.0	4044		22.6			−25.1
עלית	10050		117.3	−450	−4.3	−116.4
[illegible] ב 0.5	16000		3.1			−3
[illegible] 1	2001		30.8	+1	+0.1	+24.3
[illegible] א	3942	קב		−208	−5	−585.8

טכסטיל והלבשה

[illegible] 1 ש	630		145	−30	−4.6	−589.1
[illegible] אופ א	2132		.9			.9
[illegible] 1.0	976		160	+46	+5	+154.5
[illegible] אופ 1	2030	קב				−20
[illegible] 1.0	1070	תב	77	−70	−6.1	−215
[illegible] 5.0	700		[illegible]			[illegible]
[illegible]			[illegible]			
[illegible] אופ 1			[illegible]			
[illegible] ש	3830		10	−70	−1.8	−11.3
[illegible] ב 1.0			---	הפסקה	מסחר	---
[illegible] ג 0.1			---	הפסקה	מסחר	---
[illegible] 1.0	3010		275.5	−50	−1.6	−275.5
[illegible] א 3.0	2260		78.5	−30	−1.3	−158.4
[illegible] 1			---	הפסקה	מסחר	---
[illegible] 5			---	הפסקה	מסחר	---
[illegible] אופ			---	הפסקה	מסחר	---
[illegible] 1.0	1160		176	−20	−1.5	−86.6
[illegible] 5.0	958	תב	619.8	−107	−10.1	−1149.3
[illegible] 1.0	2310		291.3	−90	−3.8	−271.3
[illegible] 1.0	2470	קב		−130	−5	−313.8
[illegible] 5.0	1550	תב	197.4	+100	+6.9	+204.6
[illegible] 1.0			---	הפסקה	מסחר	---
[illegible] אופ 1			---	הפסקה	מסחר	---
[illegible] 1.0	1560					+99.4
[illegible] 0.1	1238	תב	44.7	−138	−10	−55.7
[illegible] 0.4	375		388.5	−7	−1.8	−356.5
[illegible] 1.0	429	תב	1738.6	−31	−6.7	−889.3
[illegible]	848		190	−26	−3	−497.1
[illegible] אופ 1	1830		100			
[illegible] 0.1	30400	קב		−1600	−5	−24.4
[illegible] 0.5	4900		66	−100	−2	−210
[illegible] 1.0	7950		25.5	−150	−1.9	−54.9
[illegible] 5.0	2570		94.4	−30	−1.2	−64.4
[illegible] 1 ש'			---	הפסקה	מסחר	---
פולגת א 0.1	6800		426	−40	−0.6	−218.4
פולגת ב 0.4	3660		627.7	−30	−0.8	−362.2
פוליגון א 0.5	2500		22.8	−20	−0.8	−3.2
[illegible]	769	תב	137	+40	+5.5	+105.5
[illegible] 1.0	8870		10.9	+420	+5	+10.8
[illegible] 1.0	4165		547.6			−58.4

מתכת ומוצריה

[illegible] 5.0			---	הפסקה	מסחר	---
[illegible] אופ 1			---	הפסקה	מסחר	---
[illegible] 0.1	11850		259.7	−150	−1.3	−284.3
[illegible] 0.5	9570		40.1			+59.9
[illegible] ב	9450		15.7	+450	+5	+17.6
[illegible] 1.0			---	הפסקה	מסחר	---
[illegible] 5.0			---	הפסקה	מסחר	---
[illegible] 1.0	595		904			−848
[illegible] 5.0	420		308	−10	−2.3	−315.8
[illegible] 1.0			---	הפסקה	מסחר	---
[illegible] אופ א			---	הפסקה	מסחר	---
[illegible] 1.0	1849		10.5	−1	−0.1	.3
[illegible] אופ 1	1429	תב	136	+179	+14.3	+320
[illegible] 1.0	1796	קב		−94	−5	−534.7
[illegible] 5.0	430	תב	1965.1	−39	−8.3	−1931.2
[illegible] אופ	640	תב	483.2	−95	−12.9	−641.3
[illegible] 1.0			---	הפסקה	מסחר	---
[illegible] 5.0			---	הפסקה	מסחר	---
[illegible] 0.1	6300		5	−200	−3.1	−20.1
[illegible] 0.5	2100		123.3	+50	+2.4	+73.2
[illegible] 1.0	1266		125	+58	+4.8	+86.6
[illegible] 1.0	3930		25.8	+45	+1.2	+24.2
[illegible] 1.0	5390		92.6	−10	−0.2	−92.6
[illegible] 5.0	2816		40.8	−40	−1.4	−172.7
[illegible] 1.0	2230		13	+4	+0.2	+13
[illegible] 5.0	990		303	+26	+2.7	+192.3
[illegible] 5.0	1430		17	−20	−1.4	−17
[illegible] 1.0	970		329.4	−30	−3	−309.4
[illegible] 5.0	900		363	−10	−2	−381.1

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

אלביט 3.0	350000		20.8	−15000	−4.1	−35.7
אלקו 0.1	3410		56.3			−5.1
אלקו ב 0.25	1900		140.2	−30	−1.6	−290.1
אלקו ג 0.25	1900		35.6	−16	−0.8	−35.9
אלקטרה 0.1	9150		1.5	−50	−0.5	−1.5
אלקטרה א 0.5	4960		2			−2
אלרון 3.0	365000		13.3	−9000	−2.4	−19.1
[illegible] 1.0	27900		16.4	−300	−1.1	−19.5
[illegible] אופ 1	27600		8.2	−400	−1.4	−8.1
כלל תעש אלק'	2330		1561.2	+10	+0.4	+1201.5
[illegible] 1.0	1720		238.4	−23	−1.3	−1736.1
[illegible] 5.0	1150		493.4	−30	−2.5	−589.2
[illegible] 1.0	1580		240.6	−14	−0.9	−160.7
[illegible] 5.0	770		697.7			−910.2
[illegible] 1.0	4735		61.1	+9	+0.2	+40.9
[illegible] 5.0	2080		179.3	+46	+2.3	+425.5
[illegible] 1	2664		177.2	−141	−5	−229.5
[illegible] 5	1320		170.2	−29	−2	−170.2
ת.א.ת. 1.0	2960		116.7	+40	+1.4	+49.5
ת.א.ת. 5.0	820		695.2			+430.8
ת.א.ת. אופ 1	5800		9.6	+50	+0.9	+8.5
[illegible]	3240		79.1	−127	−3.8	−89.1

מוצרי בניה

[illegible] 1	1665		482.1			+717.9
[illegible] 5.0	3462		47.7			+80.8
[illegible] 1.0	7800	קב				1.2

(המשך)

[illegible] 5.0	6100	קב				
[illegible] 1.0	6050					
[illegible] 5.0	4410		.1			.1
[illegible] 1.0	1715	קב		90	5	21.5
[illegible] 5.0	570		500	+10	+1.8	+167.3
[illegible] אופ 1	400		376.1			50
[illegible] 1.0	751		266.1			+46.3
[illegible] 5.0	374		134	+2	+0.5	+21.9
[illegible] 1.0	7300		1.6			+1.6
[illegible] 5.0	1191	קב	90.5	132	10	75.4
[illegible] 1.0	720	קב		435	+5.1	+190
[illegible] 5.0	395		100	−3	−4.8	10
[illegible]	1270		25	−60	−4.5	−25
[illegible] 1	13400	קב	6.5	−3486	−20.6	−15.6
[illegible] 5	8112	קב	12.1	−901	10	12.1

כימיה, גומי ופלסטיק

[illegible] 5.0	11710		171	−605	−4.9	369.2
[illegible] ב	760	קב	326.4	−85	10.1	376.5
[illegible] 1.0	3190		40	+30	+1	+67
[illegible] 5.0	1660		.9			.9
[illegible] 1.0	3140		24.9	+69	+2.3	+24.9
[illegible] 0.1	8655	קב	31	−908	−9.4	−71.7
[illegible] 0.5	3550		155			+1
[illegible] 10.0	1365		1551.2			−146.4
[illegible] ב	46000		27.7			+3.2
[illegible] 4	42500		4.4	−500	−1.2	−6.5
[illegible] 1.0	900		111.1			−71.3
[illegible] אופ 1	1522		12			−23.9
[illegible]	11100		758.2	−120	−1.1	−1209.5
[illegible] 10.0	266		8520.2	−14	−5	−11293
[illegible] 1.0	3180		25	+50	+1.6	+13.5
[illegible] 5.0	1380		32.1			−32.1
[illegible] אופ 1	1490		.1			
[illegible] 1.0	5669	קב		−300	−5	−58.1
[illegible] 1.0	6091		77	+71	+1.2	+57
[illegible] 5.0	3200		50			+27.5
[illegible] 1.0	4473	קב		+213	+5	+24.9
[illegible] אופ 1	4240		6.4	+200	+5	+11.6
[illegible] 1.0	1590	קב	74.6	+85	+5.8	+156.7
[illegible] 5.0	740	קב	106.5	−71	−6.8	−126.5
[illegible] 5.0			---	הפסקה	מסחר	---
[illegible] 10.0	8600	קב	15.1	−947	−9.9	−101.3
[illegible] א 5.0	2779		183.5	−1		−290.1

עץ, נייר ודפוס

[illegible] 1.0	3571	קב		+170	+5	+35
[illegible] 5.0	1930	קב	40.1	−28	−1.4	−46.1
[illegible] 1.0	2075		170.5			+49
[illegible] אופ 1	1909		103.2	−10	−0.5	−82.8
[illegible] 1.0	3200		30.1			−50.8
[illegible] אופ 1	4905		27.8			−27.8
[illegible] 1	300		790			−764.7
[illegible] אופ	410		207	−10	−2.3	−238.8
[illegible] 0.5	13590	קב				−5.7
[illegible] 10.0	106000		33.5	−500	−0.5	−26.6
[illegible] 1.0	1145		50.1	−50	−4.2	−95.1
[illegible] 0.1	1930		18.3	+33	+1.7	+31.7
[illegible] 0.4	994		317.7			+237.7
[illegible] ב 0.2	9400		29.4			−7.4

תעשיות שונות

[illegible] 1.0	3120		20	−80	−2.5	−20
[illegible] 5.0	1540		81	−60	−3.8	−78.9
[illegible] 1.0	1840		47.9	−60	−3.2	−32.9
[illegible] 5.0	850		85.3			−15.3
[illegible] אופ א	706	בח	400	−9	−1.3	−23.7
[illegible]	7600		2	+50	+0.7	+2
[illegible] 1.0	3850		23	−70	−1.8	−54.1
[illegible] 1.0	2000		1			−1
[illegible] 1.0	5920		20.6	−200	−3.3	−15.6
[illegible] 5.0	2000		251.6	−50	−2.4	−294.8

השקעות בתעשיה

[illegible] ב 0.1	4085		825.1	−55	−1.3	−1401.1
[illegible] ש	3510000	תב	.3	90000	−10	.6
[illegible] 1.0	937		4480.5			+1397.7
[illegible]	407	קב	1844.9	−22	−5.1	−1637
[illegible] אופ	300		330.5	−21	−6.5	−244.7

חברות השקעה

[illegible] ש	3020		57.8	−120	−3.8	−57.8
[illegible] 2.0	2390		1646			+279.9
[illegible] 0.1	1092	קב		+52	+5	+4858.4
[illegible] 0.5	635	קב	1874	+83	+15	+3397.7
[illegible] ש	2651		70	−49	−1.8	−50.1
[illegible] ב	3750		1.2			+1.2
[illegible] ש	1508		791.8			−431.7
[illegible] ב	1600		.1			
[illegible]			---	הפסקה	מסחר	---
[illegible] 1.0	705		815.8			−463.2
[illegible] 5.0	548		.7			.7
[illegible] 1.0	1260	קב				−75
[illegible] 1.0	2127	תב	55.1	+115	+5.7	+15
[illegible] 5.0	756		[illegible]			
[illegible] 0.1	35895		[illegible]			
[illegible] ש 1.0	14815		9.5			−9.6
[illegible] א 0.5	6510			+112	+1.8	+46.5
[illegible] ש	2715		1357.4	−15	−0.6	−2200.2
[illegible]	3201		803.4	−66	−2	−792.8
[illegible] ש	3170		1467.4	−30	−0.9	−1017.4
[illegible] ש	7950		67			−3.2
[illegible]	8771	קב				
[illegible] 1.0	1472	תב	107	−80	−5.2	−183
[illegible] 5.0	445		1060.5			+164.1
[illegible] ש	5800		28.5			−78.4
[illegible] א 0.1	1305		524.2	+55	+4.4	+288.9
[illegible] 10.0	1590		544	−53	−3.2	−1281.6
[illegible] 50.0	938		256.7			−23.3
[illegible] 0.1	4307	בח	2.6	−44	−1	−4.1
[illegible] 0.1	1480		134	+28	+1.9	+56.2
[illegible] 0.1	5650		50	−300	−5	−88.7
[illegible] א 0.5	2540	תב	68	−260	−9.3	−68
[illegible] ב 0.1	1589		25.1	−16	−1	−3.6
[illegible] ב 0.5	670		155.3	−9	−1.3	−336.7
[illegible] ש	14250		195.8			
[illegible] א 0.1	4080	תב	175.3	−401	−9	−278.1
[illegible] 0.5	1980		486.1	−100	−4.8	−689.2
[illegible] ב 2.5	925		116.7	+25	+2.8	+150.7

מחקר ופיתוח

[illegible]	1845	תב	73.6	−190	−9.3	−171.3
[illegible] אופ 1	1780	קב				−4.3
[illegible]	271		1628.3			−994.3

חיפושי נפט

דלק חיפושים 1.0	2250		45.1	−97	−4.1	−34.1
דלק חיפושים 5.0	1200		35.3	−30	−2.4	−19.3
[illegible]	9000		83.2	−50	−0.6	−63.2
[illegible] 1.0	1711		20			−15.1
[illegible] 5.0	641		100			−150
[illegible] אופ 1	550		200	+25	+4.8	+200
[illegible] 5.0	970		395.2	−10	−1	−518.1
[illegible] 1.0	1579		3.7	−6	−0.4	−119.3
[illegible] 5.0	685		256.1			+390.7
[illegible] 1.0	1047		100	+49	+4.9	+140.2
[illegible] 5.0	357		481.1	−2	−0.6	−477.6
[illegible] אופ 1	247		239	+12	+5.1	+54
[illegible] ב 0.3	1780		131.2	+71	+4.2	+161.1
[illegible] 1.0	228		475			−487
[illegible] 5.0	163		400.1	+2	+1.2	+500
[illegible] אופ 2	413	קב				
נפטא ש	670000		.1			

נסחרות במסל"ח

[illegible] ב	212		1			

מחזורים (במיליוני דולר)

מניות חופשיות	1.9
בנקים בהסדר	0.7
אגרות חוב צמודות מדד	2.6
אגרות חוב צמודות דולר	0.7
מלווה קצר מועד	21.4
סה"כ מחזור	27.5

מדדים

	מדד יומי	שינוי ב־%
מדד מניות כללי	273.48	+0.23
כללי ללא בנקים	267.49	−1.36
מדד אג"ח כללי	238.77	+0.26

מקרא לבורסה

קוד	הסבר	קוד	הסבר
דג	שער רגיל	אק	אקס
סג	שער סגירה	תב	תנועה בלתי מוגבלת
קב	קונים בלבד	בח	ביצוע חלקי
מב	מוכרים בלבד	קף	קונים בלבד יום שני
שב	שער בלבד	קש	קונים בלבד יום שלישי
לנ	לא נסחר	מש	מוכ' בלבד יום שלישי
הפ	הפסקת מסחר	מק	מוכרים, קונים
		קמ	קונים, מוכרים

שערי אגרות החוב

4% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

3011	298000	— —
3012	299000	— —

3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

3601	28800	+184
3602	26478	+169
3603	24535	+137
3604	21988	+125
3605	20048	+189
3606	18883	+178
3607	17895	+171
3608	16930	+164
3609	16125	+250
3610	14530	+229
3611	14023	+224
3612	13603	+220
3613	12497	−23
3614	11973	−23
3615	11048	−21
3616	10101	−20
3617	9361	+62
3618	8870	+58
3619	8122	+55
3620	8009	— —
3621	7600	+1
3622	6845	+1
3623	6254	+22
3624	5884	+21
3625	5337	+7
3626	4928	+6
3627	4564	+6
3628	4195	+26
3629	3924	+24
3630	3704	+22
3631	3412	+4
3632	3212	+4
3633	3029	+4
3634	2749	−77
3635	2596	−74
3636	2497	−72
3637	2293	+30
3638	2132	+29
3639	1949	+27
3640	1610	−44
3641	1393	−38
3642	1245	−72
3643	1103	−63
3644	995.6	+29.8
3645	896.6	+27.1

4% מלווה פיתוח (הצמדה 90%)

3101	269600	+400
3102	260500	+500
3103	258501	+1001
3104	249100	— —
3105	238000	+1500
3106	233000	+5900
3107	236769	+5340
3108	219438	−516
3109	216853	+2184
3110	218003	+256
3111	211330	+2166
3112	206811	−1386
3113	211181	+2335
3114	203678	+1928
3115	199758	+618
3116	193120	−295
3117	201767	−307
3118	209836	+6319
3201	174093	+3902
3202	170686	+206
3203	171184	−582
3204	167483	−621
3205	163629	+196
3206	162461	−2584
3210	158267	−2684
3211	153304	+183
3212	150604	+180
3213	145818	−2953
3214	140053	−2990
3501	139745	+2655
3502	134320	−823
3503	120084	−737
3504	117334	−770
3505	118668	−769
3521	119075	−1940
3524	107084	−1908
3522	113276	−1788
3523	106782	−1759
3525	104333	+198
3526	104164	+199
3527	102014	+195
3528	99112	+193
3529	98807	+121
3530	96494	+118
3531	96104	+118
3532	93286	+114
3533	93134	+114
3534	87543	+107
3535	88286	+108
3539	83371	+91
3536	87814	+132
3537	87601	+131
3538	82450	+123
3540	82219	+113
3541	79391	+109
3542	82917	+124
3543	78725	+118
3544	79475	+319
3546	77557	+316
3547	77184	+316
3548	76998	+315
3550	73158	+304
3551	72543	+303
3545	76716	+94
3549	72357	+89
3552	66309	+81
3554	66125	+81
3555	66125	+81
3553	65885	+766
3571	56900	+708
3556	62967	+77
3558	62870	+76
3559	60565	+74
3560	57314	+70
3561	56968	+69
3557	64220	+315
3572	58116	+297
3573	57419	+257
3574	52910	+238
3577	52897	+241
3578	48739	+223
3575	52355	+115
3576	52040	+115
3579	47934	+107
3580	44706	−896
3581	40622	−834
3582	37382	−791
3583	36297	−746
3584	34878	+68
3585	32983	+64
3586	29849	+58
3588	29809	+59
3587	29764	−387
3591	27083	−360
3592	27017	−360
3593	26919	−360
3589	27209	+54
3594	25908	+52
3590	26940	+64
3595	25619	+62

5% מלווה פיתוח (ברירה כפולה)

2001	114814	+1549
2002	114124	+1549
2003	109216	+133
2004	109474	−982
2005	103738	+910
2006	103600	+935
2007	101476	+918
2008	99562	+799
2012	97368	+804
2015	94730	+804
2009	102797	+1182
2010	100400	+123
2011	98448	+121
2013	98410	+120
2014	95650	+118
2016	97012	+1174
2018	94358	+1176
2021	91110	+1169
2017	93845	+810
2019	93492	+829
2020	90751	+805
2022	84650	−1256
2023	85928	−357
2024	80828	+1409
2027	77866	+1383
2031	74331	+1360
2025	80649	−1708
2026	80066	−1714
2028	78675	+1196
2030	77306	+1180
2029	76434	+1406
2033	70242	+1358
2035	64403	+1277
2032	74642	+653
2034	70413	+630
2036	64539	+591
2037	62967	+863
2052	52858	+774
2038	60700	−654
2040	58305	−647
2051	55102	−627
2039	58435	+665
2041	55114	+643
2053	55455	+1670
2054	53533	+346
2056	50877	+56
2058	46624	+663
2060	44133	+49
2055	51426	+59
2057	48643	+410
2059	44597	+301
2061	32758	+50
2062	30083	+96
2063	28799	+94

חולים

16	102.5	— —
17	101.5	— —
18	103.3	−0.2
19	100.2	+0.2
20	100	— —
21	103.1	+0.1
22	100.6	+0.6
23	87.2	−0.8
24	86.8	— —
25	88	−0.5
26	90.9	−0.3
27	89.3	+1
28	86.6	+0.6
29	85.5	−1.2
30	93.7	+1.5
31	96.2	+2.8

רמון

7001	230.1	−0.8
7002	223	−0.8
7003	213.8	−0.2
7004	198.1	−0.2
7005	185.1	+0.3
7006	173.5	−0.7
7007	162.2	−0.6
7008	154	−0.6
7009	148.8	−0.6
7010	139.6	−0.5
7011	131.9	−0.5
7012	127.3	−0.5
7013	120.8	+1.3

גלבוע

6101	11643	47
6102	7196	32
6103	6451	+27
6104	5970	+24
6105	5652	+23
6106	5547	+37
6107	5338	+36
6108	3811	+1
6109	3636	+1
6110	3574	+1
6111	2979	+3
6112	2873	−12
6113	1975	+5
6151	760.9	+5.4
6152	729.1	+5.2
6153	627.6	−2.8
6154	616.4	−2.5
6155	399.3	−8.3
6156	326.1	+2.5
6157	242.2	+0.9
6158	230.1	+0.9
6159	193.7	+0.8
6160	183.7	+1.5
6161	177.6	+1.5
6162	160.7	+0.7
6163	150	+0.5
6164	144.3	+0.5
6165	136.6	+2.4
6166	127.8	+1.7
6167	125	+1.7
6168	123	+1.6
6169	115.9	+1.6
6170	107.4	+0.1

אדמון

2501	147.8	+0.5
2502	145.2	+0.5
2503	140.6	+0.6
2504	139.7	+1.1
2505	134.3	+1.1
2506	129.7	+0.3
2507	125.1	+0.3

אחרים

אלסנם	60.8	
תירדאן	44.1	−
דסק הש	177.5	−0.5
מד הנ	163.3	+2
כלל תג	464	
בלצפ ד	325	
בלצפ ב	390	
בלצפ "	420	
סול בונ	198.8	0.2
תיעוש	149	4

שערי קרנות הנאמנות

שם הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	3272.57	3224.12
אביקה	19896.65	19702.00
אביב	23652.48	23416.40
אגוד	1053.97	1033.28
אדיר	1117.06	1094.81
אדם	1111.31	1089.69
אופיר	1345.02	1318.32
אור	388.11	379.87
אורין	321.03	314.44
אייל	17185.64	16975.07
איתן	7942.64	7786.68
[illegible]	2729.11	2675.61
איילת	3331.25	3259.08
איריס	3620.83	3542.27
[illegible]	1001.42	988.08
אלון	7269.03	7116.40
אלמוג	2678.37	2665.65
ארז	457.51	451.98
אש	99.44	97.34
אשל	467.18	458.16
אתגר	991.33	981.61
בדולח	1265.25	1240.65
ברוש	4706.13	4613.71
ברק	4822.13	4721.09
ברקת	10926.13	10711.59
[illegible]	935.52	916.79
גבע	726.17	715.24
[illegible]	7239.36	7151.98
גיא	6595.39	6497.62
גיל	1653.58	1621.23
גלית	452.98	447.47
[illegible]	1231.61	1219.51
[illegible]	2955.47	2919.79
[illegible]	1050.59	1027.32
[illegible]	1107.23	1085.60
[illegible]	197.48	193.62
[illegible]	279.56	274.06
[illegible]	— —	— —
[illegible]	—	—
[illegible]	2767.77	2727.60
[illegible]	2960.06	2902.33
[illegible]	22158.99	21945.22
[illegible]	331.38	324.86
חבצלת	1926.36	1881.02
[illegible]	13871.83	13665.91
זיו	13226.11	13029.77
זמיר	2368.13	2338.87
זמורה	115.90	114.34
חלמיש	8468.84	8302.34
חושן	1025.80	1000.42
טל	2959.83	2918.59
יובל	3769.61	3753.60
יהלום	1084.78	1063.51
ישורון	24945.06	24624.21
ישרה	961.48	949.22
כוכב	3015.33	2979.29
[illegible]	109.83	109.35
כלנית	304.79	298.79
כספית	8859.67	8770.07
כרמל	102.06	100.82
כתר	757.65	742.57
להב	2721.74	2668.79
למשקיע	81352.20	79735.90
[illegible]	6686.95	6556.00
לקט	1310.83	1284.04
לשם	10977.07	10761.54
מאור	30296.90	29996.10
מבחר	825.98	809.52
מבטח	2379.30	2357.10
מגד	181.81	179.16
מגן	2097.40	2078.70
מגל	1029.78	1018.10
מור	— —	— —
מורן	508.61	504.04
[illegible]	20668.62	20048.42
[illegible]	665.46	652.57
מנוף	2197.50	2155.00
מעיין	613.34	601.61
[illegible]	11358.85	11142.13
מרגלית	750.25	735.43
מרום	816.69	808.96
[illegible]	17789.92	17525.92
[illegible]	6350.71	6226.14
[illegible]	277.22	271.66
[illegible]	2589.29	2551.40
סביון	283.05	277.48
סגולה	108.06	105.91
סלע	11287.01	11065.70
סנונית	3337.36	3296.19
ספיר	3658.31	3600.30
[illegible]	8141.33	8100.83
[illegible]	6657.19	6585.24
עידית	19649.05	19252.95
עידן	4756.31	4689.46
ענבר	1119.30	1093.26
ענת	1884.61	1867.36
עפרוני	931.18	918.64
[illegible]	302.07	297.15
[illegible]	1000.42	988.15
צבר	1011.64	998.95
צופית	1099.24	1085.66
[illegible]	724.60	708.45
[illegible]	5031.41	4960.36
[illegible]	1311.90	1285.91
קלע	1332.46	1325.50
קרנית	15234.46	15100.53
רקפת	305.01	297.05
[illegible]	3956.85	3927.23
[illegible]	1280.76	1241.15
[illegible]	11917.90	11668.05
[illegible]	24252.61	23782.29
[illegible]	58540.68	57384.28
[illegible]	399.53	393.98
[illegible]	12255.89	11957.85
שקד	618.61	606.35
תאנה	1418.05	1404.05
תבור	657.48	647.61
תדהר	4271.44	4250.18
תירוש	358.12	353.91
תמר	969.83	951.01
תפוח	976.87	969.19
תרשיש	1167.90	1145.03
תשרי	330.80	329.22

מכתבים למערכת הארץ

חוש הריח של ח"כ אליהו שפייזר

על פי ריווחים בעיתונות, בדיון בוועדת הכלכלה של הכנסת על קשייהם של מפעלי הרכבים "הארגז" ו"מרכבים", אמר יו"ר הוועדה ח"כ אליהו שפייזר, בין השאר, כי "ריח של טובות הנאה עולה מעסקות היבוא של האוטובוסים". וכי "מסיירים בעולם, כתפקים אוטובוסים ומבלים על חשבון המדינה בשעה שבארץ מייצרים אוטובוסים במחיר זול ב־25,000—30,000 דולר לעומת אוטובוס כיובא".

עם כל הכבוד לחבר הכנסת הנכבד, הכואב את כאבם של המפעלים הישראליים הסובלים כיום ממשבר תעסוקה, לא ייתכן שבניסיון לפתור בעיה אמתית ישתמש בתיאורים דמיוניים ומכפישים, המציגים את ראשי הקואופרטיבים לתחבורה כמחפשי נסיעות, הבלים על חשבון הציבור. זוהי עלילה והוצאת־דיבה ללא ביסוס.

עובדה היא, כי בארץ אין בונים אוטובוסים, אלא מרכבים בלבד. גם כדי לייבא שילדות לבנייה בארץ יש לערוך סיורים במפעלי הייצור, לבחון את המוצרים ולהתאימם לתקן הישראלי. הנסיעות לבערכות, אם נערכות, הן נסיעות עבודה חיוניות, כחלק בתהליך הרכישה, ואינן קשורות ליבוא אוטובוסים מוגמרים, כפי שמציג זאת שפייזר.

גדעון מלמוד
דובר אגד
תל־אביב

היענות לקריאתו של זבגנייב קרוליקובסקי

קראתי את מכתבו של זבגנייב קרוליקובסקי מטצ'צ'ינק, פולין, ונעצבתי. זקן חכם, לא יהודי שלדבריו "לדברי "יד ושם" אשתו המנוחה הצילה יהודים בפולין בזמן השואה, כותב ומבקש מיהודי מדינת ישראל, שרבים מהם עברו את מוראות השואה, יעזרו לו לבוא לארץ כדי לראותה ולנטוע עץ בשדרת חסידי אומות העולם. לדבריו הוא פנסיונר ואינו יכול לממן את הנסיעה והשהייה.

איני מבין מדוע לא תוקם קרן על־ידי "יד ושם" ועל־ידי מוסדות ציבוריים, שתוקדש לעזרה לאנשים מסוגו של מר קרוליקובסקי ורעייתו, שאין באפשרותם לבוא בכוחות עצמם. אם הזמנים קשים ואין תקציב, אדרבא יופרש סכום כל שהוא מתקציבי הטקסים והאורות של הכיבודים, הבאים על חשבון האומה, והמכלולות הרבות של בניינים וכנוסים, שנוסעים לארצות אירופה ללמוד על השואה.

אלחנן ממיש
בית־ינאי

* * *

בתגובה לקריאה "היכן כל האנשים שהצילה אשתי" ("הארץ" 8.11.85) שלחתי למר קרוליקובסקי בטצ'צ'ינק, פולין, מכתב ובו כלולה הזמנה להתארח במלון נוה־שושנה בירושלים חינם אין כסף.

שושנה קליינר
ירושלים

* * *

שלחתי המחאה על סך 15,000 שקל למכון "יד ושם", כדי לסייע למר קרוליקובסקי להגיע ארצה ולנטוע עץ לזכר אשתו, חסידת אומות העולם.

פרופ' ז. תדמור
חיפה

למי, למי יש יותר כבוד?

הזדעזעתי לקרוא ב"הארץ" מ־13.11.85 את הכותרת "הצעה להעלות שכר ח"כ ל־2.8 מיליון שקל". וזאת לאחר שבערב הקודם הופיעו על מרקע הטלוויזיה פועלי־ייצור, שמשכורתם אינה מגיעה לשכר המינימום. הם אינם פונים לביטוח הלאומי כדי לבקש השלמת שכרם, כי הדבר למטה מכבודם.

מתי נזכה לשמוע את חברי הכנסת מצהירים, כי בשעה קשה זו למדינת ישראל, למטה מכבודם הוא לדרוש ולקבל העלאה חריגה של משכורתם הנוכחית, שאינה צנועה כלל?

ברכה אברמוב
רחובות

בני־הערובה של "מכבי"

הנהלת קופת חולים מכבי חוללה "מלחמת בתי־מרקחת" ומודיעה, שברצונה להקטין את עלות התרופות וע"י כך לשפר ולהוזיל את השירותים לחבר. אין ברצוני להיכנס לוויכוח על הפילוסופיה הכלכלית, המשמשת בסיס לצעדים האסטרטגיים והטקטיים של המלחמה הזאת. אולם ברור כבר עתה, שהניזוקים העיקריים והמידיים הם חברי קופת חולים מכבי.

האם מודעת הנהלת הקופה למציאות החדשה, שנוצרה ע"י פעולותיה האחרונות, הגורמות לסבל והטרדה רבים של החברים?

הפעולות האחרונות של הנהלת הקופה גרמו להרעה ניכרת של השירות, ייקור משמעותי של השירותים לחברים ושינוי יסודי באופי הקופה. כל זאת, כשאין לחברים אפשרות להתגונן, הם הפכו, למעשה, לבני־הערובה של הקופה.

"איגוד" י. מורית
סביון

סובלנות גם כלפי שרהל'ה שרון!

כמי שהיה חמש פעמים בערבי שירה עם שרהל'ה שרון, הריני להעיד על אולמות מלאים־קהל, אשר שר באהבה וברצון את שירי ארץ־ישראל בהנחייתה.

שרהל'ה שרון מיטיבה להפעיל את הקהל לשירה בצוותא, ומשבלת את תכניותיה בסיפורים מרגשים מביקורה אצל יהדות ברה"מ.

אכן סיגנונה אינו אהוב על רבים מאיתנו אך האם עליכך היא ראויה לדברי השמצה, הכפשה ומילות גנאי קיצוניות?

ניר אבל
אשדוד

הארץ ממליץ

תל אביב

צ'או פנטין (גורדון) — סיפור ידידות תמוהה, בין ספסר סמים עלוב ובין תורן־לילה בתחנת דלק, הנושא כאב נסתר. בסרטו של קלוד ברי, העשוי במסורת של "הסרט האפל". משחק מצויין של הקומיקאי הפופולארי קוללוש בתפקיד טראגי.

בירדי (פריז) — סיפור על ידידות, ועל בחור שחזר ממלחמת וייטנאם כשהוא סבור שהוא ציפור. סרט המחפש את שורשי השיגעון בתוך ה"נורמלי" בבימויו של אלאן פארקר ("אכספרס של חצות", "תהילה", "פינק פלויד — החומה"). משחק טוב של ניקולאס קייג' ומתיו מודין.

זרים (תמוז) — סרט אמריקאי מיוחד ומעניין של ג'ים ג'רמוש, שנעשה בתקציב דל, והעוסק בהמקנות של הקשרים האנושיים, וב"גלות" של אדם מעצמו. מסך שחור בין תמונה לתמונה גורם לקצב מיוחד, שקצת קשה להתרגל אליו.

אירית אירית (סינמה 2) — מהתלה קלילה על חילופי הזהויות בין עקרת־בית ישראלית מרובעת ועורכת־דין מתירנית. שתי האיריות מוצאות עצמן בשכונה, מעורבות האחת בחייה של האחרת. במאי נפתלי אלטר. השחקנים: ליאורה גרוסמן, אירית אלטר וחנן גולדבלט.

רומן שהתחיל במלחמה (צפון) — סיפור אהבה עדין, הממזג הומור ופאתוס על רקע חיים בברה"מ אחרי מלחמת העולם השנייה. בימוי יפה של פיוטר טודורובסקי ומשחק טוב של כל המשתתפים.

אמדיאוס (לב 2) — מחזהו של פיטר שאפר נעשה לסרט עשיר בתכנים חזותיים ובמוסיקה, על גאוניותו של מוצארט כפי שהיא נראית דרך עיני המלחין הבינוני סאליירי. עבודת בימוי יפה מאוד של מילוש פורמן, ומשחק מעולה של פ. מאריי אברהם בתפקיד סאליירי וטום הולס כמוצארט.

קולונל רדל (אורלי) — אנטומיה של קונפורמיות פוליטית, ערב מלחמת העולם הראשונה, ושל התמוטטות קונפורמיות זו. אישטוואן סאבו ("התמוטטות", "מפיסטו") ביים סרט זה, על־פי מחזה של אוסבורן בליהוק מצויין של שחקנים גרמניים.

שושנת קהיר הסגולה (שחף) — סרט חדש של וודי אלן, הפעם רק כבמאי ותסריטאי, המערב מציאות ודימיון, אגדה ועובדות. מעשה בדמות בסרט המתאהבת באחת הצופות. היא יוצאת מהמסך כדי לבלבל את היוצרות ולהוכיח שבקולנוע, לפחות, הכל אפשרי. עם מיה פארו — בת זוגו הנוכחית של אלן.

קאל (רב חן) — סרט אירי קטן ויפה, על צעיר קתולי (ג'ון לינץ') המנסה לחיות בעיר קטנה בצפון אירלנד. נקרע בין המאבק של המחתרת האירית ובין אהבתו לאלמנה צעירה, שברצח בעלה נטל חלק.

היימאט (לב 1) — הסידרה בת 16 השעות תוקרן 5 פעמים, ברצף של שלושה ימים רצופים.

ירושלים

קולונל רדל (בנייני האומה) — ראה אורלי ת"א

בירדי (אורגיל) — ראה פריס ת"א.

חיפה

שושנת קהיר הסגולה (שביט) ראה שחף ת"א

אמדיאוס (אורלי) — ראה לב 2 ת"א

אירית אירית (מוריה) — ראה סינמה 2 ת"א

תיאטרוני ישראל

הערב יום ד' 20.11
תיאטרון הבימה
נמר הברבורות: 20.30
דוביוון קרוזה: 20.30
התיאטרון הקאמרי
כולם רוצים לחיות —
בתיאטרון ירושלים: 20.30
צ'סב (באנגלית) בת' חיפה

מוזיאון תל־אביב
הקולנוע הצרפתי החדש
מבחר סרטים חדשים בהקרנות חד פעמיות
בשיתוף עם
המחלקה לתרבות שליד
שגרירות צרפת בישראל

היום, 20.11 ב־16.30 "חף מפשע" (תרגום לאנגלית) (סרטה האחרון של סימון סיניורה)
ב־19.30 "סרטיף" (ללא תרגום)
ב־21.30 "התדמית" (תרגום לאנגלית)
יום חמישי, 21.11 ב־19.30 "הסיפור שלנו" (תרגום לאנגלית)
ב־21.30 "נערה ונער" (תרגום לאנגלית ולעברית)
מוצ"ש, 23.11 ב־19.30 "אורח לא קרוא" (תרגום לאנגלית)
ב־21.30 "סהרורים" (תרגום לאנגלית ולעברית)

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

הננו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א־יפו בקשה למתן אישור להקלה לתוספת מהלך מדרגות לחלל איכסון בגג ברחוב דרזנר מס' 95—89 גוש 6628 חלקה 1 תיק בנין 089—2192.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ובניה ת"א־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. בססי
סגן ראש העירייה
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובניה ת"א־יפו

כוכב השומרון בע"מ (בכינוס נכסים)

כוכב השומרון (עמנואל) 1982 מניות בע"מ (בכינוס נכסים)

מכרז למכירת כלי רכב

ניתנת בזאת הודעה בדבר קבלת הצעות לרכישת כלי הרכב המפורטים להלן:

דגם	שנת יצור	מס' רישוי
1. פרטית, סובארו 1600	1983	21376—83
2. פרטית, סובארו 1600	1983	22717—53
3. פרטית, סובארו 1600	1983	21803—53
4. פרטית, סובארו 1600	1983	21367—53
5. פרטית, סובארו 1300	1982	35463—82
6. פרטית, פז'ו 504	1983	97354—83
7. מסחרית, פולקסוואגן (דבל קבינה)	1983	19375—83
8. ג'יפ	1982	67913—82
9. ג'יפ	1964	—
10. קלרק דגם 843	—	—

את כלי הרכב הנ"ל ניתן לראות במגרש הרכב בדרך חיפה 84, תל־אביב החל מיום 20.11.85 ועד יום 25.11.85 בין השעות 08.00—16.00.

טופס להצעות ניתן לקבל במקום.

את טופס ההצעה יש למסור במעטפה סגורה, בתיבת המכרזים הנמצאת במגרש בדרך חיפה 84 תל־אביב.

המועד האחרון להגשת ההצעות הוא 25.11.85 עד השעה 16.00.

עם ההצעה יש להפקיד המחאה בנקאית בגובה 10% מערך ההצעה לפקודת כוכב השומרון בע"מ (בכינוס נכסים).

החברה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

החברה שומרת על זכותה לנהל משא ומתן עם המציעים.

ד"ר יעקב נאמן, עו"ד
כונס נכסים ומנהל של
כוכב השומרון בע"מ (בכינוס)
כוכב השומרון (עמנואל) 1982 מניות בע"מ (בכינוס)

רדיו / גדעון לוי

השר גור ו"השר" שוסטאק

גור: ביטחון במקום בריאות

פעם, לפני הרבה עידנים, היה מעמד פרס בשפל בדעת הקהל (והרי?), יצחק רבין התמודד נגדו ואיים להתמודד נגדו חליפות (והרים?), ובמפלגת העבודה היו שציפו מהחיזיון הזה. במסדרונות דיברו על כך שהשניים חייבים לפנות את מקומם ולהניח, סוף־סוף, למפלגתם ממריבותיהם. ואז בהו בכלב הזה נקלעו תמיד שני הות, הפרוזדור הללו למבוי סתום, סיבות שונות כתנו. מאז ומתמיד, את ציבורות הקידום במפלגה הזו עד כי על דור שלם אחד פסוק דילגו בה. בני קרוב־החמישים כיום הם "צעירי" המפלגה זה עשרים שנה. עדיין צריך ליטרם מעט. בשדה יגיעו לצמרת כבר. לכן אולי הצטיירה תמיד השורה הבניה בהנהגת ה"עבודה" באור אפור כל כך. וזף מכל ברק, נקי מכל כאריזמה.

על רקע זה, היה השם מוטה גור אחד השמות היחידים שהוזכר בכל זאת, בשיחות הפרוזדור הללו, כמועמד אפשרי של הדור שלאחר פרס. אם ובאשר, אי־פעם. בני הארבעים וחמש כיום, ראו כבר בצעירי העבודה, בעידן שלפני הצלחות פרס, את גור כמועמדם המבטיח.

בליל שבת מתראיין גור אצל יצחק לבני ("בין שישי לשבת", רשת ב', 23.05). חלקה הגדול של השיחה הוקדש לניתוחיו המדיניים של שר הבריאות: פחות רופאים ובתי חולים וגרעון בתקציב ויותר פלשתינאים וירדן ואש"ף והגבולות ביטחון. ניכר בגור כי הוא מעדיף לעסוק באלו מאשר בסיעוד ובגריאטריה. קשה גם להשתחרר מן הרושם, כי כאשר הוא מדבר בענייני משרדו הוא עושה זאת מעט, כמי שכפאו שד או ביתר דיוק, כמי שכפרם כפאו. (בכל זאת, שמעתי אומרים כי גור הסתגל באחרונה לתפקידו וכי הוא אפילו "אוהב את התפקיד", כדברי בקי אחד).

כך או אחרת, ניתוחיו המדיניים רהוטים מאוד, סדורים מאוד. מבלי להתעלם ממעידות שלו בעבר (דבריו ערב ביקור סאדאת, עצותיו בראשית מלחמת לבנון), הוא נשמע מרשים ובוטח מאוד בחלקים המדיניים של השיחה. יש אצל גור גילוי־לב מעורר הערכה ויש אצלו פתיחות רבה לרעיונות חדשים, להתפתחויות מדיניות, לחשיבה לא שגרתית. לכן הוא מרבה, כך סיפר, להיוועץ עם פלשתינאים מהשטחים. לכן הוא גם מרבה להאזין לאחרים. תכונה לא נפוצה במקומותינו. למראיינו הוא אומר כי הוא שומע שינוי במוסיקה הבאה מירדן, כי הוא מאבחן תהליך של התגברות באש"ף, כי הוא רואה תהליכי שינוי בקרב הפלשתינאים. בינתיים הוא בונה הרבה על התגברות זרם מתון בקרב הפלשתינאים מחוץ לאש"ף, אך הוא לא יבחל במו"מ עם אש"ף אם זה יעבור תהליך של "זיקוק", כהגדרתו. על מוטה גור, כך מותר לנחש, יקל מאוד, יחסית למרבית עמיתיו, להשתחרר מנוסחאות מדיניות משומשות, אם ההתרחשויות המדיניות יחייבו זאת.

כששאלים אותו על ברה"מ הוא משיב. וגם זה נדיר למדי: "אין לי שמץ של מושג לגבי העולם הסובייטי". על מערכת היחסים שלו עם ראש הממשלה הוא אומר: "היו שם רק חמישה ימים של נתק, בתקופת הרכבת הממשלה".

רק שאלה אחת ניקרה במוחי לשמע הראיון — מדוע הוא כינה פעמיים לפחות, את קודמו בתפקיד שר הבריאות, שזה מכבר אינו שר, בתואר השר שוסטאק? סתם פליטת פה? משאלת לב?

שלום אריק, מה שלומך

צפיר—שרון: וידיאוארטיות אידקון

משה שחל מתראיין אצל דוד מרגלית ב"טור השבועי" (יום שישי, רשת ב', 19.05). שחל, אחד המוציאים והמביאים המרכזיים באירועי השבוע שעבר, פה ענה, שם התחמק, פה חשף ושם כיסה — שחל במיטבו. את התנהגותו של פרס הגדיר אצילות נפש, את הרב פרץ לא חדל מלשבח. אחר כך עיטור מוסיקלי ואל המרואיין הבא: אריאל שרון, כך אני מבין, לשם האיזון והסימטריה. "התקשורת סילפה כרגיל את דבריי", הוא אומר בפתח. "לא אמרתי ממשלה רופסת ולא אמרתי ממשלה רופפת, אמרתי מסופלת ועכשיו בכללכם הממשלה גוססת". הלו, זה רדיו? "אני מתנצל על הדברים שאמרתי", נאמר מיד אחר כך, "אני לוקח אותם חזרה, אבל אינני חוזר בי. מעולם, מעולם לא אמרתי, בדקו האחרונה, ממשלה מסופלת. אמרתי שלראש הממשלה נתקע קונהסף בלסת. הכל שקר האמן לי, אני מבין בשקרים". ערב טוב לטוביה צפיר, כמובן.

בשבוע שעבר הוא עשה זאת שוב. "שיר אחר, עם אחר" — צפיר חיקה בטלוויזיה שמונה דמויות לאומיות בוידיאוארטיות אידקון, בקטע שהפך למחרת שידורו לשיחת היום, בקטע שיהפוך עם הזמן, ללא ספק, לקלאסיקה של ממש. ב"טור השבועי" הוא משוחח על עבודתו ועל עצמו. יש לו, כך הוא מספר, מרוץ מרוץ להלקי רוח: פעם היו פונים אליו ברחוב ב"שלום יצחק רבין". היום הברכה הרווחת היא: "שלום אריק, מה נשמע". למרות זאת, הוא מאמין שחיקוי צריך להעביר מסר עמוק יותר מעצם ההנאה. המסר שלו, כך ניתן להתרשם, רחוק מהפופולריות של שרון. כשנשאל על מידת הזדהותו עם דמויותיו, ובהן אריאל שרון, הזכיר צפיר שחקנים יהודים המשחקים תפקידי נאצים בתיאטרון.

הכל החל בחיקוי של מנחם בגין ב"ניקוי ראש". השחקן המקורי שלה (טוביה צפיר נקרא להחליפו. כמו בסיפורים הקלאסיים, ההצלחה היתה כמובן מלאה. מאז הוא מרבה לחקות. קל לו במיוחד עם סיפורים מוזר אידיסים, שמנגנים שכמותו. את יוסף בורג הוא אוהב במיוחד. רק שרון לבדו לא אהב את חיקויו, רק רפאל איתן לבדו אסר עליו פעם לחקותו בנוכחותו. "הורדתי פקודה חזה, לא רוצה. אני חייב" מחקה צפיר.

צפיר נשמע כמי שאינו מצטנע יתר על המידה — הוא מודע היטב לכשרונותיו. מנגד, הוא נזהר מאוד שלא להפריז בערך עצמו. בשבוע האחרון שמע אינסוף קריאות התפעלות ברחוב, בטלפון, ברמזור, קרא בעיתון הצעה להעניק לו את פרס ישראל. שמע כי בכל בית כמעט דיברו בו. אפילו שידור חוזר בטלוויזיה היה, לבקשת הקהל. בכל זאת הוא אומר שלא תיאר לעצמו שכך יהיה בעקבות קטע אחד. כדאי אולי, לכן, שיצפה שוב בעצמו, במכשיר הוידיאו שיש ודאי בביתו, בקטע הבלתי נשכח הזה.

ילדים של החיים

דויד גרוסמן: תפקיד צנוע של רק מנחה

את שמעה שמעתי זה מכבר. ידידים שונים, בגילים מאוד שונים, סיפרו לי על התוכנית המופלאה. בלוח המשדרים כתוב: לצעירים, בכל הגילים. ילדים, כך שמעתי, מתפעלים ממנה במיוחד. "מי ישן" הוא שמה. שם הולם מאוד למועד שידורה (שבת, רשת ב', 8.05).

היה לתוכנית עוד נתון פתיחה אחד, מבטיח מאוד, לפחות מבחינתי — מגישה, דויד גרוסמן, נתפס בעיני כאחד מאנשי הרדיו היותר מחוננים, שתמיד נעים לשמעו.

כך, חדור ציפיות שהודאי תתגשמנה, השכמתי לי והישר אל מקלט הרדיו. איציק, בקע ממנו קול מנומנם, איציק, תעיר אותי כשתתחיל התוכנית. מי ישן, כפתור ופרח, חשבתי לעצמי, אני כבר ער. גרוסמן פתח את התוכנית בחרוזים חביבים מאוד על עצים: פעם שאלתי עץ, איך זה להיות עץ? אתה ודאי מתלוצץ...לא אכפת לך שאתה תקוע כל השבוע? אני לא תקוע, אני נטוע.

עתה כבר הייתי משוכנע. מעל לצלו של הספק האחרון, כי נכונה לי שעה קסומה. אלא שמיד אחר כך התחוור לי שגרוסמן הוא רק מנחה ותפקידו כאן צנוע, וכי עיקרה של התוכנית מורכב מתסכיתים. עדיין לא סוף העולם.

בשבת האחרונה שחזרו שם עם נתיבה בן יהודה שהמציאה בגיל חמש, כך סיפרה, את ה"ילד טוב ירושלים" שלנו. ואחר כך באו התסכיתונים: אזר והאלכסנדרה וזר למותיו של עיזור אחד, איזה ואבנר ומעללי גבורה, "שמונה בעקבות אחד" ומעללי גבורה, ו"אצלנו במשפחה", שם רצתה מאיה להיות מעצבת אופנה כשתהיה גדולה, למורת רוחם של כמה. הכל הוגש בטעם ובחן רבים. הכל שתוק היטב ובכל זאת חשתי, אם אני, בתוך התלך וגדל בי הרבה לבין מכשיר הרדיו. פעם אחת עוד נדלק בי ניצוץ של הזדהות כשדיברו ב"אצלנו במשפחה" על כך שצריך לגמור את הלחם מאתמול כי באפריקה יש אנשים שאין להם אפילו לחם מאתמול (ואצלנו בבית דובר תמיד, משום מה, על הודו דווקא), ומצאתי עצמי מהרהר כיצד עוברים הכבלים ההללו מדור לדור, מאם לאם. אבל הקשר בינו לבין "מי ישן" הלך, כאמור, והתנתק. לא יכולתי למצוא עניין של ממש בעלילות הגבורה או בלבטי ההתבגרות.

הבעיה היא כמובן כולה שלי. "מי ישן" (בעריכת דליה סיגן) היא ללא ספק תוכנית מצוינת לילדים, בכל הגילים. אני רק נאלצתי לקבוע במהלכה, בעצב ניכר: זקנתי.

כלכלנים כבני אדם

איפוא שעניין גדול אין לכותב השורות הללו בכלכלה, גם ברמתה הלאומית. עמודי הכלכלה בעיתון היו לי תמיד עמודים דליגים מאוד. חדשות המשק ברדיו היו את ללוחצת הכפתור.

אלא שלמרות כל האמור מצאתי עצמי באחרונה מאזין יותר ויותר ל"על מספרים ואנשים" (מדי יום, רשת ב', 17.30). לא רק מאזין אלא גם, רחמנא ליצלן, נהנה. "על מספרים ואנשים" עוסקת הרבה יותר באנשים מאשר במספרים. זה סוד קסמה לשכמתי. פעם מדברים שם בתקציבי התרבות של המדינה ופעם במפעל חדש לייצור נקניקיות־סויה, פעם על מצלי שמן ופעם על קווי אל־על, פעם על שכר המורים ופעם על דרכים לאטימת בתים (לאו דווקא של מתבלים) לחורף. הכל נושאים העשויים לעניין גם מי שאינם כלכלנים. כלכלה ללא־כלכלנים, כשם שיעור פופולרי אחד באוניברסיטה.

יש אנשים, לא מעטים, הנוטלים עיתון ליד וקופצים הישר אל עמודי הכלכלה. שם, בין המספרים המכלאות ולוחות המניות הם פק"מים התק"מים והמט"חים והאיגרות והאופציות למיניהן, הם מוצאים היטב את עצמם. רק חולי־אישים בודדים, כבותב השורות הללו, אינם מוצאים ידיהם ורגליהם לנוכח כל אלה. פעולה כלכלית בחשבון הפרטי, אם היא כבר מתבצעת, מסתיימת אצלי לעולם בפיאסקו נוראי. (יש למשל, כך לימדוני, איזה עניין עם פק"ם, שאתה מתקתק לך בכסף פוטס הוראה כלשהי, פשוטה למדי, ואחר כך הכסף חוזר אחרי שבוע לחשבונך בתוספת משמעותית של כמה שקלים ישנים. כל אימת שאני נוקט את הצעד הכלכלי הנועז הזה מתברר, כי שכחתי את ימי פרעון כרטיסי האשראי או את המחאה הדחויה הזה, האוברדרפט שנוצר מאפיל על כל רווח אפשרי. מאליו יובן

מרכיב לא פחות חשוב בקסמה של התוכנית הוא ההגשה. יושב לו צוות עיתונאים כלכליים, ציניקנים גדולים ברובם, הצולפים לימין ולשמאל, נוקטים הרבה לשון המעטה, מראיינים היטב את אורחיהם, פה ושם משלבים בידחה. הכל מתנהל בקצב נכון מאוד, שום מראיין לא יוכל כאן למרוח את תשובותיו או לחמוק משאלה כלשהי. יצחק טישלר, הטוב והשנון מבולם בצוות הלא קבוע של התוכנית, או אחד מעמיתיו, יעמידו עד מהרה על מקומו. בין לבין ניתן גם לשמוע את צחוקיקיה החינניים כל כך של כרמית גיא, המנחה, שצחוקה תמיד ברגע הנכון ומשמשת, בקולה ובאינטליגנטיות של הערותיה הלא־כלכליות, נקודת חן במסכת היומית הזאת. יחד הופכת התוכנית הזאת, לא אחת, להנאה לאוזן, להצגה נבונה ומעניינת. כל זאת, לא להאמין, בתוכנית יומית לענייני כלכלה.

מדריך הארץ

פרק יומי	משנה יומית
שמואל ב' י"ד	עירובין ח, ב־ג
דף יומי	**הלכה יומית**
נדרים סו	ביאת גו, ב־י"ג

תורנות רופאים

השעות והשאים בבקרים התולים:
מ"א בקרב עד למרות בית בבקר בתחנת מ"א כל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052־541333
נהריה 923333
רחובות 08־451333
בת־ים 585555
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 8.00—20.00
ביום ו' — 8.00—15.00
טלפונים: 03־433300, 03־453500
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית
(24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 03־261111
חיפה 04־672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר יעקב 08־223958
מרכז מידע לקרובות אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז מידע למגבר לוחץ
מגבית "מגעליב"
א ו־ה 11.00—13.00
ב ו־ד 16.00—18.00
טל: 220031
רח' כאמו 13 תל־אביב
מיפעת שירים לעזרה ראשונה
תל־אביב, רייננוף מגנר שער 3 וליד המשכיר
טל: 294869, 385822—03
הבריאה פתוחה כל יום מלל כבנות חוגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות כתאום טלפוני בלבד. בר' כוכבא 49 טל: 03־784649
פתוחה בימים א־ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
בבתות חוגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה, רח' הגפן 26, קומה ג', טל' מס' 04־523־566, בשעות הקבלה: כל יום בין 20.00—23.00.
עירוי — עזרות רפואי בייד
(24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים):
ירושלים, מוקד יום 660585, 669531
מוקד לילה, טכנת חוג 226191 מגר מס' 1788
ולהסדר הודעה לרופא תורן מכון ב"ד
תל־אביב, מוקד יום 218820, 216898
מוקד לילה 631011 מגר 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ד

תורנות בתי־חולים

תל אביב
רוקח — ילדים, פנימית, כירורגית
ירושלים
בקור חולים — (א.א.ג)

תורנות בתי־מרקחת

תל אביב
אילוזורוב אילוזורוב 76 230746
בריאות הכלל ג'ורג' 28 283731
רמת גן
קופ"ח כללית הבונים 25 782537
פתח תקוה
קופ"ח כללית ורים עוזר 405271
חולון
אחרון הפיין 52 889153
בת־ים
קופ"ת עין הב 2 884854
נתניה
הנשיא שד' ויצמן 36 23639
ירושלים
בגאולה מלכי ישראל 14 288850
חיפה
הנשיא שד' הנשיא 35 333312
הקריות
בכל העצמאות 53 ק. אתא 441280

הדסה ע"כ — ופנימית, נשים, כירורגית, עיניים
הדסה ה"צ — (אורתופדיה)
שערי צדק — (ילדים)

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, כימות, בינוח — אמבטי מגיפה.
ימים ב' וד' — 17.00—21.00
יום ג' — 18.00—21.00
כתובת: ... 66 ת"א, טל' 281228
חיפה: ימים א' וד' 16.00—19.00 רח' המש־ 14 טל' 81520

שידורי רדיו וטלוויזיה

טלוויזיה

17.30 שמיניות באוויר
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) תמונת־מצב
18.45 (ע) חידושים והמצאות
19.00 (ע) בין האוזן לרשות
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 שלושה ברירה אחת
20.30 שנים אוחזין — יחסים בין הורים לבניהם שחזרו בתשובה
21.00 מבט לחדשות
21.30 מוקד
22.05 בגלגל יישוב הלב — סרט
23.55 פסוקו של יום וחדשות

טלוויזיה לימודית

08.15 אריתמטיקה
08.40 אנגלית ו'
09.00 מדעי הטבע (יסודי) — 1. עידן הדינוזאורים. 2. השתנות השתקפות קונדור
09.20 אנגלית ו'
10.10 מדעי הטבע ה'־ו' — הים
10.30 ספר נחמד
11.00 השכון ו' — המלך ואם
11.15 אנגלית
11.30 מושגים ביהדות — פתילה־תכלת
12.00 אנגלית ח'
12.25 אנגלית י'
13.00 מדעי הטבע וחברה עליונה — רביה בינית בצמחים יחודים
14.00 מדרשה למען העתיד — היקום בעולמו הגנטי של הארם
15.00 האוניברסיטה הפתוחה: ביוכימיה יחן הקלאסית
16.00 בלי מדות
16.25 פיצוחים — שעשועון טלוויזיה
17.00 ערב חדש

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.07 בוקר טוב
07.30 שחרית מוסיקלית
09.30 קונצרט בוקר — ראוול: "פאוואן לנסיכה שהלכה לעולמה" (מסימפ' הלונדונית), וין ויוליס: סימפ' מס' 1 בסי מאג'ור (הגבעוני מליניקציה/פראנץ קונבינ'נה): הייזן: "בריאת העולם", אור...
12.05 אבנים באולפן. 1. רון פורת — כינור; מירי ומירי־קמטסום — פסנתר. ב. פרסטה: סונאטה בני מינוד; מוצארט: 6 ואר ריאציות ק' 360. 2. ליטי לוין — סופ' ראן: ענת שרון — פסנתר. פולנק: 4 שי' רים; קופלנד: 12 שירים של אמילי דיקינסון
13.00 קונצרט צהרים — הידין: סימפ' מס' 104 ברה מאג'ור, "לונדון" (האקדמיה לפוסיקה עתיקה/כריסטופר הוגווד); בוכ' הגה: סונאטה מס' 3 בלה מאג'ור לצ'לו ופסנתר אופ' 69 (פול טורטליה/מאריה דהלה פאן) מאגאנציה קונצ' מס' 1 ברה מאג'ור לכינור ותז' אופ' 6 (סלבטורה אקארדו/הפיל' הלונדונית/שארל דיטואה); רבולאק: סונאטה ברה מינור אופ' 44 (סיגנר/אורקיר/גביל מארינר)
15.05 מוסיקה כאן ועכשיו — שלמה יפה: סונאטה קונצרטית לרביעיית כלי־נשיפה של מתכת וחד (הסימפ' י־ם, רשא"ש, יובל צליוק; אברהם דאוס: סונאטה לצ'לו סולו (ויגרייד סאלסה ג'אקסון), רוזקה: "לאמיליה" (ג'אן ד'גמני — מצו/ תד להאוויל/חורחה מסטרה אגנוס פוך ובית: "אביב מוקדם", "נמצא" ו"תמונות אהבה" מ. פישרר־דוסקאו — באריטון/ איזרם וריקאן — פסנתר)
16.00 קונצרט מנחה — בטהובן: קונצ' מס' 2 בסי במול מאג'ור לפסנתר ותז' (דניאל ברנבוים/הפיל' החדשה/אוטו קלמפרר); בריטן: סרנאדה לטנר, קרן ותזמורת כלי מיתר (פיטר פירס/ברנט טאקוול/אנסמבל אנגלי/בנג'מין בריטן); "סונאטות ביחד" לקלרינט ותז' (גרי שון דה פייר/הסימפ' י־ם, רשא"ש); דוד שלום: פארטיטה שלישית המקדושה "עוד ... — כינור/ג. בומק — פסנתר/פ. אורגל — קרן; סופר פרוקופ: סימפ' בדה מינוד (מ. פריס/דניאל ברנבוים)
18.30 מאלפי הקונצרטים בעולם — מגבת ברגשהוד קלה/סולנית: אירית באסיס — סופראן, מוצארט: פתיחה ושתי אריות מתוך "אידומנאו"; מאהלר: סימפ' מס' 4 בסול מאג'ור
20.05 צלילי הזמן — "בורים גדובול"
21.00 אופרה של יום רביעי — דבולאק: השטן וקאצה. משתתפים להחזיק הטנבלאק; להחזיק קוסאצ'בה, ויורה קרילובה.

רשת א'

16.05 מעוזין שעון הזהב
17.20 האוניברסיטה המשודרת — סוער הספרות מעולה של הים
18.06 מבחת־ערב — הרי חוי ומסורת
18.47 פרקי היום מתנ"ך
19.05 סיכום ההלכה היומית
19.30 שידורים לעולים
22.05 חבר מאותו סבב — הרבה רדיופוניות

רשת ב'

18.06 זרקור
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 מוקד לענייני צבא וביטחון
20.05 גיזוזי־זיזיר
21.05 שיר לדרך
22.05 בימה ומסך — מחזות מוסיקליים מ...רטים
23.05 משוקפי־לילה

רשת ג'

18.06 היה היה — מבער להיטים ישנים
20.05 עם כל הנשמה
22.05 מכלנו — קצים עבריים
23.05 הלילה הוא שירים

גלי־צה"ל

18.05 שלוה־ערבע לעבודה
19.05 רדיו, רדיו
20.05 מבער המוזמנים הלועזיים
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת: זכויותיהם של מורות ישראל. גרים במקרא
22.05 על הרכש ועל הכישאן
23.05 הסיבת הגודל — בו חיים למטפ' מייד

מבצע: זקביץ האלאבאלה
23.00 צלילי לילה — מבצעים: אריה ,"ללה הייתי רוצה" ואריה "מגאר" — סופ' ראן/להקת קאבראטה אמריקה עם הכוהנים באלגנטיות/קונצרט פאוסטאליסט ראולי "הרחלולה" (כאורה אוריות — פסנתר) קונצ' לצ'לו מס' 1 (עפרה הרנוי), סימפ' של ויקטוריה/פול פריקר: צ'ילבורק: טקסוזין ועפרה הרנוי — צ'לו; הלנה באסקון — פסנתר

שידורים קבועים

רשת א'	רשת ב'	רשת ג'	גלי צה"ל
07.30 שחרית מוסיקלית	08.05 סף לשלום	06.11 בחורה לאישי	06.10 צלילי בוקר
09.30 מבצע	09.05 ביקור בית	07.07 שיר בבוקר בבוקר	06.30 אוניברסיטה משודרת
10.30 רדיו קל	10.10 כל צבעי הרשת	09.05 מה כבר תשעה	07.07 סבב אפס שבע
11.10 שירים עבריים	12.10 גל מחזה רשות ופזמונים	10.05 אבן הים התיכון	08.05 יומן הבוקר
11.30 השכלה רשת לכל	13.00 בעצי היום	11.05 שעה עם מלאכי הוקיה	09.05 נבון לעכשיו
12.05 פעמי השנה	14.06 יש עניין	12.05 רק מוסיקה	11.05 סבא של פעם
13.00 שידורים באנגלית	15.05 רגעי קסם — שירים ישנים	13.05 רק בימי חול — מבחר פרי	12.05 להיט לתיאבון
13.30 שידורים בצרפתית	16.10 סף לשלום	14.06 לי הלך — שיר הבוקה	13.00 אחת ולעניין
14.00 לבת לבן ולכל המתעניין	17.10 יומן כלכלה	15.05 הרש הרים ומחזורים	13.15 בבננג ישראלי
	17.30 על מספרים ואנשים	16.05 מוסיקה לעניין	15.05 מה יש
		17.05 הנבה יומית, יקיר אביב	16.05 ארבע אחרי הצהרים

לוח בתי קולנוע

תל־אביב

אורלי — קולנל רדל 6.00, 9.00
אלנבי — מאטה הרי 5.00, 7.30, 9.30
אסתר — בי"ס לאסירים מתחילים 4.30, 7.15, 9.30
בית לסין — אפוקליפסה עכשיו 11.00
בן יהודה — הבו ואיש השלג 4.30, 7.00, 9.30
גורדון — צ'או פאנטין 4.30, 7.30, 9.30
גת — אהבתו של סוואן 4.30, 7.15, 9.30
דקל — טוטסי 7.15, 9.30
דרייב אין — הכלש האמיץ פלטש 7.15, 9.30
נעימה תוצרת שוודיה 12.00
הוד — חף מפשע 4.30, 7.15, 9.30
רב חן: חן 1 — הנוקם 5, 7.30, 9.45
חן 2 — רומן על בטוח 5, 7.20, 9.40
חן 3 — קאל 5.00, 7.20, 9.40
חן 4 — נשים בעורף 10.30, 1.30, 5.00, 7.20, 9.40
חן 5 — השוטר מגנב פסוד 10.30, 1.30, 5.00, 7.35, 9.45
לימוד — אמריקאית בפריז 4.30, 7.15, 9.30
לב 1 — היימט מ־6.00
לב 2 — אמדיאוס 2.00, 7.00
רומן בהמשכים 5.00, 9.50
מוגרבי — הבובה הגדול 4.30, 7.15, 9.30
מוזיאון ת"א — לרקוד עם זר 7.15, 9.30
מקסים — רמבו 4.30, 7.15, 9.30
מרכז התורה הישראלית — החזרה הישראלית (בעברית) 10, 5, 10 (באנגלית) 9, 12, 2, 6, 8, (בגרמנית) 7, רצי חות פשוטות 10.50
פאריז — חברים 4.30, 7.15, 9.30
סינמטק ישראלי — סרטי שייט ומפר־שיות — א' 5.00, סרטי שייט ומפר־שיות — ב' 7.00, הגנב שבא והתאהב 9.30
סינמה 1 — העד 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2 — אירית עירית 4.30, 7.15, 9.30
פאר — בגידות בטריאסטה 4.30, 7.15, 9.30
פריז — בירדי 11.30, 2.00, 4.15, 7.15, 9.30, יסגותי 11.45
צוותא — התמהוני 8.00
צפון — רומן שהחל במלחמה 4.30, 7.15, 9.30
שחף — שושנת קהיר הסגולה 4.30, 7.15, 9.30
תכלת — יער האיזמרגד 4.30, 7.15, 9.30
תמוז (המתחדש) רמת אביב — זרים 7.30, 9.30
תל־אביב — הגינג'ה האמריקאי 4.30, 7.15, 9.30

רמת השרון

כוכב — טרזן ובת זוגו 4.00, מרוץ מהוף להוף 1 7.00, מתסנגרד 9.30

ירושלים

אדיסון — הנינג'ה האמריקאי 4.30, 7.00, 9.00
אור גיל — בירדי 7.00, 9.15
אורנע — בין התומות 4.30, 6.45, 9.00
בית אגרון — שלגיה ושבעת הגמדים 4.00, סרט מסוגן 5.30, קריאת העורב 7.15, כלבי הקש 9.15, סרט מסוגן 12.00 — חצות
בנייני האומה — קולנל רדל 6.00, 9.00
הבירה — בי"ס לעבירות תנועה 4.30, 7.00, 9.00
כפיר — הבובה הגדול 4.30, 7.00, 9.00
סינמטק — קאגאל 7.00, סרטים מן הפסטיבל הבינלאומי לשייט מפרשיות (אולם קטן) 7.00, בעלים עיוורים (אולם קטן) 9.30, הדודנית אנגליקה 9.30
סמדר — שושנת קהיר הסגולה 7.15, 9.15
סינמה 1 — מבצע בעורף האויב 4.30, מסכה 7.00, 9.00
עדן — הבו והאיש השלג 4.30, 7.00, 9.15
ספיר — טוסקה 7.00, 9.15
רון — אל נורטה 4.30, 7.00, 9.00

רמת־גן גבעתיים

אואזיס — בי"ס לעבירות תנועה 5.00, 7.15, 9.30
אורדע — הנינג'ה האמריקאי 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — הנינג'ה האמריקאי 5.00, 7.15, 9.30
הדר — העד 7.15, 9.30
לילי — רסטי ג'יימס 7.15, 9.30
רב גן — רמת גן
גן 1 — השוטר מגנב פסוד 5.00, 7.20, 9.40
גן 2 — בירדי 5.00, 7.15, 9.45
גן 3 — יער האיזמרגד 5.00, 7.20, 9.40
גן 4 — רומן בהמשכים 5.00, 7.15, 9.40
רמת גן — רמבו 7.15, 9.30
שביט — אירית עירית 7.15, 9.30

חולון

אירמן — נינג'ה בעל תשע הנשמות 5.00, 7.15, 9.30
מגדל — הנוקם 5.00, 7.15, 9.30
כבי — הנינג'ה האמריקאי 4.30, 7.15, 9.30
רינה — חף מפשע 7.15, 9.30

כפר סבא

חן — נשים בעורף 9.15
עמל — אירית עירית 7.00, 9.15

חיפה והסביבה

אורה — אמריקאית בפריז 4.30, 9.15
אורלי — אמדיאוס 6.00, 9.00
אמפיתיאטרון — הבובה הגדול 4.30, 7.00, 9.15
ארמון — הטיפות הרמים 4.30, 6.45, 9.15
חן — סוזן סוזן 4.30, 6.45, 9.00
מוריה — העד 7.15, אירית עירית 9.15
סינמטק — קרנף בכוכב אחר 4.00, סכין בראש 7.00, נשפבי הגדול 9.30
עממי — תחנה לשניים 7.00, כוכב עליון 9.00
עצמון — רציחות פשוטות 4.30, 9.15
פאר — בית ספר לאסירים מתחילים 4.30, 6.45, 9.00
קרן אור המחודש — רסטי ג'יימס 4.30, 7.30, 9.30

רב גת

גת 1 — רומן על בטוח 4.30, 6.45
גת 2 — קוקן 4.30, 6.45, 9.00
רון — אפוקליפסה עכשיו 6.00, 9.45
שביט — שושנת קהיר הסגולה 7

קריות (חיפה)

אורות — קוד השתיקה 7.00, 9.15
בית העם — כוכב המזל 9.15
היכל — המאפיה בסיציליה 9.15
ניצן — אירית עירית 7.00, 9.15
ספיר — בי"ס לעבירות תנועה 7, 9.15

עפולה

היכל התרבות — בגידות בניו 8.30

בת־ים

אורנים — בעל אחד יותר מדי 7.15, 9.30
עצמאות — הנינג'ה האמריקאי 4.30, 7.15, 9.30

הרצליה

דוד — קוד השתיקה 4.30, 7.15, 9.30
היכל — הנינג'ה האמריקאי 4.30, 7.15, 9.30
תפארת — יער האיזמרגד 7.15, 9.15

נתניה

סבידור — קמילה 7.00, 9.15
שרון — הנוקם 5.00, 7.00, 9.15

חדרה

חדרה — הדרקון האחרון 4.30, 7.00, 9.15, העד
חן — רומן בהמשכים 7.00, 9.15

נס ציונה

פוסת — השוטר מבוורלי הילס 7.00, 9.15